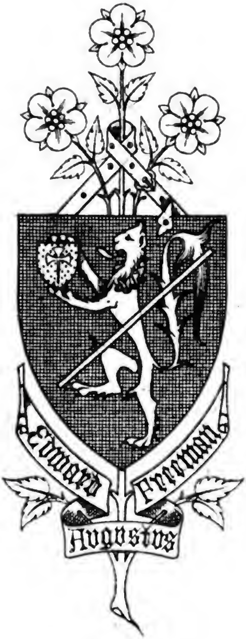
RBS

EVRIPIDIS

ION

RECENSVIT

GODOFREDVS HERMANNVS

LIPSIAE

APVD GERHARDVM FLEISCHERVM

CIƆIƆCCCXXVII.

Ionem Euripidis quum publice interpretari constituissem, consilium cepi edendae eius tragoediae. Quod si tum iam cognitum habuissem, Bothianae Dindorfianaeque editionis fabulas separatim vendi, nitida editione, quam L. Dindorfius curavit, essem usus. Bothianam enim minus probo, quum propter alias caussas, tum ob miras metrorum descriptiones. Nam de metris non magis amo disputare in scholis meis, quam de nominum et verborum declinationibus. Placet vero sibi vir ille in hoc quoque genere supra modum, id quod etiam nuperae eius censurae editionis meae Sophoclis ostendunt. In quibus quod mihi Erfurdtioque exprobrat, dissimulasse nos complura, quae ab se acceperimus, id mihi si forte etiam in Ione accidit, neque ego mirabor, nec fortasse alii. Neque enim aut Erfurdtii ulla fuit aut mea est in eum malevolentia, sed credo Erfurdtio idem quod mihi usu venisse, ut rarius inspiceremus ipsius editiones. Itaque si quid nos latuit, quod

ab ipso prius quam ab nobis inventum esset, tribuendum est hoc negligentiae cuidam nostrae, satis illi fortasse excusabili. Ionis haec editio magis mihi quam volebam festinanda erat, ne exemplaribus carerent auditores: edebam enim fabulam in ipso interpretationis decursu. Quo factum est, ut nonnulla minus quam decebat expolita darem. Accedebat negligens typotheta, qui vel notatos errores non corrigeret, atque adeo adderet novos. Praeterea Seidlerum rogaveram, ut mihi impertiret, si quid haberet, quod ei tragoediae lucem afferret: quod is fecit quidem amicissime, sed quum eas adnotationes impressa demum fabula acceperim, nunc quae vel ab illo mecum sunt communicata, vel ipse retractanda aut addenda habeo, proferam.

V. 2. veretur Seidlerus, ut particula in verbo ad finem Atlantei laboris referenda sit, aeternum laborem satis indicari putans participio praesentis; ἐκτρίβειν esse, quod nos dicamus *abreiben*; nam ἐκτρίβεσθαι, quod diu teratur. Mihi, ut de fine laboris qui nullus futurus esset cogitarem, haec caussa fuit, quod alias ἐκτρίβειν non *atterere*, sed *conterere*, i. e. consumere terendo significat.

V. 25. Seidlero non videtur languere τίς, ut adiectum, quod et mirum hoc institutum sit, et per se leve.

V. 40. Idem εἱλικτὸν praefert, ne versus ex solis iambis constet. At vide vel huius prologi v. 3. 13. 18. 51. 57.

V. 52. Seidlerus ἀμφὶ βωμίους τροφὰς servandum putat, ἡλᾶτο interpretans *vagabatur*, ut solent pueri temere huc illuc currere. Pingi enim puerum si non mendicantem, at certe victum ab aris exspectantem: unde ipsum de se dicere v. 336. βωμοί μ' ἔφερβον, ούπιών τ' ἀεὶ ξένος.

V. 98. Boissonadus audacius nec metri legibus convenienter: στόμα τ' εὔφημον φρουρεῖτ', ἀγαθὸν γλώσσης ἰδίας ἀποφαίνειν, φήμας τ' ἀγαθὰς τοῖς ἐθέλουσιν μαντεύεσθαι. Ἡμεῖς δὲ etc.

V. 112. Hanc stropham nondum perpurgatam esse putat Seidlerus, quod nimis ineptus sit hic ab lauro ad myrtum transitus. Mihi quidem illa ἃ σαίρεις et ᾇ σαίρω arguere videntur, vituperandum potius quam emendandum esse poetam. Nisi fallor, lauri myrtique simul ramis aream verrebat Ion: unde aliqua saltem accedit excusatio. Quamquam melius procederet oratio, si legeretur: κήπων σ' ἐξ ἀθανάτων ἵνα δρόσοι τέγγουσ' ἱεραὶ γᾶς τὰν ἀέναον παγὰν ἐκπροϊεῖσαι, μυρσίνας θ' ἱερὰν φόβαν.

V. 138. Seidlerus haec scripsit: „In tua huius loci explicatione sunt, quae me offendant. Non puto sententiam esse, Φοῖβον τὸν κατὰ ναὸν πατέρα λέγω, ὠφέλιμον

ἐμοὶ ὄντα, sed τὸ ὠφέλιμον ἐμοί, Φοῖβον, πατέρα λέγω. Itaque si scripsisset Euripides Φοῖβον τὸν κατὰ ναόν, nemo facile haereret. Sed potuit, opinor, etiam genitivum ponere, Φοίβου, referendum illum ad τὸ ὠφέλιμον, hoc sensu: id, quod utile mihi est, patris nomine appello, a Phoebo illud proficiscens, templi incola. Φοίβου igitur valebit ἀπὸ Φοίβου. Ex tua explicatione, si recte te intellexi, integra sententia haec est: τὸ ὠφέλιμον ἐμοὶ ὄνομα πατέρος ὄνομα λέγω, πατέρος Φοίβου τοῦ κατὰ ναόν. In his praeter alia hoc incommodum est, quod genitivus Φοίβου refertur ad πατέρος. Nam non haec sententia est: id quod utile mihi est, patrem Phoebum appello, sed: id quod utile mihi est Phoebum, patrem appello. Phoebi igitur nomen appositionem facere debet ad τὸ ὠφέλιμον, non ad πατέρος." Haec ego quamquam subtiliter, atque adeo, si quis sensum qui verbis subest spectet, etiam vere disputata esse video: tamen et de constructione illa, quia, verbis ita collocatis, durior est, et de interpretatione dubito, quia prosae orationi magis quam poesi convenit. Est enim haec: τὸ ἐμοὶ ὠφέλιμον λέγω πατέρα, ὃν ἀπὸ Φοίβου· utilitatem meam appello patris nomine. Eam ipsam sententiam ego quoque ea quam dedi explicatione et volui efficere, et effecisse mihi videor, sed enunciatam eo mo-

do, quem poeticae dictionis ratio postularet, i. e. utili mihi patris nomine Phoebum appello.

V. 160. De hac mesodo, deque epodo quae mox sequitur, magnopere se dubitare ait Seidlerus. Id ipsum est, quod ego quoque dixi. Sed ubi nec sensus verborum neque indubia antistropharum vestigia de certo vitio admonent, probandum est quod habemus, donec integrior codex id falsum esse docuerit.

V. 163. Boissonadus attulit haec Demetrii Phal. §. 199. (195. ed. Schneid.): *ἔστι δὲ καὶ ἄλλα θεωρήματα ὑποκριτικά· οἷον ὁ παρ' Εὐριπίδῃ Ἴων, ὁ τόξα ἁρπάζων καὶ τῷ κύκνῳ ἀπειλῶν τῷ ὄρνιθι, ἀποπατοῦντι κατὰ τῶν ἀγαλμάτων. καὶ γὰρ κινήσεις πολλὰς παρέχει τῷ ὑποκριτῇ ὁ ἐπὶ τὰ τόξα δρόμος, καὶ ἡ πρὸς τὸν ἀέρα ἀνάβλεψις, τοῦ προσώπου διαλεγομένου τῷ κύκνῳ, καὶ ἡ λοιπὴ πᾶσα διαμόρφωσις πρὸς τὸν ὑποκριτὴν πεποιημένη.*

V. 211. Displicet, inquit Seidlerus, huius versus initium. Ac iure eum offendit anacrusis, quae est in syllaba verbi finali incipiente versum. Malit quis sane accurate aequatas esse syllabas, quod tamen non bene fit per *ν* paragogicum. Sed quum una numeri perpetuitate cohaereant hi tres versus, membrum quod medium est terminari debebat integro verbo *τύκαισι*, quo minuitur numerorum inconcinnitas.

V. 221. Hic Alcyoneus fuit secundum Nonnum XXV, 90. XLVIII. 44.

V. 248. Boissonadus coniecit *γενναιότητος*.

V. 263. Seidlerus scripsisse poetam putat,

οἴκοι δὲ τὸν νοῦν ἔσχον ἐνθάδ᾽ οὖσά που.

Ἔσχον ut in *ἔσχομεν* corrumperetur, fecisse sequentem syllabam *ἐν*. Non assentior, quia *πού* coniectandi particula est, quae vix convenit huic loco. Et *ἔχομεν* praebent codices.

V. 270. Seidlerus: „fortasse scripsit poeta: *ἐκ ποίας σπορᾶς πέφυκας*; i. e. *τίς σε ἔσπειρε*."

V. 298. Seidlerus: „*Πύθιος* non ausim mutare. Nec video, quemadmodum hic aptum sit *Πυθώ*." Mihi quidem nec ferendum *Πύθιος*, nec *Πυθὼ* non aptum videtur. Miranti Creusae cur de Macris quaerat, respondet Ion: in honore habent eum locum Pytho et fulgura Pythia: i. e. memorabilis est ille locus urbi huic propter observationem Apollinis fulgurum.

V. 299. Seidlerus: „Facillimum videtur *τιμᾷ γ᾽ ἄτιμ᾽· ὡς μήποτ᾽* etc. Et illud *ὡς* amat Euripides." Quod Boissonadus edidit, *τιμᾷ; τί μοι; σφ᾽ ὡς μήποτ᾽ ὤφελον εἰςιδεῖν*, cur ferri nequeat, apertum est.

V. 307. Etiam Pollux IX. 27. hunc

versum attulit, ubi pro Ione Ixion nominatur, ut observavit Boissonadus.

V. 316. Plutarchus de Pythiae oraculis p. 408. C. τὰ δὲ μέγιστα πόλεων μαντεύματα φορᾶς κάρπων πέρι καὶ βοτῶν ἐπιγονῆς καὶ σωμάτων ὑγείας.

V. 327. Seidlerus: „Dicit, opinor, hoc: habitasne hocce ipso in templo, an in habitaculis ad templum pertinentibus?"

V. 328. Idem: „Scribendum puto: ἅπαν τὸ θεοῦ." Accommodata est haec coniectura ad explicationem quam dedit praecedentis versus, quam etsi probo, non putem tamen adiectione articuli opus esse. Differunt haec ita: in Seidleri coniectura ἅπαν τὸ θεοῦ subiectum, δῶμα praedicatum est: in vulgata scriptura praedicatum pariter est δῶμα, sed subiectum ἅπαν θεοῦ δῶμα, ultima voce ex praedicato repetenda. Ac videtur δῶμα θεοῦ ἅπαν non incommode et templum et cellas adiacentes templo comprehendere.

V. 368. Ἔχων displicere sibi ait Seidlerus propter additum εἴπερ ἦν. Neque immerito. Nescio an praestet scribi, σοὶ ταὐτὸν ἥβης, εἴπερ, εἶχεν ἂν μέτρον. Quod etsi videri potest aliquid perversitatis habere, quoniam proprie intelligendum esset εἴπερ εἶχε ταὐτὸν ἥβης μέτρον, tamen, quum id proprium habeat ellipsis, ut saepe quod omissum est minus explicate

cogitetur, recte potest etiam illud quod caput rei est intelligi: si pervenisset ille ad hoc aetatis.

V. 404. Seidlerus: „Fortasse excidit exclamatio, veluti ὦ τλῆμον, ab initio versus.“

V. 481. Seidlerus: „Versus hic syllaba tantum initiali differre videtur ab illo Sophocleo Oed. Col. 1572.

εὐνᾶσθαι, κνυζᾶσθαί τ' ἐξ ἄντρων,

et Aristophaneo Av. 1733.

ὦ φεῦ φεῦ τῆς ὥρας τοῦ κάλλους.

et Lysistr. 1314.

ἁγῆται δ' ἁ Λήδας παῖς ἁγνά.

Quo refero etiam Soph. Trach. 661.

τᾶς πειθοῦς παγχρίστῳ συγκραθείς,

cui qui respondet corruptus est.“ At propter ipsam illam syllabam mihi diversus ab illis numeris videtur Euripidis versus; tum etiam quia verba non habet, ut illi, qui Molossici sunt, in tres Molossos disiuncta.

V. 554. Fortasse scripsit, *ἐκ τίνος δέ σοι πέφυκα μητρός;*

V. 562. Seidlerus: „*Ταῦτ'* defendi posse videtur. Conf. paulo ante v. 558.“

V. 566. Seidlerus: „Quamquam recte scriptum puto *Μαινάσιν γε Βακχίου*, non tamen *γε* necessarium esse dixerim.“

V. 569. Seidlerus: „Si legimus *ὁ πότμος ἐξεῦρεν, τέκνον*, vix aliud quidquam suppleri potest, quam *ἵν' ἐσπάρης*. Nam

neque dum exploratum hoc est, neque quod exploratum est, casui vel fato tribuendum erat. Hanc ob causam vereor, ne aliud quid hic lateat." Ego quidem verba quae in textu sunt ita accipienda existimabam, ut Xuthus, laetus invento filio, abrumperet illam originis investigationem, praesertim parum sibi honorificam, exclamaretque, bona fortuna te invenit, significans se, undecumque ille natus esset, acquiescere in eo, quod esset nunc inventus. Id sic fortius dictum videtur, quam si dixisset, *ὁ δὲ πότμος σ' εὗρεν, τέκνον.*

V. 608. Seidlerus: „Fortasse scripsit Euripides:

κἀυτὸς τὸ μηδὲν κοὐδένων κεκλήσομαι.

Verba *κἀυτὸς τὸ* ut omitterentur, fecit fortasse initium antecedentis versus, similes litteras habens *καὶ τοῦτο.*"

V. 616. Seidlerus: Quod olim conieci:

τῶν δ' αὖ λόγων τε δρωμένων τε τῇ πόλει
εἰς ἀξίωμα βὰς πλέον, φρουρήσομαι
ψήφοισιν,

non amplius satisfacit, nisi quod interpunctionem attinet ponendam post *πλέον*, non ante *πλέον*. Schaefero in mentem venit, *τῶν δ' αὖ λεγόντων χρωμένων τε τῇ πόλει*. Idem bene monet, verbis *φρουρήσομαι ψήφοισιν* ad ostracismum respici. Est autem *φρουρήσομαι*, ut *φυλάξομαι* interdum, pro passivo." Non intercedam,

quin de ostracismo cogitetur, modo ne de eo solo, sed de rebus omnibus, in quibus aliquid valet suffragatio. De πλέον ambigo, quo referendum sit. Potest enim per vocem ipsam, qua poetae saepius pro μᾶλλον utuntur, etiam cum φρουρήσομαι coniungi. Quoquo referas, sensus erit: quo plus pollebo, eo plus habebo invidiae. Omnino tenendum est, a v. 609. duplicem explicari rerum inter se oppositarum ordinem, unum, quo capessens rem publicam ab auctoritatem adepto distinguitur; alter, qui continet diversorum de eo homine iudicia. Haec omnia ita coniungit Ion: si re publica gerenda aliquid laudis consequi studebo, apud vulgus in odium incurram; a sapientibus, qui privatae vitae tranquillitatem praeferunt, ridebor; a potentibus in civitate, quo plus auctoritatis adeptus ero, eo maiore petar invidia.

V. 655. Non contendam καινὸς ὢν καινοῖσιν potius, quam καινὸς ἐν καινοῖσιν scripsisse Euripidem, tametsi non contradicam Seidlero, ea coniectura non opus esse dicenti. Paullum, sed tamen aliquid, nisi fallor, ad elegantiam discriminis est.

V. 665. Seidlerus: „Ἄρξασθαι genuinum puto. Ἄρχεσθαι etiam apud Homerum similem usum habet, qui et ἄργματα θῦσαι dixit.“ Non credo. Facilius adducar, e praecedentibus τῆς σῆς εὐτυχίας

vel simile quid repetendum esse, si genuinum est ἄρξασθαι.

V. 690. Seidlerus: „Illud μὲν addidisse videtur, quod in animo iam habet sententiam, quam paulo post profert v. 708. seqq. aperiendam tamen videri rem dominae. Quod proposuisti ἀλάστων pro ἄλλας γε, id magnam habet veritatis speciem. Ac fortasse illud ἄλλας semel in libros immissum, pluralem in hunc locum induxit. Nam si singularem ponimus,

καὶ πένθιμον ἀλάστων στεναγμάτων εἰςβολάν,

duos habemus dochmios interposito cretico, ad quam normam etiam antistropha legi potest.“ Difficile est ad credendum, hos numeros placuisse Euripidi et non potius Creticum sive Molossum, πενθίμων et δεσποίνα.

V. 703. Seidlerus: „Ego conieci:
ἄτοπος, ἄτοπα γὰρ παραδίδωσί μοι
τὰ δεσπότου, φήμα.“

Non assentior. Frigent enim verba τὰ δεσπότου.

V. 707. Boissonadus edidit ξυνείσεται.

V. 731. Seidlerus: „Nescio cur tibi displiceat ὅδε. Etiam supra v. 698. dixit ὁ παῖς ὅδ'.“ Ibi primum hoc in carmine nominatur puer: unde aptum ὁ παῖς ὅδε. Hic autem, praegressa iam eius mentione, non opus pronomine, quod omissum est etiam v. 705. Quamquam fateor

non tantum me huic argumento tribuere, ut expelli, si in libris esset, velim ὅδε.

V. 733. Seidlerus: „Vellem exempla addidisses huius verbi πένεσθαι usus.“ Aeschylus Agam. 970.

οἶκος δ' ὑπάρχει τῶνδε σὺν θεοῖς, ἄναξ,
ἔχειν· πένεσθαι δ' οὐκ ἐπίσταται δόμος.

Sermo est de stragulis. Eumen. 434.

πῶς δή; δίδαξον· τῶν σοφῶν γὰρ οὐ πένει.

In tertio apud Aeschylum exemplo, quod latuit viros doctos, exciderunt, quae cum eo verbo constructa erant, Suppl. 366.

σὺ δὲ παρ' ὀψιγόνου μάθε γεραιόφρων·
ποτιτρόπαιον αἰδόμενος, οὐ πενεῖ *

V. 749. Seidlerus: „Ἐκγόνοις quomodo intelligas, non dixisti. Equidem ita sentio: si potuit dicere, quod tu retinuisti, τοὺς σοὺς παλαιοὺς αὐτόχθονας, potuit etiam, quod in libris est, τοὺς σοὺς παλαιοὺς ἐκγόνους αὐτόχθονας. Nam ἐκγόνους αὐτόχθονας idem dicit, quod simplex αὐτόχθονας. Euripides alibi: αὐτόχθονες ἔφυμεν. Putandus igitur erit poeta pro τοὺς σοὺς παλαιοὺς γῆς ἐκγόνους, in quo minus offensionis esset, dixisse illud, quod in libris legimus, neglecta ambiguitate, quae oriri poterat coniunctis τοὺς σοὺς ἐκγόνους, quae ne quis coniungeret, satis cautum putavit subiecta statim voce αὐτόχθονας.“ Ingeniosior mihi haec, quam verior explicatio videtur. Durum est enim et vereor ne nimis insolens ἐκγόνους αὐτόχθονας

pro γῆς ἐκγόνους dictum, praesertim praegresso τοὺς σούς. Ego quod posui, sic intelligi volui: non dehonestas antiquos tuos indigenas eorum nepotibus, i. e. non committis, ut te illi degenerem videant.

V. 756. Seidlerus: „Περιφερῆ nihil amplius videtur significare quam, qui circum te est.“ Verum hoc esse puto, si sic intelligitur: explora solum scipione circa te. Ita quadrabit etiam, quod respondet senex: in quo aliter mirum foret, quod βλέπω metaphorice pro σθένω dixit.

V. 758. Seidlerus: „Veram puto Tyrwhitti emendationem. Displicet etiam illud πω.“ Non damnem ego quidem emendationem Tyrwhitti, sed πω in eiusmodi adhortatione, ut naturae conveniens, ita usu non rarum est.

V. 804. Dubitare se significavit Seidlerus et de lacuna, cuius nullum in sensu verborum indicium sit, et de tota strophae huius atque antistrophae constitutione, quosque parum elegantes et minus Euripideos ab se illatos esse numeros dixerim, de antistropha tantum concedendum putavit. Illud autem ipsi quoque probabile est, in fine antistrophae excidisse τλάμων. Non contendam de rebus incertis. Ac satius fuerat, relinqui in textu quamvis corruptas scripturas. Hoc tamen pro certo habeo, in stropha aliquid deesse. In antistropha quidem Seidlero

placebat, quod etiam mihi in mentem venit, ἀστέρας ἑσπέρους. Et aptior sane dochmiacus numerus est..

V. 834. ξενοῦσθαι similiter dixit Sophocles Trach. 65.

V. 841. Seidlerus: „Opposita sibi esse ἄλους μέν, ἐλθὼν δέ, vix potest dubitari. Hinc magnopere placet coniectura λαθὼν δέ. In reliquis tamen nec quid sit ἀμύνεσθαι τὸν χρόνον scio, nec quid sibi velit participium θέλων. Perspicua sententia esset, si tale quid scriptum legeretur: λαθὼν δὲ καὶ τὸν φθόνον ἀμύνεσθαι σθένων.“

V. 886. De lacu Tritonide disseruit O. Müllerus in Orchomeno p. 355. seqq. Euripides quidem, quique fabulam spectabant Athenienses de Libyae lacu cogitabant. Longinquis enim et ignotis maior honos, quam quae oculis visa vilescunt.

V. 914. Seidlerus: „Ad illud μέλεος conferri etiam poterat v. 968. Ἀπόλλων ὁ κακός.“

V. 918. Seidlerus: „Legendum fortasse:

θοίνα παῖς ἀμὸς
καὶ σὸς τλάμων· σὺ δὲ κιθάρᾳ

et in antistropha:

πρὸς χρυσέους θάκους
καὶ γᾶς μεσσήρεις ἕδρας.“

V. 979. Seidlerus: „Paedagogi verba minus inepta sunt, si deleta interrogationis nota, hunc inchoatam Creusae sen-

tentiam absolvere putamus." Quod ineptum est, non est in interrogatione positum, sed in eo, quod de puero modo nato praedicatur, quod in eum non cadit.

V. 989. *Πρῶτον* est idem quod *πρότερον*. Qui prior fecit iniuriam, is vicissim afficiendus iniuria est.

V. 1007. Seidlerus: „Non mihi probabile est, accusativum *πόνον* pendere ab adiectivo *σύμμαχον*. Nam hoc si voluisset poeta, scribere poterat *συμμαχεῖν*."

V. 1014. Seidlerus mavult ante *θεῶν* distingui cum vulgatis.

V. 1021. Seidlerus: „*Ἔχοντ' ἂν* si libri haberent, non mutarem. Sensus esset: quamnam illos vim in hominis naturam habituros, si quis iis utatur. *Ἔχοι τἂν* quomodo intelligas, velim dixisses." Hoc quidem sic: vim ergo quamnam habeat? *Ἂν* quin ita deberet intelligi, si positum esset, non est dubium. Sed dualem etiam si libri praeberent, ego non crederem ab Euripide sic praegresso plurali esse additum.

V. 1066. Debebam interpungere hoc modo: *Εἰνοδία θύγατερ Δάματρος, ἃ τῶν νυκτιπόλων ἐφόδων ἀνάσσεις, καὶ μεθαμερίων ὅδωσον δυςθανάτων κρατήρων πληρώματα.*

V. 1068. Verissime Seidlerus: „*Ἐφ' οἷσι* accipiam pro *ἐπὶ τούτοις, ἐφ' οἷς*, i. e. *ἐπὶ θανάτῳ*. Ita bene respondet initium

antistrophae: εἰ δ' ἀτελὴς θάνατος. Ἐφ' ᾧ simili modo posuit Xenophon Cyr. discipl. VIII. 8, 24. οὐδέ γε τοῖς δρεπανηφόροις ἅρμασιν ἔτι χρῶνται ἐφ' ᾧ Κῦρος αὐτὰ ἐποιήσατο."

V. 1103. Conferri potest Orest. 545. Aeschyl. Eum. 239. 454.

V. 1106. Seidlerus: „Κατὰ Μοῦσαν ἰόντες non mutem. Conf. Alc. 965. Hippol. 452." In Alcest. est διὰ Μούσας ἦξα, in Hippolyto εἰσὶν ἐν Μούσαις, quae exempla nihil mihi videntur probare. Neque enim de sententia, sed de illo usu praepositionis κατὰ dubitatio est.

V. 1151. Seidlerus: „Si, quod libri habent, βίον, defendi non potest, malim tale quid reponi, unde, quod mox sequitur, participium ἔχουσαν faciliorem explicationem habeat, veluti βάσιν, ante quod comma ponendum esset."

V. 1152. Vide Whelerum T. II. p. 420. et Leakii Topogr. Athen. p. 283.

V. 1155. Καλῶν addi potest exemplis huiusmodi futurorum apud Buttmannum Gramm. Gr. I. p. 403.

V. 1165. Recte Seidlerus: „Ὄχημα ἀσείρωτον currum funibus carentem, nullos applicatos funes habentem, dixit, opinor, currum funales equos non habentem, sed tantum iugales. Namque ut Soli quadrigae, ita Nocti bigae plerumque a poetis tribuuntur. Exempla e Latinis poetis, qui

haud dubie Graecorum auctoritatem secuti sunt, collegit Brouckhusius ad Tibull. II. 1, 87."

V. 1169. Nihil confert ad huius loci explicationem Hyginus Poet. Astr. III. 1. quem locum attulit Wakefieldius. De maiore ursa sermonem esse, ut per se probabile est, ita confirmatur eo, quod ea est super Orionem. Quare *πόλος* non stella est, quae sic dicitur, infima ad caudam minoris ursae, (v. Eratosth. Catast. 2. Hygin. Poet. Astr. III. 1. p. 499.) sed caelum ad circulum polarem, et *οὐραῖα* dictum pro *οὐράν*.

V. 1266. Seidlerus: „Verum puto Scaligereri *ἵν' εἶ τύχης*."

V. 1302. Seidlerus: „Conieci: *πατρὸς ἀπουσίαν λέγω*, positum illud ex more Graecorum pro simplici dativo *πατρὸς ἀπουσίᾳ*. Sensus igitur est: illud tempus dico, quo pater aberat. Ita etiam intelligitur, unde venerit illud *Δ'*, quod tu eiecisti."

V. 1312. Seidlerus: „Sensus esse videtur: servavit eam armis, i. e. re et facto, non iactationibus et promissionibus." Non removetur his id, quod obieci, non servare, qui non vere servet. Vix puto dubitari posse, quin aliquid hic dicatur, quod vitio verti Erechthidis possit. Id nescio an fuerit *οὐ δόλοις*, quod

Erechtheus in bello Eleusinio victor fuit eo, quod filias se pro patria devovere passus est.

V. 1318. Vide quae de nominibus *πάτριος*, *πατρῷος*, *πατρικός*, ad Eurip. Med. 420. adnotavi, collato ibi et ad Bacch. 1365. Elmsleio.

V. 1336. Boissonadus coniecit *πόδα*.

V. 1337. Seidlerus: „*Τρίποδος ἀρχαῖον νόμον σῴζουσα* referendum fortasse est ad ipsum praegressum *Φοίβου προφῆτις*. Ex antiquissimis enim temporibus suam semper habebat Apollo interpretem, aliam post aliam.“

V. 1345. *Γε* hoc loco est *sane*, nobis *freilich*.

V. 1419. Occupatam video hanc emendationem a Boissonado, dictum hoc his verbis explicante: „violentiae in me vestrae finem facietis me occidendo: nam adeo firmiter Ioni adhaerebo, ut me, nisi mortuam, abducere non possitis.“

V. 1436. Vide schol. Platon. ad Politicum in fine.

V. 1492. Veniat forsitan cuipiam in mentem, potuisse etiam reliquam partem huius versus Ioni continuari, sic scriptam: *ἄλλοθεν γέγονα γὰρ ἄλλοθεν*; At ita deberet responsio Creusae excidisse, quando *ὤμοι* non videtur recte ab Ionis oratione posse removeri. Ambo versus si toti sint Ionis, legendum videatur:

πῶς εἶπας; ἄλλοθεν γεγῶτ' ἄρ' ἄλλοθεν,
ὤμοι, νόθον με παρθένευμ' ἔτικτε σόν.

At nec verisimile est, haec sine interpellatione ab Ione dici, et illa, ἄλλοθεν γεγὸς γὰρ ἄλλοθεν, etiam numeris optime conveniunt Creusae, ut pudibundae submissaque voce rem narrare incipienti.

V. 1520. Adiici in adnotatione debebat, ad Soph. Ai. p. 170. verba Creusae per errorem ad venenatum poculum esse relata.

V. 1599. Quod libri habent *Τελέων*, cur in *Γελέων* mutatum sit, etsi paucis, ut in re aperta, in ipsa adnotatione exponi poterat, tamen, quoniam longiore disputatione opus esse videbam, si in re, quam nonnulli pro iudicata haberent, assensum consequi vellem, in praefatione me explicaturum significavi. Quod si cui forsitan repetere, quae omnibus nota sint, videbor, cogitet is velim, etiam nota denuo cognoscere interdum non esse inutile. Novissime hanc materiam tractavit Wachsmuthius in libri, quem de antiquitate Graeca scribit, vol. I. p. 224. a quo plerique, qui illud argumentum attigerunt, nominati sunt. Accedant his Welckerus in Trilogia Aeschylea p. 294. seqq. et in Indice eius libri v. *Τελέοντες*, et Ern. Const. Ilgenius, qui nuper Berolini Disquisitionis de tribubus Atticis earumque partibus specimen edidit. Boeckhii de ea

re dissertatio repetita est in Musei Cantabrigiensis fasciculo octavo. Duplex illa omnis controversia est, una de nomine Geleontum, altera de eo, qui homines illis tribuum nominibus designentur. Quae etsi ita quasi cognatae quaestiones sunt, ut non bene separari posse videantur, tamen, ut in re perantiqua variosque explicatus admittente, ante omnia, quid de nomine certis testibus erui possit, videndum est. Atque auctorum praeter Euripidem antiquissimus, Herodotus V. 66. de Clisthene Atheniensi ita scribit: *μετὰ δὲ τετραφύλους ἐόντας Ἀθηναίους δεκαφύλους ἐποίησε, τῶν Ἴωνος παίδων Γελέοντος καὶ Αἰγικόρεως καὶ Ἀργάδεω καὶ Ὅπλητος ἀπαλλάξας τὰς ἐπωνυμίας, ἐπιχωρίων δ' ἑτέρων ἡρώων ἐπωνυμίας ἐξευρών, πάρεξ Αἴαντος· τοῦτον δὲ ἅτε ἀστυγείτονα καὶ σύμμαχον, ξεῖνον ἐόντα, προςέθετο.* Stephanus Byzantius v. *Αἰγικόρεως: οὐκ ἔστι δῆμος τῆς Ἀττικῆς, ἀλλὰ φυλὴ παλαιά, μία τῶν τεσσάρων τῶν ἀπὸ Ἴωνος. τέσσαρες δ' ἐξ αὐτῶν, Αἰγοκερεῖς, Ἀργαδεῖς, Τελέοντες, Ὁπλῖται. ἡ φυλὴ τοίνυν Αἰγικορίς.* MSS. *Γελέοντες, Ὁπλῆται.* Pollux VIII. 109. *ἀπὸ δὲ τῶν Ἴωνος παίδων ἐπὶ Ἐρεχθέως, Τελέοντες, Ὅπλητες, Αἰγικόρεις, Ἀργάδεις.* Qui vitae diversa genera his nominibus significari putabant, de his Plutarchus in Solone c. 23. sic refert: *καὶ τὰς φυλὰς εἰσὶν οἱ λέγοντες οὐκ ἀπὸ τῶν Ἴωνος υἱῶν, ἀλλ' ἀπὸ τῶν*

γενῶν, εἰς ἃ διηρέθησαν οἱ βίοι τὸ πρῶτον, ὠνομάσθαι, τὸ μὲν μάχιμον Ὁπλίτας, τὸ δ' ἐργατικὸν Ἐργάδεις, δυεῖν δὲ τῶν λοιπῶν Γεδέοντας μὲν τοὺς γεωργούς, Αἰγικορεῖς δὲ τοὺς ἐπὶ νομαῖς καὶ προβατείαις διατρίβοντας. Eadem fere, sed non adiectis nominibus tribuum, Strabo dicit VIII. p. 383. de Ione exponens: ὃ δὲ πρῶτον μὲν εἰς τέσσαρας φυλὰς διεῖλε τὸ πλῆθος, εἶτα εἰς τέσσαρας βίους· τοὺς μὲν γὰρ γεωργοὺς ἀπέδειξε, τοὺς δὲ δημιουργούς, τοὺς δὲ ἱεροποιούς, τετάρτους δὲ τοὺς φύλακας. His testibus solis si res ageretur, facile quis Plutarchi Strabonisque auctoritate adduci posset, ut agricolarum tribum Γεδέοντας, a findendo solo appellatam crederet, de qua interpretatione videndus Coraes ad Plutarchum p. 421. Neque inepte, qui istud Γεδέοντες defenderet, ex eo aliquod huic rationi firmamentum peteret, quod multo facilius tam obscurum atque insolens nomen in notum usitatumque Τελέοντες, quam contra, mutari ab librariis potuerit. Sed utut de significatu nominis statuatur, in quo genere quam et veteres inepte luserint, et hodie idem soleat fieri neminem fugit, frustra est ista omnis disputatio, nisi prius de forma nominis satis constet. Atqui Γεδέοντες solam Plutarchi, eamque non vacuam dubitatione, auctoritatem habent. Hunc igitur illis certe adnumerari oportebit, qui primam

litteram posuerunt γ. Pro ea qui habent τ, qui sunt illi tandem? Euripides, cuius Ionem pauci, iique valde corrupti codices servarunt; Pollux, cuius libri scatent mendis; tum duo codices Herodoti et vulgata apud Stephanum scriptura, quum utriusque scriptoris maior librorum pars γ exhibeat. Quae constantia planum notumque nomen *Τελέοντες*, si id verum esset, in obscurum ignotumque nomen mutandi vel sola per se eiusmodi est, ut sobrii lectoris animum advertere atque aliqua suspicione implere possit. Sed non infitiabimur tamen, ut multa miro sunt atque incredibili modo depravata, ita idem huic quoque nomini potuisse accidere. Quare concedemus, magnam speciem veri habiturum esse, nisi gravior auctoritas obstaret, quod Boeckhius in medium attulit. Is quum videret in Argonautis nominari Buten Teleontis filium Atheniensem, non dubitandum censuit quin Teleontes appellata fuerit ista tribus, quam rusticam fuisse ex nomine Butae, cuius uxor Zeuxippa dicta perhibetur, coniecit, quique Butadae Athenis vocabantur, eius tribus gentem fuisse; eamque rem comprobari etiam Locri Eribotae exemplo, qui ipse quoque in Argonautis fuerit, patrem habens nomine Teleontem. Arripuit haec O. Müllerus in libro de sacris Minervae Poliadis p. 12.

quamvis Butadas ab Erechtheo genus suum deduxisse e Plutarchi Vitis X. Orat. p. 843. D. observet. Ac potuèrat etiam Zeuxippe, quam boves potius iungere decebat, aliquem scrupulum iniicere. Sententiam suam quo magis corroboraret Boeckhius, illum Butae patrem Teleontem eumdem esse cum Teleonte Ionis filio demonstrare conatus est hoc argumento, quod ipsi longe firmissimum videtur: quoniam Butas aequalis fuerit Iasoni, qui Aesonis filius, Crethei nepos, quartus fuerit ab Aeolo: liquere, Butae patrem Teleontem, Ionis filium, nepotemque fuisse Xuthi, quem perhibitum esse fratrem Aeoli, ut adeo etiam tempora congruant. Videntur haec nobis pene doctius disputata esse quam opus erat: poteratque, quoniam in fabulis nihil interest quartusne quis an quintus numeretur, etiam hic quem Teleontem appellatum esse volunt Ionis filius ad Aeoli progeniem referri, si quidem secundum Euripidem Xuthus non frater, sed filius Aeoli fuit. Ita magis etiam videbuntur Teleontes isti non nisi unus esse. Verum enim vero illud firmissimum argumentum vereor ne valde labefactetur alio, eoque tali argumento, quod non possit difflari spiritu. Ipse Boeckhius inscriptiones affert, duas Teias, quae *φυλὴν Γελεόντων* memorant, et aliam Cyzicenam, quam edidit Caylus (Recueil

d' Antiquité T. II. tab. 59. seqq.) in qua quum omnes nominentur illae Ionicae tribus, et quidem *Αἰγικορεῖς* tab. 59. 60. 62. 70. 71. *Ἀργαδεῖς* tab. 61. 69. *Ὅπλητες* tab. 61. tum *Γελέοντες*, distinctis minimeque dubiis litteris, ut diserte testatur Caylus, scripti inveniuntur tab. 60. 69. Haec nobis quidem, ut Wesselingio in Diss. Herod. p. 164. et ad Herodot. V. 66. ac Schoemanno de comitiis Atheniensium p. 356. tanta videtur auctoritas esse, ut non dubitemus quin haec nominis scriptura etiam apud caeteros scriptores restitui debeat, *Τελέοντες* autem nihil sit nisi error librariorum, siquidem haec forma nec disertum ullum aut idoneum testimonium habet, et, si exstitisset, aliquis certe eorum, qui eius meminerunt, simul etiam alterius fecisset mentionem. Harum inscriptionum auctoritatem Boeckhius, quamvis alias plurimum tribuere inscriptionibus soleat, contemnit, Cyzicenos, tertios ab Attica colonos, antiquam nominis scripturam et rationem immutasse existimans, Teiam autem illam, in qua ea nominis forma clare perscripta est, silentio praeteriens. Haec si alius scripsisset, eum, sat scio, vir doctissimus eo quem se dignum putat modo notasset, quod in antiquis fabulis aetates et generationes hominum computaret; quod nomina tribuum Ionicarum rectius se, quam Iones

ipsos, scire crederet; quod sacratas vetustate appellationes, quoniam sibi ita complacitum esset, tempore mutatas arbitraretur. Nunc ipse illa omnia scripsit iteravitque vir doctissimus: quare non mirum si et apud ipsum et apud quosdam alios vera sunt, aut si quis, dissentiendi periculum metuens, ad Buttmanni observationes confugit, ut *Τελέοντας* et *Γελέοντας* idem nomen esse demonstret.

Sed quaeret haud dubie aliquis, quid significare putem hoc Geleontum nomen. Nescio, nec scire laboro. Illud video, faciliores se Teleontes praebuisse, sive quis principibus civitatis, sive sacerdotibus, sive rusticis tributariis opus haberet. Quod si quis porro quaerat, quod tandem genus hominum illos Geleontes fuisse censeam, ne hoc quidem me scire fateor, etsi video esse nonnullos, qui adeo compertum habent, Hopletes fuisse milites, Ergadenses opifices, Aegicorenses pastores, ut eorum unus nuper Aegicorensibus usus sit familiarissime. Scilicet volunt Athenis perantiquo quodam tempore diversa vitae genera sic ut apud Indos vel apud Aegyptios discreta fuisse: quod qui contendunt, eorum unus est, qui me nonnihil commoveat, Niebuhrius, vir summus, in immortali opere historiae Romanae vol. I. p. 306. quamquam is ita caute circumspecteque iudicans, uti decet virum non

affectantem scire quae sciri nequeunt. Etenim unde tandem sciunt, istam orientis populorum in classes pro vitae genere negotiisque separationem apud Iones obtinuisse, et ab his esse in Atticam introductam? Scilicet a Platone hoc acceptum est, quem plura quam vulgo existimetur ex pervetusta traditione retinuisse aiunt in iis, quae de rebus Atticae antiquissimis scripsit in Critia p. 110. C. ᾤκει δὲ τότ' ἐν τῇδε τῇ χώρᾳ τὰ μὲν ἄλλα ἔθνη τῶν πολιτῶν περὶ τὰς δημιουργίας ὄντα, καὶ τὴν ἐκ τῆς γῆς τροφήν, τὸ δὲ μάχιμον ὑπ' ἀνδρῶν θείων κατ' ἀρχὰς ἀφορισθὲν ᾤκει χωρίς, πάντα εἰς τροφὴν καὶ παίδευσιν τὰ προσήκοντα ἔχον, ἴδιον μὲν αὐτῶν οὐδεὶς οὐδὲν κεκτημένος, ἅπαντα δὲ πάντων κοινὰ νομίζοντες αὐτῶν, πέρα δὲ ἱκανῆς τροφῆς οὐδὲν ἀξιοῦντες παρὰ τῶν ἄλλων δέχεσθαι πολιτῶν, καὶ πάντα δὴ τὰ χθὲς λεχθέντα ἐπιτηδεύματα ἐπιτηδεύοντες, ὅσα περὶ τῶν ὑποτεθέντων ἐρρήθη φυλάκων. Egregius vero fons historiae fabula, quam Plato suae commendandae doctrinae caussa commentus est. Narrare enim illo in dialogo instituit bellum, quod inter Athenienses et incolas Atlantidis insulae novem millibus annorum ante Solonem gestum sit: eumque in finem quae eo tempore utriusque populi instituta fuerint exponit: quas res omnes Solonem in Aegypto ex sacerdote quodam Saita cognovisse. Eius Ae-

gyptii de iisdem institutis ad Solonem haec verba sunt in Timaeo p. 24. A. *τοὺς μὲν οὖν νόμους σκόπει πρὸς τοὺς τῇδε· πολλὰ γὰρ παραδείγματα τῶν τότε παρ' ὑμῖν ὄντων ἐνθάδε νῦν ἀνευρήσεις, πρῶτον μὲν τὸ τῶν ἱερέων γένος ἀπὸ τῶν ἄλλων χωρὶς ἀφωρισμένον, μετὰ δὲ τοῦτο τὸ τῶν δημιουργῶν ὅτι καθ' αὑτὸ ἕκαστον, ἄλλῳ δὲ οὐκ ἐπιμιγνύμενον δημιουργεῖ, τό τε τῶν νομέων καὶ τῶν θηρευτῶν τό τε τῶν γεωργῶν. καὶ δὴ καὶ τὸ μάχιμον γένος ᾔσθησαί που τῇδε ἀπὸ πάντων τῶν γενῶν κεχωρισμένον, οἷς οὐδὲν ἄλλο πλὴν τὰ περὶ τὸν πόλεμον ὑπὸ τοῦ νόμου προςετάχθη μέλειν.* Quem locum non debebat Const. Ilgenius p. 12. ita accipere, ac si hic sex civium classes, non ut in Critia quattuor numerarentur. Vnde vero hausit istam Aegyptiacam sapientiam Plato? Nempe suo ex cerebro. Nam quum apud Aegyptios ad istum modum discreta videret hominum genera, apud suos autem quattuor sciret antiquitus tribus exstitisse, quarum quae Hopletum nomen habuit, apertissime videretur ab armatis esse appellata, longius est coniectando progressus, et, qua soliti erant levitate Graeci, similem etiam caeterorum nominum rationem esse existimavit. Sed nomina ipsa quum non adiiceret, ne Strabo quidem, qui eum sequutus est, ea ponere est ausus: ambiguum enim, opinor, esse videbat, quod genus ille Geleontes intel-

ligeret, et Aegicorenses utrum pastores ac rusticos, an sacerdotes, ut visum Euripidi est, fuisse censeret. Alios vel suopte periculo coniectores vel interpretes Platonis Plutarchus in mente habuit, ex quibus Argadenses opifices, Geleontes rusticos, Aegicorenses pastores nonnullis visos esse retulit. Neque enim Platonem contenderim primum fuisse, qui huiusmodi coniectura luderet. Qui prior illis omnibus fuit, Herodotus, etiam sapientiorem se praebuit, quum more antiquo a quattuor filiis Ionis illas tribuum appellationes derivavit. Nos satius ducimus fateri ignorantiam nostram. Speramus autem, si ex nominibus illis diversa hominum genera elici possunt, non defuturum, qui demonstret, Indicum illud vel Aegyptiacum institutum apud Iones Cyzicenos etiam eo tempore, quo Romanis omnia parebant, permansisse, duoque ibi nova hominum genera, epulonum ac bibonum, accessisse, siquidem Cyzicena illa inscriptio praeter quattuor antiquas tribus etiam *Βωρεῖς* et *Οἰνῶπας* commemorat, quae nomina quid est cur eadem ratione, qua antiqua illa, sint formata?

Sed operae pretium est, etiam de inventione et compositione Ionis Euripidei quid nobis videatur aperire. Germanice vertit hanc fabulam Wielandius, poeta eximius, sed mirum quantum alienus a

severitate tragoediae, in Musei Attici vol. IV. fasc. III. Eam versionem iis qui hodie vivunt propemodum talem videri necesse est, qualis Persii aequalibus Pacuvii Antiopa videbatur; quod partim tempori tribuendum est, partim vero etiam interpreti, qui in dissertatione, quam de Ione Euripidis edidit in novi Musei Attici vol. I. fasc. I. etsi Gallorum levia iudicia non immerito reprehendit, tamen ne ipse quidem satis sibi cavit, quo minus recentiorum potius more, quam antiquorum iudicaret, negligeretque, quod minime omnium debebat negligi. Breve, sed non minus iniquum iudicium est A. Guil. Schlegelii in libro de arte dramatica vol. I. p. 246. Is quum quattuordecim annis ante, quam illum librum scripsit, ipse ediderit tragoediam Ionem, in qua quum pleraque Euripidis retineret, nonnulla tamen mutavit atque aliter instituit, ambigo, utrum eum illo exemplo, quid reprehenderet in Euripide, ostendere, an monstrare voluisse, quemadmodum hodie eiusmodi argumentum tractandum esset, censeam. Si hoc posterius, quamquam polite ornateque scripta est illa fabula, tamen agnitiones, quae in ea sunt, etiam hodie minus placituras, quam quae sunt apud Euripidem, arbitror: si prius illud, quum alia dubitandi materiam praeberent, tum idem illud, quod de Wielandio di-

ximus, quod neglectum est consilium, quo Euripides tragoediam illam videtur scripsisse. Id pulcre intellexit O. Müllerus, qui quod in Doriensium vol. I. p. 246. monet, eximia arte ita esse fabulam a poeta compositam, ut Ion ne peregrinus, sed genuinus Erechthida videretur, id adeo apertum est, ut mirum sit non omnibus statim, qui eam tragoediam legerent, in mentem venisse. Nam non solum inventio fabulae tota ad eum finem spectat, sed etiam aliquot locis tam cupide vel gloria Erechthidarum extollitur, vel odium proditur advenarum, ut suspicari liceat, sopitam Ionicae invasionis famam eo tempore, quo scripta est haec tragoedia, denuo excitatam fuisse, exortis, qui victos ab alienigenis Athenienses peregrinorum regum dominationem subiisse iactarent. Est autem, quantum ex numeris versuum colligi potest, scripta haec fabula nec post Olymp. LXXXIX. nec multo prius. Nam quod Boeckhio visum est, quoniam v. 1612. Rhium memoretur, recentem fuisse memoriam proelii, quod ibi commissum est Ol. LXXXVII. 4. id sic demum aliquam vim haberet, si victoria Atheniensium ad eum locum proximis sex septem annis clade ibidem accepta deleta esset. Quo tempore numquid acciderit Athenis, quod studia hominum ad avertendam ignominiam im-

positi quondam ab Ionibus iugi potuerit accendere, vereor ne frustra hodie quaeramus. Itaque satius erit, videre, quomodo poeta, quod sibi proposuerat, efficere studuerit.

Prologus ita est comparatus, ut, etiamsi quis Erechtheum, quam fabulam hoc circiter tempore editam putat Musgravius, et Ionem ut partes unius trilogiae consociatas fuisse coniiciat, tamen hae tragoediae non potuerint communi aliquo vinculo cohaerere. Sic enim fabulae argumentum exponitur, ut facile appareat, nihil istarum rerum modo in scena visum esse. Quin versus 290. seqq. quibus omnes praeter Creusam Erechthei filiae pro patria morti obiectae dicuntur, aperte repugnant iis, quae in Erechtheo acta esse accepimus, in qua tragoedia una tantum illarum puellarum immolabatur. Agit autem prologum Mercurius, quae persona aptissime est electa. Nam Euripides quum vellet ostendere, quomodo Ion credi quidem potuisset Xuthi filius esse, re autem filius fuisset Apollinis, ex quo consequebatur, non Athenienses commixtos esse cum Ionibus, sed Iones esse genuinos Athenienses: iis rebus debebat uti, quae quod fama atque opinione hominum constarent, fidem dicendis essent facturae, fingere autem ea tantum, quae ornando illi argumento inservirent. Itaque quum non

modo expositus esse a Creusa Ion crederetur Athenis, sed ostenderetur etiam in arce antrum illud, in quo id factum esset: eius antri, ut quod certissimum veritatis documentum esset, quum in reliqua fabula crebra facta est mentio, tum statim in prologo: quumque fulgura Pythia, et quae Delphos mitti pompa solebat, necessitudinem Athenarum ex illo tempore cum Apolline intercedere monstrarent, statim in principio fabulae id, quod maxime mirum atque incredibile esset, quomodo puer Athenis expositus venisset Delphos, tali quodam modo removendum erat, ut eximeretur omnis dubitatio. Itaque Mercurius, frater Apollinis, huius iussu se puerum modo natum cum calatho, in quo fuerat expositus, crepundiisque Delphos apportasse dicit, ibique eum a Pythia, cui animum ad misericordiam commoverat Apollo, sublatum esse atque educatum; post nupsisse Creusam Xutho, Achaeo, qui propter auxilium Atheniensibus in bello cum Euboeensibus praestitum, regiam virginem pro praemio acceperit. Hos quod prole carerent, oraculum nunc adire; Apollinem autem constituisse, Ionem Xutho tamquam filium eius dare, quo occultus maneat ipsius cum Creusa concubitus. Ita summam rei accurate accipiunt spectatores, sed tamen ut nec quomodo illa eventura sint sciant,

et postrema etiam aliter cadant ac praedixit Mercurius. Nam dii Graecorum etsi universe quid in fatis sit norunt, tamen hominum consilia et cogitationes non omnes praevident. Id quod ipsi videmus fatidico deo Apollini in hac fabula accidere. Sed his id est poeta consequutus, ut maiora quam promiserat, atque illustriora daret.

Ioni an Creusae primas partes dederit poeta, ambigat quis forsitan. Coniunctissima enim utriusque sors est, neque aut Ion parentes habet, nisi matrem inveniat, aut Creusa liberos, nisi agnoscat filium. Sed si primae partes sunt eius, in cuius sorte summa rei vertitur, non est dubitandum, quin ea Creusa sit. Haec filium sibi olim ereptum dolet, eiusque inveniendi caussa clam marito consulere vult deum, ex quo eum filium suscepit: haec se non modo contemptam ab deo, sed pene ludibrio habitam videt, quum, quod ipsa iure suo postulare poterat, non factum, factum autem cognoscit, quo se quam maxime laedi necesse sit; haec non solum filio ab deo privatur, sed coniuncta dei et mariti fraude etiam regnum Athenarum Erechthidis eripi, darique alienigenis intelligit; haec quum iustam tantis iniuriis vindictam parat, deprehensa, adeo in capitis periculum venit; haec denique ex illo discrimine paullatim, du-

bia inter spem metumque, duobus illis, quae maxime exoptaverat, potitur, filio suo, et certa spe mansuri penes Erechthidas regni Athenarum. Ita fit, ut per totam fabulam animos spectatorum ad se convertat, cum ipsaque sperent, doleant, metuant, gaudeant. Longe alia Ionis conditio est. Is quum ab nemine umquam laesus beatam in templo Apollinis vitam ducat, placet quidem illa innocentia, sed quod habet parentum cognoscendorum desiderium, ut non potest permagnum esse in illo statu, ita ne spectatores quidem valde movet. Proinde etiam gaudium invento patre, qui non erat speratus, non est vehemens, ut adeo etiam invitus vacuam curis vitam, qua eo usque frui contigerat, cum reipublicae gerendae molestiis commutet adolescens. Cui quum venenum misceri accipimus, multo minus ipse ne moriatur metuimus, quam matris dolorem animo praesagimus, si filium esse, quem interemerit, cognoscat. Itaque etiam quum eum cognitis insidiis iratum videmus, non tam ipsius ira movemur, quam Creusae caussa timemus: non enim necare eum voluisset, si scivisset filium esse, et factum illud si lueret, lueret insons. Denique cum fit agnitio, ut ipse minus est animo commotus, ubi ex insperato matrem invenit, ita etiam spectatorum studia multo magis ad matrem conver-

tuntur, quae tandem, quod crudeliter sibi ereptum doluerat, quod recuperare ardentissime expetierat, quod certo speraverat se ab Apolline impetraturam esse, quod speratum denuo sibi ereptum et saevo quidem cum ludibrio viderat, denique quod ipsa per errorem modo perditum iverat, non modo felicissime sibi redditum, sed restitutum pulcerrime conspicit, eo sibi dato filio, ad quem amandum, statim ut primum viderat, naturali quodam instinctu ferebatur, quoque invento servatum intelligit genus Erechthei et firmatum antiquis regibus imperium Athenarum.

Quemadmodum his argumentis Creusam principalem personam esse cognoscitur, ita eodem conspirat etiam reliqua fabulae adornatio. Nam de reliquis personis quae duae praeter Ionem potissimae sunt, paedagogus et chorus mulierum, quas Athenis secum duxerat Creusa, ab huius partibus stant, omnibus modis reginae Erechthidisque faventes. Solus his oppositus est Xuthus. Ion autem, innocentissimus adolescens, tum demum, quum est insidiis petitus, adversatur Creusae, caetera potius is est, de quo sit contentio, quam qui ipse aliquod propositum persequatur. Vates Pythia denique instinctu Apollinis quasi interpres est dei, quae, re

in summum discrimen adducta, prohibet ne quid crudeliter aut impie fiat.

Sed Ion quoniam is est, quo agnoscendo et desiderium matris et spes impletur Athenarum, debuit ille praecipuo quodam modo oculos animosque spectatorum ad se advertere. Itaque eum poeta et statim ab initio actionis in scena conspici voluit, et ea facere ac dicere, ex quibus bonum appareret ingenium adolescentis, qui sacro fungens ministerio orbitatem suam consolaretur pietate erga deum: quem quum patris loco ab se coli dicit, non leviter tangi necesse est spectatores, qui illum nescientem vera praedicare sciunt. Exornata est autem ea scena etiam actu vario, de quo monitum est a Demetrio eo loco, quem supra posuimus.

Non minus apte sequitur hanc scenam accessio chori, qui quum signa atque imagines in porticu ante templum contemplatur, suavi confabulatione singula persequitur, miraturque similia esse, ut quae Athenis viderat, honorandae Athenarum praesidi deae inservientia. Harum rerum commemoratio simplici et plana via animos spectatorum de quadam inter Athenas et Delphos necessitudine admonet, ipsisque Atheniensibus eo acceptior esse debuit, si porticum ab se Delphis conditam recordarentur. Inde post-

quam de oraculo aliquid interrogaverat chorus, ipseque vicissim unde venisset ab Ione esset interrogatus, splendido fine carmen concludit, Palladis sacra ex urbe reginam adesse significans.

Peregregia iam sequitur mutua Ionis et Creusae compellatio, hoc et specie mulieris solito magis commoto, et participante dolorem eius, quum tristem esse videt; illa autem non minus et desiderio filii laeta, quum parem illi aetate bonae indolis adolescentem conspicit, et vix sibi a querelis temperante, quum tali se filio privatam ab Apolline cogitat. Omninoque eximium est illud colloquium, in quo mirifice et mutua utriusque propensio, quasi natura suum sanguinem agnoscentibus, elucescit, et ea omnia in medium proferuntur, ex quibus quum pueri orbi sors, tum multo infelicior fortuna orbatae matris, quam suam quamdam amicam esse simulat Creusa, aestimari possit, nec denique earum rerum quidquam neglectum est, quae exspectationem de exitu quem studium Creusae habiturum sit excitent. Ac provide etiam illud est institutum, quod in fine eius scenae negat Ion fore, qui quod deus ipse celatum velit ab eo exquirat. Itaque Creusa, quum excidit spe illa clam mariti aliquid de filio resciscendi, nihil sibi reliquum esse videt, quam ut doleat iniquitate

Apollinis, Ionemque roget, ne quid de eo, quod de illa amica sua interrogare voluerit, cum Xutho communicet. Is enim iam advenit ab oraculo Trophonii, quod eum adiisse non sine caussa in colloquio Ionis et Creusae indicatum erat. Refert enim responsum sibi esse, nec se neque Creusam sine filio Delphis abiturum. Eo Creusa, ad novam, licet valde ambiguam spem erecta, deos supplicatum it, Xuthus autem Apollinem consulturus in templum ingreditur. Ibi solus secum Ion de iis cogitat, quae a Creusa accepit, atque ingenua simplicitate reprehendit Apollinis iniuste facta. De ea oratione quam et leve et simul perversum sit Wielandii in adnotationibus iudicium, non opus videtur ut attentos fabulae lectores moneamus.

Relicta ab actoribus scena chorus, ut consentaneum est, Minervam precatur, ut apud Apollinem de fausto Erechthidis oraculo intercedat, simulque, obversante animis puero, quem in antro arcis Cecropiae expositum audiverat, mala ei auguratur, quibus soleant insignes esse deorum filii. Consentaneum est enim, chorum, etsi non suspicatur Creusam esse quae puerum ex Apolline susceptum exposuerit, tamen, quod illa res nimis mira est, volvere eam animo et quem sit exitum habitura quaerere. Ita effecit poe-

ta, ut spectatores, qui sciunt quis sit Ion, metu impleantur, advertantque animos ad periculum, in quo versatur gens Erechthidarum, interitura illa, nisi e Creusa proles nascatur.

Iam dum Ion chorum interrogat, exieritne Xuthus ex templo an adhuc intus sit, egreditur ille, obviumque sibi Ionem ut filium salutat. Id ne spectatoribus aeque inexspectatum et absurdum ut Ioni videatur, prudenter cautum est in superioribus per oraculum Trophonii, quod non sine filio Delphis abiturum esse Ionem dixerat. Sed ut filium se Xuthi esse crederet Ion, debebat etiam effici ut id posset credi. Itaque disceptatione orta, tandem sibi persuadent, ex Delphica muliere, quum Xuthus illuc ad sacra Bacchi venisset, genitum esse Ionem, gaudetque is ea re, quia sic non sit ex serva natus, tantoque maiore se significat desiderio cognoscendae matris teneri. Inventum filium quum Xuthus Athenas secum abducturum, heredemque regni facturum dicit, ille vitae huc usque actae beatam tranquillitatem cum civilium negotiorum strepitu regiaeque dignitatis periculis comparans, reputansque quam iniqua peregrini inter cives conditio, quamque molestus Creusae meliorem sortem meritae privignus, quantumque periculum e domesticis rixis ipsi Xutho futurum sit,

Delphis se ait manere malle. Hanc disputationem, cuius plurimae similes in Graecorum tragoediis inveniuntur, patet Atheniensium caussa scriptam esse, qui vehementer delectabantur eiusmodi locis controversis. Non cedit Xuthus, respondens ille tantum ad ea, quae ad Creusam spectant. Promittit enim se, ut illam ne laedat, Ionem non ut filium, sed ut hospitem Athenas ducturum esse, oblataque olim opportunitate ab uxore impetraturum, ut eum in regno successorem fieri patiatur; choro autem, si quidquam horum mulieri prodat, necem minatur. Ita annuit Ion, optans, ut, quae se mulier pepererit, civis Attica reperiatur, quo sibi plenum sit ius civitatis illa in urbe. Sic ubicumque opportunum videbatur, inseruit Euripides aliquid, quod Ionem ut indigenam commendaret. Iam Xutho ad Parnassum ad sacra facienda, Ione autem ad epulum, quo Delphis valediceret, instruendum digressis, chorus, dissidium regiae domus augurans, indignatur ob fraudulentum Xuthi consilium, quo alienigena regnum invasurus sit Erechthei, deliberatque utrum taceat, an rem patefaciat Creusae, exsecrans Xuthum, interitumque optans Ioni, neque alium se velle quam ex Erechthei genere regem habere asseverans.

Tum redit Creusa cum grandaevo pae-

dagogo Erechthei, cuius annos computare, quod fecit Wielandius, supervacaneum est. Verine simile esset, an non, superstitem esse illum, qui Erechtheum educasset, non quaerebant spectatores. Poetae persona opus erat, quae esset cum Erechtheo ita coniuncta, ut pro eius gente quidvis periculi subiret. Cum illo igitur sene ubi venit Creusa, quaerit ex choro, quid responsi de liberis Xuthus ab oraculo tulerit; quumque videt haesitare ac trepidare chorum, facile intelligit nihil fausti esse responsum. Itaque chorus, reginae Erechthidarumque amorem potiorem habens periculo, non esse Creusae liberorum spem relictam refert. Inde lamentantem illam senex reprimit, videndum monens, num in ipsam tantum, an etiam in Xuthum expetat dictio. Nam homo iste, quum natura valde suspiciosus est, tum quo magis diligit Erechthidas, eo minus favet Xutho. Ita cognito, huic datum esse ab deo filium, dum Creusa in querelas et lamenta erumpit, senex plenus odii circumspecte exquirit singula, ex quibus colligit, diu provisa fraude susceptum e serva puerum Delphis educatum esse, qui regnum Athenarum invaderet: a quo quoniam mortis periculum immineat Creusae, ipsum esse potius e medio tollendum, cui officio exsequendo se paratum esse affir-

mat. Observatu dignum est, quum posset senex Pythiam a Xutho corruptam dicere, ut eiusmodi oraculum ederet, non facere id eum, sed vera dixisse deum contendere. Non decebat enim fidem oraculi suspectam reddi, ut cuius solius testimonio se crederent Athenienses non paruisse regibus alienigenis. Auditis, quae senex probabiliter coniecit, Creusa, summo propter iniuriam Apollinis dolore correpta, tota in questus effunditur, atque, ut fit ubi spes homini omnis adempta est, nihil pensi habens quod usque adhuc silentio occultaverat, et concubitum deo acerbissimis conviciis exprobrat, et ereptum crudeliter sibi quem ex eo pepererit puerum. Quae miratus senex, accurate de singulis quaerit, acceptisque, tanto acrius haesitantem mulierem ad parandam Ioni necem instigat: quo in colloquio quum cruoris ex occisa Gorgone servati mentio esset iniecta, convenit eo cruore venenatum poculum ab sene in epulo Ioni porrigi. Sed hoc in diverbio esse, quae minus perite composita sint, in adnotationibus dictum est. Creusa ubi ad hospitium suum, senex autem ad epulantes abiit, chorus carmine explicat, quam indignum facinus sit, Erechthidas regno expelli, hominemque barbarum ad sacra Eleusinia admitti, simulque de perfidia Xuthi in Creusam conqueritur.

Quae extra scenam geruntur, licitum sibi putavit poeta in brevius tempus contrahere, quam quo peragi potuerunt. Itaque statim servus Creusae trepidus accurrit, quaerens heram, ut nunciet eam ex decreto senatus Delphici, quod necem sit Ioni machinata, de rupe deiectum iri: cuius supplicii comminatio etiam choro rei conscio terrorem iniicit: sed scire tamen quomodo insidiae illae patefactae sint cupienti, ordine omnia exponit servus. Nam propemodum necessaria pars tragoediarum est nuncii officium. Is igitur primo ut Xuthus ad Parnassum sacrificandi caussa abierit docet. Removere enim eum ab epulo debebat poeta, quoniam neque de insidiis Creusae quidquam comperire, neque huius, non suum filium esse Ionem cognoscere vult. Deinde exstructio tentorii, in quo convivae convenerint, copiose nec sine laude Athenarum, ipsumque epulum, paedagogique in vino ministrando sedula opera, effusio venenati poculi, deprehensio veneficii, confessio sceleris, iudicium senatus, persequutio Creusae describuntur. Tum choro inevitabile capitalis supplicii periculum brevi carmine conquerente, fugiens advenit Creusa, captoque celeriter consilio, praesidium quamvis dubium ab ara Apollinis petit. Insequitur cum armatis Ion, vi eam abstracturus, sed tamen loci san-

ctitate nonnihil territus, irae plenum cum ea conserit colloquium, cuius in principio illud eximie aptum est ad commovendos spectatores, quod matris suae mentionem iniicit, se et illam potius, quam Creusam, misericordia dignos dicens: quibus verbis indicat, se pro amante matre infestam novercam habere, quae sibi mortem machinetur; matrem autem suam, quae sedulo tuitura esset filium, si ei non esset ereptus, frustra desiderare amissum. Ita vicissim sibi insidias exprobrantibus, Creusa superbius ab Aeolida Erechthidas expelli iactat, clamatque, si sibi sit pereundum, in ipsa se velle ara trucidari, quo ulciscatur eos, a quibus sibi facta sit iniuria. Huius dicti atrocitatem non omnem percipit Ion, qui se tantum patremque, non etiam Apollinem significari putat: sed spectatores, qui sciunt quid cogitet Creusa, dirum iam et immane facinus instare vident, matrem occidi a filio, patre deo parricidium non modo non impediente, sed suam ipsius aram turpari amatae quondam mulieris sanguine patiente.

Ibi vero intervenit a sacro tripode sacerdos Pythia, quae Ioni materna officia praestiterat, monetque eum ut a vi et crudelitate abstineat, et purus faustisque cum ominibus Athenas abeat: afferre enim se ei calathum, in quo expositum

sustulerit, signaque, quibus matrem possit agnoscere. Ita ille mentem ad id, quod ei iam potius vindicta est, advertit, et, dum Creusa non audet aram relinquere, sortem quum suam, tum matris, cuius nunc maiore incenditur desiderio, reputans, dubitat, aperiatne calathum, an voveat deo, nec quaerat illaetabilem forsitan originem: sed vincit quae ab deo ipso monstrari videtur inveniendae matris spes, ut retegat et contempletur calathum: quem ubi Creusa conspexit, exclamat, et hunc ipsum esse contendens, in quo Ionem iam suum exposuerit, prosilit ab ara ad amplectendum filium. Comprehendi iussa, acrius instat, visaque callido invento mortem velle effugere, interrogata de ornamentis crepundiisque, dum singula deinceps qualia esse dicit protrahuntur, exempta magis magisque omni dubitatione, agnoscitur a filio. In ea scena ut omnia egregia sunt, ita illud praeclare fecit poeta, quod quum ultimum Creusa signum descripsit, quae est semper virens corona sacrae oleae, non verbis confirmare hoc Ionem voluit, sed ipso facto. Statim enim matrem appellans complectitur. Inde mutua significatio gaudii, quod tamen mox turbatur, quum Xuthi se filium ratus Ion patrem in societatem laetitiae vocari vult. Ibi, quamquam pudeat, concubitum cum Apolline confiteri

Creusam necesse est. Quae scena qua arte elaborata sit, dictum est in adnotatione ad v. 1455.

Potuerat hic finem facere poeta, si nihil aliud spectavisset, quam quod fabulae ratio requireret. Agniti sunt enim, et repertus est, qui Athenis praesit Erechthida. Sed hic, si usquam, apertum est, praecipue id egisse Euripidem, ut omnem ab Ione peregrinae originis suspicionem averteret. Itaque primum ipsum Ionem dubitantem fecit, an mater oblatum sibi ab aliquo viro vitium, dedecoris effugiendi caussa, ad Apollinem referat. Deinde ne iuranti quidem Creusae credentem facit, sed mirantem potius, quod se deus non suum, sed Xuthi filium dixerit. Quod oraculum sic explicat Creusa, ut ostendat non genitum a Xutho, sed dono ei datum significari, idque propterea, ut pro legitimo habitus, heres regni fieri possit. At ne sic quidem persuadetur Ioni, nisi ipse diserte affirmet deus. Itaque introiturus est ad interrogandum oraculum. Sed quo luculentius veritas rei comprobetur, ipse conspici audirique deus a spectatoribus debet. Non autem Apollo introducitur, minus, opinor, quia ipsum in conspectum prodire eo in loco, ubi per oraculum consuli posset, mirum esset, quam quod acceptius est spectatori-

bus tutelaris Athenarum deae Minervae testimonium. Ea igitur genitum ab Apolline esse Ionem testatur, et agniturum Athenis fuisse matrem, nisi per insidias ei structas necessarium fuisset maturari agnitionem, ne aut filius aut mater periret. Praeterea vero etiam quae dehinc futura sint explicat, et ita quidem, ut non modo ab hocce Ione dicti Iones ab Athenisque profecti colonias per magnam Graeciae partem condituri, sed etiam Doriensium atque Achaeorum genus radices Athenis habiturum dicatur. Tanta Atheniensium fuit vanitas. Denique tacere de agnitione iubet, ut Xuthus suum putet filium esse Ionem. Quae re vera nihil est nisi confessio, fuisse Ionem Xuthi filium, creditumque esse, usque dum Athenienses, ut peregrini imperii convicium declinarent, fabulam comminiscerentur, qua ad Apollinem eius origo referretur. Haec ut recte procedere possent, removendus erat Xuthus ab iis quae in epulo et post facta sunt. Ac tanto facilius eius obliviscebantur spectatores Athenienses, quo magis ab homine peregrino abhorrebant, delectabanturque indigena. Sed non iniuria tamen reprehendere videntur Euripidem, qui de hac tragoedia scripserunt, quod hoc parum veri simile finxerit, nihil compertum esse Xutho de insidiis in conspectu populi Delphici factis Ioni, de-

que indicio, quo uxor ad capitale supplicium damnata esset: quibus rebus cognitis, si nihil rescisceret de agnitione facta, incredibilis ei videri debebat Creusae Ionisque ad gratiam et caritatem conciliatio. Sed videtur Euripides scivisse, multa, dum re praesente retinentur spectatores, non reputari, quae post tranquillo animo perpensa non veri similia reperiuntur.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΙΩΝ.

A

ΥΠΟΘΕΣΙΣ.

Κρέουσαν τὴν Ἐρεχθέως Ἀπόλλων φθείρας, ἔγκυον ἐποίησεν ἐν Ἀθήναις· ἡ δὲ τὸ γεννηθὲν ὑπὸ τὴν ἀκρόπολιν ἐξέθηκε, τὸν αὐτὸν τόπον καὶ τοῦ ἀδικήματος καὶ τῆς λοχείας μάρτυρα λαβοῦσα. τὸ μὲν οὖν βρέφος Ἑρμῆς ἀνελόμενος εἰς Δελφοὺς ἤνεγκεν· εὑροῦσα δ' ἡ προφῆτις ἀνέθρεψε· τὴν Κρέουσαν δὲ Ξοῦθος ἔγημε· συμμαχήσας γὰρ Ἀθηναίοις, τὴν βασιλείαν καὶ τὸν τῆς προειρημένης γάμον ἔλαβε δῶρον. τούτῳ μὲν οὖν ἄλλος παῖς οὐκ ἐγένετο· τὸν δ' ἐκτραφέντα ὑπὸ τῆς προφήτιδος οἱ Δελφοὶ νεωκόρον ἐποίησαν· ὁ δὲ ἀγνοῶν, ἐδούλευσε τῷ πατρί. ἡ σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν Δελφοῖς.

ΤΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΕΡΜΗΣ.
ΙΩΝ.
ΧΟΡΟΣ ΘΕΡΑΠΑΙΝΙΔΩΝ ΚΡΕΟΥΣΗΣ.
ΚΡΕΟΥΣΑ.
ΞΟΥΘΟΣ.
ΠΡΕΣΒΥΤΗΣ ἢ ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
ΘΕΡΑΠΩΝ ΚΡΕΟΥΣΗΣ.
ΠΥΘΙΑ ἤτοι ΠΡΟΦΗΤΙΣ.
ΑΘΗΝΑ.
Προλογίζει δὲ ὁ Ἑρμῆς.

ΕΥΡΙΠΙΔΟΥ ΙΩΝ.

ΕΡΜΗΣ.

Ἄτλας, ὁ χαλκέοισι νώτοις οὐρανὸν
θεῶν παλαιὸν οἶκον ἐκτρίβων, θεῶν

---

1. Improbavit huius versus numeros Porsonus ad Hec. 343. et in praefatione p. 30. Itaque fuerunt, qui Elmsleio auctore in censura Hecubae Porsonianae p. 78. Ἄτλας ὁ νώτοις χαλκέοισιν οὐρανὸν scriberent, non illi reputantes nec perinde esse utrum νώτοις χαλκέοισιν an χαλκέοισι νώτοις diceretur, neque Ἄτλας, vocem principalem, praesertim in initio orationis, in recitando pausa quadam a caeteris verbis, quae tantummodo ornatus caussa adiecta sunt, disiungendam esse, nec denique hunc graviorem et quasi ponderosiorem numerum bene convenire moli, quae hic describitur. Iustae recitationi quantum tribuerint veteres in condendis versibus, cognosci potest ex iis, quae multis in locis disputata sunt in Elementis doctrinae metricae. Ad quam rem et criticum et quicumque vim numerorum sentire vult, attendere oportet, nec scandere versus, ut faciunt pueri.

2. Ἐκτρίβων sic est dictum, ut in aeternum significetur. Nam particula ad finem refertur, qui Atlantis labori nullus est. Sic ἐκτρῖψαι βίον apud Sophoclem Oed. R. 248.

μιᾶς ἔφυσε Μαῖαν, ἣ 'μ' ἐγείνατο,
Ἑρμῆν, μεγίστῳ Ζηνὶ δαιμόνων λάτριν.
ἥκω δὲ Δελφῶν τήνδε γῆν, ἵν' ὀμφαλὸν
μέσον καθίζων Φοῖβος ὑμνῳδεῖ βροτοῖς
τά τ' ὄντα καὶ μέλλοντα θεσπίζων ἀεί.
ἔστιν γὰρ οὐκ ἄσημος Ἑλλήνων πόλις
τῆς χρυσολόγχου Παλλάδος κεκλημένη,
οὗ παῖδ' Ἐρεχθέως Φοῖβος ἔζευξεν γάμοις
βίᾳ Κρέουσαν, ἔνθα προσβόῤῥους πέτρας
Παλλάδος ὑπ' ὄχθῳ τῆς Ἀθηναίων χθονὸς
Μακρὰς καλοῦσι γῆς ἄνακτες Ἀτθίδος.
ἀγνὼς δὲ πατρί, τῷ θεῷ γὰρ ἦν φίλον,
γαστρὸς διήνεγκ' ὄγκον· ὡς δ' ἦλθεν χρόνος,
τεκοῦσ' ἐν οἴκοις παῖδ', ἀπήνεγκεν βρέφος
εἰς ταὐτὸν ἄντρον, οὗπερ ηὐνάσθη θεῷ,
Κρέουσα, κἀκτίθησιν ὡς θανούμενον
κοίλης ἐν ἀντίπηγος εὐτρόχῳ κύκλῳ,
προγόνων νόμον σώζουσα τοῦ τε γηγενοῦς
Ἐριχθονίου· κείνῳ γὰρ ἡ Διὸς κόρη
φρουρὼ παραζεύξασα φύλακε σώματος

---

3. Vulgo ἥ μ' ἐγείνατο. Correxit L. Dindorfius.

6. Eustathius ad Dionys. 1181. Εὐριπίδης δὲ καὶ ἐπὶ μαντείας νοεῖν τὸν ὕμνον δίδωσιν, ἔνθα τὸ ὑμνῳδεῖν ἀντὶ τοῦ θεσπίζειν τίθησιν. φησὶ γοῦν ἐν Ἴωνι, ὀμφαλὸν μέσον καθίζων Φοῖβος ὑμνῳδεῖ βροτοῖς. τοῦτο δὲ ἀντὶ τοῦ ἐμμέτρως ᾄδειν νοεῖσθαι δύναται.

12. Τῆς Ἀθηναίων χθονὸς construenda cum Παλλάδος ὑπ' ὄχθῳ.

22. Φύλακε pro φύλακας emendatio est Porsoni ad Phoen. 1419. V. etiam Maltby ad Morell. Thes. p. 371.

19. a wooden chest, said to be a Lesbian wood. L. [illegible].

διssῶ δράκοντε, παρθένοις Ἀγραυλίσιν
δίδωσι σώζειν· ὅθεν Ἐρεχθείδαις ἐκεῖ
νόμος τίς ἐστιν ὄφεσιν ἐν χρυσηλάτοις
τρέφειν τέκν'· ἀλλ' ἣν εἶχε παρθένος χλιδὴν
τέκνῳ προςάψασ' ἔλιπεν, ὡς θανουμένῳ.
καί μ' ὢν ἀδελφὸς Φοῖβος αἰτεῖται τάδε·
ὦ σύγγον', ἐλθὼν λαὸν εἰς αὐτόχθονα
κλεινῶν Ἀθηνῶν, οἶσθα γὰρ θεᾶς πόλιν,
λαβὼν βρέφος νεογνὸν ἐκ κοίλης πέτρας,
αὐτῷ σὺν ἄγγει σπαργάνοισί θ' οἷς ἔχει,
ἔνεγκε Δελφῶν τἀμὰ πρὸς χρηστήρια,
καὶ θὲς πρὸς αὐταῖς εἰςόδοις δόμων ἐμῶν.
τὰ δ' ἄλλ', ἐμὸς γάρ ἐστιν, ὡς εἰδῇς, ὁ παῖς,
ἡμῖν μελήσει. Λοξίᾳ δ' ἐγὼ χάριν
πράσσων ἀδελφῷ, πλεκτὸν ἐξάρας κύτος
ἤνεγκα, καὶ τὸν παῖδα κρηπίδων ἔπι
τίθημι ναοῦ τοῦδ', ἀναπτύξας κύτος

---

24. Languet ἐκεῖ et magis etiam τίς. Elmsleius ad Med. 1041. ἐκεῖ mutandum putabat in ἀεί, quod tantum abest ut prosit huic loco, ut etiam magis sit supervacaneum. Melior Bothii coniectura est, ὅθεν Ἐρεχθείδαισι καὶ νόμος τίς ἐστιν. Non mutem tamen ἐκεῖ, quod sic potest a Mercurio dictum videri, ut indicet agi rem in remoto ab Athenis loco, Delphis. De ea re admonere poterant Elmsleium exempla illa ipsa, quorum unum, praeter necessitatem tentatum, ei ut emendationem periclitaretur ansam praebuit.

33. Libri ἔνεγκ' ἀδελφῷ. Musgravii emendationem ἔνεγκε Δελφῶν, quam et Elmsleius ad Med. 160. et Matthiae probant, merito recepit Bothius. Inutilis hic fratris, necessaria loci mentio est in pluribus quae Apollo habuit oraculis.

ἑλικτὸν ἀντίπηγος, ὡς ὁρῷθ' ὁ παῖς.
κυρεῖ δ' ἅμ' ἱππεύοντος ἡλίου κύκλῳ
προφῆτις εἰςβαίνουσα μαντεῖον θεοῦ·
ὄψιν δὲ προςβαλοῦσα παιδὶ νηπίῳ,
ἐθαύμασ' εἴ τις Δελφίδων τλαίη κόρη
λαθραῖον ὠδῖν' εἰς θεοῦ ῥῖψαι δόμον.
ὑπὲρ δὲ θυμέλας διορίσαι πρόθυμος ἦν·
οἴκτῳ δ' ἀφῆκεν ὠμότητα, καὶ θεὸς
συνεργὸς ἦν τῷ παιδὶ μὴ 'κπεσεῖν δόμων.
τρέφει δέ νιν λαβοῦσα· τὸν σπείραντα δὲ
οὐκ οἶδε Φοῖβον, οὐδὲ μητέρ' ἧς ἔφυ·
ὁ παῖς τε τοὺς τεκόντας οὐκ ἐπίσταται.
νέος μὲν οὖν ὤν, ἀμφιβωμίους τροφὰς
ἠλᾶτ' ἀθύρων· ὡς δ' ἀπηνδρώθη δέμας,
Δελφοί σφ' ἔθεντο χρυσοφύλακα τοῦ θεοῦ,
ταμίαν τε πάντων πιστόν. ἐν δ' ἀνακτόροις
θεοῦ καταζῇ δεῦρ' ἀεὶ σεμνὸν βίον.

---

40. Libri εἱλικτὸν et ὡς ὁρᾶσθ' vel ὡς ὁρᾶθ'. Scripsi ἑλικτόν, qua forma utuntur tragici, quamvis εἱλίσσω aeque ut ἑλίσσω dicentes. Intellige rotundum: vide v. 19. Nominativum ἀντίπηξ cur grammaticorum commentum esse suspicetur Matthiae, non video. Caetera emendavit Ios. Scaliger.

41. Ἅμ' ἱππεύοντος pro ἀνιππεύοντος emendatio est Musgravii.

52 Libri ἀμφὶ βωμίους τροφάς, quae verba neque cum ἀθύρων, neque cum ἠλᾶτο, quod est *exsulabat*, coniuncta aptum sensum praebent. Neque enim mendicatus est victum Ion. Itaque ἀμφιβωμίους τροφὰς scripsi cum Elmsleio ad Herc. fur. 984. quod est cum ἠλᾶτο coniungendum, quasi dicas ἠλᾶτο ἔχων ἀμφιβωμίους τροφάς, vel εἶχεν ἀλώμενος.

Κρέουσα δ' ἡ τεκοῦσα τὸν νεανίαν
Ξούθῳ γαμεῖται συμφορᾶς τοιᾶσδ' ὕπο.
ἦν ταῖς Ἀθήναις τοῖς τε Χαλκωδοντίδαις,
οἳ γῆν ἔχουσ' Εὐβοΐδα, πολέμιος κλύδων·
ὃν συμπονήσας καὶ ξυνεξελὼν δορί,
γάμων Κρεούσης ἀξίωμ' ἐδέξατο,
οὐκ ἐγγενὴς ὤν, Αἰόλου δὲ τοῦ Διὸς
γεγὼς Ἀχαιός· χρόνια δὲ σπείρας λέχη,
ἄτεκνός ἐστι, καὶ Κρέουσ'· ὧν οὕνεκα
ἥκουσι πρὸς μαντεῖ' Ἀπόλλωνος τάδε,
ἔρωτι παίδων. Λοξίας δὲ τὴν τύχην
εἰς τοῦτ' ἐλαύνει, κοὐ λέληθεν, ὡς δοκεῖ.
δώσει γὰρ εἰςελθόντι μαντεῖον τόδε
Ξούθῳ τὸν αὑτοῦ παῖδα, καὶ πεφυκέναι
κείνου σφε φήσει, μητρὸς ὡς ἐλθὼν δόμους
γνωσθῇ Κρεούσῃ, καὶ γάμοι τε Λοξίου
κρυπτοὶ γένωνται, παῖς τ' ἔχῃ τὰ πρόςφορα.
Ἴωνα δ' αὐτὸν κτίστορ' Ἀσιάδος χθονὸς
ὄνομα κεκλῆσθαι θήσεται καθ' Ἑλλάδα.
ἀλλ' εἰς δαφνώδη γύαλα βήσομαι τάδε,
τὸ κρανθὲν ὡς ἂν ἐκμάθω παιδὸς πέρι.

---

59. Eustathius ad Iliad. β. p. 281, 44. (213, 22.) ὅτι δὲ οὕτω ἐπίσημος ὁ Χαλκώδων, ὡς ἀπ' αὐτοῦ καὶ Χαλκωδοντιάδας λέγεσθαι τοὺς Εὐβοεῖς, δηλοῖ Εὐριπίδης Ἴωνι, εἰπών, τοῖς Ἀθηναίοις τοῖς τε Χαλκωδοντιάδαις, οἳ γῆν ἔχουσιν Εὐβοΐδα.

70. Matthiae probat Aldi scripturam αὐτοῦ. At eam neque usus fert, et, si ferret, hic reiici iuberet ambiguitas.

74. Patet, Ionem, ut generis quod illas regiones occupavit auctorem, conditorem Asiae appellari.

ὁρῶ γὰρ ἐκβαίνοντα Λοξίου γόνον
τόνδ', ὡς πρὸ νάου λαμπρὰ θῇ πυλώματα,
δάφνης κλάδοισιν. ὄνομα δ', οὗ μέλλει τυχεῖν,
Ἴων' ἐγώ σφε πρῶτος ὀνομάζω θεῶν.

ΙΩΝ.

Ἅρματα μὲν τάδε λαμπρὰ τεθρίππων
ἥλιος ἤδη λάμπει κατὰ γῆν,
ἄστρα δὲ φεύγει πυρὶ τῷδ' αἰθέρος
εἰς νύχθ' ἱεράν.
Παρνησσιάδες δ' ἄβατοι κορυφαὶ
καταλαμπόμεναι τὴν ἡμερίαν

---

79. Non ineptum est, quod Wakefieldius et Hülsemannus coniecerunt, *προνάου*. Schol. minor Sophoclis ad Oed. R. 16. *πρόναον, τὸ ἔμπροσθεν τοῦ ναοῦ.* Id Ionibus est *προνήϊον*, ut Herodot. I. 51. ex quo tamen non sequitur, *πρόναον* cum iota scribendum esse. Sed etiam v. 129 est *πρὸ δόμων*, nisi quis id quoque *προδόμων* scribi malit.

81. Vulgo *ἐγὼ πρῶτον*. *Νιν* inseruit Scaliger, quod quum alii probarunt, tum Elmsleius ad Aiac. 384. et ad Oed. Col. 253. Hoc utrum scripserit Euripides, an quod L. Dindorfius ex duorum codd. scriptura *ἐγώγε* refinxit, *σφέ*, dubium est.

87. Vulgo *τὴν ἡμέραν*. Flor. 1. *τὴν πραεῖαν*, quod in Flor. 2. ut explicatio in margine positum. Scaliger *τὴν ἠερίαν*. Canterus *τὴν ἡμερίαν*. Matthiae *τὴν πραεῖαν* recepit, addito metri caussa *γ'*. Ei particulae hic non est locus. Nec *τὴν πραεῖαν* quidquam est nisi interpretatio vulgatae. Recte Canterus. Ἡμερία ἁψὶς est rota diem ferentis Solis. *Βροτοῖσι* pertinet ad totam sententiam. Nam Parnassi cacumina quum Solis rotas accipere hominibus dicuntur, nihil id est aliud, quam lucem diurnam in Parnasso primum conspicuam oriri hominibus.

Dégât du [illegible]

ἁψῖδα βροτοῖσι δέχονται.
σμύρνης δ' ἀνύδρου καπνὸς εἰς ὀρόφους
Φοίβου πέταται·
θάσσει δὲ γυνὴ τρίποδα ζάθεον
Δελφίς, ἀείδουσ' Ἕλλησι βοάς,
ἃς ἂν Ἀπόλλων κελαδήσῃ.
ἀλλ', ὦ Φοίβου Δελφοὶ θέραπες,
τὰς Κασταλίας ἀργυροειδεῖς
βαίνετε δίνας· καθαραῖς δὲ δρόσοις
ἀφυδρανάμενοι, στείχετε ναούς,
στόμα τ' εὔφημον φρουρεῖτ', ἀγαθῶν

---

89. Male edebatur *καπνὸς ἐς ὀρόφους*.

90. Libri *πέταται*, quod adversus eos, qui Atticos *πέτεται* dixisse censent, tueri studet Buttmannus gr. Gr. II. P. I. p. 212. In eadem sententia fuit Porsonus ad Med. 1. Ego quidem etsi *πέτεται* de volando dictum reponere non dubitem, hic tamen malui librorum scripturam servare. Nam quum hoc verbum cum eo quod *pandere* significat ita sit cognatum, ut quaedam formae utrumque significatum habeant, de qua re dixit Lobeckius ad Phryn. p. 581. seq. cum quo tamen nolim *παραπέπταται* apud Aratum Phaen. 312. de volatu intelligi, quaerendum puto an forte de duabus formis *πέτεται* et *πέταται*, ut solent linguae vocum discrimina ad rerum diversitatem indicandam adhibere, altera ad volatum, altera ad id quod panditur notandum aptior fuerit visa. Certe quidem fumum aptius pandi ad tecta, quam volare dicas, quia qui volat relinquit locum ex quo attollitur. Atqui turibula perpetuum mittunt fumum.

98. Vulgo *στόμα τ' εὔφημον φρουρεῖτ' ἀγαθόν, φήμας τ' ἀγαθὰς τοῖς ἐθέλουσιν μαντεύεσθε*. Scaligeri emendationem *μαντεύεσθαι* confirmarunt co-

φήμας ἀγαθὰς τοῖς ἐθέλουσιν
μαντεύεσθαι
γλώσσης ἰδίας ἀποφαίνειν.
ἡμεῖς δὲ πόνους, οὓς ἐκ παιδὸς
μοχθοῦμεν ἀεί, πτόρθοισι δάφνης
στέφεσίν θ' ἱεροῖς ἐσόδους Φοίβου
καθαρὰς θήσομεν, ὑγραῖς τε πέδον
ῥανίσιν νοτερόν, πτηνῶν τ' ἀγέλας,
αἳ βλάπτουσιν σέμν' ἀναθήματα,
τόξοισιν ἐμοῖς φυγάδας θήσομεν.
ὡς γὰρ ἀμήτωρ ἀπάτωρ τε γεγώς,
τοὺς θρέψαντας
Φοίβου ναοὺς θεραπεύω.

στροφή.

Ἄγ', ὦ νεηθαλές, ὦ
καλλίστας προπόλευμα δάφνας,
ἃ τὰν Φοίβου θυμέλαν
σαίρεις ὑπὸ ναοῖς
κήπων ἐξ ἀθανάτων,
ἵνα δρόσοι τέγγουσ' ἱεραὶ

---

dices. Sensum loci perspexit L. Dindorfius, sed orationem mutando reddidit frigidam, Ego scripsi *ἀγαθῶν*, quod etiam Bothio, sed non recte utenti, in mentem venit, delevi autem *τ'*. Hoc dicit: favete linguis, quo bona bonorum omina oraculum consulturis, quantum in vestra lingua est, edatis.

107. *Αἳ* pro *ἃ* Scaliger et codd. Florentini.

115. *Σαίρεις* Musgravius e Paris. E. Sic etiam Vict. Vulgo *σαίρει*.

117. Libri *ἵνα δρόσοι τέγγουσ' ἱεραὶ τὰν ἀένναον παγάν*. *Ἀέναος*, vox et poetis et prosae orationis scriptoribus usitatissima, ab librariis fere *ἀένναος*

* *τὰν ἀέναον παγὰν*
ἐκπροϊεῖσαι
μυρσίνας ἱερὰν φόβαν,

---

scribi solita est. Quae scriptura fecit, ut duae putarentur formae esse, altera primam syllabam longam, secundam brevem habens, altera ab iambo incipiens. Ea opinione captus ego quoque in Pindari Pyth. VI. initio *ἐς ναὸν* mutandum censebam in *ἀένναον*, quod receptum est a Boeckhio. Codd. Neap. ibi metro convenientem, sed, ut videtur, ab emendatoribus profectam scripturam exhibent, *ἐς ναὸν ἱρὸν οἰχόμενοι*. Videndum an *ὀμφαλὸν ἐς νάϊον προσοιχόμενοι* vera sit scriptura. Nam etiam a *ναός* illud adiectivum formari potuisse, *προνάϊος* arguit. At ubicumque *ἀένναος* invenitur, *ἀέναος* scribendum esse metra evincunt. Sic, ut epicos omittam, apud Aeschylum Suppl. 562. apud Euripidem Orest. 1291. ubi v. Pors. apud Aristophanem Nub. 275. Ran. 1309. apud Simonidem fragm. 11. et 16. ed. Gaisf. Quod si qui loci occurrunt, qui firmare secundae syllabae productionem videantur, sunt illi etiam ob alias caussas suspecti, ut Ionis Euripidei v. 1083. ed. Barn. et Erycii epigr. 13, 5. in tumulum Sophoclis, (Anthol. Pal. vol. I. p. 317. ep. 36.)

ὡς ἄν τοι ῥείῃ μὲν ἀένναος Ἀτθίδι δέλτῳ
κηρός, ὑπὸ στεφάνοις δ' αἰὲν ἔχῃς πλοκά-
μους.

At ea Planudis scriptura est. Codex Pal. et Suidas habent *ἀγανός*, et hic quidem in ipsa hac voce. In Anthologiae H. de Bosch. vol. IV. p. 84. adnotatum, in membranis legi *ῥείῃ μὲν γανὸς Ἀττίδι ἀδέλτῳ*. Non videtur dubitandum esse, quin scribi debeat *ὡς ἄν τοι ῥείῃ μὲν ἀεὶ γάνος*. Maxime vero Theocriti locus tueri visus est falsam scripturam, qui tamen etiam propter tertiae syllabae productionem suspectus esse debebat, XXII. 36.

ᾇ σαίρω δάπεδον θεοῦ
παναμέριος ἅμ' ἁλίου

παντοίην δ' ἐν ὄρει θηεύμενοι ἄγριον ὕλην
εὗρον ἀέννaον κράναν ὑπὸ λισσάδι πέτρῃ
ὕδατι πεπληθυῖαν ἀκηράτῳ.

At primus horum versuum, deleto cum libris quibusdam δέ, conjungendus est cum iis quae praecedunt. Vnde facile est, quod fecit Briggsius, etiam in secundo versu genuinam scripturam restituére, etiam si eam non conservasset Eustathius ad Dionys. 1055. qui ita scribit: ὅτι εὕρηται ὧδε τὸ ἀέναος δι' ἑνὸς ν, καὶ μετὰ ἐκτάσεως τῆς ἀρχούσης. φησὶ γάρ, καὶ πόρον ἀενάων ποταμῶν· οὕτω δὲ καὶ ἐν τοῖς ἑξῆς, ἀενάοις ποταμοῖσι κατάῤῥυτος. καὶ παρὰ Θεοκρίτῳ δὲ εὕρηται τοιαύτη γραφή, ἔνθα λέγει, εὗρον δ' ἀέναον κρήνην. εἰ μή τις τὴν τῶν ἀντιγράφων αἰτιώμενος φαυλότητα φυλάσσει μὲν τὴν διὰ τῶν δύο νν γραφήν, θεραπεύει δὲ τὸ πάθος τοῦ μέτρου διὰ συνιζήσεως, ὡς καὶ ἐν τῇ ἀρχῇ τῶν ἁλιευτικῶν Ὀππιάνου. (v. 24). Patet ex his, pervetustum errorem esse ἀέννaος. Sed revertor ad Euripidem: cui si ἀέναον restituitur, nondum satis prospectum est metro. Verum etiam absque metro est quod haereas. Quamvis enim non optimum poetam prodat hoc carmen, tamen vix ferendi videntur rores fontem emittentes, quod quidaliud est, quam fons fontem profundens? Vtrique, et metri et orationis vitio medendum duco addito γᾶς, quod est cum δρόσοι construendum, ut roscida terrae vena fontem dicatur fundere. Similiter v. 147. dicit γαίας παγάν. Apte ibi comparat Musgravius haec Sophoclis Oed. Col. 687. de Cephisso: ἀλλ' αἰὲν ἐπ' ἤματι ὠκυτόκος πεδίων ἐπινίσσεται ἀκηράτῳ ξὺν ὄμβρῳ στερνούχου χθονός.

122. Libri ἠελίου et θοῇ. Emendavi in Elem. d. m. p. 546. Si hic esset iambicus trimeter, ut

πτέρυγι θοᾷ
λατρεύων τὸ κατ' ἦμαρ.
ὦ Παιάν, ὦ Παιάν,
εὐαίων, εὐαίων
εἴης, ὦ Λατοῦς παῖ.

ἀντιστροφή.

καλόν γε τὸν πόνον, ὦ
Φοῖβε, σοὶ πρὸ δόμων λατρεύω,
τιμῶν μαντεῖον ἕδραν.
κλεινὸς δ' ὁ πόνος μοι
θεοῖσιν δούλαν χέρ' ἔχειν,
οὐ θνατοῖς· ἀλλ' ἀθανάτοις
εὐφάμοισι πόνοις μοχθεῖν
οὐκ ἀποκάμνω·
Φοῖβός μοι γενέτωρ πατήρ·
τὸν βόσκοντα γὰρ εὐλογῶ,
τὸ δ' ὠφέλιμον ἐμοὶ πατέρος

Matthiae putat, non modo servandae essent hae formae communes, sed reponendum etiam *πανημέριος*. Credibilius est tamen, genus metri Glyconeum etiam hic esse servatum.

133. Satis per se ieiuna oratio peior etiam erat interpunctione post *ἀθανάτοις* posita, praesertim accedente etiam asyndeto, cui L. Dindorfius inserendo *δὲ* medendum putavit.

134. Libri *εὐφάμοις πόνοις* et *οὐκ ἀποκάμψω*, nisi quod Musgravius e Paris. E. *ἀποκάμνω* restituit, probantibus quum aliis, tum Porsono, qui, ut Monkius ad Hippol. 301. refert, *εὐφάμους πόνους* scribendum censebat. Ego quidem littera dativo adiecta metrum correxi.

138. Libri *τὸν δ' ὠφέλιμον*. Musgravii emendationem recepit Matthiae, non dicens tamen, quo

ὄνομα λέγω
Φοῖβον τοῦ κατὰ ναόν.
ὦ Παιάν, ὦ Παιάν,
εὐαίων, εὐαίων
εἴης, ὦ Λατοῦς παῖ.

προῳδός.

ἀλλ' ἐκπαύσω γὰρ μόχθους
δάφνας ὁλκοῖς·
χρυσέων δ' ἐκ τευχέων ῥίψω
γαίας παγάν,
ἃν ἀποχεύονται
Κασταλίας δῖναι,
νοτερὸν ὕδωρ βάλλων,

---

sensu haec dicta putet. Perplexa est Musgravii interpretatio, τὸ ὠφέλιμον ἐμοὶ Φοῖβον τοῦ κατὰ ναὸν construentis, vertentisque: *patris nomen tribuo utilitati, quam ex Phoebo templi incola percipio.* Quod quis prosa oratione diceret, Φοῖβον τὸν κατὰ ναὸν πατέρα λέγω, ὠφέλιμον ἐμοὶ ὄντα, poeta sic est eloquutus, ut pro πατέρα poneret ὄνομα πατέρος, cum ὄνομα coniungens τὸ ὠφέλιμον ἐμοί, et cum πατέρος per attractionis figuram Φοῖβον τοῦ κατὰ ναόν.

147. Vide ad v. 118. Elmsleius quum ad Bacch. 1098. γαίας cum ῥίψω iungendum putabat, id ut esset ῥίψω κατὰ γαίας, non videtur animadvertisse, ῥίπτειν τινὸς esse *petere aliquem.*

148. Hi quattuor versus videri possunt anapaestici esse monometri hypercatalecti: quod genus quum neque usitatum sit, neque elegantia commendetur, praestabit duos priores versus pro dochmiacis, duos posteriores pro iambicis ischiorrhogicis haberi.

ὅσιος ἀπ' εὐνᾶς ὤν.
εἴθ' οὕτως αἰεὶ Φοίβῳ
λατρεύων μὴ παυσαίμαν
ἢ παυσαίμαν ἀγαθᾷ μοίρᾳ.

στροφή.

ἔα, ἔα·
φοιτῶσ' ἤδη, λείπουσίν τε
πτανοὶ Παρνασσοῦ κοίτας.
αὐδῶ μὴ χρίμπτειν θριγκοῖς,
μηδ' εἰς χρυσήρεις οἴκους.

μεσῳδός.

μάρψω σ' αὖ τόξοις, ὦ Ζηνὸς
κῆρυξ, ὀρνίθων γαμφηλαῖς
ἰσχὺν νικῶν.
ὅδε πρὸς θυμέλας ἄλλος ἐρέσσει
κύκνος. οὐκ ἄλλᾳ
φοινικοφαῆ πόδα κινήσεις;
οὐδέν σ' ἁ φόρμιγξ ἁ Φοίβου
σύμμολπος τόξων ῥύσαιτ' ἄν.
πάραγε πτέρυγας·

---

152. Vulgo ἀρά. Codd. Flor. ἀρεί. Elmsleius in Museo Cantabr. VI. p. 304. ad Iphig. Taur. 1153. ἀεί.

160. Non diffiteor, veri simile esse, stropham a v. 155. usque ad v. 171. pertinere, cui responderent v. 172—186. Sed quoniam nimis multae, eaeque audaciores faciendae essent mutationes ut metra exaequarentur, malui, quod ipsum quoque habet quo commendetur, mesodum et epodum a strophis distinguere.

168. In libris haec ita sunt scripta: παρά τε πτέρυγας λίμνας ἐπίβα τὰς Δηλιάδος. αἱμάξεις εἰ μὴ πείσῃ, τὰς καλλιφθόγγους ᾠδάς. Scaliger πάραγε

λίμνας ἐπίβα τᾶς Δηλιάδος.
αἱμάξεις, εἰ μὴ πείσει,
τὰς καλλιφθόγγους ᾠδάς.

ἀντιστροφή.

ἔα, ἔα·
τίς ὅδ' ὀρνίθων καινὸς προςέβα;
μῶν ὑπὸ θριγκοὺς εὐναίας
καρφηρὰς θήσων τέκνοις;
ψαλμοί σ' εἴρξουσιν τόξων.

ἐπῳδός.

οὐ πείσει; χωρῶν ἐν δίναις
ταῖς Ἀλφειοῦ παιδούργει,
ἢ νάπος Ἴσθμιον,
ὡς ἀναθήματα μὴ βλάπτηται
ναοί θ' οἱ Φοίβου.
κτείνειν δ' ὑμᾶς αἰδοῦμαι

πτέρυγας. Hoc et a Cantero insertum τ' ante ἐπίβα tenuerunt edd. recentiores.

169. De productione ultimae syllabae monuit Seidlerus in libro de verss. dochmiacis p. 80. Vide Elem. doctr. metr. p. 372. seq.

170. Miro modo, si sana est scriptura, loquutus est, cruentabis suaves cantus dicens, id ut esset, non licebit tibi incruento canere.

173. Hesychius: καρφυλαί, αἱ ἐκ τῶν ξηρῶν ξύλων γινόμεναι κοῖται. Εὐριπίδης Ἴωνι. Ordo litterarum ibi καρφυραὶ scribi postulat.

179. Nisi aliquid excidit, hi accusativi construendi sunt cum participio χωρῶν. Similis ratio v. 158.

181. Hic versus est dochmiacus.

182. Ita libri. Sed malim utroque versu acatalecto, κτείνειν δ' ὑμᾶς αἰδοῦμαι τοὺς τὰς θεῶν ἀγγέλλοντας φήμας.

of dry straw.

"Good sense & good breeding are not confined to the citizens of London."

τοὺς θεῶν ἀγγέλλοντας φήμας
θνατοῖς· οἷς δ' ἔγκειμαι μόχθοις
Φοίβῳ δουλεύσω, κοὐ λήξω
τοὺς βόσκοντας θεραπεύων.

ΧΟΡΟΥ ᾠ ά.

στροφὴ ά.

Οὐκ ἐν ταῖς ζαθέαις Ἀθά-
ναις εὐκίονες ἦσαν αὐ-
λαὶ θεῶν μόνον, οὐδ' ἀγυι-
άτιδες θεραπεῖαι·
ἀλλὰ καὶ παρὰ Λοξίᾳ

---

187. Huius carminis quum magna pars quae chori est, in libris esset Ioni tributa, recte Tyrwhittus quae chori essent animadvertit. Musgravius deinde alia choro, alia hemichoriis distribuit. Boeckhius in libro quem scripsit de tragicis Graecis p. 80. confidenter pronunciavit XII. chori personas fuisse, descriptionem singularum partium servavit eam, quae erat a Musgravio facta, quam recepit etiam Matthiae. At eam non esse veram, turbata responsionum aequalitas docet. Chori personae sunt XV. qui legitimus numerus est, dispositae κατὰ ζυγά. Id ex eo patet, quod secunda stropha septem personarum dicta, totidemque eius antistropha continet. Ex quo consequitur, partes, inter quindecim personas aptissime sic dividi ut coryphaeus cuiusque strophae initium canat.

190. Eustathius p. 166, 23. (126, 2.) ἔφη δέ τις καὶ ἀγυιάτιδας θεραπαίνας τοὺς πρὸ τῶν θυρῶν βωμούς, οἳ πρὸς χάριν ἀγυιέως Ἀπόλλωνος ἵδρυντο. Hesychius: ἀγυιάτιδες, αἱ πρὸ τῶν θυρῶν θεραπεῖαι.

191. Libri ἀλλά γε. Additamentum metrici, quod iam in Elem. d. m. p. 540. in suspicionem adductum est, delevi.

τῷ Λατοῦς διδύμων προςώ-
πων καλλιβλέφαρον φῶς.
ΧΟΡΟΥ ἡ β΄.
ἰδοὺ τάνδ᾽, ἄθρησον,
Λερναῖον ὕδραν ἐναίρει
χρυσέαις ἅρπαις ὁ Διὸς παῖς·
φίλα, πρόςιδ᾽ ὄσσοις.
ΧΟΡΟΥ ἡ ά.

ἀντιστροφὴ ά

ὁρῶ· καὶ πέλας ἄλλος αὐ-
τοῦ πανὸν πυρίφλεκτον αἴ-
ρει τις. ἆρ᾽ ὃς ἐμαῖσι μυ-
θεύεται παρὰ πήναις
ἀσπιστὰς Ἰόλαος, ὃς

---

193. E doctorum virorum emendatione pro librorum scriptura *καλλίφαρον* repositum est *καλλιβλέφαρον*, quae nimis mira appellatio foret, si *δίδυμα πρόςωπα*, ut Matthiae Musgravio auctore putat, duplicem aedium faciem significarent. Multo veri similius est statuas dici, quarum unam Latonae fuisse coniicias e v. 424.

194. Porticum describi ab Atheniensibus Ol. LXXXVII. 4. dicatam probabiliter coniecit Musgravius. De ea Pausanias X. 11, 5. Docte singula explicuit Boeckhius in libro de tragicis Graecis p. 192. seqq. sed ut pictas potius in parietibus tabulas, vel figuras scalpendo in lapide expressas, quam, quod illi placet, peplum, cui intextae fuerint illae imagines, intelligamus, suadent quae v. 200. leguntur, et magis etiam, ut videtur, v. 210.

200. Libri *αἴρει. τίς ἄρ᾽.* Musgravius, *τίς; ἄρ᾽.* Matthiae cum Boeckhio, *τίς; ἆρ᾽.*

Ibid. fo φανός. Agam.

woof. same rootas [illegible]

κοινοὺς αἰρόμενος πόνους
Δίῳ παιδὶ συναντλεῖ;
ΧΟΡΟΥ ἡ γ'.
καὶ μὰν τόνδ' ἄθρησον
πτεροῦντος ἔφεδρον ἵππου·
τὰν πυρπνέουσαν ἐναίρει
τρισώματον ἀλκάν.
ΧΟΡΟΥ ἡ α'.

στροφὴ β'.

πάντα τοι βλέφαρον διώ-
κω. σκέψαι κλόνον ἐν τύκαι-
σι λαΐνοισι Γιγάντων.
ΧΟΡΟΥ ἡ δ'.
ὧδε δερκόμεθ', ὦ φίλαι, * * *

---

207. Legebatur *πυριπνέουσαν.*

210. Libri *ἐν τείχεσι λαΐνοισι.* Musgravii coniecturam *ἐν πτυχαῖσι λαΐναισι* adscivit Boeckhius. At vix aptae sunt *πτυχαί*, nec quadrant exempla a Musgravio allata. Nam *πτυχαὶ* et *περιπτυχαὶ* dicuntur, ubi quid circumdatum esse significatur. Hic videtur de imagine in lapide scalpta sermo esse: quare *τύκαισι* posui, vocem, quam non mirum est ignotam esse lexicis, quum rara sint etiam *τύκος*, et *τύκισμα*, hoc quidem ab Euripide in Troad. 814. et ab Lycophrone v. 349. positum. Videndus de iis Hemsterhusius ad Polluc. X. 147. Eximie firmat coniecturam nostram Andromedae fragmentum 29. *παρθένου τ' εἰκώ τινα, ἐξ αὐτομόρφων λαΐνων τυκισμάτων σοφῆς ἄγαλμα χειρός.* Sic scribendum pro *τειχισμάτων*, quod Monkius ad Alcest. 358. in *τεχνασμάτων* mutandum putabat.

212. Lacuna non adnotata ab editoribus. Vulgata scriptura, *ὧδε δερκώμεσθ', ὦ φίλαι*, vel pro-

ΧΟΡΟΥ ἡ έ.
λεύσσεις οὖν ἐπ' Ἐγκελάδῳ
γοργωπὸν πάλλουσαν ἴτυν.
ΧΟΡΟΥ ἡ ς'.
λεύσσω Παλλάδ' ἐμὰν θεόν.
ΧΟΡΟΥ ἡ ζ'.
τί γάρ; κεραυνὸν
ἀμφίπυρον ὄμβριμον
ἐν Διὸς ἐκηβόλοισι χερσίν;
ΧΟΡΟΥ ἡ ή.
ὁρῶ· τὸν δάϊον
Μίμαντα πυρὶ καταιθαλοῖ.
ΧΟΡΟΥ ἡ θ'.
καὶ Βρόμιος ἄλλον ἀπολέμοισι
κισσίνοισι βάκτροις
ἐναίρει γᾶς τέκνων ὁ Βακχεύς.
ΧΟΡΟΥ ἡ ά.

ἀντιστροφὴ β'.

σέ τοι τὸν παρὰ ναὸν αὐ-
δῶ· θέμις γυάλων ὑπερ-
βῆναι λευκῷ ποδὶ γ * *

---

pter numeros, qui nulli sunt, reiicienda erat. Accedit quod Flor. 1. paullo melius δερκόμεσθ', adscripto tamen ω.

216. Male hos versus tentavit Elmsleius ad Med. 466. not. u.

223. Libri τέκν' et τέκνον. In nostram emendationem τέκνων etiam Elmsleius incidit l. c.

226. Libri λευκῷ ποδί γ'. Inepta particula, nec transponendo corrigendum metrum. Requiras βηλόν, vel simile quid. Si de littera quae superest coniecturam facere licet, non abhoret ab Euripi-

ΙΩΝ.

οὐ θέμις, ὦ ξέναι.

ΧΟΡΟΥ ἡ ί.

οὐδ' ἂν ἐκ σέθεν ἂν πυθοίμαν αὐδάν;

ΙΩΝ.

τίνα δῆτα θέλεις;

ΧΟΡΟΥ ἡ ιά.

ἆρ' ὄντως μέσον ὀμφαλὸν
γᾶς Φοίβου κατέχει δόμος;

ΙΩΝ.

στέμμασί γ' ἐνδυτόν· ἀμφὶ δὲ Γοργόνες.

---

dis tenuitate γραμμήν. Λευκῷ ποδὶ non est, ut Musgravio et Elmsleio ad Bacch. 664. videbatur, de nudo pede accipiendum. Vide Schaefer. ad Orest. 140. ed. Pors. anni 1824.

227. Interpellari hanc stropham anapaestis, quos in scena Ion recitat, primus animadvertit Tyrwhittus. Vide quae de ea ratione dicta sunt in Elem. d. m. p. 741.

228. Haec est veterum librorum scriptura. In edd. Hervag. 1. 2. excidit αὐδάν, quas sequuntur edd. Cant. Commelin. Barnes. Si cui id verum videbitur, is strophicum versum sic scribere poterit, ὧδε δερκόμεθ', ὦ φίλαι, δή. Ita vero praestabit Ionis verbis addere vocem sublatam, αὔδα τί θέλεις. Sed consultius visum est servare scripturam per se optimam, Molosso ad Glyconeum adiecto. Certe quum strophico versui finis desit, nihil caussae est cur quis ἐκπυθοίμεθ' αὐδὰν praeferat, quo versus sit Phalaeceus hendecasyllabus.

229. Libri τίνα δὲ θέλεις. Musgravius cum eoque Boeckhius τίνα τήνδε. Meam emendationem recepit Matthiae.

232. Libri ἐνδυτός. Correxit Musgravius. Strabo

ΧΟΡΟΥ ἡ ιβ'.

οὕτω καὶ φάτις αὐδᾷ.

ΙΩΝ.

εἰ μὲν ἐθύσατε πέλανον πρὸ δόμων
καί τι πυθέσθαι χρήζετε Φοίβου,
πάριτ' εἰς θυμέλας. ἐπὶ δ' ἀσφάκτοις
μήλοισι δόμων μὴ πάριτ' εἰς μυχόν.

ΧΟΡΟΥ ἡ ιγ'.

ἔχω μαθοῦσα·
θεοῦ δὲ νόμον οὐ παρα-
βαίνομεν· ἃ δ' ἐκτός, ὄμμα τέρψει.

ΙΩΝ.

πάντα θεᾶσθ', ὅ τι καὶ θέμις, ὄμμασι.

ΧΟΡΟΥ ἡ ιδ'.

μεθεῖσαν δεσπόται
με θεοῦ γύαλα τάδ' εἰςιδεῖν.

ΙΩΝ.

δμωαὶ δὲ τίνων κλῄζεσθε δόμων;

ΧΟΡΟΥ ἡ ιε'.

Παλλάδος ἔνοικα τρόφιμα μέλαθρα
τῶν ἐμῶν τυράννων.
παρούσας δ' ἀμφὶ τᾶςδ' ἐρωτᾷς.

IX. p. 420. *δείκνυται δὲ καὶ ὀμφαλὸς ἐν τῷ ναῷ τεταινιωμένος, καὶ ἐπ' αὐτῷ αἱ δύο εἰκόνες τοῦ μύθου.* Has fabulosas formas Euripides Gorgones, Pindarus *κηληδόνας* videtur appellare, de quibus veterum testimonia ad fragmenta Pindari attulit Boekhius p. 569.

243. Libri *θεοῦ με*. Male novissimae edd. cum Boeckhio *θεοῦ με γύαλα τάδ' ἐςιδεῖν*.

247. Edd. vett. *ἀμφὶ τάςδ' ἐρώτα*. Codd. *ἐρωτᾷς*, quorum duo *τάδ'*, sed in altero eorum *τᾳςδ'* ad-

ΧΟΡΟΥ ἡ ιβ΄.
οὕτω καὶ φάτις αὐδᾷ.
ΙΩΝ.
εἰ μὲν ἐθύσατε πέλανον πρὸ δόμων
καί τι πυθέσθαι χρῄζετε Φοίβου,
πάριτ' εἰς θυμέλας. ἐπὶ δ' ἀσφάκτοις
μήλοισι δόμων μὴ πάριτ' εἰς μυχόν.
ΧΟΡΟΥ ἡ ιγ΄.
ἔχω μαθοῦσα·
θεοῦ δὲ νόμον οὐ παρα-
βαίνομεν· ἃ δ' ἐκτός, ὄμμα τέρψει.
ΙΩΝ.
πάντα θεᾶσθ', ὅ τι καὶ θέμις, ὄμμασι.
ΧΟΡΟΥ ἡ ιδ΄.
μεθεῖσαν δεσπόται
με θεοῦ γύαλα τάδ' εἰςιδεῖν.
ΙΩΝ.
δμωαὶ δὲ τίνων κλῄζεσθε δόμων;
ΧΟΡΟΥ ἡ ιε΄.
Παλλάδος ἔνοικα τρόφιμα μέλαθρα
τῶν ἐμῶν τυράννων.
παρούσας δ' ἀμφὶ τᾶςδ' ἐρωτᾷς.

IX. p. 420. *δείκνυται δὲ καὶ ὀμφαλὸς ἐν τῷ ναῷ τεταινιωμένος, καὶ ἐπ' αὐτῷ αἱ δύο εἰκόνες τοῦ μύθου.* Has fabulosas formas Euripides Gorgones, Pindarus *κηληδόνας* videtur appellare, de quibus veterum testimonia ad fragmenta Pindari attulit Boekhius p. 569.

243. Libri *θεοῦ με*. Male novissimae edd. cum Boeckhio *θεοῦ με γύαλα τάδ' ἐςιδεῖν*.

247. Edd. vett. *ἀμφὶ τάςδ' ἐρώτα*. Codd. *ἐρωτᾷς*, quorum duo *τάδ'*, sed in altero eorum *τᾶςδ'* ad-

ΙΩΝ.

Γενναιότης σοι, καὶ τρόπων τεκμήριον
τὸ σχῆμ' ἔχεις τόδ', ἥτις εἶ πότ', ὦ γύναι.
γνοίη δ' ἂν ὡς τὰ πολλά γ' ἀνθρώπου πέρι
τὸ σχῆμ' ἰδών τις, εἰ πέφυκεν εὐγενής.
ἔα.
ἀλλ' ἐξέπληξάς μ', ὄμμα συγκλήσασα σόν,
δακρύοις θ' ὑγράνασ' εὐγενῆ παρηΐδα,
ὡς εἶδες ἁγνὰ Λοξίου χρηστήρια.
τί ποτε μερίμνης εἰς τόδ' ἦλθες, ὦ γύναι;
οὗ πάντες ἄλλοι γύαλα λεύσσοντες θεοῦ
χαίρουσιν, ἐνταῦθ' ὄμμα σὸν δακρυῤῥοεῖ.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

ὦ ξένε, τὸ μὲν σὸν οὐκ ἀπαιδεύτως ἔχει,
εἰς θαύματ' ἐλθὼν δακρύων ἐμῶν πέρι.
ἐγὼ δ' ἰδοῦσα τούσδ' Ἀπόλλωνος δόμους,
μνήμην παλαιὰν ἀνεμετρησάμην τινά·
οἴκοι δὲ τὸν νοῦν ἔχομεν ἐνθάδ' οὖσά περ.
ὦ τλήμονες γυναῖκες· ὦ τολμήματα
θεῶν· τί δῆτα; ποῖ δίκην ἀνοίσομεν,
εἰ τῶν κρατούντων ἀδικίαις ὀλούμεθα;

---

scriptum. Male Musgravius et cum eo alii *τάδ' ἐρωτᾷς* adsciverunt. Probari debebat Victorii emendatio *τᾶσδ'*. De praesente, inquit, hacce Creusa interrogas.

257. Codd. Flor. Piersonus Veris. p. 9. *οὗ*. Edd. vett. *ὅ*.

260. Par. E. Flor. 1. 2. Vict. *ἐλθεῖν*.

263. Ita codd. Flor. Vulgo *ἔσχομεν*. Pro *που* scripsi *περ*.

265. *Ἀνοίσομεν* pro *ἀνήσομεν* Musgravii emendatio est, et mox *ὀλούμεθα* pro *ὀλοίμεθα* dedit Matthiae, monente etiam Lentingio.

ΙΩΝ.

τί χρῆμα δ' ἀνερεύνητα δυςθυμεῖ, γύναι;

ΚΡΕΟΤΣΑ.

οὐδέν μεθῆκα τόξα· τἀπὶ τῷδε δὲ
ἐγώ τε σιγῶ, καὶ σὺ μὴ φρόντιζ' ἔτι.

ΙΩΝ.

τίς δ' εἶ; πόθεν γῆς ἦλθες; ἐκ ποίας πάτρας
πέφυκας; ὄνομα τί σε καλεῖν ἡμᾶς χρεών;

ΚΡΕΟΤΣΑ.

Κρέουσα μέν μοι τοὔνομ', ἐκ δ' Ἐρεχθέως
πέφυκα, πατρὶς γῆ δ' Ἀθηναίων πόλις.

ΙΩΝ.

ὦ κλεινὸν οἰκοῦσ' ἄστυ, γενναίων τ' ἄπο
τραφεῖσα πατέρων, ὥς σε θαυμάζω, γύναι.

ΚΡΕΟΤΣΑ.

τοσαῦτα κεὐτυχοῦμεν, ὦ ξέν', οὐ πέρα.

ΙΩΝ.

πρὸς θεῶν, ἀληθῶς, ὡς μεμύθευται βροτοῖς,

ΚΡΕΟΤΣΑ.

τί χρῆμ' ἐρωτᾷς, ὦ ξέν'; ἐκμαθεῖν θέλω.

ΙΩΝ.

ἐκ γῆς πατρός σου πρόγονος ἔβλαστεν πατήρ;

ΚΡΕΟΤΣΑ.

Ἐριχθόνιός γε· τὸ δὲ γένος μ' οὐκ ὠφελεῖ.

ΙΩΝ.

ἦ καί σφ' Ἀθάνα γῆθεν ἐξανείλετο;

---

268. Interpungebatur post οὐδέν. Temere, inquit, haec dicta ieci. Vide Orest. 1133.

270. Quod L. Dindorfius suspicatur, ἐκ ποίου πατρὸς scriptum fuisse, sine libris non praeferam in poeta patriae commemorandae studioso.

ΚΡΕΟΥΣΑ.
εἰς παρθένους γε χεῖρας, οὐ τεκοῦσά νιν.
ΙΩΝ.
δίδωσι δ', ὥςπερ ἐν γραφῇ νομίζεται;
ΚΡΕΟΥΣΑ.
Κέκροπός γε σώζειν παισὶν οὐχ ὁρώμενον.
ΙΩΝ.
ἤκουσα, λῦσαι παρθένους τεῦχος θεᾶς.
ΚΡΕΟΥΣΑ.
τοιγὰρ θανοῦσαι, σκόπελον ᾕμαξαν πέτρας.
ΙΩΝ.
εἶεν·
τί δαὶ τόδ'; ἆρ' ἀληθές, ἢ μάτην λόγος;
ΚΡΕΟΥΣΑ.
τί χρῆμ' ἐρωτᾷς; καὶ γὰρ οὐ κάμνω σχολῇ.
ΙΩΝ.
πατὴρ Ἐρεχθεὺς σὰς ἔθυσε συγγόνους;
ΚΡΕΟΥΣΑ.
ἔτλη πρὸ γαίας σφάγια παρθένους κτανεῖν.
ΙΩΝ.
σὺ δ' ἐξεσώθης πῶς κασιγνήτων μόνη;
ΚΡΕΟΥΣΑ.
βρέφος νεογνὸν μητρὸς ἦν ἐν ἀγκάλαις.
ΙΩΝ.
πατέρα δ' ἀληθῶς χάσμα σὸν κρύπτει χθονός;
ΚΡΕΟΥΣΑ.
πληγαὶ τριαίνης ποντίου σφ' ἀπώλεσαν.
ΙΩΝ.
Μακραὶ δὲ χῶρός ἐστ' ἐκεῖ κεκλημένος;

ΚΡΕΟΥΣΑ.

τί δ' ἱστορεῖς τόδ'; ὥς μ' ἀνέμνησάς τινος.

ΙΩΝ.

τιμᾷ σφε Πυθὼ τ' ἀστραπαί τε Πύθιαι;

ΚΡΕΟΥΣΑ.

τιμᾷ; τί τιμᾷ; μή ποτ' ὤφελόν σφ' ἰδεῖν.

---

298. Libri τιμᾷ σφε Πύθιος. Mos erat ex oraculi praecepto Athenis, teste Strabone IX. p. 404. ut Pythaistae tribus trium mensium diebus et noctibus ab ara Iovis Fulguratoris, quae erat inter Pythium et Olympieum, ad locum qui Harma dicebatur prospectantes fulgura observarent: quod si fulgurasset, mittebatur Delphos pompa. Hesychius: ἀστράπτει δι' Ἅρματος. Ἀθηναῖοι ὁπότε δι' Ἅρματος αὐτοῖς ἀστράψειεν, ἔπεμπον εἰς Δελφοὺς θεωροὺς τοὺς λεγομένους Πυθιαστάς. Eam rem hic respici vidit Musgravius. Itaque ἀστραπαὶ Πύθιαι sunt fulgura Apollinis αἰγλήτου, de quo vid. Apollon. Rhod. IV. 1716. Apollodor. I. 9, 26. et Heynium ad eum vol. I. p. 102. Πύθιος quia duabus syllabis pronunciandum esset, quod genus synizeseos etsi defensum in Elem. d. m. p. 54. tamen in oraculis aliisque minus perite conditis versibus facilius quam apud tragicos ferendum videtur, Matthiae coniecit Φοῖβος. Alius fortasse suspicetur Euripidem scripsisse Πυθεύς. Stephanus Byz. in v. Πυθώ, καὶ παρὰ τὴν Πυθὼ Πυθεύς, ὡς Ἐννώ Ἐννεύς. Sed desunt exempla, ipsumque nomen Πύθιος rarius est apud tragicos. Omnino praestare videtur, quod dedi.

299. Edd. vett. τιμᾷ, τιμᾷ, ὡς μήποτ' ὤφελόν σ' εἰςιδεῖν. Codd. Flor. ἰδεῖν. Scaliger et Duportus σφ' ἰδεῖν. Coniecturis quas Matthiae commemoravit adde Burgesii ad Troad. 122. τιμᾷ γ' ἀτίμως, et Schaeferi, quod recepit L. Dindorfius, ἄτιμα

ΙΩΝ.
τί δέ; στυγεῖς σὺ τοῦ θεοῦ τὰ φίλτατα;
ΚΡΕΟΥΣΑ.
οὐδέν· ξύνοιδ᾽ ἄντροισιν αἰσχύνην τινά.
ΙΩΝ.
πόσις δὲ τίς σ᾽ ἔγημ᾽ Ἀθηναίων, γύναι;
ΚΡΕΟΥΣΑ.
οὐκ ἀστός, ἀλλ᾽ ἐπακτὸς ἐξ ἄλλης χθονός.
ΙΩΝ.
τίς; εὐγενῆ νιν δεῖ πεφυκέναι τινά.
ΚΡΕΟΥΣΑ.
Ξοῦθος, πεφυκὼς Αἰόλου Διός τ᾽ ἄπο.
ΙΩΝ.
καὶ πῶς ξένος σ᾽ ὢν ἔσχεν οὖσαν ἐγγενῆ;
ΚΡΕΟΥΣΑ.
Εὔβοι᾽ Ἀθήναις ἔστι τὶς γείτων πόλις·
ΙΩΝ.
ὅροις ὑγροῖσιν, ὥς λέγουσ᾽, ὡρισμένη.
ΚΡΕΟΥΣΑ.
ταύτην ἔπερσε Κεκροπίδαις κοινῷ δορί.

τιμᾷ. Quum Creusa se filiumque suum neglectos ab Apolline doleat, non videtur apta esse responsio, quae sic simpliciter neget quod affirmaverat Ion, sed requiritur eiusmodi quid, quo cum acerbitate quadam assentiatur mulier. Quare paullo magis placet Burgesii coniectura. Sed melius convenire visum est, quod posui: quod quomodo depravari potuerit, depravatum autem fecerit ut ὡς insereretur, in promptu est.

301. Sic Tyrwhittus. Libri ξέν᾽ οἶδ᾽.

307. Affert hunc versum Strabo VIII. p. 356. ut ostendat πόλιν regionem dici.

ΙΩΝ.

ἐπίκουρος ἐλθὼν, κᾆτα σὸν γαμεῖ λέχος;

ΚΡΕΟΥΣΑ.

φερνάς γε πολέμου, καὶ δορὸς λαβὼν γέρας.

ΙΩΝ.

σὺν ἀνδρὶ δ' ἥκεις, ἢ μόνη, χρηστήρια;

ΚΡΕΟΥΣΑ.

σὺν ἀνδρί· σηκοὺς δ' ἐνστρέφει Τροφωνίου.

ΙΩΝ.

πότερα θεατὴς, ἢ χάριν μαντευμάτων;

ΚΡΕΟΥΣΑ.

κείνου τε Φοίβου θ' ἓν θέλων μαθεῖν ἔπος.

ΙΩΝ.

καρποῦ δ' ὕπερ γῆς ἥκετ', ἢ παίδων πέρι;

ΚΡΕΟΥΣΑ.

ἄπαιδές ἐσμεν, χρόνι' ἔχοντ' εὐνήματα.

ΙΩΝ.

οὐδ' ἔτεκες οὐδὲν πώποτ', ἀλλ' ἄτεκνος εἶ;

ΚΡΕΟΥΣΑ.

ὁ Φοῖβος οἶδε τὴν ἐμὴν ἀπαιδίαν.

ΙΩΝ.

ὦ τλῆμον, ὡς τἄλλ' εὐτυχοῦσ', οὐκ εὐτυχεῖς.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

σὺ δ' εἶ τίς; ὥς σου τὴν τεκοῦσαν ὤλβισα.

ΙΩΝ.

τοῦ θεοῦ καλοῦμαι δοῦλος, εἰμί τ', ὦ γύναι.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

ἀνάθημα πόλεως, ἢ τινος πραθεὶς ὕπο;

ΙΩΝ.

οὐκ οἶδα, πλὴν ἕν· Λοξίου κεκλήμεθα.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

ἡμεῖς σ' ἄρ' αὖθις, ὦ ξέν', ἀντοικτείρομεν.

ΙΩΝ.
ὡς μὴ εἰδόθ᾽ ἥτις μ᾽ ἔτεκεν, ἐξ ὅτου τ᾽ ἔφυν.
ΚΡΕΟΥΣΑ.
ναοῖσι δ᾽ οἰκεῖς τοισίδ᾽, ἢ κατὰ στέγας;
ΙΩΝ.
ἅπαν θεοῦ μοι δῶμ᾽, ἵν᾽ ἂν λάβῃ μ᾽ ὕπνος.
ΚΡΕΟΥΣΑ.
παῖς δ᾽ ὢν ἀφίκου ναόν, ἢ νεανίας;
ΙΩΝ.
βρέφος λέγουσιν οἱ δοκοῦντες εἰδέναι.
ΚΡΕΟΥΣΑ.
καὶ τίς γάλακτί σ᾽ ἐξέθρεψε Δελφίδων;
ΙΩΝ.
οὐπώποτ᾽ ἔγνων μαστόν· ἣ δ᾽ ἔθρεψέ με
ΚΡΕΟΥΣΑ.
τίς, ὦ ταλαίπωρ᾽; ὡς νοσοῦσ᾽ εὗρον νόσους.
ΙΩΝ.
Φοίβου προφῆτις, μητέρ᾽ ὣς νομίζομεν.
ΚΡΕΟΥΣΑ.
εἰς δ᾽ ἄνδρ᾽ ἀφίκου τίνα τροφὴν κεκτημένος;

---

327. Legebatur τοῖςδέ γ᾽. Eodem modo etiam alibi peccatum. Vide Elmsleium ad Med. 1261. et Monkium ad Hippol. 1391. *Κατὰ στέγας* est *domi*, aliquando *domum*, ut Oed. R. 637. Hic *dami tuae*. Alioqui diceret ἢ ποίας στέγας.

331. Legebatur καί τις. Vsitatum est Graecis alterum genus interrogandi, nisi ubi diserte ecquis quid fecerit dici necesse est.

332. Recte Musgravius ἢ δ᾽ pro ἤδ᾽. Nec debebat id improbare Matthiae. Hoc dicit: *ἣ δέ με ἔθρεψε Φοίβου προφῆτις, ταύτην ὡς μητέρα νομίζομεν*· i. e. matris loco habeo.

ΙΩΝ.

βωμοί μ' ἔφερβον, οὑπιών τ' ἀεὶ ξένος.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

τάλαινά σ' ἡ τεκοῦσα. τίς ποτ' ἦν ἄρα.

ΙΩΝ.

ἀδίκημά του γυναικὸς ἐγενόμην ἴσως.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

ἔχεις δὲ βίοτον; εὖ γὰρ ἤσκησαι πέπλοις.

ΙΩΝ.

τοῖς τοῦ θεοῦ κοσμούμεθ', ᾧ δουλεύομεν.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

οὐδ' ᾖξας εἰς ἔρευναν ἐξευρεῖν γονάς;

ΙΩΝ.

ἔχω γὰρ οὐδέν, ὦ γύναι, τεκμήριον.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

φεῦ·

πέπονθέ τις σῇ μητρὶ ταῦτ' ἄλλη γυνή.

ΙΩΝ.

τίς; εἰ πόνου μοι ξυλλάβοι, χαίροιμεν ἄν.

---

337. Libri τάλαινα σ' ἡ τεκοῦσ', ἥτις πότ' ἦν ἄρα. Porsonus Adv. p. 269. τάλαινά σ' ἡ τεκοῦσ' ἄρ', ἥτις ἦν ποτέ. L. Dindorfius τάλαιν' ἄρ' ἡ τεκοῦσά σ' ἥτις ἦν ποτέ. Facilius videbatur ad eum modum corrigi, qui iam Iodrello in mentem venerat. Eo refertur responsum Ionis.

345. Libri τίς; εἶπον εἴ μοι ξυλλάβῃ. Elmsleius ad Med. 266. not. i. coniiciebat: τίς, εἰπέ. κεἴ μοι ξυλλάβοι. Formam imperativi εἶπον, de qua docte disputavit Buttmannus in excursu I. ad Platonis Menonem, si quis Atticis antiquioribus vindicare volet, pluribus opus habebit et melioribus exemplis quam Platonis illo p. 71. D. et Aristophanis

345 – Cf. Supp. 143. τίς καὶ τίς, εἰπέ. δύο γὰρ ἐξαυδᾶς ἅμα. –

εἶπον is not unfrequently used for λέγω. –
Cf: Med. 266. Supp: 1170. (ubi cons: Markl. –
Hermann. ad Viger. n. 162. Matt: Gr. Gr. 506. –
εἶπον pro fut: ἐρῶ usurpat Arist: Eccl: 254.

ΚΡΕΟΥΣΑ.
ἧς οὕνεκ' ἦλθον δεῦρο πρὶν πόσιν μολεῖν.
ΙΩΝ.
ποῖόν τι χρῄζουσ'; ὥς ὑπουργήσω, γύναι.
ΚΡΕΟΥΣΑ.
μάντευμα κρυπτὸν δεομένη Φοίβου μαθεῖν.
ΙΩΝ.
λέγοις ἄν· ἡμεῖς τἄλλα προξενήσομεν.
ΚΡΕΟΥΣΑ.
ἄκουε δὴ τὸν μῦθον· ἀλλ' αἰδούμεθα.
ΙΩΝ.
οὐτἄρα πράξεις οὐδέν· ἀργὸς ἡ θεός.
ΚΡΕΟΥΣΑ.
Φοίβῳ μιγῆναί φησί τις φίλων ἐμῶν.
ΙΩΝ.
Φοίβῳ γυνὴ γεγῶσα; μὴ λέγ', ὦ ξένη.
ΚΡΕΟΥΣΑ.
καὶ παῖδά γ' ἔτεκε τῷ θεῷ λάθρᾳ πατρός.
ΙΩΝ.
οὐκ ἔστιν· ἀνδρὸς ἀδικίαν αἰσχύνεται.
ΚΡΕΟΥΣΑ.
οὔ φησιν αὐτή· καὶ πέπονθεν ἄθλια.

Eccl. 256. Ab Euripidis versu eam facillima mutatione removi: quam tamen quum prius inventam esse ab uno discipulorum suorum, Ernesto Ferdinando Yxem, mihi Seidlerus indicaverit, nolui illi huius emendationis laudem eripere.

355. Incredibile est, inquit, ex Apolline peperisse: a mortali viro allatum eam stuprum pudet.

356. Libri *ὅ φησιν αὐτή*, quod frustra quis apte explicare studeat.

ΙΩΝ.

τί χρῆμα δράσασ', εἰ θεῷ συνεζύγη;

ΚΡΕΟΥΣΑ.

τὸν παῖδ' ὃν ἔτεκεν ἐξέθηκε δωμάτων.

ΙΩΝ.

ὁ δ' ἐκτεθεὶς παῖς ποῦ 'στιν; εἰςορᾷ φάος;

ΚΡΕΟΥΣΑ.

οὐκ οἶδεν οὐδείς· ταῦτα καὶ μαντεύομαι.

ΙΩΝ.

εἰ δ' οὐκέτ' ἔστι, τίνι τρόπῳ διεφθάρη;

ΚΡΕΟΥΣΑ.

θῆράς σφε τὸν δύστηνον ἐλπίζει κτανεῖν.

ΙΩΝ.

ποίῳ τόδ' ἔγνω χρωμένη τεκμηρίῳ;

ΚΡΕΟΥΣΑ.

ἐλθοῦσ' ἵν' αὐτὸν ἐξέθηκ', οὐχ εὗρ' ἔτι.

ΙΩΝ.

ἦν δὲ σταλαγμὸς ἐν στίβῳ τις αἵματος;

ΚΡΕΟΥΣΑ.

οὔ φησι· καίτοι πόλλ' ἐπεστράφη πέδον.

ΙΩΝ.

χρόνος δὲ τίς τῷ παιδὶ διαπεπραγμένῳ;

ΚΡΕΟΥΣΑ.

σοὶ ταὐτὸν ἥβης, εἴπερ ἦν, εἶχ' ἂν μέτρον.

---

368. Recte Elmsleius ad Med. 416. not. p. VI. monet, unicum hoc esse exemplum, quod apud tragicos exstet, elisionis, qualis haec est *εἶχ' ἄν*: quam si certum esset Atticos vitasse, facile posse reponi *σοὶ ταὖτ' ἂν ἥβης, εἴπερ ἦν, εἶχεν μέτρα.* Ego quidem quin corrupta sit librorum scriptura non dubito: sed quo veri similius est Euripidem,

ΙΩΝ.

οὔκουν ἔτ' ἄλλον ὕστερον τίκτει γόνον;

ΚΡΕΟΥΣΑ.

ἀδικεῖ νιν ὁ θεός· οὐ τεκοῦσα δ' ἀθλία.

---

si voluisset εἶχεν ἂν ponere, in id incidisse quod Elmsleius proposuit, eo minus ausim transponenda particula mutandoque nominum numero emendationem facere. Facilius adducor ut scriptum fuisse putem, σοὶ ταὐτὸν ἥβης, εἴπερ ἦν, ἔχων μέτρον. Quod fieri facile potuit ut librarii, inconcinnum rati, sic ut factum est mutarent. Etenim, si sic legitur, participium ἔχων non est de puero intelligendum, de quo εἴπερ ἦν dictum est, sed referendum ad χρόνος.

369. Ald. et Brub. sic: *ΙΩΝ.* ἀδικεῖ νιν ὁ θεός· ἡ τεκοῦσα δ' ἀθλία. *ΚΡΕ.* οὔκουν ἔτ' ἄλλον ὕστερον τίκτει γόνον; In caeteris edd. signum interrogandi deletum. Prior quidem horum versuum ut non male conveniat adolescenti ingenuo, qui, auditis quae facta sint, etiam cuius ipse aedituus est deum vituperare non dubitet, tamen quo loco est positus, non est apte insertus. Nam illud si vellet dicere Ion, non debuit ad acceptam aetatis notationem respondere, quae nihil ad facti iniquitatem confert, quia si puer interiit, ut modo se putare significavit Ion, nihil interest nuper an pridem eum perimi siverit Apollo. Non rectius comparata sunt, quae ad haec Creusa respondet: quae neque apta sunt: quamvis enim supra dixerit se liberorum caussa oraculum consulere, tamen haec Xuthi potius cura est, quam ipsius, quae non tam novam prolem, quam quem peperit filium quaerat; et frigide sunt dicta: nam prorsus inutile est ὕστερον; nec denique recte adnexa: nam confirmari quae Ion dixisset oportebat, augerique deinde eo, quod non esset alius ei filius natus, hoc

ΙΩΝ.

τί δ', εἰ λάθρᾳ νιν Φοῖβος ἐκτρέφει λαβών;

ΚΡΕΟΥΣΑ.

τὰ κοινὰ χαίρων οὐ δίκαια δρᾷ μόνος.

ΙΩΝ.

οἴμοι· προςῳδὸς ἡ τύχη τῷ 'μῷ πάθει.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

καὶ σ', ὦ ξέν', οἶμαι μητέρ' ἀθλίαν ποθεῖν.

---

modo, ἣ γ' οὐδ' ἔτ' ἄλλον ὕστερον τίκτει γόνον. Haec perpendenti versumque hunc accuratius consideranti patebit, opinor, Ionis eum esse, loco suo motum, recteque additum esse in veterrimis libris interrogationis signum. Verba ipsa interrogationem produnt: nihil supervacaneum, nihil frigidum est: quodque summum est, res ipsa ut id quaerat Ion flagitare videtur. Nam audito sublatum esse puerum nec sciri vivatne an interierit, quid aliud faciat quam ut quaerat an ex alia prole aliquod sit solatium? Quod si permutatus est ordo versuum, Creusa respondere debebit ἀδικεῖ νιν ὁ θεός et reliqua. At his, inquis, non respondet quod erat interrogata. Respondebit vero, modo simul etiam aliud vitium tollatur. Nam quum νιν non possit non ad Creusam referri, ipsa sibi opponitur, si ἡ τεκοῦσα δὲ adiicitur. Articulo vero in negationem converso, simul omnia sanantur recteque procedit colloquium. Nam ubi non esse alium illi mulieri filium natum audiit Ion, non putat adeo iniustum fuisse deum, ut ei etiam unicum illum eriperet.

372. Non opus esse impedita quam Matthiae proposuit constructione, sed verba sic esse iungenda, τὰ κοινὰ μόνος χαίρων οὐ δίκαια δρᾷ· commune (amborum parentum) gaudium solus gaudens iniuste facit, vidit Seidlerus.

ΙΩΝ.

καὶ μή γ' ἐπ' οἶκτόν μ' ἔξαγ', οὗ λελήσμεθα.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

σιγῶ· πέραινε δ' ὧν σ' ἀνιστορῶ πέρι.

ΙΩΝ.

οἶσθ' οὖν ὃ κάμνει τοῦ λόγου μάλιστά σοι;

ΚΡΕΟΥΣΑ.

τί δ' οὐκ ἐκείνῃ τῇ ταλαιπώρῳ νοσεῖ;

ΙΩΝ.

πῶς ὁ θεὸς ὃ λαθεῖν βούλεται μαντεύσεται;

ΚΡΕΟΥΣΑ.

εἴπερ καθίζει τρίποδα κοινὸν Ἑλλάδος.

ΙΩΝ.

αἰσχύνεται τὸ πρᾶγμα· μὴ 'ξέλεγχέ νιν.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

ἀλγύνεται δέ γ' ἡ παθοῦσα τῇ τύχῃ.

ΙΩΝ.

οὐκ ἔστιν, ὅςτις σοι προφητεύσει τάδε.
ἐν τοῖς γὰρ αὐτοῦ δώμασιν κακὸς φανεὶς
Φοῖβος, δικαίως τὸν θεμιστεύοντά σοι
δράσειεν ἄν τι πῆμ'· ἀπαλλάσσου, γύναι.
τῷ γὰρ θεῷ τἀναντί' οὐ μαντευτέον.
εἰς γὰρ τοσοῦτον ἀμαθίας ἔλθοιμεν ἄν,
εἰ τοὺς θεοὺς ἄκοντες ἐκπονήσομεν
φράζειν ἃ μὴ θέλουσιν, ἢ προβωμίοις

---

375. Recte L. Dindorfius librorum scripturam *καὶ μή γ'* in integrum restituit, quam alii cum Musgravio mutaverant *ναὶ* pro *καὶ* scribentes.

382. Blomfieldius ad Sept. adv. Th. 212. *χὴ παθοῦσα* scribendum putat, quod probat Matthiae. Aptissime hic positum *γέ*.

σφαγαῖσι μήλων, ἢ δι' οἰωνῶν πτεροῖς.
ἂν γὰρ βίᾳ σπεύδωμεν ἀκόντων θεῶν,
οὐκ ὄντα κεκτήμεσθα τἀγαθ', ὦ γύναι.
ἃ δ' ἂν διδῶσ' ἑκόντες, ὠφελούμεθα.

ΧΟΡΟΣ.

πολλαί γε πολλοῖς εἰσὶ συμφοραὶ βροτῶν,
μορφαὶ δὲ διαφέρουσιν· ἓν δ' ἂν εὐτυχὲς
μόλις ποτ' ἐξεύροι τις ἀνθρώπων βίῳ.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

ὦ Φοῖβε, κἀκεῖ κἀνθάδ' οὐ δίκαιος εἶ
εἰς τὴν ἀποῦσαν, ἧς πάρεισιν οἱ λόγοι.
σύ τ' οὐκ ἔσωσας τὸν σὸν ὃν σῶσαί σ' ἐχρῆν,

---

393. Libri ἄκοντα. H. Stephani emendationem ἀνόνητα receperunt alii. Quod Matthiae se e coniectura dedisse ait οὐκ ὄντα, prior invenerat Wakefieldius, a quo in textum receptum merito servavit Hülsemannus.

395. Hos tres versus Stobaeus serm. XCVIII. 41 apud quem βροτοῖς legitur, ut ex Iphigenia affert. Idem error apud eum LXXIV. 29. ortus ex male lectis litteris ΙΩΝΙ.

396. Apud Stobaeum μορφαῖς scriptum et ἐν δ' εὐτυχίαις. Mirum est Valckenarium in Diatr. de fr. Eur. p. 229. Grotii coniecturam ἕνα δ' ἄνευ τύχης probare potuisse; mirum etiam, accuratissimae lectionis virum oblitum esse se in Ione hos versus legisse. Ἓν εὐτυχὲς est unum et continuum bonum.

397. Edd. βίῳ recte: sed codd. Par. G. et Flor. 2. βίον, adscripto ω. Flor. 1. βίων. Βίον etiam Stobaeus.

400. Libri male σύ γ'. Facillimum est, quod L. Dindorfio in mentem venit, σύ τ'. Opponuntur haec ita: nec tu fecisti tuum officium, nec matrem

οὔθ' ἱστορούσῃ μητρὶ μάντις ὢν ἐρεῖς.
ὡς, εἰ μὲν οὐκέτ' ἔστιν, ὀγκωθῇ τάφῳ·
εἰ δ' ἔστιν, ἔλθῃ μητρὸς εἰς ὄψιν ποτέ.
ἀλλ' οὖν ἐᾶν γε χρὴ τάδ', εἰ πρὸς τοῦ θεοῦ
κωλυόμεσθα μὴ μαθεῖν ἃ βούλομαι.
ἀλλ', ὦ ξέν', εἰςορῶ γὰρ εὐγενῆ πόσιν
Ξοῦθον πέλας δὴ τόνδε, τὰς Τροφωνίου
λιπόντα θαλάμας, τοὺς λελεγμένους λόγους
σίγα πρὸς ἄνδρα, μή τιν' αἰσχύνην λάβω
διακονοῦσα κρυπτά, καὶ προβῇ λόγος,
οὐχ ᾗπερ ἡμεῖς αὐτὸν ἐξειλίσσομεν.
τὰ γὰρ γυναικῶν δυςχερῆ πρὸς ἄρσενας,
κἂν ταῖς κακαῖσιν ἁγαθαὶ μεμιγμέναι,
μισούμεθ'· οὕτω δυςτυχεῖς πεφύκαμεν.

ΞΟΥΘΟΣ.

πρῶτον μὲν ὁ θεὸς τῶν ἐμῶν προςφθεγμάτων

---

suum ut facere possit adiuvabis. Mallem tamen liber aliquis praeberet ὃς οὔτ' ἔσωσας.

404. Versum varie tentatum dedi ut lenissima mutatione a Wakefieldio correctus est. Libri ἀλλ' ἐᾶν χρὴ τάδ', εἰ πρὸς τοῦ θεοῦ.

405 Affert hunc versum schol. Ven. ad Iliad. ν. 257. apud quem παθεῖν legitur, quod in cod. Townl. primo scriptum, deinde in μαθεῖν mutatum teste Dobreo ap. Kidd. in Porsonianis p. 207. quod omisso μὴ habet etiam Herodian. in Villois. Anecd. II. p. 88.

409. Versus 409 — 414. Stobaeus affert serm. LXXIV. 29. ut ex Iphigenia: v. ad v. 395. Apud eum pro καὶ προβῇ cod. A. a prima manu κἄμ' ὀλῇ, ab secunda καὶ μόλῃ· et sic etiam B. Alii καβολῇ. Tum Stobaeus ἐξελίσσομεν.

λαβὼν ἀπαρχὰς χαιρέτω, σύ τ', ὦ γύναι.
μῶν χρόνιος ἐλθών σ' ἐξέπληξ' ὀῤῥωδίᾳ;

ΚΡΕΟΥΣΑ.

οὐδέν γ'· ἀφίκου δ' εἰς μέριμναν· ἀλλά μοι
λέξον, τί θέσπισμ' ἐκ Τροφωνίου φέρεις,
παίδων ὅπως νῷν σπέρμα συγκραθήσεται.

ΞΟΥΘΟΣ.

οὐκ ἠξίωσε τοῦ θεοῦ προλαμβάνειν
μαντεύμαθ'· ἓν δ' οὖν εἶπεν, οὐκ ἄπαιδά με
πρὸς οἶκον ἥξειν οὐδὲ σ' ἐκ χρηστηρίων.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

ὦ πότνια Φοίβου μῆτερ, εἰ γὰρ αἰσίως
ἔλθοιμεν· ἅ τε νῷν συμβόλαια πρόσθεν ἦν
ἐς παῖδα τὸν σόν, μεταπέσοι βελτίονα.

---

420. Merito nuper recepta Wakefieldii emendatio, tacite probata a Porsono ad Phoen. 16. Libri *συγκαθήσεται.*

422. Legebatur *γοῦν*, quod corrigendum esse vidit L. Dindorfius.

426. In fine praecedentis versus posita interpunctione minore, coniungebantur *ἐς παῖδα τὸν σὸν μεταπέσοι βελτίονα.* Ita vero non solum insolenti et vix ferenda constructione *εἰς* cum *μεταπίπτειν* sic esset consociatum, ut significaret *quod attinet*, sed tota etiam sententia careret ea vi, quam hic requirimus, ut ambiguitate quadam verborum coram Xutho quasi obveletur id, quod unice expetit Creusa. Quare sic verba distinxi, ut dicat: quod nobis prius cum filio tuo commercii intercessit, melius cadat. Ita Xutho videbitur orare, ut quae nunc sacra facturi sint, magis propitia mente accipiat Apollo, quam quae ei antehac fuerint oblata: ipsa autem optat, ut quae sibi olim infelix fuit

ΞΟΥΘΟΣ.

ἔσται τάδ᾽· ἀλλὰ τίς προφητεύει θεοῦ;

ΙΩΝ.

ἡμεῖς τά γ᾽ ἔξω· τῶν ἔσω δ᾽ ἄλλοις μέλει,
οἳ πλησίον θάσσουσι τρίποδος, ὦ ξένε,
Δελφῶν ἀρίστοις, οὓς ἐκλήρωσεν πάλος.

ΞΟΥΘΟΣ.

καλῶς· ἔχω δὴ πάνθ᾽ ὅσων ἐχρῄζομεν.
στείχοιμ᾽ ἂν εἴσω· καὶ γάρ, ὡς ἐγὼ κλύω,
χρηστήριον πέπτωκε τοῖς ἐπήλυσιν

---

cum Apolline consuetudo, quippe cuius praemium orbitatem habet, ea ut in melius convertatur, ereptumque sibi filium inveniat.

433. Mira et repugnantia iis, quae infra post chori carmen referuntur, commentus est Musgravius, perperam intellectis verbis *χρηστήριον πέπτωκε*. Nam quum antiquissimis temporibus semel quotannis, septimo die mensis Bysii, oracula Delphis ederentur, isque mos deinde sic esset mutatus, ut singulis anni mensibns semel vaticinaretur Pythia, ut refert Plutarchus Quaestt. Graec. p. 292. E. et de Pythiae oraculis p. 398. A. non potest dubitari quin id factum sit propter frequentiam eorum qui oraculum consulerent. Eosque credibile est nullo discrimine peregrinos aeque ut indigenas, nobiles atque ignobiles, divites ac pauperes, nisi quod de ordine sortirentur, ut ex Aeschyli Eumen. 31. constat, esse admissos. Quare non potest de oraculo cogitari, quod singulari quodam modo omnibus advenis per interpretes ante templum sit patefactum, sed *πέπτωκε χρηστήριον κοινὸν πρὸ ναοῦ* proprie dicta sunt: cecidit communis advenis ante templum victima. Iam vero etiam quae sequuntur, quomodo intelligenda sint patet. Nam

κοινὸν πρὸ νάου· βούλομαι δ' ἐν ἡμέρᾳ
τῇδ', αἰσία γὰρ, θεοῦ λαβεῖν μαντεύματα.
σὺ δ' ἀμφὶ βωμοὺς, ὦ γύναι, δαφνηφόρους
λαβοῦσα κλῶνας, εὐτέκνους εὔχου θεοῖς
χρησμούς μ' ἐνέγκειν ἐξ Ἀπόλλωνος δόμων.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

ἔσται τάδ', ἔσται. Λοξίας δ' ἐὰν θέλῃ
νῦν ἀλλὰ τὰς πρὶν ἀναλαβεῖν ἁμαρτίας,
ἅπας μὲν οὐ γένοιτ' ἂν εἰς ἡμᾶς φίλος,
ὅσον δὲ χρῄζει, θεὸς γάρ ἐστι, δέξομαι.

---

quum dicit *βούλομαι δ' ἐν ἡμέρᾳ τῇδε θεοῦ λαβεῖν μαντεύματα*, statim se hoc ipso die consulturum esse deum significat, neque exspectaturum donec rursus dies edendis oraculis destinatus adveniat; caussamque addit, *αἰσία γάρ*, quibus verbis non respicit *ἀποφράδας ἡμέρας*, quibus teste Plutarcho in vita Alexandri c. 14. nefas erat edi oraculum, (stultum fuisset enim dictionem quo die non dabatur expetere) sed faustus dicitur dies propter rite perpetratum sacrum. Id quale fuerit docet Plutarchus de orac. defectu p. 435. B. *αἱ δὲ τῶν ἱερίδων καταστάσεις τί βούλονται, καὶ τὸ μὴ θεμιστεύειν, εἰ μὴ τὸ ἱερεῖον ὅλον ἐξ ἄκρων σφυρῶν ὑπότρομον γένηται καὶ κραδανθῇ κατασπενδόμενον; οὐ γὰρ ἀρκεῖ τὸ διασεῖσαι τὴν κεφαλὴν, ὥςπερ ἐν ταῖς ἄλλαις θυσίαις, ἀλλὰ πᾶσι δεῖ τοῖς μέρεσι τὸν σάλον ὁμοῦ καὶ τὸν παλμὸν ἐγγενέσθαι μετὰ ψόφου τρομώδους· ἐὰν δὲ μὴ τοῦτο γένηται, τὸ μαντεῖον οὔ φασι χρηματίζειν, οὐδ' εἰςάγουσι τὴν Πυθίαν.*

434. Ita codd. Flor. Ald. Brub. quod recte revocavit Dindorfius. Hervagianae et Stiblini ed. *βουλόμεθ'*, in caeteris edd. in *βουλόμεσθα* mutatum, servavit etiam Matthiae, ne memoratis quidem edd. Ald. et Brub.

ΙΩΝ.

τί ποτε λόγοισιν ἡ ξένη πρὸς τὸν θεὸν
κρυπτοῖσιν αἰεὶ λοιδοροῦσ' αἰνίσσεται,
ἤτοι φίλουσα γ' ἧς ὕπερ μαντεύεται,
ἢ καί τι σιγῶσ' ὧν σιωπᾶσθαι χρεών;
ἀτὰρ θυγατρὸς τῆς Ἐρεχθέως τί μοι
μέλει; προςήκει γ' οὐδέν. ἀλλὰ χρυσέαις
πρόχοισιν ἐλθὼν εἰς ἀποῤῥαντήρια
δρόσον καθήσω. νουθετητέος δέ μοι
Φοῖβος, τί πάσχει. παρθένους βίᾳ γαμῶν

---

445. Libri *γῆς*. Musgravius *γ' ἧς*, quem sunt alii sequuti. Vide Elmsleium ad Med. 1263.

447. Haec usque ad finem huius orationis affert Iustinus Martyr de monarch. p. 108. ed. Col.

448. Libri *προςήκει τ' οὖδας*. Vict. *τοὖδας*. Iustinus *προςήκει μ' οὐθέν*. Wakefieldius *προςῆκον οὐδέν*. Matthiae in textu nescio unde *προςήκει δ' οὐδέν*· sed in adnotationibus coniicit *προςήκοντ' οὐδέν*, quod prior fecerat Elmsleius ad Heracl. 693. IX. Ego Reiskii emendationem recepi. Genus dicendi abruptum, quotidianaeque vitae usum hac in oratione a poeta exprimi apertum est. Id praeierat in Agamemnone et Choephoris Aeschylus, in Antigona Sophocles.

449. *Προχόοισιν* Barnesius. Caeteri *πρόχουσιν*, quod vulgatum etiam in Aristoph. Nub. 272. ubi codd. *προχόοις*, *προχόοισιν*, *προχόϊσιν* praebent, Thomas M. autem p. 917. *προχοῇσι*. In Euripidis loco Iustinus *χρυσέοις πρόχοισιν*. Hanc nominis huius scripturam, probatam etiam Porsono apud Dobreum ad Aristoph. p. 8. veram esse puto. Ineptam interpunctionem post *ἐλθὼν* sustulit Dindorfius. Cohaerent *καθήσω εἰς ἀποῤῥαντήρια*.

451. Libri *τί πάσχει*. Iustinus *τί παρέχει*. Can-

προδίδωσι· παῖδας ἐκτεκνούμενος λάθρα
θνήσκοντας ἀμελεῖ. μὴ σύ γ'· ἀλλ' ἐπεὶ κρατεῖς,
ἀρετὰς δίωκε· καὶ γὰρ ὅςτις ἂν βροτῶν
κακὸς πεφύκῃ ζημιοῦσιν οἱ θεοί.
πῶς οὖν δίκαιον, τοὺς νόμους ὑμᾶς βροτοῖς

---

terus coniecit *τί πάσχων*. Deinde libri Euripidis *παῖδας τεκνούμενος*. H. Stephanus in vet. *καὶ* ante *παῖδας* insertum legi ait, non post eam vocem, ut refert Musgravius, et ex hoc Matthiae. Iustinus *παῖδας ἐκτεκνούμενος*. Tum et in Euripidis libris et apud Iustinum scriptum est *θνήσκοντας· ἀμέλει μὴ σύ γ'*. Stephanus coniecit *ἀμελεῖ*. Plus quam debebat mutavit Musgravius, scribens, *τί πάσχων, παρθένους βίᾳ γαμῶν, προδίδωσι, παῖδάς τ' ἐκτεκνούμενος λάθρα θνήσκοντας ἀμελεῖ*. Quem quum sunt alii editores sequuti, non animadverterunt oblitterari ea scriptura familiaris sermonis consuetudinem, quam hic affectavit Euripides.

454. *Ὅςτις ἂν βροτῶν κακὸς πεφύκῃ* primus Barnesius ex Iustino recepit. Probare videtur etiam Elmsleius ad Oed. Col. 42. Non est verum, quod Musgravius dicit, Aldinam habere *πέφυκε*. Habet illa ut reliqui Euripidis libri *ὅςτις ὢν βροτῶν πεφύκει*. Matthiae quum non putabat in hoc quidem sententiarum tenore dici posse *ὅςτις ὢν βροτῶν*, recte sensit, si elegantiam orationis, non rationem grammaticam spectavit; sed quod addit, ne *ὅςτις ὢν βροτὸς* quidem commodum sensum habere, secus esse facile intelligitur. Est enim etiam aptius quam quod apud Iustinum legitur, modo *πέφυκε* scribatur. Nam *πεφύκῃ* sine *ἄν*, etsi per se non falsum, hic tamen non suo positum loco esset. Et profecto legitur *πέφυκε* in codd. Stobaei Ecl. I. 4. p. 106. qui tamen, ut ex Heerenii silentio colligitur, *ὅςτις ἂν βροτῶν* habent.

γράψαντας, αὐτοὺς ἀνομίαν ὀφλισκάνειν;
εἰ δ', οὐ γὰρ ἔσται, τῷ λόγῳ δὲ χρήσομαι,
δίκας βιαίων δώσετ' ἀνθρώποις γάμων,
σύ, καὶ Ποσειδῶν, Ζεύς θ', ὃς οὐρανοῦ κρατεῖ,
ναοὺς τίνοντες ἀδικίας κενώσετε.
τὰς ἡδονὰς γὰρ τῆς προμηθείας πάρος
σπεύδοντες ἀδικεῖτ'. οὐκέτ' ἀνθρώπους κακῶς
λέγειν δίκαιον, εἰ τὰ τῶν θεῶν κακὰ
μιμούμεθ', ἀλλὰ τοὺς διδάσκοντας τάδε.

ΧΟΡΟΣ.

στροφή.

Σὲ τὰν ὠδίνων λοχιᾶν

---

457. Euripidis libri *ἀνομίαν*. Apud Iustinum est *ἀδικίας*, quod H. Stephanus apud Stobaeum legi ait, sed nemo invenisse locum videtur. Certe apud Clementem Alexandrinum, qui in Admon. ad gentes p. 50. ed. Col. v. 456—461. affert, legitur *ἀδικίας*. Receperunt quidam *ἀδικίας*. Hoc utrum verum sit an illud, certo dici vixi potest. Caetera partim apud Iustinum, partim in Euripidis libris vel emendate vel perperam scripta memorare nihil attinet, quum minime dubium sit, quod est a viris doctis repositum.

462. Pro *προμηθίας* cur ex Iustino *προμηθείας* praetulerim, patebit ex iis quae adnotavi ad Soph. Electr. 1025. Adde quae dicta sunt ad Aiac. 943.

465. Apud Iustinum est *διδάξαντας*.

466. Corruptam veterum librorum scripturam *σὲ τὰν ὠδίνων λοχίαν εἰλείθυιάν τε ἐμὰν* emendarunt viri docti. *Ἀνειλείθυιαν* Hesychius aliique ad eum citati grammatici commemorarunt, quibus Matthiae addidit Gregorii Cor. Schol. in Hermog. in Reiskii Oratt. Gr. T. VIII. p. 891. et Bekkeri Anecd. p. 392, 12.

ἀνειλείθυιαν ἐμὰν
Ἀθάναν ἱκετεύω,
Προμηθεῖ Τιτᾶνι λοχευ-
θεῖσαν κατ' ἀκροτάτας
κορυφᾶς Διός, ὦ πότνα Νίκα,
μόλε Πύθιον οἶκον,
Ὀλύμπου χρυσέων θαλάμων
πταμένα πρὸς ἀγυιάς,
Φοιβήϊος ἔνθα γᾶς
μεσόμφαλος ἑστία
παρὰ χορευομένῳ τρίποδι
μαντεύματα κραίνει,
σὺ καὶ παῖς ἁ Λατογενής,
δύο θεαί, δύο παρθένοι
κασίγνηται σεμναὶ θεοῦ Φοίβου.

---

469. Sic tradiderunt nonnulli: v. Apollodor. I. 3, 6. et Hemsterhusium ad Lucian. Dial. Deor. 8. p. 227. Qua adnotatione opinor usus Welckerus in libro de Aeschyli trilogia p. 286. cum ea re ita permiscuit aliam longe diversam, ut legentibus Duris, quem auctorem ex scholiis ad Apoll. Rhod. II. 1249. ab Hemsterhusio acceptum affert, videri debeat dixisse, de quibus neque ille, neque quisquam alius cogitavit.

471. Ὦ πότνα Νίκα Ald. Herv. 1. Brub. In aliis edd. πότνια scriptum. Flor. 1. omittit Νίκα. A prima manu cod. Laur. Elmsleio teste ad Bacch. 530. quem vide etiam ad v. 370. habuit ὦ μάκαιρα Νίκα. De hac Minervae appellatione non Buttmannum, sed Gedikium ad Soph. Philoct. 134. citare Matthiae debebat.

481. Libri κασίγνηται σεμναὶ τοῦ Φοίβου. Articulus quibus conditionibus adderetur nomini proprio non videtur perspectum habuisse Porsonus ad

ἱκετεύσατε δ', ὦ κόραι,
τὸ παλαιὸν Ἐρεχθέως
γένος εὐτεκνίας χρονίου καθαροῖς
μαντεύμασι κῦρσαι.

ἀντιστροφή.

ὑπερβαλλούσας γὰρ ἔχει
θνατοῖς εὐδαιμονίας
ἀκίνητον ἀφορμάν,
τέκνων οἷς ἂν καρποτρόφοι
λάμπωσιν ἐν θαλάμοις
πατρίοισι νεανίδες ἧβαι,
διαδέκτορα πλοῦτον
ὡς ἕξοντες ἐκ πατέρων

Phoen. 145. Quod moneo, ne quis emphasin hic obmoveat. Reposui θεοῦ, quod referendum ad δύο θεαί. Versus ex antispasto est et dochmio compositus.

488. Ἀκίνητον interpretantur firmam et stabilem. Magis placeret ἀκοίμητον. H. Steph. e vet. cod. affert ἀκίνητος ἀφορμά.

489. Musgravius coniecit κουροτρόφοι, eleganter magnaque cum specie veri. Nam liberi Graecis non solent καρπὸς dici: debilibus armis invidiose usus est Ruhnkenius ad Hom. hymn. Cer. 23. adversus Chr. G. Schneiderum, quem vide ad Orph. Argon. 218. Matthiae obscurius est loquutus, quum hic καρποτρόφους vocari dixit propter ea quae a v. 492. sequuntur. Voluit, nisi fallor, fructum intelligi eum, qui est positus in illa felicitate, cuius partes enumerantur v. 495 — 498. Et sic quidem defendi potest librorum scriptura.

492. Translatum est ad divitias, quod de earum possessoribus dicendum erat. Opes intelligit alium atque alium deinceps habituras dominum.

493. Libri ὡς ἕξοντές γ'. Eieci γ', additum a me-

ἑτέροις ἐπὶ τέκνοις.
ἀλκά τε γὰρ ἐν κακοῖς,
σύν τ' εὐτυχίαις φίλον,
δορί τε γᾷ πατρίᾳ φέρει
σωτήριον ἀλκάν.
ἐμοὶ μὲν πλούτου τε πάρος
βασιλικῶν θαλάμων τ' εἶεν
τροφαὶ κήδειοι κεδνῶν τέκνων.
τὸν ἄπαιδα δ' ἀποστυγῶ
βίον· ᾧ τε δοκεῖ, ψέγω·
μετὰ δὲ κτεάνων μετρίων βιοτᾶς
εὔπαιδος ἐχοίμαν.

ἐπῳδός.

ὦ Πανὸς θακήματα καὶ
παραυλίζουσα πέτρα
μυχώδεσι Μακραῖς,

---

tricis. Participium refertur ad *παῖδες*, pro quo dixerat *νεανίδες ἧβαι*.

501. Mali sunt huius versus numeri, ut scribendum videatur *τροφαὶ κεδνῶν κήδειοι τέκνων*, vel *τροφαὶ κεδνῶν τέκνων κήδειοι*. Servare qui ordinem vulgatum cum iusta numerorum elegantia vellet, tali opus haberet mutatione, *βασιλικῶν θαλάμων τ' εἴη τροφᾶς κήδεια κεδνῶν τέκνων*.

506. Sero conditum hoc Panis sacellum, de quo v. Herodot. VI. 105. et ibi Valckenarium; Pausaniam I. 28, 4.

508. Libri *μυχοὶ δαισὶ*. H. Stephanus in uno ex vet. *δυσὶ*, non *δαισὶ* legi ait. Elegantem Tyrwhitti coniecturam *μυχώδεσι* merito recepit Dindorfius. Matthiae *μυχάταισι* dedit, quod utut aptum, tamen fallitur quum propius quam Tyrwhitti emendationem ad veterem scripturam putat accedere.

Psalm G.nd

ἵνα χοροὺς στείβουσι ποδοῖν
Ἀγραύλου κόραι τρίγονοι
στάδια χλοερὰ πρὸ Παλλάδος
ναῶν, συρίγγων
ὑπ' αἰόλας ἰαχᾶς
ὕμνων ὅταν αὐλίοις
συρίζῃς, ὦ Πάν,
τοῖσι σοῖς ἐν ἄντροις,
ἵνα τεκοῦσά τις
παρθένος, ὦ μελέα, βρέφος
Φοίβῳ πτανοῖς ἐξώρισεν θοίναν
θηρσί τε φοινίαν δαῖτα, πικρῶν γάμων
ὕβριν. οὔτ' ἐπὶ κερκίσιν οὔτε λόγοις
φάτιν ἄϊον, εὐτυχίας μετέχειν
θεόθεν τέκνα θνατοῖς.

ΙΩΝ.

Πρόςπολοι γυναῖκες, αἳ τῶνδ' ἀμφὶ κρηπῖδας δόμων
θυοδόκων φρούρημ' ἔχουσαι δεσπότην φυλάσσετε,

---

510. Fanum Aglauri qua parte arcis situm fuerit docent Herodotus VIII. 53. et Pausanias I. 18, 2. et ipse Euripides infra v. 936. seqq. ed. Barn. Has puellas credebant cum Pane, noctu opinor, choreas ducere, nympharum eas instar habentes.

514. H. Stephanus veteres libros *ὕμνον* habere scribit, quod ipse probat, male. Librorum scripturam *αὐλίοις* viri docti Scaligero auctore mutarunt in *αὐλείοις*. At id est ab *αὐλὴ* formatum.

520. Librorum scripturam *φονίαν* mutavit Matthiae in *φοινίαν*, ut versus ex duobus dochmiis constaret.

525. Quod in libris est, *ἔχοντα*, vitii suspicionem

ἐκλέλοιπ' ἤδη τὸν ἱερὸν τρίποδα καὶ χρηστήριον
Ξοῦθος, ἢ μίμνει κατ' οἶκον ἱστορῶν ἀπαιδίαν;

ΧΟΡΟΣ.

ἐν δόμοις ἔστ', ὦ ξέν'· οὔπω δῶμ' ὑπερβαίνει τόδε.
ὡς δ' ἐπ' ἐξόδοισιν ὄντος, τῶνδ' ἀκούομεν πυλῶν
δοῦπον· ἐξιόντα τ' ἤδη δεσπότην ὁρᾶν πάρα.

ΞΟΥΘΟΣ.

ὦ τέκνον, χαῖρ'· ἡ γὰρ ἀρχὴ τοῦ λόγου πρέπουσά μοι.

ΙΩΝ.

χαίρομεν· σὺ δ' εὖ φρόνει γε, καὶ δύ' ὄντ' ευ πράξομεν.

ΞΟΥΘΟΣ.

δὸς χερὸς φίλημά μοι σῆς, σώματός τ' ἀμφιπτυχάς.

---

facit. H. Stephanus in vett. codd. esse ait ἔχουσαι, quod receperunt editores. Si sic scripsit Euripides, quod est sane veri simillimum, tamen in praecedentibus verbis male collocatum est ϑυοδόκων. Nam aut τῶνδ' ἀμφὶ κρηπῖδας δόμων ϑυοδόκους, aut τάσδ' ἀμφὶ κρηπῖδας δόμων ϑυοδόκων dictum oportebat. Θυοδόκα ἀνάκτορα dixit in Androm. 1158. Eademque vox reposita est in Ionis v. 1549. ed. Barn. Hesychius: ϑυοδόκοι βωμοί, οἱ τὰ ϑυμιάματα δεχόμενοι. Κρηπῖδες hic recte ϑυοδόκοι dicerentur, quia quem significat locum ϑυμέλη est.

532. Quod Matthiae ut vulgatum sub textu posuit, εὐφρόνει ex Hervagianis et Brubachiana obtinuit, servatum a Musgravio et Wakefieldio. Ald. et Barnes. εὖ φρόνει.

ΙΩΝ.

εὖ φρονεῖς μέν; ἤ σ' ἔμηνε θεοῦ τις, ὦ ξένε, βλάβη;

ΞΟΥΘΟΣ.

οὐ φρονῶ, τὰ φίλταθ' εὑρὼν εἰ φιλεῖν ἐφίεμαι;

ΙΩΝ.

παῦε· μὴ ψαύσας τὰ τοῦ θεοῦ στέμματα ῥήξῃς χερί.

ΞΟΥΘΟΣ.

ἅψομαι· κοὐ ῥυσιάζω, τἀμὰ δ' εὑρίσκω φίλα.

ΙΩΝ.

οὐκ ἀπαλλάξει πρὶν εἴσω τόξα πνευμόνων λαβεῖν;

---

534. De hoc usu particulae μὲν dixi ad Elmsleii Med. p. 388. et item Matthiae ad h. l. quae fuit qui non intelligeret.

535. Iniuria Matthiae reprehendit Iacobsium, qui in Exerc. p. 183. pro vulgato σωφρονῶ scribi cum interrogatione voluerit οὐ φρονῶ, contendens φρονεῖν sine εὖ esse *superbire*. Quasi non etiam sapere significet: e. c. in Hippol. 919. ἓν δ' οὐκ ἐπίστασθ' οὐδ' ἐθηράσασθέ πω, φρονεῖν διδάσκειν οἷσιν οὐκ ἔνεστι νοῦς. Eam ego quidem emendationem non dubitavi recipere. Nam ne εὖ φρονῶ quidem sine interrogatione dictum satis aptum esset: multoque minus ferri potest σωφρονῶ.

536. Libri ῥήξεις, quod non opus erat cum Barnesio in ῥήξῃς mutari, si interrogandi signum apponeretur. Quamquam non pugnem de hac re, quum praesertim Elmsleius ad Med. 804. attulerit, quae probabilem reddere coniunctivum videantur.

ΞΟΥΘΟΣ.
ὡς τί δὴ φεύγεις με; σαυτοῦ γνώρισον τὰ φίλτατα;
ΙΩΝ.
οὐ φιλῶ φρενοῦν ἀμούσους καὶ μεμηνότας ξένους.
ΞΟΥΘΟΣ.
κτεῖνε, καὶ πίμπρη. πατρὸς γάρ, ἢν κτάνῃς, ἔσει φονεύς.
ΙΩΝ.
ποῦ δέ μοι πατὴρ σύ; ταῦτ᾽ οὖν οὐ γέλως κλύειν ἐμοί;
ΞΟΥΘΟΣ.
οὔ· τρέχων ὁ μῦθος ἄν σοι τἀμὰ σημηνειεν ἄν.
ΙΩΝ.
καὶ τί μοι λέξεις;
ΞΟΥΘΟΣ.
πατὴρ σός εἰμι, καὶ σὺ παῖς ἐμός.
ΙΩΝ.
τίς λέγει τάδ᾽;
ΞΟΥΘΟΣ.
ὅς σ᾽ ἔθρεψεν ὄντα Λοξίας ἐμόν.
ΙΩΝ.
μαρτυρεῖς σαυτῷ.
ΞΟΥΘΟΣ.
τὰ τοῦ θεοῦ γ᾽ ἐκμαθὼν χρηστήρια.

---

539. Repperit quidem patrem, sed nondum agnovit. Quare mutavi quod scriptum erat: *ὡς τί δὴ φεύγεις με, σαυτοῦ γνωρίσας τὰ φίλτατα.*

543. Vulgo *οὐ τρέχων* apposito in fine versus signo interrogandi. Melior distinctio Reiskio debetur.

546. Bothius coniecit *αὐτῷ*. Id non temere fa-

Dr. Jost.

ΙΩΝ.

ἐσφάλης αἴνιγμ' ἀκούσας.

ΞΟΥΘΟΣ.

οὐκ ἄρ' ὄρθ' ἀκούομεν;

ΙΩΝ.

ὁ δὲ λόγος τίς ἐστι Φοίβου;

ΞΟΥΘΟΣ.

τὸν συναντήσαντά μοι

ΙΩΝ.

τίνα συνάντησιν;

ΞΟΥΘΟΣ.

δόμων τῶνδ' ἐξίοντι τοῦ θεοῦ

ΙΩΝ.

συμφορᾶς τίνος κυρῆσαι;

ΞΟΥΘΟΣ.

παῖδ' ἐμὸν πεφυκέναι.

ΙΩΝ.

σὸν γεγῶτ', ἢ δῶρον ἄλλως;

ΞΟΥΘΟΣ.

δῶρον, ὄντα δ' ἐξ ἐμοῦ.

ΙΩΝ.

πρῶτα δῆτ' ἐμοὶ ξυνάπτεις πόδα σόν;

ΞΟΥΘΟΣ.

οὐκ ἄλλῳ, τέκνον.

---

ciat, qui faciat quod ea forma fortius distinguere personas videatur. Barnesii temeritatem in hoc versu refingendo castigavit Elmsleius in censura Hecubae Porsonianae p. 92. (275. ed. Lips.)

551. Emendavit Musgravius. Libri ὄντα σ' ἐξ ἐμοῦ.

ΙΩΝ.

ἡ τύχη πόθεν πόθ' ἥκει;

ΞΟΥΘΟΣ.

δύο μίαν θαυμάζομεν.

ΙΩΝ.

ἔα· τίνος δέ σοι πέφυκα μητρός;

ΞΟΥΘΟΣ.

οὐκ ἔχω φράσαι.

ΙΩΝ.

οὐδὲ Φοῖβος εἶπε;

ΞΟΥΘΟΣ.

τερφθεὶς τοῦτο, κεῖν' οὐκ ἠρόμην.

ΙΩΝ.

γῆς ἄρ' ἐκπέφυκα μητρός.

ΞΟΥΘΟΣ.

οὐ πέδον τίκτει τέκνα.

ΙΩΝ.

πῶς ἂν οὖν εἴην σός;

ΞΟΥΘΟΣ.

οὐκ οἶδ', ἀναφέρω δ' εἰς τὸν θεόν.

ΙΩΝ.

φέρε λόγων ἀψώμεθ' ἄλλων.

ΞΟΥΘΟΣ.

ταῦτ' ἄμεινον, ὦ τέκνον.

ΙΩΝ.

ἦλθες εἰς νόθον τι λέκτρον;

ΞΟΥΘΟΣ.

μωρίᾳ γε τοῦ νέου.

---

554. Libri μητρὸς πέφυκα, quod observo, quia rarae et certorum generum sunt transpositiones. Restituit versum Canterus.

559. Glossae codicum recte τῆς νεότητος.

ΙΩΝ.

πρὶν κόρην λαβεῖν Ἐρεχθέως;

ΞΟΥΘΟΣ.

οὐ γὰρ ὕστερόν γέ πω.

ΙΩΝ.

ἆρα δῆτ' ἐκεῖ μ' ἔφυσας;

ΞΟΥΘΟΣ.

τῷ χρόνῳ γε συντρέχει.

ΙΩΝ.

κᾆτα πῶς ἀφικόμεσθα δεῦρο

ΞΟΥΘΟΣ.

τοῦτ' ἀμηχανῶ.

ΙΩΝ.

διὰ μακρᾶς ἐλθὼν κελεύθου;

ΞΟΥΘΟΣ.

τοῦτο κἄμ' ἀπαιολεῖ.

ΙΩΝ.

Πυθίαν δ' ἦλθες πέτραν πρίν;

ΞΟΥΘΟΣ.

εἰς φάνας γε Βακχίου.

---

561. Stephanus e vett. libr. affert συντρέχεις.

562. Scripsi τοῦτ', ut est v. seq. Non recte hic dici videtur ταῦτ', ut erat editum.

563. Non praetulerim librorum scripturae ἀπαιολεῖ eam formam, quam fere grammatici commemorant, ἀπαιολᾷ. De ea v. Musgravium.

564. Φάνας Hesychius et Suidas τὰς ἐκλάμψεις interpretantur. Non puto faces in Bacchi sacris usitatas respici, sed nihil aliud hanc vocem quam τελετὰς significare. Sic etiam Rhesi scriptor v. 943. μυστηρίων τε τῶν ἀποῤῥήτων φάνας ἔδειξεν Ὀρφεύς.

ΙΩΝ.

προξένων δ' ἔν τῳ κατέσχες;

ΞΟΥΘΟΣ.

ὅς με Δελφίσιν κόραις

ΙΩΝ.

ἐθιάσευσ'; ἢ πῶς τάδ' αὐδᾷς;

ΞΟΥΘΟΣ.

Μαινάσιν γε Βακχίου.

ΙΩΝ.

ἔμφρον', ἢ κάτοινον ὄντα;

ΞΟΥΘΟΣ.

Βακχίου πρὸς ἡδοναῖς.

Ibi recte positus accentus: in Ione ultimam acuerunt. Male scholiastes: *τόπος αἱ Φάναι, οὗ μέμνηται καὶ ὁ κωμικός.* Av. 1694.

565. Edebatur *ἐν τῷ*, quod, quia ecquem ad hospitem devertisset Xuthus quaeritur, corrigendum esse vidit L. Dindorfius.

566. Emendavit haec Musgravius. Legebatur *ἐθίασέ σ'* et, quod Matthiae neglexit e textu removere, *Μαινάσιν τε Βακχίου.* Ei scripturae defendendae non prodesset quod scribit Pausanias X. 4, 2. *αἱ δὲ Θυιάδες γυναῖκες μέν εἰσιν Ἀττικαί, φοιτῶσαι δὲ ἐς τὸν Παρνασσὸν παρὰ ἔτος, αὗταί τε καὶ αἱ γυναῖκες Δελφῶν ἄγουσιν ὄργια Διονύσῳ.* Nam et respondere Xuthus ad interrogata debebat, unde *γὲ* necessarium est, et, si Atticas hic mulieres memoraret, inutile erat de Delphicis dici. Poterat enim puella Athenis gravida facta, quum Delphos ad Bacchi sacra venisset, ibi parere: idque responderi debuisset Ioni v. 562. miranti quomodo Athenis satus Delphos venisset.

ΙΩΝ.
τοῦτ᾽ ἐκεῖν᾽ ἵν᾽ ἐσπάρημεν.
ΞΟΥΘΟΣ.
ὁ πότμος ἐξεῦρεν, τέκνον·
ΙΩΝ.
πῶς δ᾽ ἀφικόμεσθα ναούς;
ΞΟΥΘΟΣ.
ἔκβολον κόρης ἴσως.
ΙΩΝ.
ἐκπεφεύγαμεν τὸ δοῦλον.
ΞΟΥΘΟΣ.
πατέρα νῦν δέχου, τέκνον.
ΙΩΝ.
τῷ θεῷ γοῦν οὐκ ἀπιστεῖν εἰκός.
ΞΟΥΘΟΣ.
εὖ φρονεῖς ἄρα.
ΙΩΝ.
καὶ τί βουλόμεσθά γ᾽ ἄλλο,

---

568. Editum erat *τοῦτ᾽ ἐκεῖ νῦν ἐσπάρημεν*. Egregiam Elmsleii emendationem ad Med. 97. merito recepit Dindorfius. Matthiae *τοῦτ᾽ ἐκεῖ νυν* dedit, defendens *τοῦτ᾽ ἐκεῖ*, in quo facile inveniat qui assentiantur: sed ostendendum fuisset etiam *νὺν* dici pro *ἄρα*. Deinde libri *ὁ πότμος σ᾽ ἐξεῦρε, τέκνον*. Quod Matthiae vult, deleto *σ᾽* sensum esse, *ὁ πότμος ἐξεῦρε τὸ σὲ τότε σπαρῆναι*, id si voluisset Euripides, scribere debuisset *ὁ πότμος ἐξεῦρεν τάδε*. Erfurdtius coniecit *ὁ πότμος εὗρέ σ᾽, ὦ τέκνον*. His multo lenius est, quod reposui. Nam pronomine non opus est, ubi quis inventus sit non potest dubium esse. Nisi dedit *πότμος ὁ σ᾽ ἐξευρών*.

572. Non mirer, si quis Reiskii vestigiis insistens, qui *καὶ τί βουλοίμεσθα μᾶλλον* coniecit, scribendum

ΞΟΥΘΟΣ.

νῦν ὁρᾷς, ἃ χρή σ' ὁρᾶν.

ΙΩΝ.

ἦ Διὸς παιδὸς γενέσθαι παῖς;

ΞΟΥΘΟΣ.

ὃ σοί γε γίγνεται.

ΙΩΝ.

ἦ θίγω δῆθ' οἵ μ' ἔφυσαν;

ΞΟΥΘΟΣ.

πιθόμενός γε τῷ θεῷ.

ΙΩΝ.

χαῖρέ μοι, πάτερ,

ΞΟΥΘΟΣ.

φίλον γε φθέγμ' ἐδεξάμην τόδε.

---

esse suspicetur *καὶ τί βουλοίμεσθ' ἂν ἄλλο*; Sed nihil mutandum. Vt hic Ion, ita nos quoque loqui solemus.

573. Libri *ἢ σοί γε γίγνεται*, quod emendavit Scaliger. Id quum *ὅ γε σοι γίγνεται* dicendum fuisse crederet L. Dindorfius, inconsiderate refinxit: *ἦ Διὸς παιδὸς γενέσθαι παῖδες; — ἢ σοὶ γίγνεται·* ratus *παῖδες* ita potuisse dici, ut mox *οἵ μ' ἔφυσαν*. Quod ne quem fallat, moneo hic neque *ἢ σοὶ γίγνεται* dici potuisse, nec poni *παῖδες* pro *παῖς*, a quo genere valde diversum est *οἵ μ' ἔφυσαν*. Nam quod est praedicatum alicuius, numero plurali de uno dici potest, quia notam continet pluribus communem: quod autem nomen est et vera appellatio rei, quia unius est, non potest plurali numero in unum conferri. Licebat Ioni dicere *ἦ θίγω τῶν τεκόντων* vel *τῶν γονέων;* non licebat *πατέρων*. Qui scripsit, *nos sumus Romani, qui fuimus ante Rudini*, non potuit scribere *nos sumus poetae*. Nec

ΙΩΝ.

ἡμέρα θ' ἡ νῦν παροῦσα.

ΞΟΥΘΟΣ.

μακάριόν γ' ἔθηκέ με.

ΙΩΝ.

ὦ φίλη μῆτερ, πότ' ἆρα καὶ σὸν ὄψομαι δέμας;
νῦν ποθῶ σε μᾶλλον ἢ πρίν, ἥτις εἶ πότ', εἰςιδεῖν.
ἀλλ' ἴσως τέθνηκας, ἡμεῖς δ' οὐδὲν ἂν δυναίμεθα.

ΧΟΡΟΣ.

Κοιναὶ μὲν ἡμῖν δωμάτων εὐπραξίαι·
ὅμως δὲ καὶ δέσποιναν εἰς τέκν' εὐτυχεῖν
ἐβουλόμην ἄν, τούς τ' Ἐρεχθέως δόμους.

ΞΟΥΘΟΣ.

ὦ τέκνον, εἰς μὲν σὴν ἀνεύρεσιν θεὸς
ὀρθῶς ἔκρανε, καὶ συνῆψ' ἐμοί τέ σε,
σύ τ' αὖ τὰ φίλταθ' εὗρες, οὐκ εἰδὼς πάρος.
ὃ δ' ᾖξας ὀρθῶς, τοῦτο κἄμ' ἔχει πόθος,
ὅπως σύ τ', ὦ παῖ, μητέρ' εὑρήσεις σέθεν,
ἐγώ θ' ὁποίας μοι γυναικὸς ἐξέφυς.
χρόνῳ δὲ δόντες ταῦτ' ἴσως εὕροιμεν ἄν.

---

falsum est ὃ *σοί γε*. Nam *γὲ* ad *σοὶ* pertinet: id tibi quidem, inquit, contingit.

577. *Πότ' ἆρα*, i. e. *ἆρά ποτε*, umquamne. Vide praefat. ad Sophoclis Oed. Col. p. 18.

579. Vulgo *οὐδὲν δυναίμεθα*. Inter ea verba inserunt *ἄρ'* codd. Flor. et Vict. sed recte e Par. G. Musgravius recepit *ἄν*. Neque est quod quis in sententia haereat. Nam sponte patet, hoc velle Ionem: fortasse mortua es, ut quaerendo nihil possimus efficere.

ἀλλ' ἐκλιπὼν θεοῦ δάπεδ', ἀλητείαν τε σήν,
εἰς τὰς Ἀθήνας στεῖχε κοινόφρων πατρί,
οὗ σ' ὄλβιον μὲν σκῆπτρον ἀναμένει πατρός,
πολὺς δὲ πλοῦτος· οὐδὲ, θάτερον νοσῶν
δυοῖν, κεκλήσει δυςγενὴς πένης θ' ἅμα,
ἀλλ' εὐγενής τε καὶ πολυκτήμων βίου.
σιγᾷς; τί πρὸς γῆν ὄμμα σὸν βαλὼν ἔχεις,
εἰς φροντίδας δ' ἀπῆλθες, ἐκ δὲ χαρμονῆς
πάλιν μεταστὰς δεῖμα προςβάλλεις πατρί;

ΙΩΝ.

οὐ ταὐτὸν εἶδος φαίνεται τῶν πραγμάτων
πρόσωθεν ὄντων, ἐγγύθεν θ' ὁρωμένων.
ἐγὼ δὲ τὴν μὲν συμφορὰν ἀσπάζομαι,
πατέρα σ' ἀνευρών· ὧν δὲ γινώσκω πέρι,
ἄκουσον. εἶναί φασι τὰς αὐτόχθονας

---

592. Iam Portus *ἀναμένει* pro vulgato *ἀναμενεῖ*.

599. Libri partim *οὐ ταῦτ' ὄνειδος*, partim similiter corrupta scriptura. Scaligeri Grotiique emendationem recepit iam Barnesius. Eam aliena pro suis vendere solitus Stanleius ad Aesch. Ag. 1378. non dubitandum quin Scaligero suffuratus sit.

602. Insolentior dicendi ratio, *ὧν γιγνώσκω πέρι*, qua hic non tam statuere, quam deliberare se indicat Ion, Reiskium movit ut scribendum putaret *τῶνδ' ἃ γιγνώσκω πέρι*. Eadem quae hic locutio, sed adiecto quid cognoscatur, supra est v. 250.

603. Libri, *εἶναί φασι τὰς αὐτόχθονας κλεινὰς Ἀθήνας, οὐκ ἐπείςακτον γένος*. Id miror ab novissimis editoribus sic tacite servatum, ut interpunctionem tollerent: quo videntur indicare se *τὰς αὐτόχθονας Ἀθήνας* pro subiecto, quae autem sequuntur verba pro praedicato habere. Ita videri *αὐτόχθονας*

κλεινὰς Ἀθήνας οὐκ ἐπείςακτον γένος,
ἵν᾽ εἰςπεσοῦμαι δύο νόσω κεκτημένος,
πατρός τ᾽ ἐπακτοῦ, καὐτὸς ὢν νοθαγενής.
καὶ τοῦτ᾽ ἔχων τοὔνειδος, ἀσθενὴς μὲν ὤν,
* * * μηδὲν κοὐδένων κεκλήσομαι.

---

perhiberi *αὐτόχθονας* esse sensit Wakefieldius: qui tamen quum *φησὶ πᾶς* coniecit, attulit quod alio modo non aptum esset, neque linguae legibus ex omni parte prospexit, quia *κλεινὰς Ἀθήνας* hic quidem vel articulum, vel vocem quae expleat vices articuli requirit. Nisi fallor, sensit etiam Bothius, qui quum, ut credo, *αὐτόχθονας* hic praedicati officio fungi videret, articulum miro commento censuit emphatice additum esse, ut intelligerentur quae prae caeteris dicerentur *αὐτόχθονες*, in eoque gloriarentur. Id vero hic potius quae solae essent *αὐτόχθονες* significaret: et tamen desideraret subiectum *κλεινὰς Ἀθήνας* suum articulum. His incommodis medearis fortasse *σὰς* scribendo, i. e. *εἶναί φασι σὰς Ἀθήνας αὐτόχθονας, οὐκ ἐπείςακτον γένος*. Vulgatam non licet aliter interpretari, quam *τὰς αὐτόχθονας καλουμένας Ἀθήνας*.

608. In libris hic versus ita scriptus: *μηδὲν καὶ οὐδὲν ὢν κεκλήσομαι*. Elegantissime Scaliger, *τὸ μηδὲν ὢν κἀξ οὐδένων κεκλήσομαι*. Id nuper ita receptum, ut pro *τὸ* scriberetur *ὁ*, ex Valckenarii sententia ad Phoen. 601. qui praeterea etiam in praecedente versu male *ὢν* in *οὖν* mutabat. At *τὸ* recte se habere, monstrare potuerat Elmsleius ad Heracl. 168. Ego quidem, quum in Scaligeri coniectura hoc displiceat, quod *ὢν* minus eleganter post illud *ἀσθενὴς μὲν ὢν* positum est, lacunae signa praetuli, servata et leviter correcta librorum scriptura. Suspicor enim poetam vel *ἐκεῖ τὸ μηδὲν κοὐδένων* vel *ἀστοῖς τὸ μηδὲν κοὐδένων* dedisse.

ἢν δ᾽ εἰς τὸ πρῶτον πόλεος ὁρμηθεὶς ζυγὸν
ζητῶ τις εἶναι, τῶν μὲν ἀδυνάτων ὕπο
μισησόμεσθα· λυπρὰ γὰρ τὰ κρείσσονα·
ὅσοι δὲ χρηστοὶ, δυνάμενοί τ᾽ εἶναι σοφοὶ
σιγῶσι, κοὐ σπεύδουσιν εἰς τὰ πράγματα,
γέλωτ᾽ ἐν αὐτοῖς μωρίαν τε λήψομαι,
οὐχ ἡσυχάζων ἐν πόλει φόβου πλέᾳ.
τῶν δ᾽ ἐν λόγῳ τε χρωμένων τε τῇ πόλει,
εἰς ἀξίωμα βὰς, πλέον φρουρήσομαι
ψήφοισιν. οὕτω γὰρ τάδ᾽, ὦ πάτερ, φιλεῖ·
οἳ τὰς πόλεις ἔχουσι κἀξιώματα,
τοῖς ἀνθαμίλλοις εἰσὶ πολεμιώτατοι.
ἐλθὼν δ᾽ ἐς οἶκον ἀλλότριον, ἔπηλυς ὤν,
γυναῖκά θ᾽ ὡς ἄτεκνον, ἣ κοινουμένη
τὰς συμφορὰς σοι πρόσθεν, ἀπολαχοῦσα νῦν,

---

615. MSS. Stephani *ψόφου*, quod inde a Barnesio in textu legitur. Ista duo vetustissima exemplaria ementitum esse Stephanum nimis opertum est, significavitque Elmsleius ad Med. 5. Musgravius *ψόγου*.

616. Libri *τῶν δ᾽ αὖ λογίων τε*. Quod Matthiae dicit, *λόγιος* esse vocem *τῶν λογογράφων*, verum est, si quis Atticos spectat; non, si alios: usus est enim Pindarus. Sed bene coniecit Matthiae *τῶν δ᾽ ἐν λόγῳ τε*, quod recipiendum duxi. Horum quum se *ψήφοισι φρουρήσεσθαι* dicit Ion, caute eos sibi munera ambienti suffragaturos indicat.

619. Apud Stobaeum Serm. XLV. 4. ubi hunc et sequentem versum ut ex Glauco posuit, legitur *οἱ τὰς πόλεις ἔχοντες ἀξίωμά τε*, quod reponendum censebat Porsonus Adv. p. 270. Non opus esse videbunt, qui meminerint saepe articulum priori nomini additum etiam ad alterum referri.

αὐτὴ καθ' αὑτὴν τὴν τύχην οἴσει πικρῶς,
πῶς δ' οὐχ ὑπ' αὐτῆς εἰκότως μισήσομαι,
ὅταν παραστῶ σοὶ μὲν ἐγγύθεν ποδός,
ἣ δ' οὖσ' ἄτεκνος, τὰ σὰ φίλ' εἰςορᾷ πικρῶς,
κᾆτ' ἢ προδοὺς σύ μ' ἐς δάμαρτα σὴν βλέπῃς,
ἢ τἀμὰ τιμῶν, δῶμα συγχέας ἔχῃς;
ὅσας σφαγὰς δὴ φαρμάκων τε θανασίμων
γυναῖκες εὗρον ἀνδράσιν διαφθοράς.
ἄλλως τε τὴν σὴν ἄλοχον οἰκτείρω, πάτερ,
ἄπαιδα γηράσκουσαν· οὐ γὰρ ἀξία,
πατέρων ἀπ' ἐσθλῶν οὖσ', ἀπαιδίᾳ νοσεῖν.
τυραννίδος δὲ τῆς μάτην αἰνουμένης
τὸ μὲν πρόςωπον ἡδύ, τἀν δόμοισι δὲ
λυπηρά· τίς γὰρ μακάριος, τίς εὐτυχής,
ὅςτις δεδοικὼς καὶ παραβλέπων βίαν

---

625. Particulam δ', a Barnesio Canteri monitu in Nov. Lecit. V. 11. sublatam, iure tuetur Matthiae, ut repetitam e v. 621. afferens Buttmannum ad Demosth. or. in Mid. p. 152.

630. Omissum in libris τε addiderunt viri docti. Tyrwhittus hos duos versus cum interrogatione dici volebat. Est potius exclamatio.

634. Libri *ἀπαιδίαν*. Id *ἀπαιδίᾳ* scribendum esse vidit L. Dindorfius. Nam huiusmodi verba praeter cognati nominis accusativum, ut *νόσον νοσεῖν*, non alium accusativum adsciscunt, quam qui aut partis effectae est, aut rei efficiendae.

635. Hos octo versus affert Stobaeus Serm. XLVIII. 2. apud quem legitur *τῆς μάτην θρυλλουμένης*.

638. Euripidis libri *παραβλέπων βίον*, sed *βίαν* MSS. Stephani; Stobaeus *περιβλέπων βίον*. Inde *περιβλέπων βίαν* a Barnesio receptum mansit. Sed

αἰῶνα τείνει; δημότης δ' ἂν εὐτυχὴς
ζῆν ἂν θέλοιμι μᾶλλον, ἢ τύραννος ὤν,
ᾧ τοὺς πονηροὺς ἡδονὴ φίλους ἔχειν,
ἐσθλοὺς δὲ μισεῖ, κατθανεῖν φοβούμενος.
εἴποις ἄν, ὡς ὁ χρυσὸς ἐκνικᾷ τάδε,
πλουτεῖν τε τερπνόν. οὐ φιλῶ ψόφους κλύειν,
ἐν χερσὶ σώζων ὄλβον, οὐδ' ἔχειν πόνους.
εἴη δ' ἐμοὶ μὲν μέτρια μὴ λυπουμένῳ.
ἃ δ' ἐνθάδ' εἶχον ἀγάθ', ἄκουσόν μου, πάτερ·
τὴν φιλτάτην μὲν πρῶτον ἀνθρώπων σχολήν,
ὄχλον τε μέτριον· οὐδέ μ' ἐξέπληξ' ὁδοῦ
πονηρὸς οὐδείς· κεῖνο δ' οὐκ ἀνασχετόν,
εἴκειν ὁδοῦ χαλῶντα τοῖς κακίοσιν.

---

quum *περιβλέπειν* dicatur de circumspiciendo quaerendi caussa, revocavi *παραβλέπειν*, quod est limis oculis intueri. Id est enim eorum qui metuunt aliquid suspectumque habent. Nec mirum illud verbum praesertim praecedente *δεδοικὼς* ad accusativum referri.

639. Apud Stobaeum deest *δ'*.

641. Apud Stobaeum legitur *οἷς τοὺς πονηροὺς ἡδονὴ φίλους ἔχειν, ἐσθλοὺς δὲ μισεῖν, κατθανεῖν φοβουμένους*, et *φοβουμένοις*.

644. Brodaeus etiam *ψόγους* legi ait.

646. Libri veteres *εἴ γ' ἐμοὶ μέτρια*. Scaliger *εἴη γ' ἐμοὶ ζῆν μέτρια*. Lentingii emendationem in Novis actis Soc. Traiect. p. 104. *εἴη δ' ἔμοιγε μέτρια* recepit Dindorfius. Sic iam, nisi quod *εἴη τ'* scribebat, Duportus. Ed. Brubachiana, si ex coniectura, certe ea probabili, *εἴη γ' ἐμοὶ μὲν μέτρια*.

647. Non est dubitandum, quin hic versus, si sic accipitur ut primum intuenti accipiendus videbitur, propter longam syllabam finalem in medio

ϑεῶν δ' ἐν εὐχαῖς ἢ λόγοισιν ἦν βροτῶν,
ὑπηρετῶν χαίρουσιν, οὐ γοωμένοις.

---

quinto pede pro corrupto habendus sit. Vnde Porsonus in praefat. ad Hec. p. 33. non illibenter se accepturum dixit, si MS. bonae notae ἄκουέ μου daret. Elmsleius autem in censura illius libri p. 81. (263. ed. Lips.) praeferendum iudicavit ἄκουσον, ὦ πάτερ. Ego quidem, quoniam, ut quum alibi, tum in Elem. doctr. metr. docui, recte admittitur illa quinti pedis forma, si maior quaedam pausa paullo ante fit, non correctione, sed iusta interpretatione indigere hunc versum arbitror. Vitiosus enim est, si illud ἄκουσόν μου eodem vocis tenore ut caetera pronunciatur: recte vero factus, si ἄκουσόν μου fortius profertur, visque sententiae omnis in eo exprimitur: quod si fit, necessitate quadam cogitur vox prius paullum subsistere. Ita si recitatur versus, sensus hic est: quibus hic bonis fruar, audire te et cognoscere volo, ut iudices rectene an secus statuam.

652. Libri, ϑεῶν δ' ἐν εὐχαῖς, ἢ γόοισιν, ἢ βροτῶν ὑπηρετῶν, χαίρουσιν οὐ γοωμένοις. H. Stephanus in codd. suis esse refert ὑπηρέτουν et οὐ γοώμενος. Istis duobus codd. ego quidem non multum tribuo, qui vix alias videantur scripturas praebere, quam quae manifestas emendatoris alicuius coniecturas contineant. Quo minus probo, quod quum alii, tum Matthiae hic illorum librorum interpolationem sequutus est, sic legens, ϑεῶν δ' ἐν εὐχαῖς ἢ λόγοισιν ἐν βροτῶν ὑπηρέτουν χαίρουσιν, οὐ γοωμένοις, praesertim quum Musgravius, licet ille, ut solet, plura quam opus est mutans, corexisset ἐν εὐχαῖς ἢ λόγοισιν ἦ. Malui ἦν: v. praef. ad Oed. R. Aptissime idem Musgravius comparavit Calasiridis verba apud Heliodorum II. 27. p. 108. ed. Commel. ἢ γὰρ πρὸς ἱεροῖς ἦν, ἢ πρὸς ϑυσίαις ἐξηταζόμην,

καὶ τοὺς μὲν ἐξέπεμπον, οἳ δ' ἧκον ξένοι·
ὥσθ' ἡδὺς αἰεὶ καινὸς ὢν καινοῖσιν ἦν.
ὃ δ' εὐκτὸν ἀνθρώποισι, κἂν ἄκουσιν ᾖ,
δίκαιον εἶναί μ' ὁ νόμος, ἡ φύσις θ' ἅμα
παρεῖχε τῷ θεῷ. ταῦτα συννοούμενος,
κρείσσω νομίζω τἀνθάδ' ἢ τἀκεῖ, πάτερ·
ἔα δέ μ' αὐτῷ ζῆν· ἴση γὰρ ἡ χάρις,
μεγάλοισι χαίρειν, σμικρά θ' ἡδέως ἔχειν.

ΧΟΡΟΣ.

καλῶς ἔλεξας, εἴπερ οὓς ἐγὼ φιλῶ
ἐν τοῖσι σοῖσιν εὐτυχήσουσιν λόγοις.

ΞΟΥΘΟΣ.

παῦσαι λόγων τῶνδ', εὐτυχεῖν δ' ἐπίστασο.
θέλω γὰρ οὗπέρ σ' εὗρον ἄρξασθαι, τέκνον,

ἃς πολλὰς καὶ παντοίας ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν ξένος τε καὶ ἐγχώριος λεὼς τῷ θεῷ χαριζόμενοι δρῶσιν, ἢ φιλοσοφοῦσι διελεγόμην· οὐκ ὀλίγος δὲ ὁ τοιοῦτος βίος συῤῥεῖ περὶ τὸν νεὼν τοῦ Πυθίου, καὶ μουσεῖόν ἐστιν ἀτεχνῶς ἡ πόλις ὑπὸ μουσηγέτῃ θεῷ φοιβαζομένη. Vide quae ibi de λέσχαις et Apolline λεσχηνορίῳ commemoravit Coraes.

660. Legebatur ἔα δ' ἐμαυτῷ ζῆν.

663. Flor. 2. Vict. φίλοις, sed adscripto γρ. λόγοις. Per errorem Elmsleius ad Med. 1269. hos versus afferens posuit δόμοις.

665. Nisi fallor, scribendum est εὔξασθαι. Ἄρξασθαι interpretantur sacrificare, sacra auspicari, auspicium facere: quod vereor ut defendi possit. Nec licet hoc verbum cum κοινῆς τραπέζης construere: nam illa κοινὴ τράπεζα non ad quotidianum patris filiique convictum, sed ad sollemne epulum celebrandorum natalitiorum caussa refertur. Neque vero hoc epulum debebat pri-

κοινῆς τραπέζης δαῖτα πρὸς κοινὴν πεσών,
θῦσαί θ', ἅ σου πρὶν γενέθλι' οὐκ ἐθύσαμεν.
καὶ νῦν μὲν ὡς δὴ ξένον ἄγων σ' ἐφέστιον
δείπνοισι τέρψω· τῆς δ' Ἀθηναίων χθονὸς
ἄξω θεατὴν δῆθεν, ὡς οὐκ ὄντ' ἐμόν.
καὶ γὰρ γυναῖκα τὴν ἐμὴν οὐ βούλομαι
λυπεῖν ἄτεκνον οὖσαν, αὐτὸς εὐτυχῶν.
χρόνῳ δὲ καιρὸν λαμβάνων προςάξομαι
δάμαρτ' ἐᾶν σε σκῆπτρα τἄμ' ἔχειν χθονός.
Ἴωνα δ' ὀνομάζω σε, τῇ τύχῃ πρέπον,
ὁθούνεκ' ἀδύτων ἐξιόντι μοι θεοῦ
ἴχνος συνῆψας πρῶτος. ἀλλὰ τῶν φίλων
πλήρωμ' ἀθροίσας βουθύτῳ σὺν ἡδονῇ
πρόςειπε, μέλλων Δελφίδ' ἐκλιπεῖν πόλιν.
ὑμῖν δὲ σιγᾶν, δμωΐδες, λέγω τάδε,
ἢ θάνατον εἰπούσαισι πρὸς δάμαρτ' ἐμήν.

ΙΩΝ.

στείχοιμ' ἄν· ἓν δὲ τῆς τύχης ἄπεστί μοι·
εἰ μὴ γὰρ ἥτις μ' ἔτεκεν εὑρήσω, πάτερ,
ἀβίωτον ἡμῖν· εἰ δ' ἐπεύξασθαι χρεών,
ἐκ τῶν Ἀθηνῶν μ' ἡ τεκοῦσ' εἴη γυνή,
ὥς μοι γένηται μητρόθεν παῤῥησία.
καθαρὰν γὰρ ἤν τις εἰς πόλιν πέσῃ ξένος,

---

mum commemorari, sed sanctimonia gratulationis, quacum erat coniunctum.

667. Antiatticista in Bekkeri Anecd. p. 86, 18. *γενέθλιον ἡμέραν ἀξιοῦσιν ἀεὶ λέγειν, οὐ γενέθλια, οὐδὲ γενέσια. Εὐριπίδης Ἴωνι, Ἡρόδοτος τετάρτῳ.*

677. Insolentior paullo articulus, ut nesciam an praestet *σῶν φίλων.*

κἂν τοῖς λόγοισιν ἀστὸς ᾖ, τό γε στόμα
δοῦλον πέπαται, κοὐκ ἔχει παῤῥησίαν.

ΧΟΡΟΣ.

Ὁρῶ δάκρυα καὶ πενθίμους
ἄλλας γε στεναγμάτων εἰςβολάς,

---

690. Libri, ὁρῶ δάκρυα μὲν, καὶ πενθίμους ἄλλας γε στεναγμῶν εἰςβολάς. Quum antistrophici versus sani esse videantur, in strophicis emendandis operam suam collocarunt critici, ad metra potius, quam, quod primarium esse debebat, ad sensum verborum attendentes. Offensui est primo μέν, cui particulae aut nihil respondet, aut quae sequitur copula. Si nihil, suppressa esse putanda est haec sententia: non video vero aliquid boni, quod ex illa re oriri possit. Si copulam respondere volumus, quo genere loquendi saepius usus est Pindarus, ad quem vide Boeckhii notas criticas in Ol. VII. 11. certe isto modo non possunt paria coniungi, ut δάκρυα μὲν καὶ στεναγμοί, sed diversa inter se atque discreta. Id hic ita fieri posset, si chorus et lacrimas et alia lacrimis maiora mala, veluti odia, rixas, insidias praesagiret. Et sic videtur Seidlerus haec intellexisse, qui in libro de versibus dochmiacis p. 222. seqq. hoc carmen tractavit. Sic enim scribendum censuit: ὁρῶ δάκρυα μὲν καὶ πένθημ' ἄλλας τε στεναγμάτων εἰςβολάς. Et στεναγμάτων quidem iam Musgravius attulerat. At εἰςβολαὶ στεναγμάτων nihil aliud significant quam in medium afferri gemitus, ut in Suppl. 92. ἔα, τί χρῆμα; καινὰς εἰςβολὰς ὁρῶ λόγων. Hinc manifestum fit aliud, idque ut videtur maximum huius loci vitium, quod est in verbo ἄλλας. Nam quid hoc est: video lacrimas et luctum, aliasque gemendi caussas? Matthiae defendendum putat γε, id ut vocem ἄλλας ad gravitatem erigat, interpreta-

ὅταν ἐμὰ τύραννος εὐπαιδίαν
πόσιν ἔχοντ' ἴδῃ,
αὐτὴ δ' ἄπαις ᾖ καὶ λελειμμένη τέκνων.
τίν', ὦ παῖ πρόμαντι Λατοῦς, ἔχρη-
σας ὑμνῳδίαν;

---

turque *et alias quidem.* Id necessario sic esset accipiendum, ut chorus se diceret dolendi lacrimandique caussas, et quidem alias praevidere, quam quae huc usque Creusam tristem reddidissent, quum sterilitatem defleret. At etsi illa ob eam rem doluit, tamen nusquam ante significatum est ita eam impatienter hanc sortem tulisse, ut lacrimis et fletui indulgeret. Deinde male collocata essent verba *καὶ πενθίμους ἄλλας γε*, quod dici debuerat *καὶ ἄλλας γε πενθίμους στεναγμάτων εἰςβολάς.* Denique omnino illud *καὶ — γὲ* a melicae poeseos dictione vehementer abhorret. Ex his omnibus hoc ego quidem mihi visus sum colligere, corrupta esse verba *ἄλλας γε*: ex quibus faciam *ἀλάστους*, vel *ἀλάστων*: videntur enim librarii compendium male legisse. Delevi autem *μέν.* Id nisi fallor ex eo in textum venit, quod interpres eam syllabam ad *ὁρῶ* supra adscripsisset, ut illud verbum per *ὁρῶμεν* exponeret. Caeterum in Cretico, quo primus versus finitur, quum is pes pars sit versus dochmiaci, non plus est offensionis, si ei Molossus respondet, quam in eodem ipsius exitu dochmiaci. Illud tamen fortasse quaerat aliquis, an, ut *βλάστιμος*, *βλάστημα*, *βλαστημὸς* usurpata sunt, eadem analogia etiam praeter *πένθιμος* et *πένθημα* exstiterit nomen substantivum *πενθημός.* Id certe elegantiorem hic Molossum praeberet, quam *καὶ πένθημ'* est.

696. *Εἰς*, quod ante *ὑμνῳδίαν* legebatur, iam Heathius et Musgravius deleri iusserunt.

πόθεν ὁ παῖς ὅδ' ἀμφὶ ναοὺς σέθεν
τρόφιμος ἐξέβα γυναικῶν τίνος;
οὐ γάρ με σαίνει θέσφατα,
μή τιν' ἔχῃ δόλον.
δειμαίνω συμφορὰν
ἐφ' ὅ ποτε βάσεται.
ἄτοπος ἄτοπα γὰρ παραδίδωσί μοι,
τάδ' ὁπότ' εὔφημα.

---

702. In veteribus libris ita distinguitur: *ἐφ' ὅ ποτε βάσεται, ἄτοπος· ἄτοπα γὰρ* etc. Pro *γὰρ* ex Herv. 2. *μὲν* venit in recentiores edd. Plene interpungendum esse post *βάσεται* monuerat Heathius, quem audire debebant viri docti. Nam et res ipsa eam interpunctionem requirit, et *ἄτοπος ἄτοπα* coniungi consuetudo Graeci sermonis postulat, et denique hiatus vocalium, qui est inter hos duos versus, necessariam esse pausam in recitando monstrat. Quum enim antistrophici versus ultima syllaba in duas breves soluta sit, non potuisset in strophico versu hiatus admitti, si continuaretur oratio. Potuit vero, pausa facta, cuius eadem vis est ac syllabae natura longae. Hac ratione defendendus est hic hiatus, non ea, quam Seidlerus iniit p. 92.

704. Editi *τῳδί ποτ' εὔφημα*. Barnesius in margine notavit, alios habere *τῷ δήποτ'*. Flor. 1. *τὸ δήποτε*. Flor. 2. *τὸ δέ ποτ'*. Vict. *τοδέποτ'*. Latus hic campus patet coniecturis, quod versus antistrophicus interiit. Videtur dochmiacus fuisse. Hiatum productionemque ultimae non modo mutatio numeri, sed etiam finis sententiae excusant, quum cogitans secum chorus orationem aliquantum suspendit. Posui ego quidem id, quod et minimam mutationem requireret, et ad rem videretur ac-

ἔχει δόλον, τύχαν θ' ὁ παῖς
ἄλλων τραφεὶς ἀφ' αἱμάτων.
τίς οὐ τάδε ξυνοίσεται;

ἀντιστροφή.

φίλαι, πότερ' ἐμᾷ δεσποίνᾳ
τάδε τορῶς ἐς οὖς γεγωνήσομε ✓
πόσιν, ἐν ᾧ τὰ πάντ' ἔχουσ', ἐλπίδων
μέτοχος ἦν τλάμων;
νῦν δ' ἡ μὲν ἔῤῥει συμφοραῖς, ὃ δ' εὐτυχεῖ,
πολιὸν εἰςπεσοῦσα γῆρας· πόσις δ'
ἀτίετος φίλων,
μέλεος, ὃς θυραῖος ἐλθὼν δόμους
μέγαν ἐς ὄλβον οὐκ ἔσωσεν τύχας.
ὄλοιτ', ὄλοιθ', ὃ πότνιαν

---

commodatissimum. De Xutho loquens chorus, incredibilis, inquit, incredibilia mihi tradit, ubi haec fausti ominis sunt.

705. Nihil caussae est, cur his in verbis aliquid mendi esse suspicemur. Cohaerent *τύχαν ἄλλων τραφεὶς ἀφ' αἱμάτων*, quod est *τύχην ἀλλογενῆ*.

707. MSS. Stephani *ξυνήσεται*, non intellecta antiqua scriptura, cuius sensum esse, quisnam in his non conveniet nobiscum. Seidlerus perspexit.

713. Observandum participium aoristi significatu paullo rariore: quum consenuerit. Neque enim iam ad canam senectutem pervenit, quae prolis quaerendae caussa Delphos adierit.

714. Active accipiendum esse *ἀτίετος φίλων*, ut sit contemptor uxoris, res ipsa docet, et quem Wakefieldius et Seidlerus, ut *ἔσωσε* in *ἔσωσεν* mutandum ostenderent, attulerunt locus v. 817. s. Barn.

716. Vulgo *ἔσωσε τύχης*. Heathius *ἔσωσεν τύχας*. Wakefieldii et Seidleri emendationem recepit Bothius.

717. Vulgo *ὄλοιτ', ὄλοιτ', ὦ πότνιαν*. Pro *ὦ* ex

ἐξαπαφὼν ἐμάν,
καὶ θεοῖσιν μὴ τύχοι
καλλίφλογα πέλανον ἐπὶ
πυρὶ καθαγνίσας. τὸ δ' ἐμὸν εἴσεται
* * * * * *
* * τυραννίδος φίλα.
ἦ δὴ πέλας δείπνων κυρεῖ
παῖς καὶ πατὴρ νέος νέων,

ἐπῳδός.

ἵνα τε δειράδες Παρνασσοῦ πέτρας
ἔχουσαι σκόπελον οὐράνιόν θ' ἕδραν,
ἵνα Βάκχιος ἀμφιπύρους ἀνέχων
πεύκας λαιψη-

---

suis MSS. Stephanus affert ὁ, unde emendavit scripturam Canterus.

721. Vulgo, *τὸ δ' ἐμὸν εἴσεται τυραννίδος, τυραννίδος φίλα.* In codd. Flor. et Vict. semel scriptum videri *τυραννίδος*, observat Matthiae. Barnesius, qui duos postremos huius strophae versus epodo adiecit, quum satis ieiune expleret lacunam, tamen illud recte videtur animadvertisse, ad *τυραννίδος*, quo nomine etiam Xuthus comprehenditur, adiiciendum fuisse aliquid, quo antiqui et legitimi reges designarentur. Procedebat oratio, nisi fallor, hunc fere in modum: *τὸ δ' ἐμὸν εἴσεται, τᾶς χθονὸς ἀρχαίας* (vel *τᾶς ἀπ' Ἐρεχθέως*) *ὅσον τυραννίδος φίλα.*

724. Reiskium *ἦ δὴ* in *ἤδη* mutantem, quod tacitus fecit etiam Elmsleius ad Bacchas v. 306. probat Matthiae. At aegre hic desideraretur particula, quae haec superioribus iungeret. *Πέλας* pro *πελάσας* Seidleri emendatio est.

726. Recte Matthiae *τε* addidit.

ρὰ πηδᾷ νυκτιπόλοις ἅμα σὺν Βάκχαις.
μή τί ποτ' εἰς ἐμὰν πόλιν ἵκοιθ' ὁ παῖς,
νέαν δ' ἁμέραν ἀπολιπὼν θάνοι.
πενομένα γὰρ ἂν πόλις ἔχοι σκῆψιν
ξενικὸν εἰςβολάν.
ἅλις δ' ὁ πάρος ἀρχαγὸς ὢν
Ἐρεχθεὺς ἄναξ.

---

730. Hoc *ἅμα σὺν Βάκχαις* tetigit Elmsleius ad Bacch. 1252.

731. Edd. vett. *μήποθ' εἰς*, unde Seidlerus *ὅδ'* inseruit, indicatum id littera adspirata existimans. At et in hanc partem aeque ut in contrariam peccare solent librarii. Neque opus est pronomine, minusque etiam placet *ὅδε*. Itaque aliter emendavi. Aeschylus Suppl. 397. *μή τί ποτ' οὖν γενοίμαν ὑποχείριος κράτεσιν ἀρσένων*. Ibi quoque littera *π* caussa fuit, ut in quibusdam libris excideret *τί*.

733. Libri *στενομένα*, quod frustra explicare conantur viri docti. Reposui *πενομένα*. Litteras *π* et *στ* saepe commutari, pervulgatum est. Si indigeret urbs, inquit, haberet praetextum, quo peregrinum admitteret.

735. Libri *ἀλίσας ὁ πάρος*. Scaliger *ἅλις, ἅλις ὁ πάρος*. Id recepit Matthiae post haec verba addito *πότ'*, ut usque ad finem carminis continuaretur numerus dochmiacus. At ille quidem, *ἅλις ἅλις ὁ πάρος*, parum elegans est. Nec satis accommodatum videtur *ποτέ*. *Ἀλίσας* nihil est nisi error librariorum ex eodem fonte ortus, ex quo v. 724. *πελάσας*. Itaque Seidleri emendationem sequutus sum, versibus ita dispositis, ut hic sit dimeter iambicus. Quod idem dixit, posse etiam *ἅλις γ'* defendi, non convenit id huic quidem loco.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

Ὦ πρέσβυ παιδαγώγ᾽ Ἐρεχθέως πατρὸς
τοὐμοῦ ποτ᾽ ὄντος, ἡνίκ᾽ ἦν ἔτ᾽ ἐν φάει,
ἔπαιρε σαυτὸν πρὸς θεοῦ χρηστήρια,
ὥς μοι συνησθῇς, εἴ τι Λοξίας ἄναξ
θέσπισμα παίδων εἰς γονὰς ἐφθέγξατο.
σὺν τοῖς φίλοις γὰρ ἡδὺ μὲν πράσσειν καλῶς·
ὃ μὴ γένοιτο δ᾽, εἴ τι τυγχάνοι κακόν,
εἰς ὄμματ᾽ εὔνου φωτὸς ἐμβλέψαι γλυκύ.
ἐγὼ δέ σ᾽, ὥςπερ καὶ σὺ πατέρ᾽ ἐμόν ποτε,
δέσποιν᾽ ὅμως οὖσ᾽, ἀντὶ κηδεύω πατρός.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

ὦ θύγατερ, ἄξι᾽ ἀξίων γεννητόρων
ἤθη φυλάσσεις, κοὐ καταισχύνασ᾽ ἔχεις
τοὺς σοὺς παλαιοὺς ἐκγόνοις αὐτόχθονας.

---

742. Hunc et duos sequentes versus habet Stobaeus Serm. CXIII. 4. ubi vulgo *σὺν τοῖς φίλοισιν ἡδύ*, sed cod. A. *σὺν τοῖς φίλοισι δ᾽ ἡδύ*.

743. Stobaeus, *εἰ δ᾽ ἄρα συμβαίνοι τι δυσχερέστερον*. Vulgo apud Euripidem *ἃ μὴ γένοιτο*, quod tacens correxit Matthiae, monitu Stephani.

744. In Euripidis libris legebatur *εἰςβλέψαι*. Quod Stobaeus et Plutarchus in libro de discrimine adulatoris et amici p. 45. F. et 69. A. habent, *ἐμβλέψαι*, probatum Valckenario in Diatr. de fr. Eurip. p. 178. recepit Dindorfius.

746. Iunctim scriptum *ἀντικηδεύω* divisi.

749. Libri *ἐκγόνους*. Scite Musgravius *ἐγγενεῖς* coniecit, afferens v. 63. (hunc quidem male, quum ibi indigena significetur) et Soph. Antig. 659. Adde Oed. R. 1168. Oed. Col. 1167. Eurip. El. 313. Matthiae cum eoque Dindorfius, *τοὺς σούς, παλαιοῦ γ᾽ ἐκ γένους αὐτόχθονος*, quae nec tragica oratio

ἕλχ', ἕλκε πρὸς μέλαθρα, καὶ κόμιζέ με.
αἰπεινά μοι μαντεῖα· τοῦ γήρως δέ μοι
συνεκπονοῦσα κῶλον ἰατρὸς γενοῦ.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

ἕπου νυν· ἴχνος δ' ἐκφύλασσ' ὅπου τίθης.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

ἰδού·
τὸ τοῦ ποδὸς μὲν βραδύ, τὸ τοῦ δὲ νοῦ ταχύ.

---

est, neque ad huius loci rationem apta. Paullo melius Bothius, τοῦ σοῦ παλαιοὺς ἐκ γένους αὐτόχθονας. Facillimum videbatur ἐκγόνοις. Totum versum, si abesset, nemo desideraret.

751. Libri αἰπεινὰ δέ μοι μαντεῖα. Barnesius eiecit δέ. Praeter necessitatem Valckenarius ad Phoen. 455. αἰπεινά τοι μαντεῖα. Aliena sunt, quae de acclivi situ Delphorum templique Delphici attulit Musgravius. Aguntur enim haec ante ipsum templum. Ex quo patet gradus esse intelligendos, per quos ad templum adscendendum erat. Constat autem eos fere altiores fuisse, quod non minus ad considentium commoditatem aptari solebant.

753. Edd. vett. τιθείς. Codd. Flor. τιθεὶς. MSS. Steph. τιθῇς, probante Stephano. Id receptum ab novissimis editoribus, sed Matthiae, haud dubie quod sentiret soloecum esse, si acciperetur eo modo, quo Stephanum fecisse credibile est, ut esset, vide ubi pedem colloces, interpretatur ὅπου ἂν τιθῇς. At non quum posueris pedem, sed priusquam ponas, vel dum ponis, prospiciendum est. Scribendum τίθης, quod tacens fecit Elmsleius ad Iphig. Taur. 110. Quamquam non prorsus male habet participium: ἴχνος τιθεὶς ἐκφύλασσε ὅπου.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

βάκτρῳ δ' ἐρείδου περιφερῆ στίβον χθονός.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

καὶ τοῦτο τυφλόν, ὅταν ἐγὼ βλέπω βραχύ.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

ὀρθῶς ἔλεξας· ἀλλὰ μὴ 'πάρεσκέ πω.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

οὔκουν ἑκών γε· τοῦ δ' ἀπόντος οὐ κρατῶ.

---

756. Vide ad Herc. fur. 108. *Περιφερῆ στίβον χθονὸς* de flexuosa atque in orbem se circumagente semita intelligi volunt. At non modo ante ipsum templum haec aguntur, sed ne veri simile quidem est, ad frequentatissimum prope omnium templorum per eiusmodi semitam adscendendum fuisse. Ipsos videtur gradus dicere Creusa, qui erant circa templum. Similiter usus est poeta hac voce in Helena v. 430. *ἰδὼν δὲ δῶμα περιφερὲς θριγκοῖς τόδε, πύλας τε σεμνὰς ἀνδρὸς ὀλβίου τινός, προσῆλθον.* Rem ipsam declarabunt haec Plutarchi verba in libro de cessantibus metricis Pythiae oraculis p. 402. C. *περιελθόντες οὖν ἐπὶ τῶν μεσημβρινῶν καθεζόμεθα κρηπίδων τοῦ νεώ.*

758. Libri veteres *μὴ 'παρεσκέπω*. Quod quum deinde rectius scriptum esset *μὴ 'πάρεσκέ πω*, Tyrwhittus, quoniam id *ἀπαρέσκου* potius dicendum esset, coniecit *μὴ πάρες κόπῳ*, ut intelligatur *σεαυτόν*, quod receperunt editores novissimi. *Παρίεσθαι κόπῳ* quidem et similia multa inveniuntur: v. Elmsl. ad Bacch. 682. Itaque quum etiam si *πάρες κόπῳ* scribitur, activum pro passivo positum putandum sit, quidni idem fieri potuit in *ἀπάρεσκε*, praesertim quum recentior saltem Graecitas eum usum non spreverit?

759. Libri *τοῦ δ ἄκοντος*. Emendavit Reiskius, quam emendationem ita neglexit Matthiae, ut ne-

ΚΡΕΟΥΣΑ.

γυναῖκες, ἱστῶν τῶν ἐμῶν καὶ κερκίδος
δούλευμα πιστόν, τίνα τύχην λαβὼν πόσις
βέβηκε παίδων, ὧνπερ οὕνεχ' ἥκομεν;
σημήνατ'· εἰ γὰρ ἀγαθά μοι μηνύσετε,
οὐκ εἰς ἀπίστους δεσπότας βαλεῖς χαράν.

ΧΟΡΟΣ.

ἰὼ δαῖμον.

---

que commemoraret eam, et in textu vulgatam manere pateretur.

762. Recte positum a Barnesio signum interrogandi puto in fine versus pro minore quae antea obtinebat distinctione.

763. Barnesio debetur *μηνύσετε* pro *μηνύσατε*.

764. *Οὐκ ἀπίστους* videtur dicere respiciens *δούλευμα πιστόν*: ut vos mihi fideles estis, ita heram non habebitis infidelem, quod est memorem si accepta nunciaveritis. Elmsleius ad Med. 865. tacens scripsit *χάριν*, bene quidem, sed ut non deterior videatur librorum scriptura. Nam laetabilia potius, quam gratiam expetit, quum non ex chori arbitrio pendeat, quid deus dixerit.

765. Hic incipit antistrophica ratio colloquii, respondentibus inter se v. 765. 766. et 767. 768. tum 769. 770. et 771. 772. quibus tamquam epodus adiuncti sunt v. 773 — 775. Hinc patet, male descriptas fuisse partes personarum non modo in ed. Aldina, sed etiam in iis, quarum editores corrigere perversitatem illam conati sunt. Quos, qui novissime ediderunt Euripidem, non sequi, sed, postquam cognita est ars qua in aequandis his tragoediarum partibus usi sunt poetae, id restituere debebant, quod leges illae efflagitant.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
τὸ φροίμιον μὲν τῶν λόγων οὐκ εὐτυχές.
ΧΟΡΟΣ.
ἰὼ τλᾶμον.
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
ἀλλ' ἦ τι θεσφάτοισι δεσποτῶν νοσῶ;
ΧΟΡΟΣ.
εἶεν· τί δρῶμεν, θάνατος ὧν κεῖται πέρι;
ΚΡΕΟΥΣΑ.
τίς ἥδε μοῦσα, χὠ φόβος τίνων πέρι;
ΧΟΡΟΣ.
εἴπωμεν, ἢ σιγῶμεν, ἢ τί δράσομεν;
ΚΡΕΟΥΣΑ.
εἶφ'· ὡς ἔχεις γε συμφοράν τιν' εἰς ἐμέ.
ΧΟΡΟΣ.
εἰρήσεταί τοι, κεἰ θανεῖν μέλλω διπλῇ·
οὐκ ἔστι σοι, δέσποιν', ἐπ' ἀγκάλαις λαβεῖν
τέκν', οὐδὲ μαστῷ σῷ προσαρμόσαι ποτέ.

---

768. Vulgo *ἀλλὰ τί*. Emendavit Musgravius, nec refragari videntur codd. Flor.

774. Libri *ἐπ' ἀγκ'λαις*. Barnesius *ἐπ' ἀγκάλας*. Matthiae scribendum putat *ἐν ἀγκάλαις*, quod sane usitatissimum est, vel *ἔτ' ἀγκάλαις*. Non videtur mutandum esse quod libri habent, quum non admodum dissimile sit illud in Iphig. Taur. 1250. *ἔτι βρέφος, ἔτι φίλας ἐπὶ ματέρος ἀγκάλαισι θρώσκων*. Adde Iph. Aul. 615.

775. E Wakefieldii et Iacobsii coniectura recte Dindorfius *ποτέ* pro *τάδε*, quod libri habebant, supplementum opinor alicuius librarii, quum excidisset ultima versus vox.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

ὤμοι θάνοιμι· στροφὴ ά.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

θύγατερ.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

ὦ τάλαιν' ἐγὼ συμφορᾶς.
ἔλαβον, ἔπαθον ἄχος ἄβιον, ὦ φίλαι.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

διοιχόμεσθα, ἀντιστρ. ά.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

τέκνον.

---

776. Hic quoque male distinctae erant personae in antiquis libris. Primus eas v. 776. et 779. recte discrevit Boissonadus. Tractavit hoc carmen Seidlerus in libro de verss. dochm. p. 229. seqq. non ille tamen animadvertens, quam putabat proodum esse, constare antistrophicis.

777. Post ἐγὼ in Ald. Herv. 1. Brub. repetitus est versus 772.

778. Ald. et MSS. βίοτον. H. Stephani emendationem ἀβίωτον receperunt editores. Seidlerus et Elmsleius apud Monkium ad Hippol. 823. ἀβίοτον, de qua forma non dubitasset Matthiae ad Hippol. 816. si legisset quae Seidlerus p. 208. scripsit. Quin etiam si unum dumtaxat exemplum exstaret, in quo ἀβίοτος βίοτος diceretur, tanta id copia similiter dictorum confirmari posset, ut dubitandi nullus locus relinqueretur. Id pulcre perspexerat Lobeckius ad Phryn. p. 713. Sed ut in Hippolyto certissimum est ἀβίοτον, ita hic non ferendum videtur, ubi non additum est βίοτον. Itaque ἄβιον scripsi. Grammaticus in Bekkeri Anecd. p. 323,

ΚΡΕΟΥΣΑ.

ἒ ἔ, ἒ ἔ. διανταῖος ἔτυ-
πεν ὀδύνα με πνευμόνων τῶνδ' ἔσω.

στροφὴ β'.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

μήπω στενάξῃς,

ΚΡΕΟΥΣΑ.

ἀλλὰ πάρεισι γόοι.

ἀντιστρ. β'.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

πρὶν ἂν μάθωμεν,

ΚΡΕΟΥΣΑ.

ἀγγελίαν τίνα μοι;

στροφὴ γ'.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

εἰ ταὐτὰ πράσσων δεσπότης τῆς συμφορᾶς
κοινωνός ἐστιν, ἢ μόνη σὺ δυςτυχεῖς.

ΧΟΡΟΣ.

κείνῳ μὲν, ὦ γεραιὲ, παῖδα Λοξίας
ἔδωκεν· ἰδίᾳ δ' εὐτυχεῖ ταύτης δίχα.

---

19. fortasse hunc ipsum locum respiciens, de illa voce scribit: ὁ μέντοι Εὐριπίδης ἐπὶ τοῦ δυςβίου ἐχρήσατο τῇ λέξει.

780. Libri αἶ. αἶ. αἶ. αἶ. Reposui correptiorem formam, quae est ut paeon quartus pronuncianda, respondens Cretico. Ἔτυπεν recte semel scriptum in Herv. 1. 2. Brub. et caeteris: geminant Ald. codd. Flor. Vict.

786. Pro ταῦτα ex Canteri coniectura ταὐτὰ et Seidlerus recepit, et novissimi editores.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

τόδ' ἐπὶ τῷδε κακὸν ἄκρον ἔλακες ἔλακες
ἄχος ἐμοὶ στένειν.

ἀντιστρ. γ'.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

πότερα δὲ φῦναι δεῖ γυναικὸς ἔκ τινος
τὸν παῖδ' ὃν εἶπας, ἢ γεγῶτ' ἐθέσπισεν;

ΧΟΡΟΣ.

ἤδη πεφυκότ' ἐκτελῆ νεανίαν
δίδωσιν αὐτῷ Λοξίας· παρῆν δ' ἐγώ.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

πῶς φῄς; ἄφατον, ἄφατόν τιν', ἀναύδητον
λόγον ἐμοὶ θροεῖς.

στροφὴ δ'.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

κἄμοιγε. πῶς δ' ὁ χρησμὸς ἐκπεραίνεται,
σαφέστερόν μοι φράζε, χὤστις ἔσθ' ὁ παῖς.

ΧΟΡΟΣ.

ὅτῳ ξυναντήσειεν ἐκ θεοῦ συθεὶς
πρώτῳ πόσις σός, παῖδ' ἔδωκ' αὐτῷ θεός.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

ὀτοτοτοῖ, τὸ δ' ἐμὸν ἄτεκνον, ἄτεκνον ἔλαβεν, ἔλαβεν ἄρα βίοτον.

---

790. Ἔλακες semel in libris scriptum geminavit Seidlerus.

796. Libri ἄφατον, ἄφατον, ἀναύδητον. Τιν' adiecit Seidlerus. Nescio tamen an scripserit poeta ἄφατον, ἄφατον, οὐδ' αὐδητόν. Non exstat in lexicis αὐδητός.

802. Libri, ut solent vacillare in hac voce, ὀττοτοττοτοῖ.

803. Duplicavi ἔλαβεν, semel scriptum in libris.

* * * * * * *

ἔρημα δ' ὀρφάνους δόμους οἰκήσω.

ἀντιστρ. δ'.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

τίς οὖν ἐχρήσθη; τῷ συνῆψ' ἴχνος ποδὸς
πόσις ταλαίνης; πῶς δὲ ποῦ νιν εἰςιδών;

ΧΟΡΟΣ.

οἶσθ', ὦ φίλη δέσποινα τὸν νεανίαν,
ὃς τόνδ' ἔσαιρε ναόν; οὗτός ἐσθ' ὁ παῖς.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

ἂν ὑγρὸν ἀμπταίην αἰθέρα καὶ πρόσω
γαίας Ἑλλανίας
ἀστέρας ἑσπερίους·
τόδ' οἷον, οἷον ἄλγος ἔπαθον * *

Quos Seidlerus in hunc locum et in antistropham numeros intulit, parum elegantes sunt, nec quales ab Euripide profectos credibile sit: in quibus quum alia offensioni sunt, tum maxime dochmiacus antistropham non numerose finiens, *ον ἄλγος ἔπαθον*. Versus quidem 803. est iambicus ischiorrhogicus. Excidit qui eum sequebatur dactylicus: quod quum non esset animadversum, violentior adhibita fuit medicina.

805. Libri *ἐρημία*. Scripsi *ἔρημα*. Suppl. 775. *ἔρημα κλαίω*. Nec falsum foret *ἐρῆμα*, nisi praestaret singulas cum antistrophico syllabas congruere. Est enim versus ex iambico ischiorrhogico et dochmio compositus.

807. Libri *πῶς δέ που νιν εἰςίδω*. Emendavit Scaliger, nisi quod etiam post *πῶς δὲ* signo interrogandi distinxit. Sed duae sunt quaestiones more Graecorum una locutione coniunctae.

810. Addidi *καί*.

813. Addidi *τόδ'*. In fine versus excidisse videtur *τλάμων*.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

ὄνομα δὲ ποῖον αὐτὸν ὀνομάζει πατήρ,
οἶσθ', ἢ σιωπῇ τοῦτ' ἀκύρωτον μένει;

ΧΟΡΟΣ.

Ἴων', ἐπείπερ πρῶτος ἤντησεν πατρί.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

μητρὸς δὲ ποίας ἐστίν;

ΧΟΡΟΣ.

οὐκ ἔχω φράσαι.
φροῦδος δ', ἵν' εἰδῇς πάντα τἀπ' ἐμοῦ, γέρον,
παιδὸς προθύσων ξένια καὶ γενέθλια,
σκηνὰς ἐς ἱερὰς τῆςδε λαθραίως πόσις,
κοινῇ ξυνάψων δαῖτα παιδὶ τῷ νέῳ.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

δέσποινα, προδεδόμεσθα, σὺν γάρ σοι νοσῶ,
τοῦ σοῦ πρὸς ἀνδρὸς, καὶ μεμηχανημένως
ὑβριζόμεσθα, δωμάτων τ' Ἐρεχθέως
ἐκβαλλόμεσθα· καὶ σὸν οὐ στυγῶν πόσιν
λέγω, σὲ μέντοι μᾶλλον ἢ κεῖνον φιλῶν,
ὅςτις σε γήμας ξένος ἐπειςελθὼν πόλιν,
καὶ δῶμα καὶ σὴν παραλαβὼν παγκληρίαν,
ἄλλης γυναικὸς παῖδας ἐκκαρπούμενος
λάθρᾳ πέφηνεν· ὡς λάθρᾳ δ', ἐγὼ φράσω.

---

817. Codd. Flor. *μητρὸς δ' ὁποίας*, quod ferri potest, si ad *οἶσθα* refertur.

822. Recte quidem edd. vett. *σὺν γάρ σοι*, (vide v. 864. seq.) quod in recentiorum plerisque *σὺν γάρ σοί*, sed nihil id facit ad sollicitudinem de quinto pede trimetri, quae Elmsleium versavit ad Hecub. p. 79. (261. ed. Lips.) et ad Oed. Col. 115.

ἐπεί σ' ἄτεκνον ᾔσθετ', οὐκ ἔστεργέ σοι
ὅμοιος εἶναι, τῆς τύχης τ' ἴσον φέρειν·
λαβὼν δὲ δοῦλα λέκτρα, νυμφεύσας λάθρα,
τὸν παῖδ' ἔφυσεν· ἐξενωμένον δέ τῳ
Δελφῶν δίδωσιν ἐκτρέφειν· ὃ δ' ἐν θεοῦ
δόμοισιν ἄφετος, ὡς λάθοι, παιδεύεται.
νεανίαν δ' ὡς ᾔσθετ' ἐκτεθραμμένον,
ἐλθεῖν σ' ἔπεισε δεῦρ' ἀπαιδίας χάριν.
καί σ' ὁ θεὸς οὐκ ἐψεύσαθ', ὅδε δ' ἐψεύσατο,
πάλαι τρέφων τὸν παῖδα, κἄπλεκεν πλοκὰς
τοιάσδ'· ἁλοὺς μέν, ἀνέφερ' εἰς τὸν δαίμονα.
ἐλθὼν δέ, καὶ τὸν χρόνον ἀμύνεσθαι θέλων,

---

839. Legebatur κᾆθ' ὁ θεός, qui loquendi modus plane ab hoc loco alienus est.

842. Dici vix potest, quantum hic versus negotii viris doctis creaverit, idque tum eo, quod requiri videbatur verbum praegresso ἁλοὺς oppositum, tum accommodandis ad hanc opinionem verbis καὶ τὸν χρόνον ἀμύνεσθαι θέλων. Canteri coniectura ἑλὼν pro ἐλθὼν ita refutata erat a Musgravio, ut mirer in novissimis edd. receptam esse. Ipse Musgravius recte vidit, λαθὼν potius hic opponendum fuisse. Sed quum sequentia verba sic est interpretatus, *sperans fore ut longum temporis intervallum consilium suum adiuvaret*, non modo vim verbis attulit: nam id dicendum fuisset τὸν χρόνον ἀμύνειν δοκῶν; sed neglexit etiam καί, quo non potuit λαθών, quod est *si lateret*, cum θέλων coniungi, quod est *quoniam volebat*. Ingeniose, sed audacter nec sine violentia Iacobsius, λαβὼν δὲ καιρόν, φθόνον ἀμύνεσθαι θέλων, quod sane congruit cum iis quae ipse Xuthus v. 673. dixit: sed tamen vel sic possemus illo Musgravii λαθὼν care-

τυραννίδ' αὐτῷ περιβαλεῖν ἔμελλε γῆς,
καινόν τε τοὔνομ' ἀνὰ χρόνον πεπλασμένον,
Ἴων', ἰόντι δῆθεν ὅτι συνήντετο.

ΧΟΡΟΣ.

οἴμοι, κακούργους ἄνδρας ὡς ἀεὶ στυγῶ,
οἳ συντιθέντες τἄδικ', εἶτα μηχαναῖς

---

re. Reiskius, errans ille quidem in eo, quod ἐλθὼν de repetitis Athenis intelligendum putabat, tamen τὸν χρόνον ἀμύνεσθαι ita declaravit: *alio modo compensare iacturam temporis olim in defectu prolis elapsi*. Quae permira et valde obscura dicendi ratio est. Praetereo alia virorum doctorum inventa. Quod Musgravius coniecit, λαθών, tantam ab ipsa re et natura sententiae commendationem habet, ut vix dubitari possit quin verum sit. Totus locus, nisi fallor, ita scribendus est: λαθὼν δέ, κατὰ τὸν χρόνον, ἀμύνεσθαι θέλων, τυραννίδ' αὐτῷ περιβαλεῖν ἔμελλε γῆς. Si res, inquit, in occulto maneret, decursu temporis, ut sibi praesidium pararet, regnum ei erat conciliaturus. Id non potuit χρόνῳ dici, sed dicendum erat κατὰ τὸν χρόνον.

844. Legebatur καινὸν δὲ et v. seq. Ἴων nominativus. At pendent haec aperte e verbo περιβαλεῖν. Construe autem ita: τοὔνομα, καινὸν πεπλασμένον, Ἴωνα. Nomen dicit, quod interea novum excogitavit. Nec mirer, si quis ἀνὰ λόγον in crebra illorum nominum permutatioue coniiciat.

846. Hos quattuor versus, qui non conveniunt orationi senis, choro dandos fuisse patet.

847. Ex MSS. Stephani pro μηχανὰς et mox pro ἀναλαβεῖν receptum in edd. est μηχαναῖς et ἂν λα-

κοσμοῦσι· φαῦλον χρηστὸν ἂν λαβεῖν φίλον
θέλοιμι μᾶλλον, ἢ κακὸν σοφώτερον.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

καὶ τῶνδ' ἁπάντων ἔσχατον πείσει κακόν·
ἀμήτορ', ἀναρίθμητον, ἐκ δούλης τινὸς
γυναικὸς εἰς σὸν δῶμα δεσπότην ἄγει.
ἁπλοῦν ἂν ἦν γὰρ τὸ κακόν, εἰ παρ' εὐγενοῦς

βεῖν. Et μηχανὰς quidem non ita est damnandum, ut non videatur defendi posse. Similiter in Medea v. 576. εὖ μὲν τούσδ' ἐκόσμησας λόγους.

852. Libri ἄγειν, praeter MSS. Stephani, qui ἄγων. Alterutrum si verum est, post v. 850. versus exciderit necesse est. Scripturam vulgatam, quasi omnia expedita essent, retinuerunt editores. Sed abhorret a consuetudine Graecorum hic infinitivi usus. Quin verbum etiam ἄγειν eiusmodi est, ut non bene potuerit de Creusa dici, cui ἔχειν potius convenisset. Sensit vitium Reiskius, coniecitque σπεύσει pro πείσει, recepto ἄγων; falsus in eo, quod vulgatam sic defendendam putat, ut ἄγειν sit *ire*, quod hic fieri nequit. Mihi satius visum ἄγει reponere. Nec refrager, si quis scribi volet καὶ τῶνδ' ὃ πάντων. Quamquam eo non opus esse fatebitur, qui meminerit, quae hic paullo aliter dicuntur, eadem constructione dici ut καὶ τὸ ἔσχατον κακόν, ἀμήτορα δεσπόσην εἰςάγει, quod, si explices, est καὶ τὸ ἔσχατον κακὸν ποιεῖ, εἰςάγει δεσπότην.

853. Fallitur Marklandus ad Iphig. Aul. 1199. ἐγγενοῦς scribi iubens, credo, quod indigenas

μητρός, πιθών σε, σὴν λέγων ἀπαιδίαν,
ἐςῴκισ' οἴκους· εἰ δέ σοι τόδ' ἦν πικρόν,
τῶν Αἰόλου νιν χρῆν ὀρεχθῆναι γάμων.
ἐκ τῶνδε δεῖ σε δὴ γυναικεῖόν τι δρᾶν·
ἢ γὰρ ξίφος λαβοῦσαν, ἢ δόλῳ τινί,
ἢ φαρμάκοισι, σὸν κατακτεῖναι πόσιν
καὶ παῖδα, πρίν σοι θάνατον ἐκ κείνων μολεῖν,
δεῖ σ'· εἰ δ' ὑφήσεις, τοῦδ' ἀπαλλάξει βίου.
δυοῖν γὰρ ἐχθροῖν εἰς ἓν ἐλθόντοιν στέγος,
ἢ θάτερον δεῖ δυςτυχεῖν, ἢ θάτερον.

Aeolidarum genti opponi debere existimaret. Sed non videtur mentem paedagogi satis perspexisse. Is ex serva natum esse Ionem ratus, (v. 833.) saltem ut nobilis feminae prolem recipi pateretur Creusa curandum fuisse dicit: quod si crederet Xuthus id ei non posse non grave esse, omnino non ex Erechthidis, sed ex Aeolidis, unde ipse oriundus esset, debuisse uxorem ducere. Id magna patet cum acerbitate dici.

861. Hic versus in libris ita scriptus est: *εἰ γάρ γ' ὑφήσεις, τοῦδ' ἀπαλλάξῃ βίου.* Matthiae, in Ald. et rell. *εἰ γὰρ ὑφήσεις* legi dicens, non dixit verum, eoque in errorem induxit Dindorfium. Facile apparet, versum mutilum male a metricis expletum esse. Mutilum esse autem indicare videtur *ἢ γὰρ* v. 858. quod *εἶτ' οὖν* potius dicendum erat si verbum non sequeretur: quamquam non contenderim, non posse *δεῖ σε* e praecedentibus repeti. Sed tamen illae particulae idoneum praebent indicium, quomodo integrandus sit hic versus. Illud vero mireris, pravam Musgravii distinctionem post *τοῦδ'*, ab novissimis editoribus esse receptam.

863. Neutrius generis est *θάτερον*.

ἐγὼ μὲν οὖν σοι καὶ συνεκπονεῖν θέλω
καὶ συμφονεύειν παῖδ', ἐπειςελθὼν δόμοις
οὗ δαῖθ' ὁπλίζει, καὶ τροφεῖα δεσπόταις
ἀποδοὺς θανεῖν τε ζῶν τε φέγγος εἰςορᾶν.
ἓν γάρ τι τοῖς δούλοισιν αἰσχύνην φέρει,
τοὔνομα· τὰ δ' ἄλλα πάντα τῶν ἐλευθέρων
οὐδεὶς κακίων δοῦλος, ὅςτις ἐσθλὸς ᾖ.

ΧΟΡΟΣ.

κἀγώ, φίλη δέσποινα, συμφορὰν θέλω
κοινουμένη τήνδ' ἢ θανεῖν ἢ ζῆν καλῶς.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

ὦ ψυχά, πῶς σιγάσω;
πῶς δὲ σκοτίας ἀναφήνω
εὐνάς, αἰδοῦς δ' ἀπολειφθῶ;
τί γὰρ ἐμπόδιον κώλυμ' ἔτι μοι;
πρὸς τίν' ἀγῶνας τιθέμεσθ' ἀρετῆς;

---

864. Quod in codd. Flor. est ἀγώ, i. e. 'γώ, ad eiusmodi lectionem spectat, in qua pro *μὲν οὖν* aliud fuit vocabulum, e. c. *πρόφρων*.

865. Codd. Flor. cum edd. vetustissimis *δόμοις*. *Δόμους* ex Hervag. 2. in posteriores venit, expulsum rursus a Dindorfio. Wakefieldius coniecit *ὑπειςελθών*.

873. Hoc carmen ita est compositum, ut anapaesti spondiaci instar proodi sint, quos sequuntur duo legitima anapaestorum systemata. De reliquis vide ad v. 895.

877. Quum *ἀγῶνα* vulgo legeretur, Musgravius *ἀγῶνας* scribendum coniecit, quod admisi ut facillimum. Matthiae quum aptius esse *ἀγῶν αὖ* putabat, non habuit rationem dictionis poeticae. Elegans est Dindorfii coniectura *ἀγῶν' ἂν θείμεσθ'*.

οὐ πόσις ἡμῶν προδότης γέγονεν;
στέρομαι δ' οἴκων, στέρομαι παίδων,
φροῦδαι δ' ἐλπίδες, ἃς διαθέσθαι
χρῄζουσα καλῶς οὐκ ἐδυνήθην
σιγῶσα γάμους,
σιγῶσα τόκους πολυκλαύτους.
ἀλλ' οὐ τὸ Διὸς πολύαστρον ἕδος,
καὶ τὴν ἐπ' ἐμοῖς σκοπέλοισι θεάν,
λίμνης τ' ἐνύδρου Τριτωνιάδος
πότνιαν ἀκτάν,
οὐκέτι κρύψω λέχος, ὡς στέρνων
ἀπονησαμένη ῥάων ἔσομαι.
στάζουσι κόραι δακρύοισιν ἐμαί,
ψυχὰ δ' ἀλγεῖ κακοβουλευθεῖσ'

---

878. *Γέγονεν* pro *γέγονε* posui ex codd. Flor. et Vict.

881. Legebatur *ἐδυνάσθησαν*, quam formam recte videtur a tragicis abiudicasse Elmsleius, qui quum hic ad Oed. R. 1216. reponi voluisset *ἐδυνάθην* ad Med. 1050. not. g. VI. scripsit *ἐδυνήθην*.

889. Vulgo *ἀπονισαμένη*. Valckenarii et Reiskii emendationem *ἀπονησαμένη* in Diatr. de fr. Eur. p. 164. confirmavit codex Florentinus primus. Hesychius, *ἀπονησαμένη*, *ἀποσωρεύουσα*. Sic etiam grammaticus in Bekkeri Anecd. p. 432, 29. qui addit *ἢ ἀποθεμένη*.

891. Solum videtur Reiskium advertisse verbum contra legem compositum *κακοβουλευθεῖσα*, suspectum illud etiam Lobeckio ad Phryn. p. 624. Tam facile est reponere *κακὰ βουλευθεῖσ'*, ut id propter eam ipsam facilitatem facere veritus sim; nec difficilius *κακοβουληθεῖσ'*, nisi dubium esset,

ἔκ τ' ἀνθρώπων ἔκ τ' ἀθανάτων,
οὓς ἀποδείξω
λέκτρων προδότας ἀχαρίστους.

στροφὴ ά.

ὢ τᾶς ἑπταφθόγγου μέλπων

---

an eo verbo, quod ipsum inusitatum est, propterea uti poeta noluerit, quod *κακόβουλος* stultum potius quam malevolum significaret. Sic certe et apud ipsum Bacch. 399. et apud Aristophanem Eq. 1055. De alio simili Euripidis verbo, *σταδιοδρα-μοῦμαι*, egregie explicuit Lobeckius p. 618. Alia ratio est verbi *κακοβουλεύεσθαι*, quod si est ab Euripide positum, factum est de industria, ut ab eodem *δυςθνήσκειν*, de quo idem Lobeckius p. 616. dixit, et aliis, recentioribus illis quidem, usurpatum *κακομηχανᾶσθαι*, de quo videndus Schaeferus ad Aristoph. Plutum Hemsterhusii p. 512.

895. Ab hoc versu carmen antistrophicum incipere, et a me dudum est observatum, et intellexit Seidlerus. Nec latere id quemquam potest, qui ad v. 903. et 914. attendat. Atque animadvertit etiam metricus is, qui in cod. Paris. G. ab his versibus retro comparans metra ad v. 900. adscripsit *στροφή*, ad v. 911. autem *ἀντιστροφή*. Eum quum sequutus est Matthiae, non reputavit versum 911. non posse initium strophae esse. Sed fraudem fecerant illi metrico versus 908 — 910. quorum postremi duo quum similes sint versibus 919. 920. his visi sunt respondere. Seidlerus existimat versus 908 — 910. corruptos esse ex duobus tetrametris, qui responderint versibus 898. 899. Id facile adducerer ut verum esse crederem, nisi et numeri illorum versuum per se boni essent, et *ὁμευνέτας*, quae vox non habet vitii speciem, repugnaret anapaestis, et caetera malos essent anapaestos praebi-

κιθάρας ἐνοπάν, ἅ τ' ἀγραύλοις
    κέρασιν ἐν ἀψύχοις ἀχεῖ
Μουσᾶν ὕμνους εὐαχήτους,
    σοὶ μομφάν, ὦ Λατοῦς παῖ,
    πρὸς τάνδ' αὐγὰν αὐδάσω·
    ἦλθές μοι χρυσῷ χαίταν
    μαρμαίρων, εὖτ' εἰς κόλπους
κρόκεα πέταλα φάρεσιν ἔδρεπον
    ἀνθίζειν χρυσανταυγῆ.

ἀντιστροφὴ ά.

λευκοῖς δ' ἐμφὺς καρποῖς χειρῶν

---

tura. Quare sic statuendum puto, esse quidem hanc carminis partem ex stropha et antistropha compositam, sed ita, ut in eo loco, in quo vehementius commovetur Creusae animus, discedatur a gravitate numeri strophici, et pro duobus tetrametris anapaesticis tres breviores versiculi mutatis modis canantur.

896. Hunc versum Matthiae ei qui sequitur subiecit, ut paroemiaci continuo ordine legerentur: quae parum idonea mutandi versuum ordinis caussa est.

900. Post *αὐγὰν* Flor. 1. *αἰθέρος*, sed circulo circumductum addit.

904. Perelegans est, sed minime necessaria Musgravii coniectura *ἀνθισμὸν χρυσανταυγῆ*. Male verterunt, *crocea folia vestibus decerpebam, ut eas variarem aureis floribus*, ita opinor intelligentes, *ὥστε τὰ φάρη γίγνεσθαι χρυσανταυγῆ*. Et haec, nisi fallor, interpretatio movit Musgravium ut melius quid quaereret. At folia dicuntur *χρυσανταυγῆ πρὸς τὸ ἀνθίζειν*.

905. Libri *λευκοῖς δ' ἐμφύσας καρποῖς*. Viderunt VV.DD. scribendum esse *ἐμφύς*. Error idem, qui notatus ad v. 735. Quum *χειρῶν* sequenti versui ad-

εἰς ἄντρου κοίτας κραυγάν μ', ὦ
μᾶτερ, μᾶτέρ μ' αὐδῶσαν,
θεὸς ὁμευνέτας
ἄγες ἀναιδείᾳ
Κύπριδι χάριν πράσσων.
τίκτω δ' ἁ δύστηνός σοι
κοῦρον, τὸν φρίκᾳ ματρὸς
εἰς εὐνὰν βάλλω τὰν σάν,
ἵνα με λέχεσι μέλεα μέλεος
ἐξεύξω τὰν δύστανον.

---

iectum esset, Matthiae dedit *λευκοῖσιν*, Dindorfius *καρποῖσιν*.

907. Prius *μ'*, omissum in Flor. 1. 2. nuper eiectum est. Repetitionem pronominum, cui valde infensus erat Porsonus, iure tuentur Meinekius ad Menandrum p. 50. et Reisigius Comm. crit. ad Oed. Col. p. 353. *Μᾶτερ* semel in libris scriptum duplicavi.

910. Matthiae hunc versum praeposuit praecedenti, quod ei quos putabat antistrophicos esse, v. 919. 920. exigere videbantur. Est autem hic versus potius iambicus ischiorrhogicus, quam, ut ipsi visum est, anapaesticus. Praecedunt eum duo dochmiaci.

911. Hic in cod. Par. G. adscriptum *ἀντιστροφή*. Vide ad v. 895.

914. Libri *μελέαν μελέοις*. Seidlerus ad Iph. T. 186. probat emendationem, quam ego fecerim, *μέλεα μέλεος*, in qua *μέλεος* de Apolline dictum in dubitationem vocat Matthiae. In meo exemplari tantum *μέλεα* correctum inveni, et potest, aegre tamen, defendi ultima versus anceps. Eam qui non ferendam putabit, scribere poterit *μέλεα μέ-*

στροφὴ β'.

οἴμοι μοι, καὶ νῦν ἔῤῥει
πτανοῖς ἁρπασθεὶς
θοίνα παῖς μοι σὸς
τλάμων * * σὺ δὲ * κιθάρᾳ
κλάζεις παιᾶνας μέλπων.

ἀντιστροφὴ β'.

ὠή, τὸν Λατοῦς αὐδῶ
ὅς γ' ὀμφὰν κληροῖς
πρὸς χρυσέους θάκους
καὶ γαίας μεσσήρεις ἕδρας,
εἰς οὖς αὐδὰν καρύξω·

ἐπῳδός.

ἰώ,
κακὸς εὐνάτωρ,
ὃς τῷ μὲν ἐμῷ νυμφεύτᾳ,
χάριν οὐ προλαβών,
παῖδ' εἰς οἴκους οἰκίζεις·

λεόν. Sed praestat μέλεος. Scilicet et hoc nomen et δύστηνος, ut quem Latini infelicem dicunt, non tantum de eo dicitur, qui est infelix, sed qui facit quid infeliciter. Vide v. 715.

918. Libri παῖς μοι καὶ σὸς τλάμων. Matthiae καὶ uncis inclusit. Ego delevi.

919. Inter versus σὺ δὲ κιθάρᾳ κλάζεις et παιᾶνας μέλπων, si recte notavit locum Matthiae, in Flor. 2. et Vict. ab alia manu adnotatum λείπει. Ipse Matthiae lacunae signa in sua editione post τλάμων posuit. Ad sensum nihil desideratur. Eo facilius excidere potuit aliquid.

922. Hic et sequens versus dochmiaci sunt.

ὁ δ' ἐμὸς γενέτας καὶ σός γ' ἀμαθὴς
οἰωνοῖς ἔῤῥει συλαθείς,
οἰκεῖα
σπάργανα ματέρος ἐξαλλάξας.
μίσει σ' ἁ Δᾶλος καὶ δάφνας
ἔρνεα φοίνικα παρ' ἁβροκόμαν,
ἔνθα λοχεύματα σέμν' ἐλοχεύσατο
Λατὼ Δίοισί σε καρποῖς.

ΧΟΡΟΣ.

οἴ μοι, μέγας θησαυρὸς ὡς ἀνοίγνυται
κακῶν, ἐφ' οἷσι πᾶς ἂν ἐκβάλοι δάκρυ.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

ὦ θύγατερ, οὔτοι σὸν βλέπων ἐμπίμπλαμαι

---

931. *Γενέτας*, alias patrem, hic rariore usu filium notat, ut in Sophoclis Oed. R. 470. *Ἀμαθὴς* Matthiae putat significare eum, qui matrem non cognoverit. Ferrem hoc, si additum esset matris vel parentum nomen. Mihi videtur passivam vim habere, quo modo etiam Latini ignarum dixerunt.

933. Vt in epodo, ferri poterit hic Molossus, praesertim quum supra dochmiaci et iambici ischiorrhogici, quibus admisceri solet, usurpati esse videantur. Nescio tamen an grammaticis haec vox debeatur. De re vide v. 26.

935. Heathius et Musgravius *μισοῖ* scribendum putarunt. Fortius est, quod libri habent.

938. Mirum est, hunc versum viris doctis corruptum visum esse, ut de *δισσοῖσι* cogitarent. Sensus est, *Διὸς ἐκκαρπουμένη*, quemadmodum supra loquutus est v. 829. *Λοχεύματα* appositionem esse ad *σὲ* apertum est, monuitque Matthiae.

939. Pro *ὡς* Euripidem scripsisse putes *ὅδε γ'*.

941. A Barnesio additum *ὦ*. Idem *ἐμπίμπλαμαι*

πρόςωπον, ἔξω δ' ἐγενόμην γνώμης ἐμῆς.
κακῶν γὰρ ἄρτι κῦμ' ὑπεξαντλῶν φρενί,
πρύμνηθεν αἴρει μ' ἄλλο σῶν λόγων ὕπο·
οὓς ἐκβαλοῦσα, τῶν παρεστώτων κακῶν
μετῆλθες ἄλλων πημάτων κακὰς ὁδούς.
τί φῄς; τίνα λόγον Λοξίου κατηγορεῖς;
ποῖον τεκεῖν φῂς παῖδα; ποῦ θεῖναι πόλεως
θηρσὶν φίλον τύμβευμ'; ἄνελθέ μοι πάλιν.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

αἰσχύνομαι μέν σ', ὦ γέρον, λέξω δ' ὅμως.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

ὡς συστενάζειν γ' οἶδα γενναίως φίλοις.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

ἄκουε τοίνυν. οἶσθα Κεκροπίας πέτρας
πρόςβοῤῥον ἄντρον, ἃς Μακρὰς κικλήσκομεν;

---

pro vulgato ἐμπίπλαμαι, quod nuper revocatum, non percepta, ut mihi videtur, sententia grammaticorum, de quibus Lobeckius ad Phryn. p. 95.

944. Codd. Flor. et Vict. ὕπερ, supra scripto πο.

947. Parum eleganter compositum versum notavit Elmsleius ad Iphig. Taur. 1502. p. 198. ed. Lips. et ad Bacch. 192. 938.

952. Vereor ne incautius iudicaverit V. D. in Diar. class. fasc. III. p. 615. qui hunc versum spurium esse, conflatum e v. 11. pronunciavit. Nam *Κεκροπίας πέτρας*, si nihil aliud adiiceretur, arcem Athenarum omnem intellecturus erat paedagogus, ut non potuisset statim de Panis antro quaerere. Veri similius esset, si hic aequalis versuum inter personas distributio requireretur, excidisse paedagogi aliquem versum. Sed quum hoc loco ipsum fiat initium colloquii, quod est de puero e Creusa nato, recte poni potuerunt plures

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
οἶδ', ἔνθα Πανὸς ἄδυτα, καὶ βωμοὶ πέλας.
ΚΡΕΟΥΣΑ.
ἐνταῦθ' ἀγῶνα δεινὸν ἠγωνίσμεθα.
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
τίν'; ὡς ἀπαντᾷ δάκρυά μοι τοῖς σοῖς λόγοις.
ΚΡΕΟΥΣΑ.
Φοίβῳ συνῆψ' ἄκουσα δύστηνον γάμον.
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
ὦ θύγατερ, ἆρ' ἦν ταῦθ', ἅ γ' ᾐσθόμην ἐγώ;
ΚΡΕΟΥΣΑ.
οὐκ οἶδ'· ἀληθῆ δ' εἰ λέγεις, φαίημεν ἄν.
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
νόσον κρυφαίαν ἡνίκ' ἔστενες λάθρᾳ;
ΚΡΕΟΥΣΑ.
τοῦτ' ἦν, ἃ νῦν σοὶ φανερὰ σημαίνω κακά.
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
κᾆτ' ἐξέκλεψας πῶς Ἀπόλλωνος γάμους;
ΚΡΕΟΥΣΑ.
ἔτεκον· ἀνάσχου ταῦτ' ἐμοῦ κλύων, γέρον.
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
ποῦ τίς λοχεύει σ'; ἢ μόνη μοχθεῖς τάδε;
ΚΡΕΟΥΣΑ.
μόνη κατ' ἄντρον, οὗπερ ἐζεύχθην γάμοις.

---

versus uni personae continuati. Caeterum *Κεκροπίας πέτρας* cum Musgravio genitivos, non, ut Barnesio videbatur, accusativos esse puto. Cecropia enim arx vocabatur.

964. Nihil opus erat Barnesii distinctione *ποῦ; τίς λοχεύει σ';* Nec magis Valckenarii invento ad Phoen. 856. *'μόχθεις.*

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
ὁ παῖς δὲ ποῦ 'στιν, ἵνα σὺ μηκέτ' ᾖς ἄπαις;
ΚΡΕΟΥΣΑ.
τέθνηκεν, ὦ γεραιέ, θηρσὶν ἐκτεθείς.
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
τέθνηκ'; Ἀπόλλων δ' ὁ κακὸς οὐδὲν ἤρκεσεν;
ΚΡΕΟΥΣΑ.
οὐκ ἤρκεσ'· Ἅιδου δ' ἐν δόμοις παιδεύεται.
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
τίς γάρ νιν ἐξέθηκεν; οὐ γὰρ δὴ σύ γε.
ΚΡΕΟΥΣΑ.
ἡμεῖς, ἐν ὄρφνῃ σπαργανώσαντες πέπλοις.
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
οὐδὲ ξυνῄδει σοί τις ἔκθεσιν τέκνου;
ΚΡΕΟΥΣΑ.
αἱ ξυμφοραί γε, καὶ τὸ λανθάνειν μόνον.
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
καὶ πῶς ἐν ἄντρῳ παῖδα σὸν λιπεῖν ἔτλης;
ΚΡΕΟΥΣΑ.
πῶς δ'; οἰκτρὰ πολλὰ στόματος ἐκβαλοῦσ' ἔπη.
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
φεῦ.
τλήμων σὺ τόλμης· ὁ δὲ θεὸς μᾶλλον σέθεν.

---

975. Elmsleius ad Med. 1103. not. i. soloecum ratus πῶς, scribi voluit ὡς οἰκτρὰ πολλά. Id refutavi in censura eius libri p. 388. ed. Lips. ostendique recte se habere πῶς δέ, si repeti verbum, quo senex usus est, cum indignationis quadam significatione putemus. Nihil differt explicatio, quam Matthiae proposuit, qui deletum vult δέ. At eo ob hanc ipsam sententiae rationem opus est. Nam si aliis verbis utare, hoc dicit, σὺ δὲ λέγεις πῶς;

ΚΡΕΟΥΣΑ.
εἰ παῖδά γ' εἶδες χεῖρας ἐκτείνοντά μοι.
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
μαστὸν διώκοντ', ἢ πρὸς ἀγκάλαις πεσεῖν;
ΚΡΕΟΥΣΑ.
ἐνταῦθ', ἵν' οὐκ ὢν ἄδικ' ἔπασχεν ἐξ ἐμοῦ.
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
σοὶ δ' ἐς τί δόξ' εἰςῆλθεν ἐκβαλεῖν τέκνον;
ΚΡΕΟΥΣΑ.
ὡς τὸν θεὸν σώσοντα τόν γ' αὑτοῦ γόνον.
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
οἴ μοι· δόμων σῶν ὄλβος ὡς χειμάζεται.

---

978. Condonandum hoc materno amori erat, si puer modo in lucem editus et palpitans manus porrigere matri videretur. Sed quod senex respondet, terque quaterque ineptum est, primo quod haec omnino non quadrant in puerum modo natum; secundo propter distinctionem, quae nihil ad rem facit; tertio quod tota quaestio inutilis est; quarto denique, quod aperte non alia caussa hoc quaerere senem poeta fecit, quam ut respondere id posset Creusa, quod eam respondere ipsi placuit. In quo genere si quid Euripides imperite fecit, nemini persuadebit Welckerus in altero de trilogia libro p. 47. idem etiam ab Aeschylo esse factum.

981. Exspectet quis potius *σὺ δ' ἐς τί δόξης ἦλθες*, quam quod in libris est, *σοὶ δ' ἐς τί δόξης ἦλθεν*. Sed correxi apertam mendam. Dicitur et *εἰςέρχεται ἐμέ*, et *εἰςερχεται ἐμοί*.

982. Libri *σῴζοντα*. Wakefieldius, Lentingius in Novis actis Soc. Traiect. I. p. 105. et Elmsleius ad Heracl. 693. *σώσοντα*.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

τί κρᾶτα κρύψας, ὦ γέρον, δακρυῤῥοεῖς;

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

σὲ καὶ πατέρα σὸν δυςτυχοῦντας εἰςορῶν.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

τὰ θνητὰ τοιαῦτ᾽· οὐδὲν ἐν ταὐτῷ μένει.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

μὴ νῦν ἔτ᾽ οἴκτων, θύγατερ, ἀντεχώμεθα.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

τί γάρ με χρὴ δρᾶν; ἀπορία τὸ δυςτυχεῖν.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

τὸν πρῶτον ἀδικήσαντά σ᾽ ἀποτίνου θεόν.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

καὶ πῶς τὰ κρείσσω θνητὸς οὖσ᾽ ὑπερδράμω;

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

πίμπρη τὰ σεμνὰ Λοξίου χρηστήρια.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

δέδοικα· καὶ νῦν πημάτων ἄδην ἔχω.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

τὰ δυνατά νυν τόλμησον, ἄνδρα σὸν κτανεῖν.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

αἰδούμεθ᾽ εὐνὰς τὰς τόθ᾽, ἡνίκ᾽ ἐσθλὸς ἦν.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

σὺ δ᾽ ἀλλὰ παῖδα τὸν ἐπὶ σοὶ πεφηνότα.

---

989. Elmsleius in addendis ad Med. 162. coniiciebat πρόσθεν, quamquam vulgatum non improbans. Quare vellem ne tentasset quidem.

990. De hoc loco, in quo ex Porti errore ad Troad. 930. ὢν pro οὖσα Barnesius posuit, disputavit Elmsleius ad Med. 824. not. t. IV.

993. Τὰ δυνατά νυν Dindorfius. Ante erat νῦν.

995. Ita necessario scribendum erat. Libri νῦν

ΚΡΕΟΥΣΑ.
πῶς; εἰ γὰρ εἴη δυνατόν· ὡς θέλοιμί γ' ἄν.
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
ξιφηφόρους σοὺς ὁπλίσασ' ὀπάονας.
ΚΡΕΟΥΣΑ.
στείχοιμ' ἄν· ἀλλὰ ποῦ γενήσεται τόδε;
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
ἱεραῖσιν ἐν σκηναῖσιν, οὗ θοινᾷ φίλους.
ΚΡΕΟΥΣΑ.
ἐπίσημον ὁ φόνος, καὶ τὸ δοῦλον ἀσθενές.
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
ὤμοι κακίζει; φέρε σὺ νῦν βούλευέ τι.
ΚΡΕΟΥΣΑ.
καὶ μὴν ἔχω γε δόλια καὶ δραστήρια.
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
ἀμφοῖν ἂν εἴην τοῖνδ' ὑπηρέτης ἐγώ.
ΚΡΕΟΥΣΑ.
ἄκουε τοίνυν· οἶσθα γηγενῆ μάχην;
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
οἶδ', ἣν Φλέγρᾳ Γίγαντες ἔστησαν θεοῖς.
ΚΡΕΟΥΣΑ.
ἐνταῦθα Γοργόν' ἔτεκε Γῆ, δεινὸν τέρας.
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
ἦ παισὶν αὐτῆς σύμμαχον θεῶν πόνον;

δ' ἀλλά. Nihil proficias delendo δ', ut Musgravio videbatur, comparanti v. 440. cuius valde diversa ratio est. Σὺ δ' ἀλλὰ exemplis confirmatum vide apud Elmsleium ad Med. 912.

1007. Aldina nullam habet distinctionem post

ΚΡΕΟΥΣΑ.
ναί· καί νιν ἔκτειν' ἡ Διὸς Παλλὰς θεά.
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
ποῖόν τι μορφῆς σχῆμ' ἔχουσαν ἀγρίας;
ΚΡΕΟΥΣΑ.
θώρακ' ἐχίδνης περιβόλοις ὡπλισμένον.
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
ἆρ' οὗτός ἐσθ' ὁ μῦθος, ὃν κλύω πάλαι;
ΚΡΕΟΥΣΑ.
ταύτης Ἀθάναν δέρος ἐπὶ στέρνοις ἔχειν.
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
ἣν αἰγίδ' ὀνομάζουσι, Παλλάδος στολήν;
ΚΡΕΟΥΣΑ.
τόδ' ἔσχεν ὄνομα θεῶν, ὅτ' ἦλθεν εἰς δόρυ.

σύμμαχον. Quae eam exceperunt edd. distinguunt, ut Gorgo dicatur *θεῶν πόνος*. Id Euripidem potius *θεοῖς πόνον* dicturum fuisse puto. Sublata distinctione nolim verba sic accipi, ut Gorgo intelligatur *ὁ τῶν θεῶν τοῖς τῆς Γῆς παισὶ σύμμαχος πόνος*, sed *τοῖς Γῆς παισὶ σύμμαχος τὸν θεῶν πόνον*, quae una cum Gigantibus pugnaret illam gravem deorum pugnam. Caeterum haec quoque quaestio, ut plures quae deinceps sequuntur, indoctae multitudinis caussa ab Euripide inventa est.

1010. Scaliger *ὡπλισμένην*.

1014. Ald. et Brub. post *θεῶν* interpungunt, caeterae edd. ante eam vocem. Si recentior distinctio vera est, dii sic videntur dici, ut comprehendant etiam Gigantes: quam rationem adhiberi licebit etiam versui 1007. Sed quum v. 1005. a Gigantibus distinguantur, nolui vetustissimas edd. deserere. Ita dicetur ornatus ille accepisse sacrum no-

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

τί δῆτα, θύγατερ, τοῦτο σοῖς ἐχθροῖς βλάβος;

ΚΡΕΟΥΣΑ.

Ἐριχθόνιον οἶσθ'; ἢ τί γ' οὐ μέλλεις, γέρον;

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

ὃν πρῶτον ὑμῶν πρόγονον ἐξανῆκε γῆ;

ΚΡΕΟΥΣΑ.

τούτῳ δίδωσι Παλλὰς ὄντι νεογόνῳ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

τί χρῆμα; μέλλον γάρ τι προςφέρεις ἔπος.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

δισσοὺς σταλαγμοὺς αἵματος Γοργοῦς ἄπο.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.

ἰσχὺν ἔχοντας τίνα πρὸς ἀνθρώπου φύσιν;

ΚΡΕΟΥΣΑ.

τὸν μὲν θανάσιμον, τὸν δ' ἀκεσφόρον νόσων.

---

men aegidis, quo tempore in pugna constitit Pallas. De illa deorum lingua docte disseruit Lobeckius in secunda dissertationum quae sunt de dialecto mystica.

1016. Flor. 1. 2. Vict. *τί δ'*, sed supra scripto *γ'*. De formula ista explicui ad Soph. Philoct. 439.

1019. Recte hoc Matthiae interpretatur, cunctanter eloqueris. Suspenderat enim orationem Creusa, eloqui verita.

1021. Vulgo *ἔχοιτ' ἄν*. Par. G. *ἔχοι θ' ἄν*. Par. E. Flor. 1. 2. Vict. *ἔχοι γ' ἄν*. MSS. Stephani *ἔχοιντ' ἄν*. Scaligeri emendationem *ἔχοντ' ἄν* primus recepit Barnesius. Mirum vero foret, si Euripides sine ulla caussa sic et dualem plurali iunxisset, et addidisset *ἄν*. Prae ea scriptura vel *ἔχοι τἄν*, ut *αἷμα* intelligeretur, mallem. Sed non puto dubitari posse quin *ἔχοντας* scripserit.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
ἐν τῷ καθάψας ἀμφὶ παιδὶ σώματος;
ΚΡΕΟΥΣΑ.
χρυσοῖσι δεσμοῖς· ὃ δὲ δίδωσ' ἐμῷ πατρί.
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
κείνου δὲ κατθανόντος εἰς σ' ἀφίκετο;
ΚΡΕΟΥΣΑ.
ναί· κἀπὶ καρπῷ γ' αὔτ' ἐγὼ χερὸς φέρω.
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
πῶς οὖν κέκρανται δίπτυχον δῶρον θεᾶς;
ΚΡΕΟΥΣΑ.
κοίλης μὲν ὅςτις φλεβὸς ἀπέσταξεν φόνου,

1023. Rarior est continuatio orationis pluribus versibus interpositis, sed satis tamen plana. Refertur enim *καθάψας* ad *δίδωσι* v. 1018.

1025. *Ἀφίκετο*, scilicet *τὰ δεσμά*.

1026. Non bene dictioni poeticae consuluit Matthiae, quum pronomine *ἐγὼ* offensus scripsit *κἀπὶ καρπῷ γ' αὐτὸ τῆς χερὸς φέρω*. Nimirum edd. vett. *αὐτὸ 'γώ*, quod esse debuerat *αὔτ' ἐγώ*, i. e. *αὐτά, τὰ δεσμά*.

1027. Vulgo *δέρος*, quod est etiam in Flor. 2. et Vict. Sed Flor. 1. *θέρος*. MSS. Stephani *δῶρον*. Reiskius *γέρας*, quod probat Elmsleius ad Med. 5. Recte iudicavit Matthiae merum errorem esse librorum scripturam, aptissimum autem *δῶρον*. *Κέκρανται* multi ita verterunt, ac si scriptum esset *κέκραται*. Latine dicas, quomodo constitutum est. Nam habet in mente *χρῆσθαι αὐτῷ*.

1028. Eadem de his guttis sanguinis ad Chironem translata ex Apollodoro III. 10, 3. commemoravit Musgravius, et, ut decebat medicum, de vena cava, quae e dextra parte thoracis, aortaque, quae e sinistra est, exposuit, auctores adhibens Aristo-

ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
τί τῷδε χρῆσθαι; δύνασιν ἐκφέρει τίνα;
ΚΡΕΟΥΣΑ.
νόσους ἀπείργει, καὶ τροφὰς ἔχει βίου.
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
ὁ δεύτερος δ' ἀριθμὸς ὃν λέγεις τί δρᾷ;
ΚΡΕΟΥΣΑ.
κτείνει, δρακόντων ἰὸς ὢν τῶν Γοργόνων.
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
εἰς ἓν δὲ κραθέντ' αὐτὸν ἢ χωρὶς φορεῖς;

---

telem Hist. An. III. 3. et Pollucem II. 225. *Φόνου* recte Flor. 1. cum vulgatis. Flor. 2. Vict. *φόνῳ*, supra scripto *ου*. Canterus, quem sequutus est Musgravius, *φόνος*. Vulgatam revocavit Matthiae, ut ad *ὅςτις* intelligeretur *σταλαγμός*. Et est profecto illa scriptura talis, ut ei certe *φόνος* non sit praeferendum: nam *φόνῳ* defendi posset. Verum de eo nihil adiecit Matthiae, quomodo de duarum guttarum altera *ὅςτις* dici potuerit, quod *ὅς* esse debebat. Valde enim haec differunt: v. quae dixi ad Oed. Reg. 688. et ad Elmsl. Medeam p. 373. Quod si hic *ὅςτις* scripsit Euripides, refertur id ad quemcumque sanginem ex cava vena Gorgonis profusum, quod patet non aptum esse. Quare eum sic scripsisse coniicio, *κοίλης μὲν ὅς πρὸς φλεβὸς ἀπέσταξεν φόνου.*

1029. Legebatur *χρῆσθε.* Res ipsa infinitivum requirebat. Monuit etiam Dindorfius. Vide ad v. 1027.

1033. Vulgo *εἰς ἓν δὲ κραθὲν ταυτὸν ἰχῶρ' εἰςφορεῖς.* E Vict. affertur et *κρανθὲν ταυτὸν* et *κρανθέντ' αὐτόν. Κραθέντ' αὐτὸν* iam Canterus. *Ἢ χωρὶς φορῶν* ego quoque emendaveram, quum in Beckii editione qua utebar omissa esset illa in addendis ad-

ΚΡΕΟΥΣΑ.
χωρίς· κακῷ γὰρ ἐσθλὸν οὐ συμμίγνυται.
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
ὦ φιλτάτη παῖ, πάντ' ἔχεις, ὅσων σε δεῖ.
ΚΡΕΟΥΣΑ.
τούτῳ θανεῖται παῖς· σὺ δ' ὁ κτείνων ἔσει.
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
ποῦ; καὶ τί δράσας; σὸν λέγειν, τολμᾶν δ' ἐμόν.
ΚΡΕΟΥΣΑ.
ἐν ταῖς Ἀθήναις, δῶμ' ὅταν τοὐμὸν μόλῃ.
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
οὐκ εὖ τόδ' εἶπας· καὶ σὺ γὰρ τοὐμὸν ψέγεις.
ΚΡΕΟΥΣΑ.
πῶς; ἆρ' ὑπείδου τοῦθ', ὃ κἄμ' εἰςέρχεται;
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
σὺ παῖδα δόξεις διολέσαι, κεἰ μὴ κτενεῖς.
ΚΡΕΟΥΣΑ.
ὀρθῶς· φθονεῖν γάρ φασι μητρυιὰς τέκνοις.
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
αὐτοῦ νυν αὐτὸν κτεῖν', ἵν' ἀρνήσῃ φόνους.

---

notatio Musgravii, in qua Snapium ita correxisse retulit, Wakefieldii autem libro idem narrantis carerem. Nec vero Matthiae hanc emendationem quamquam laudatam etiam a Schaefero Meletem. cr. p. 104. palmariam dicere debebat, quum reprehendendus potius qui in eam non incidat, quam qui incidat laudandus videatur.

1039. Nam senex vel templum incendi, vel vi opprimi Xuthum Ionemque voluerat v. 984. seqq.

1041. Notanda omissio pronominis, quia modo praegressum est. Hoc enim dicit, *κεἰ μὴ σὺ κτενεῖς*.

1043. *Κτεῖνον* libri. Emendavit Barnesius.

ΚΡΕΟΥΣΑ.
προλάζυμαι γοῦν τῷ χρόνῳ τῆς ἡδονῆς.
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
καὶ σόν γε λήσεις πόσιν, ἃ σε σπεύδει λαθεῖν.
ΚΡΕΟΥΣΑ.
οἶσθ' οὖν ὃ δρᾶσον; χειρὸς ἐξ ἐμῆς λαβὼν
χρύσωμ' Ἀθάνας τόδε, παλαιὸν ὄργανον,
ἐλθὼν ἵν' ἡμῖν βουθυτεῖ λάθρα πόσις,
δείπνων ὅταν λήγωσι καὶ σπονδὰς θεοῖς
μέλλωσι λείβειν, ἐν πέπλοις ἔχων τόδε,
κάθες βαλὼν εἰς πῶμα τῷ νεανίᾳ,
ἰδίᾳ δέ, μή τι πᾶσι, χωρίσας ποτὸν
τῷ τῶν ἐμῶν μέλλοντι δεσπόζειν δόμων.
κἄνπερ διέλθῃ λαιμόν, οὔποθ' ἵξεται
κλεινὰς Ἀθήνας, κατθανὼν δ' αὐτοῦ μενεῖ.
ΠΑΙΔΑΓΩΓΟΣ.
σὺ μέν νυν εἴσω προξένων μέθες πόδα.
ἡμεῖς δ' ἐφ' ᾧ τεταγμεθ' ἐκπονήσομεν.
ἄγ', ὦ γεραιὲ πούς, νεανίας γενοῦ
ἔργοισι, κεἰ μὴ τῷ χρόνῳ πάρεστί σοι.
ἐχθρὸν δ' ἐπ' ἄνδρα στεῖχε δεσποτῶν μέτα,

1045. Latebit maritum tuum, scire te, quae ille te latere cupit, eoque tutius Ioni parabis interitum, quod nullam tibi eius perdendi caussam fuisse putabit.

1052. Libri *ἰδίᾳ δὲ, μὴ πᾶσι*. Barnesius *μὴ γὰρ πᾶσι*, quod recepit Matthiae. Musgravius *μὴ σὺ πᾶσι*. Wakefieldius, *ἰδίᾳ δέ, μή τι πᾶσι*, quem est Dindorfius sequutus. Et sane hoc lenissimum est remedium. Dubitari tamen potest, an praestet *ἰδίᾳ γε*.

καὶ συμφόνευε, καὶ συνεξαίρει δόμων.
τὴν δ' εὐσέβειαν εὐτυχοῦσι μὲν καλὸν
τιμᾶν· ὅταν δὲ πολεμίους δρᾶσαι κακῶς
θέλῃ τις, οὐδεὶς ἐμποδὼν κεῖται νόμος.

στροφὴ ά.

ΧΟΡΟΣ.

Εἰνοδία θύγατερ Δάματρος, ἃ τῶν
νυκτιπόλων ἐφόδων ἀνάσσεις
καὶ μεθαμερίων, ὅδωσον
δυςθανάτων
κρατήρων πληρώματ' ἐφ' οἷσι πέμπει

1065. Hecaten invocat, cuius constat numen cum Proserpina confundi. Apte Musgravius haec ex libro de morbo sacro, qui inter Hippocraticos est, affert cap. 2. p. 303. ed. Genev. sive T. I. p. 356. ed Mack. *ὁκόσα δὲ δείματα νυκτὸς παρίσταται, καὶ φόβοι, καὶ παράνοιαι, καὶ ἀναπηδήσιες ἐκ τῆς κλίνης, καὶ φόβητρα, καὶ φεύξιες ἔξω, Ἑκάτης φασὶν εἶναι ἐπιβουλάς.* Additque Suidam v. *Ἑκάτην* et *Ἔμπουσα*, ipsumque Euripidem Hel. 575. seq. Sed horum infinita copia congeri posset. Vide novam ed. Thesauri Stephaniani T. I. p. 231. seqq.

1069. Laborarunt VV. DD. in verbis *ἐφ' οἷσι*, quorum perdifficiles quasdam constructiones excogitarunt. Qnae de Gorgonis cruore adiiciuntur, dubitare non sinunt, quin haec sit verborum constructio, *ἐπὶ τούτοις, ἃ ἀπὸ τῶν Γοργοῦς σταλαγμῶν πέμπει ἡ δέσποινα τῷ Ἴωνι.* Illud solum quaerere relictum est, quid sit *ὅδωσον κρατήρων πληρώματα ἐπὶ τούτοις.* Quae expedita essent, si *δυςθανάτων κρατήρων πληρώματα* significare posset perfectionem mortiferi consilii. Sed id abhorret ab antiquo usu, qui *πλήρωμα* proprie intelligi po-

πότνια, πότνι' ἐμὰ χθονίας
Γοργοῦς λαιμοτόμων ἀπὸ σταλαγμῶν
τῷ τῶν Ἐρεχθεϊδᾶν
δόμων ἐφαπτομένῳ·
μηδέ ποτ' ἄλλος ἄλλων ἀπ' οἴ-
κων πόλεως ἀνάσσοι,
πλὴν τῶν εὐγενετᾶν Ἐρεχθειδᾶν.

ἀντιστρ. ά.

εἰ δ' ἀτελὴς θάνατος, σπουδαί τε δεσποί-
νας, ὅ τε καιρὸς ἄπεισι τόλμας,
ᾇ τε νῦν φέρετ' ἐλπίς, ἢ θη-
κτὸν ξίφος ἢ
λαιμῶν ἐξάψει βρόχον ἀμφὶ δείρην,

---

stulat. Ex quo patet, sententiam hanc esse: dirige et guberna quod implendis mortiferis poculis ad ea affunditur, quae de Gorgonis cruore hera mea mittit Ioni: i. e. fac, ut recte pocula impleat vinum, quo affuso diluendum est venenum.

1079. Legebatur ἅτε vel ἅ τε. Non patet cur spes ferri dicatur, quum potius Creusa ferri spe dicenda sit, ut Sophocles in Oed. R. 487. dixit *πέτομαι ἐλπίσιν*. Quare ᾇ τε scripsi. Prope accessit Musgravii ᾇ γε. Caeterum recte iudicat Matthiae, φέρετ' esse φέρεται, nec quae Erfurdtius ad Aiacis v. 190. in ed. maiore de non elidenda diphthongo disseruit, ad eos versus pertinere, qui ad epicorum et lyricorum exemplum sunt conditi.

1081. Vulgo *δαίμων ἐξάψειν*. *Λαιμῶν* legendum esse vidit Scaliger; *ἐξάψει*, ab Reiskio inventum, exstat in Vict. Tum vulgo *δέρην*, correctum a VV. DD. Ne quis *δείραν* scribendum putet, meminerit non inveniri hanc formam apud tragicos, licet iidem saepius *δέρα* dicant. Scilicet *δείρη*, ut epica for-

πάθεσι πάθεα δ' ἐξανύτουσ'
εἰς ἄλλας βιότου κάτεισι μορφάς.
οὐ γὰρ δόμων γ' ἑτέρους
ἄρχοντας ἀλλοδαποὺς
ζῶσά ποτ' ὀμμάτων ἐν φαεν-
ναῖς ἀνέχοιτ' ἂν αὐγαῖς
ἁ τῶν εὐπατριδᾶν γεγῶσ' οἴκων.

στροφὴ β'.

αἰσχύνομαι τὸν πολύυ-
μνον θεόν, εἰ περὶ καλλιχόροισι παγαῖς

---

ma, epicam dialectum retinet, neque indiget, ut poetica videatur, Dorismo.

1083. Libri *μορφὰς κάτεισιν.* Scaliger *φοράς,* Canterus *μονάς*, animadvertentes metri vitium, quod prava versuum distinctione occultarunt editores. Hic quidem etsi *μονὰς* vel *τροφὰς* libenter admitterem, ne transpositione opus esset, quam ego quidem formidandam magis, quam temere adhibendam arbitror, tamen ut ea uterer fecit simillimus in Medea locus v. 1039. *ἐς ἄλλο σχῆμ' ἀποστάντες βίου.* Scholiastes ibi: *ἄλλον βίον λέγει τοῦ κατὰ τὸν Ἅιδην, ὡς κἀν τοῖς κατοιχομένοις οὔσης τινὸς ἑτέρας πολιτείας.* Nam diversam a vulgi opinione Euripides sequebatur sententiam, de qua explicuit Valckenarius in Diatr. p. 54. seqq.

1089. Bacchum dici patet, qui in Eleusiniis die vicesimo Boedromionis ex urbe Eleusinem deducebatur: de qua re v. Meursii Eleusinia c. 27. in Gronov. Thes. T. VII.

1090. Pausanias I. 38, 6. *φρέαρ τε καλούμενον Καλλίχορον, ἔνθα πρῶτον Ἐλευσινίων αἱ γυναῖκες χορὸν ἔστησαν καὶ ᾖσαν ἐς τὴν θεόν.* Vide Meursii Eleusin. c. 3. Interpretes Callimachi ad h. in Cer. 16. Antiquissima huius nominis memoria exstat in Homerico hymno Cereris v. 272.

λαμπάδα θεωρὸν εἰκάδων
ἐννύχιος ὄψετ' ἄϋπνος ὤν,

1092. Vulgo ὄψεται ἐννύχιος ἄϋπνος ὤν. Quae verba omni numero carent. Non potest dubitari quin hic versus iambicus sit, ut qui praecedit: idque monstrat etiam antistropha: nam ἀθέμιτος productam primam syllabam neque habet nec potest habere. Casu fortasse, sed eo tamen miro factum, ut non modo Aldina aliaeque edd. vett. sed etiam ambo codd. Flor. et Vict. ἐνύχιος uno ν scriptum habeant. Sed quum sententia nihil vitii contraxisse videatur, suspiceris aliquem ineptum metricum delenda littera iustam syllabae mensuram restituere voluisse. Si ita est, male ille malum alius metrici errorem corrigere studuit, qui, nisi fallor, quum per errorem librarii ἐννύχιος ὄψεται plene scriptum invenisset, mutavit ordinem verborum. Itaque hunc rursum inverti. Si Euripides aliud quam ἐννύχιος posuit vocabulum, credas id substantivum aliquod cum articulo fuisse. Quamquam apertum est Ionem hic intelligi etiam nullo nomine appellatum. Musgravius hic quum v. praecedente θεωρὸς malebat, parum consuluit orationis elegantiae; temere etiam ἄϋπνος ὢν suspectum reddere conatus, quo recte vidit Matthiae eum significari, qui pervigilia illa sicut unus ex ingenuis Atheniensibus celebraret; nec denique illud verum est, quod ait Musgravius, ne peregrinos quidem, nedum spurios, ad sacra illa admissos esse. De spuriis quidem quod dicit, ridiculum est; quod de peregrinis, aliennm a tempore Euripidis: pertinet enim ad Herculem, quem fabulati sunt primum ex peregrinis initiatum esse. Soli arcebantur barbari. Vide Meursium in Eleusin. c. 19. Itaque hoc pudendum dicit chorus, si adolescens ex serva

ὅτε καὶ Διὸς ἀστερωπὸς
ἀνεχόρευσεν αἰθήρ,
χορεύει δὲ σελάνα,
καὶ πεντήκοντα κόραι
Νηρέος, ὅσαι τε πόντον
κατ' ἀενάων τε ποταμῶν
δίνας, χορευομέναν
τὰν χρυσοστέφανον κόραν
καὶ ματέρα σεμνάν,
ἵν' ἐλπίζει βασιλεύσειν

---

natus et semibarbarus ad sanctissima sacra admittatur.

1097. Legebatur, *Νηρέος, αἳ κατὰ πόντον, ἀεννάων τε ποταμῶν δίνας χορευομεναι*, nisi quod codd. Flor. recte *ἀενάων*: vide ad v. 117. Prior versus est iambicus, alter soluto finitur Cretico. Matthiae *αἱ* articulum posuit continuata oratione usque ad *σεμνάν*, quod valde friget, laboratque insolito *χορευόμεναι* pro *χορεύουσαι*. Ego quidem haec ut et metrum et sententia postulare videbatur scripsi. Praeter Nereides, quae sunt in mari, commemorantur etiam fluviorum nymphae: unde *ὅσαι*. Deinde si in Herc. fur. 879. *μανίαις χορευθεὶς* dicitur Hercules, audacior ista metaphora non potest ad nympharum tripudia accommodari, praesertim ne addito quidem gaudii nomine, quo stimulatae agitentur. Debuit hoc *χορευομέναν* scribi, quod verbum non est otiosum. Significatur enim nymphas illas choreis celebrare Cererem et Proserpinam eodem tempore, quo iisdem deabus a populo Atheniensi choreae instituantur.

1100. Vulgo *χρυσεοστέφανον*, correctum ab Elmsleio primum in Museo Cantabr. V. p. 35. Vide eum etiam ad Bacch. 372. ad Med. 954.

ἄλλον πόνον εἰςπεσὼν
ὁ Φοίβειος ἀλάτας.

ἀντιστρ. β'.

ὁρᾶθ', ὅσοι δυςκελάδοι-
σιν κατὰ Μοῦσαν ἱέντες ἀείδεθ' ὕμνοις
ἁμέτερα λέχεα καὶ γάμους
Κύπριδος ἀθέμιτας ἀνοσίους,
ὅσον εὐσεβίᾳ κρατοῦμεν
ἄδικον ἄροτον ἀνδρῶν.
παλίμφαμος ἀοιδὰ
καὶ Μοῦσ' εἰς ἄνδρας ἴτω
δυςκέλαδος ἀμφὶ λέκτρων.

1103. Libri ἄλλον πόνον τ' εἰςπεσεῖν. Ἄλλων iam Brodaeus. Totum versum correxit Heathius, a quo discessi servato ἄλλον. Male Lentingius in Novis actis Soc. Trac. I. p. 105. κἄλλων πόνον εἰςπεσεῖν.

1106. Recte addita littera codd. Flor. et vett. edd. δυςκελάδοισιν, metri indicio. Tum vulgo κατὰ Μοῦσαν ἰόντες. Recepi coniecturam Reiskii, ut significaretur, qui Musam demittunt ad indigna. Conveniunt huic explicationi quae de συγκαθιέναι adnotavit Lobeckius ad Phryn. p. 398.

1111. Flor. 1. 2. et edd. rett. παλίμφαος, sed Herv. 2. παλίμφατος. H. Stephanus et Brodaeus παλίμφαμος. Id sic est dictum, ut potissima vis sit in priore parte vocabuli. Vicissim, inquit, reprehensio cadat in viros. Eamdem sententiam tractavit poeta in Medea v. 410. seqq.

1112. Ita VV. DD. emendarunt vitiosam scripturam librorum καὶ μούσιος ἄνδρας ἴστω.

1113. Parum caute Heathius, et qui eum sequuti sunt, ἀμφὶ in περὶ mutarunt, ut integrum versum corrupto strophico aequarent.

δείκνυσι γὰρ οὖν ὁ Διὸς ἐκ
παίδων ἀμνημοσύναν,
οὐ κοινὰν τεκέων τύχαν
οἴκοισι φυτεύσας
δεσποίνᾳ· πρὸς δ' Ἀφροδίταν
ἄλλαν θέμενος χάριν,
νόθου παιδὸς ἔκυρσεν.

ΘΕΡΑΠΩΝ.

Κλεινὴν, γυναῖκες, ποῦ κόρην Ἐρεχθέως
δέσποιναν εὕρω; πανταχῇ γὰρ ἄστεως
ζητῶν νιν ἐξέπλησα, κοὐκ ἔχω λαβεῖν.

ΧΟΡΟΣ.

τί δ' ἐστιν, ὦ ξύνδουλε; τίς προθυμία
ποδῶν ἔχει σε, καὶ λόγους τίνας φέρεις;

1114. Inserui *οὖν*. Exempla vide apud Elmsl. ad Med. 804. not. 9. non illa tamen omnia vera.

1115. Neque Canteri coniectura *ἀγνωμοσύναν* opus est, neque *ἀμνημοσύνα* est ingratitudo, ut Barnesius vertit, sed, nisi v. 1118. legendum est *δεσποίνας*, certe repetendus is genitivus est ad *ἀμνημοσύναν*. Ostendit, inquit, Iovis ex Aeolo nepos oblivionem uxoris, ex qua ei non contigit communem prolem suscipere.

1121. Libri *κλειναὶ γυναῖκες*. Elmsleius ad Iph. T. 9. *φίλαι* scribendum putat. Malui Reiskium sequi, tantum in dialecto peccantem, etsi fateor habere Elmsleii coniecturam quo placeat. *Γυναῖκες* sic sine *ὦ* vel epitheto aliquo hic quidem recte dici potuit, ut in maiore animi motu, quemadmodum infra v. 1264. *πρόςπολοι* dictum.

1123. *Ἐξέπλησα* explicuit Porsonus ad Orest. 54.

ΘΕΡΑΠΩΝ.

θηρώμεθ᾽· ἀρχαὶ δ᾽ αἱ πιχώριοι χθονὸς
ζητοῦσιν αὐτήν, ὡς θάνῃ πετρουμένη.

ΧΟΡΟΣ.

οἴμοι, τί λέξεις; οὔτί που λελήμμεθα
κρυφαῖον εἰς παῖδ᾽ ἐκποριζουσαι φόνον;

ΘΕΡΑΠΩΝ.

ἔγνως· μεθέξεις δ᾽ οὐκ ἐν ὑστάτοις κακοῦ.

ΧΟΡΟΣ.

ὤφθη δὲ πῶς τὰ κρυπτὰ μηχανήματα;

ΘΕΡΑΠΩΝ.

τὸ μὴ δίκαιον τῆς δίκης ἡσσώμενον
ἐξεῦρεν ὁ θεός, οὐ μιανθῆναι θέλων.

ΧΟΡΟΣ.

πῶς; ἀντιάζω σ᾽ ἱκέτις ἐξειπεῖν τάδε·
πεπυσμέναι γάρ, εἰ θανεῖν ἡμᾶς χρεών,
ἥδιον ἂν θάνοιμεν, εἴθ᾽ ὁρᾶν φάος.

1130. Vitiosam librorum scripturam *ἐγνώσμεθ᾽ ἐξ ἴσου, κἀν ὑστάτοις κακοῖς* retinuit Matthiae, ne commemoratis quidem VV. DD. coniecturis. Eximiam Porsoni emendationem ex Kiddii farragine ad Dawes. Misc. crit. p. 293. erutam recepit Dindorfius, *ἔγνως· μεθέξεις οὐκ ἐν ὑστάτοις κακοῦ.* Non tamen omnes illa videtur numeros implere. Nam ita si loquitur servus iste, mulierum istarum perniciem ut rem principalem commemorat, quum tamen potior res sit malum Creusae. Itaque aut dicere debebat, *μεθέξουσ᾽ οὐκ ἐν ὑστάτοις κακοῦ*, aut *μεθέξεις δ᾽*. Hoc praetuli.

1131. Edd. et Codd. *ἔφθη*. MSS. Stephani debetur *ὤφθη*.

1136. V. Elmsl. ad Oed. Reg. 92.

ΘΕΡΑΠΩΝ.

ἐπεὶ θεοῦ μαντεῖον ᾤχετ' ἐκλιπὼν
πόσις Κρεούσης, παῖδα τὸν καινὸν λαβὼν
πρὸς δεῖπνα θυσίας θ' ἃς θεοῖς ὡπλίζετο,
Ξοῦθος μὲν ᾤχετ' ἔνθα πῦρ πηδᾷ θεοῦ
βακχεῖον, ὡς σφαγαῖσι Διονύσου πέτρας
δεύσειε δισσὰς παιδὸς ἀντ' ὀπτηρίων,
λέξας· σὺ μὲν νῦν, τέκνον, ἀμφήρεις μένων
σκηνὰς ἀνίστη τεκτόνων μοχθήμασιν·
θύσας δὲ γενέταις θεοῖσιν ἢν μακρὸν χρόνον
μένω, παροῦσι δαῖτες ἔστωσαν φίλοις.
λαβὼν δὲ μόσχους ᾤχεθ'. ὁ δὲ νεανίας
σεμνῶς ἀτοίχους περιβολὰς σκηνωμάτων

1141. In his cacuminibus saltare cum nymphis Bacchus putabatur. V. Elmsl. ad Bacch. 306.

1142. De *ὀπτηρίοις* v. Spanhem. ad Callim. h. Dian. 74.

1143. *Ἀμφήρεις* Musgravius male de tabernaculis ab omni parte exstructis intelligebat. Vnum enim magnum factum esse tabernaculum sequentia monstrant. Itaque recte Heathius spatium undique includentes interpretatur. Sic *ἀμφήρη ξύλα* circa aram in Herc. f. 243.

1145. *Θεοὺς γενέτας* Musgravius intelligendos putat eos qui *Τριτοπάτορες* vocabantur. Id iure in dubitationem vocavit Lobeckius in diss. III. de Tritopatribus p. 3. vere monens, qui essent illi dii genitales et quo proprio nomine vocarentur, fere non fuisse quaesitum, universe de divinae providentiae vi, quae proli creandae faveret, cogitantibus. Hic quidem credam in illis diis etiam Apollinem numerandum esse, ut in Aeschyli Supplicibus v. 80. Iovem.

1146. Elmsleii dubitationem de forma *ἔστωσαν* ad Iph. T. 1480. ad eum locum (v. 1446) removit Matthiae.

ὀρθοστάταις ἱδρύεθ', ἡλίου φλογὸς
καλῶς φυλάξας οὔτε πρὸς μέσας βολάς,
ἀκτῖνας οὔτ' αὖ πρὸς τελευτώσας θεοῦ,
πλέθρου σταθμήσας μῆκος εἰς εὐγώνιον,

1149. Ὀρθοστάται sunt pilae. Eas statuebat Ion, ut tignis coniunctae inservirent suspendendis velis, quibus illae ἄτοιχοι περιβολαὶ σκηνωμάτων velarentur, ut speciem parietum referrent.

1150. Aldina, ἡλίου φλογὸς καλῶς φυλάξας, οὔτε πρὸς μέσας βολὰς ἀκτῖνας, οὔτ' αὖ πρὸς τελευτώσας βίου. Vnde Scaliger ἀκτῖνος, quod recepit Barnesius. Pro βίου alii βίαν conjecerunt, quod haud scio an aeque ineptum sit. Matthiae nimis breviter, interpungebatur, inquit, post ἀκτῖνας: veram constructionem viderunt Reisk. et Heath. Eos igitur sequutus coniunxit ἀκτῖνας οὔτ' αὖ πρὸς τελευτώσας βίου. Hoc quidem βίου aliud agenti librario debetur. Ex coniectura posui θεοῦ. Vide mox v. 1163. Observavit Ion id quod in theatris condendis observandum scribit Vitruvius. Vide quae attulit Genellius in libro de theatro Atheniensium p. 32.

1152. Elmsleius ad Med. 1150. non assentiens, ut videtur, ἔχουσαν referri ad σκηνήν, quod in σκηνωμάτων latere voluerat Musgravius, εἰς εὐγωνίαν scripsit. Immo dicitur Ion τὴν σκηνὴν σταθμῆσαι εἰς εὐγώνιον μῆκος πλέθρου. Est autem εὐγώνιος, quod habet angulos accurate et ad amussim factos, ut apud Xenoph. Oecon. 4, 21. Grammaticus in Bekkeri Anecd. p. 295, 11. πλέθρον, μέτρον γῆς πάντοθεν ἔχον πόδας ἑκατόν. Vnde spatium conficitur pedum quadratorum decies mille. Propterea dixit poeta ὡς λέγουσιν οἱ σοφοί. Ea diligentia Euripidem efficere voluisse, ut Parthenonis recordarentur spectatores, Musgravii suspicio est, afferentis haec Etymol. M. p. 321, 21. ἑκατόμπεδον νεώς ἐστι τῆς Ἀθηνᾶς ποδῶν ἑκατὸν ἐκ πά-

μέτρημ' ἐχούσας τοὐν μέσῳ γε μυρίων
ποδῶν ἀριθμόν, ὡς λέγουσιν οἱ σοφοί,
ὡς πάντα Δελφῶν λαὸν εἰς θοίνην καλῶν.
λαβὼν δ' ὑφάσμαθ' ἱερὰ θησαυρῶν πάρα,
κατεσκίαζε, θαύματ' ἀνθρώποις ὁρᾶν.
πρῶτον μὲν ὀρόφῳ πτέρυγα περιβάλλει πέπλων,
ἀνάθημα Δίου παιδός, οὓς Ἡρακλέης
Ἀμαζόνων σκυλεύματ' ἤνεγκεν θεῷ.
ἐνῆν δ' ὑφανταὶ γράμμασιν τοιαίδ' ὑφαί·

σης πλευρᾶς. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ ὠνόμασται. καλοῦσι γάρ αὐτόν τινες παρθενῶνα. Eadem leguntur in Bekkeri Anecd. p. 247, 24. Id cupide arripuit Boeckhius in libro de principibus tragicis p. 203. spretis quae de mensurarum illius templi proportionibus retulerunt qui eos ipsi metiendo explorarunt. Ac nescio an quadratam illam formam finxerint grammatici. Diserte alia testantur Harpocratio et Suidas, ita scribentes: ὁ παρθενὼν ὑπό τινων ἑκατόμπεδος ἐκαλεῖτο διὰ κάλλος καὶ εὐρυθμίαν, οὐ διὰ μέγεθος. Magnitudinem, quidem et splendorem operis respexit Plutarchus de gloria Atheniensium p. 349. D. quum παρθενῶνας ἑκατομπέδους dixit. Sed omnino quid templum ad tentorium epulo destinatum? Eius tentorii ut situs supra est cum situ theatri comparatus, ita hic capacitatem indicari eam, quae theatri sit, veri simile fit eo, quod ab Hesychio est adnotatum, ἑκατόμπεδον, τὸ θέατρον. ἢ (Favorinus ἤγουν) ἑκατὸν ποδῶν. Ἔχουσαν cum Reiskio mutavi in ἐχούσας.

1159. Anachronismum, quod Herculem antiquiorem Ione fecit, notavit Musgravius.

1161. Ἐνῆν qua conditione pro ἐνῆσαν dici potuerit, dictum ad Soph. Trach. 517. Grammatici formam hanc pluralis esse et tertiae et vero etiam

Οὐρανὸς ἀθροίζων ἄστρ' ἐν αἰθέρος κύκλῳ·
ἵππους μὲν ἤλαυν' εἰς τελευταίαν φλόγα
Ἥλιος, ἐφέλκων λαμπρὸν Ἑσπέρου φάος.
μελάμπεπλος δὲ Νὺξ ἀσείρωτον ζυγοῖς
ὄχημ' ἔπαλλεν· ἄστρα δ' ὡμάρτει θεᾷ.
Πλειὰς μὲν ᾔει μεσοπόρου δι' αἰθέρος,
ὅ τε ξιφήρης Ὠρίων· ὕπερθε δὲ
Ἄρκτος στρέφουσ' οὐραῖα χρυσήρει πόλῳ·
κύκλος δὲ πανσέληνος ἠκόντιζ' ἄνω
μηνὸς διχήρης, Ὑάδες τε, ναυτίλοις
σαφέστατον σημεῖον, ἥ τε φωσφόρος
Ἕως διώκουσ' ἄστρα· τοίχοισιν δ' ἔπι
ἤμπισχεν ἄλλα βαρβάρων ὑφάσματα,

---

primae personae voluerunt: v. Bekkeri Anecd. p. 1293. Sed etiam quod ibi memoratur *ἦν ἡμεῖς* vereor ut aliter dici potuerit quam ut *ἦν* in principio poneretur. Quod in iisdem Anecdotis p. 148, 4. ex Appiano affertur, *ἐν τῇ βασιλικῇ ἔριδες ἦν*, vel ordine verborum vel aliter depravatum est. Sic apud Andocidem p. 123. ed Bekk. cod. Vratislav. *ἦν* pro *ἦσαν*, librario obversantibus verbis quae paullo ante scripserat *ὧν τὰ σώματα ἄτιμα ἦν*. *Γράμματα* de picturis dici, pervulgatum. Apposite ad h. l. Dionysius Thrax in Arte gramm. c. 7. *γράμματα δὲ λέγεται διὰ τὸ γραμμαῖς καὶ στιγμαῖς τυποῦσθαι*. Confer Valck. ad Theocr. Adoniaz. p. 373. s. Pepla describi veri simile est qualia Delphos miserint Athenienses victis hostibus. Vide Barnes. ad v. 1156.

1163. Wakefieldius coniecit *εἰς τελευταίαν πλάκα*.

1165. Hesychius: *ἄσειρος ἵππος, ὁ μὴ ἔχων σειρὰν μηδὲ δέσιν, ἀλλ' ἄφετος καὶ ἄνετος*. Ita enim pingi fingique talia constat, omissis quae *πάρεργα* sunt.

1174. De verbo *ἤμπισχεν* disseruit Elmsleius ad

εὐηρέτμους ναῦς ἀντίας Ἑλληνίσιν,
καὶ μιξόθηρας φῶτας, ἱππείας τ' ἄγρας
ἐλάφων, λεόντων τ' ἀγρίων θηράματα.
κατ' εἰσόδους δὲ, Κέκροπα θυγατέρων πέλας
σπείραισιν εἱλίσσοντ', Ἀθηναίων τινὸς
ἀνάθημα· χρυσέους τ' ἐν μέσῳ συσσιτίῳ
κρατῆρας ἔστησ'. ἐν δ' ἄκροισι βὰς ποσὶν

Med. 1128. Musgravius *βαρβάρων ναῦς* coniungi volebat, quod per collocationem verborum fieri non potest. *Βαρβάρων ὑφάσματα* hic sunt textae imagines barbarorum. Pugnam Salaminiam respici vidit Barnesius, qui quae sequuntur recte videtur ad Herculis labores referre.

1178. Boeckhius in libro de principibus tragicis p. 192. Cecropem non peplo intextum intelligit, sed signum ab Atheniensibus dicatum, ac fortasse illud, cuius mentionem faciat Pausanias X. 10, 1. Id si dicere voluisset Euripides, aliis uti verbis debuisset, quo iam non de velis sermonem esse appareret. Praeterea etiam absonum fuisset, signum, et quidem hoc unum Cecropis et filiarum, de basi sua detractum ad tentorium illud ornandum adhibere. Quin ipse etiam Pausaniae locus refragari videtur, in quo illud Cecropis signum inter multas alias et heroum et deorum statuas, quae ex praeda Marathonia dicatae sunt, commemoratur: nec quidquam ibi de filiabus Cecropis. Euripidem ego quidem credam earum rerum aliquid pictum respexisse, quarum *γραφὰς* supra v. 283. memoravit.

1179. Codd. Flor. et edd. vett. *σπείραις συνειλίσσοντα*. Nihil moror illos Stephani MSS. ex quibus *σπείρας συνειλίσσοντα* a Cantero invectum. Librorum veterum scriptura quasi manu ducit ad id

κήρυξ ἀνεῖπε τὸν θέλοντ' ἐγχωρίων
ἐς δαῖτα χωρεῖν. ὡς δ' ἐπληρώθη στέγη,
στεφάνοισι κοσμηθέντες εὐόχθου βορᾶς
ψυχὴν ἐπλήρουν· ὡς δ' ἀνεῖσαν ἡδονὴν
* * παρελθὼν πρέσβυς εἰς μέσον πέδον
ἔστη· γέλων δ' ἔθηκε συνδείπνοις πολύν,
πρόθυμα πράσσων. ἔκ τε γὰρ κρωσσῶν ὕδωρ
χεροῖν ἔπεμπε νίπτρα, κἀξεθυμία
σμύρνης ἱδρῶτα, χρυσέων τ' ἐκπωμάτων
ἦρχ', αὐτὸς αὐτῷ τόνδε προστάξας πόνον.
ἐπεὶ δ' ἐς αὐλοὺς ἧκεν, ἐς κρατῆρά τε
κοινόν, γέρων ἔλεξ'· ἀφαρπάζειν χρεὼν

---

quod posui. *Εἰλίσσειν* sese movere significat Orest. 1293. Vnde cum accusativo constructum choreis aliquem celebrare notat. Mox vulgo *κρητῆρας*.

1182. Libri *τὸν θέλοντ' ἐγχώριον*, quod etsi defendi potest, tamen non est credibile scriptum esse a poeta. Quare Lobeckii sequutus sum iudicium ad Aiac. 1135.

1186. Lacunam alii aliter expleverunt, Barnesius *σκηνῆς*, Reiskius *βορᾶς* vel *δαιτός*, Musgravius *δείπνων*, Heathius *ὁ μὲν* excidisse rati. Quorum etsi id, quod Heathio in mentem venit, admitti non potest, tamen hic sagaciter animadvertit, quid hic potissimum requireretur. Articulum enim desideramus, quo appareat eum ipsum senem dici, qui interitum parabat Ioni. Quod si omitteretur articulus, saltem aliquid aliud exspectamus, quo moneamur paedagogum illum intelligi, ut *τότε δέ*, vel, quod Duportus coniecit, *τέως*.

1189. Haec *νίπτρα* multis explicavit Athenaeus IX. p. 408. seqq. *Θυμιαμάτων* mentio apud eumdem ex Dicaearcho XIV. p. 641. F.

1193. *Κοινὸν* pro *καινὸν* debetur Musgravio, qui

οἰνηρὰ τεύχη σμικρά, μεγάλα δ' εἰςφέρειν,
ὡς θᾶσσον ἔλθωσ' οἵδ' ἐς ἡδονὰς φρενῶν.
ἦν δὴ φερόντων μόχθος ἀργυρηλάτους
χρυσέας τε φιάλας· ὃ δὲ, λαβὼν ἐξαίρετον,
ὡς τῷ νέῳ δὴ δεσπότῃ χάριν φέρων,
ἔδωκε πλῆρες τεῦχος, εἰς οἶνον βαλὼν
ὅ φασι δοῦναι φάρμακον δραστήριον
δέσποιναν, ὡς παῖς ὁ νέος ἐκλίποι φάος·
κοὐδεὶς τάδ' ᾔδειν· ἐν χεροῖν ἔχοντι δὲ
σπονδὰς μετ' ἄλλων παιδὶ τῷ πεφηνότι
βλασφημίαν τις οἰκετῶν ἐφθέγξατο.
ὃ δ', ὡς ἐν ἱερῷ μάντεσίν τ' ἐσθλοῖς τραφείς,
οἰωνὸν ἔθετο, κἀκέλευσ' ἄλλον νέον
κρατῆρα πληροῦν· τὰς δὲ πρὶν σπονδὰς θεοῦ
δίδωσι γαίᾳ, πᾶσί τ' ἐκσπένδειν λέγει.
σιγὴ δ' ὑπῆλθεν. ἐκ δ' ἐπίμπλαμεν δρόσου
κρατῆρας ἱερούς, Βυβλίνου τε πώματος.

---

videndus de hoc more. Mox ipsa senis verba refert nuncius.

1194. *Τεύχη* Lobeckii emendatio est ad Ai. 1066. qui Moeridis testimonio usus est, et Porsoni Adv. p. 270. usum tragicorum afferentis, et librorum scripturam *σκεύη* vulgaris linguae esse monentis, commemorata etiam in nova ed. Morelliani Thesauri p. 696. Nec tacendus qui idem coniecit Erfurdtius.

1202. Vulgo *ᾔδει. ἐν χερσὶν ἔχοντι δέ.* Piersono ad Moer. p. 174. debetur *ᾔδειν*, Cantero et cod. Par. E. *ἐν χεροῖν.*

1210. Libri *Βιβλίνου.* Praetuli alteram huius nominis scripturam, quae si non maiorem, certe antiquiorem habet auctoritatem. Vide Blomfieldium ad Aesch. Prom. 836. et, qui diligentissime de vi-

κἀν τῷδε μόχθῳ πτηνὸς εἰςπίπτει δόμοις
κῶμος πελειῶν· Λοξίου γὰρ ἐν δόμοις
ἄτρεστα ναίουσ᾽· ὡς δ᾽ ἀπέσπεισαν μέθυ,
κεὶς αὐτὸ χείλη πώματος κεχρημέναι
καθῆκαν, εἷλκον δ᾽ εὐπτέρους ἐς αὐχένας.
καὶ ταῖς μὲν ἄλλαις ἄνοσος ἦν λοιβὴ θεοῦ·
ἣ δ᾽ ἕζετ᾽ ἔνθ᾽ ὁ καινὸς ἔσπεισεν γόνος,
ποτοῦ τ᾽ ἐγεύσατ᾽, εὐθὺς εὔπτερον δέμας
ἔσεισε, κἀβάκχευσεν· ἐκ δ᾽ ἔκλαγξ᾽ ὄπα
ἀξύνετον αἰάζουσα· θάμβησεν δὲ πᾶς
θοινατόρων ὅμιλος ὄρνιθος πόνους·
θνήσκει δ᾽ ἀπασπαίρουσα, φοινικοσκελεῖς
χηλὰς παρεῖσα. γυμνὰ δ᾽ ἐκ πέπλων μέλη
ὑπὲρ τραπέζης ἦχ᾽ ὁ μαντευτὸς γόνος·
βοᾷ δέ· τίς μ᾽ ἔμελλεν ἀνθρώπων κτανεῖν;

---

vo Byblino exposuit, Mazochium ad tabulas Heracleenses p. 199. seqq.

1214. Legebatur *ὡς δ᾽ ἀπέσπεισαν μέθυ, κεὶς αὐτὰ χείλη πώματος κεχρημέναι καθῆκαν. εἷλκον δ᾽ εὐπτέρους ἐς αὐχένας.* Et *αὐτὸ* quidem scribendum esse, Scaliger, Brodaeus, aliique viderunt, alii alio modo, sed parum apte, restituere hunc locum laborantes. Probabilior Reiskii sententia est, intercidisse putantis aliquid post v. 1213. Eam sequuti sunt novissimi editores. Sed vel sic *δὲ* post *εἷλκον* deberet in *τε* mutari. Nunc posita est in apodosi. V. ad Viger. not. 241. 243. b. Ita nihil esse videtur, quod iure reprehendi possit. Nam subiecti mutatio, quam facile licebat evitari, si *ὡς δ᾽ ἀπεσπείσθη μέθυ* scriberet, neminem morari potest, ubi ex ipsis verbis de quo accipienda sint patet.

1223. Recte videtur Matthiae non, ut alii inter-

σήμαινε, πρέσβυ· σὴ γὰρ ἡ προθυμία,
καὶ πῶμα χειρὸς σῆς ἐδεξάμην πάρα.
εὐθὺς δ' ἐρευνᾷ γραῖαν ὠλένην λαβών,
ἐπ' αὐτοφώρῳ πρέσβυν ὡς ἔχονθ' ἕλοι.
ὤφθη δέ, καὶ κατεῖπ' ἀναγκασθεὶς μόγις
τόλμας Κρεούσης, πώματός τε μηχανάς.
θεῖ δ' εὐθὺς ἔξω, συλλαβὼν θοινάτορας,
ὁ πυθόχρηστος Λοξίου νεανίας,
κἀν κοιράνοισι Πυθικοῖς σταθεὶς λέγει·
ὦ γαῖα σεμνή, τῆς Ἐρεχθέως ὕπο
ξένης γυναικὸς φαρμάκοισι θνήσκομεν.
Δελφῶν δ' ἄνακτες ὥρισαν πετροῤῥιφῆ
θανεῖν ἐμὴν δέσποιναν οὐ ψήφῳ μιᾷ,
τὸν ἱερὸν ὡς κτείνουσαν, ἔν τ' ἀνακτόροις
φόνον τιθεῖσαν. πᾶσα δὲ ζητεῖ πόλις
τὴν ἀθλίως σπεύσασαν ἀθλίαν ὁδόν.
παίδων γὰρ ἐλθοῦσ' εἰς ἔρον Φοίβου πάρα,
τὸ σῶμα κοινῇ τοῖς τέκνοις ἀπώλεσεν.

---

pretes, ruptas vestes, sed reiectum pallium dici existimare, afferens Iphig. Taur. 1404. qui locus, quocumque modo scribendus est, tamen non est huic valde dissimilis. Caeterum notandum verbum *ἱέναι* de extensis porrectisque brachiis, quod fere de iis tantum rebus, quae emittuntur dici solet. Simile est in Electra v. 799. *πρὸς ἔργον πάντες ἵεσαν χέρας.*

1230. *Ὤφθη* significat deprehensus est, ut supra v. 1131. *ὤφθη δὲ πῶς τὰ κρυπτὰ μηχανήματα.*

1234. De hoc procerum senatu veri similia attulit C. O. Müllerus in Doriensium vol. I. p. 211.

1242. Libri *Φοῖβον.* Emendavit Matthiae, non usus tamen eo quo debebat uti argumento, sed

ΧΟΡΟΣ.

οὐκ ἔστ', οὐκ ἔστιν θανάτου
παρατροπὰ μελέᾳ μοι.
φανερὰ γάρ, φανερὰ τάδ' ἤδη
σπονδᾶς ἐκ Διονύσου βοτρύων θοᾶς
ἐχίδνας σταγόσιν μιγνυμένας φόνῳ,
φανερὰ θύματα νερτέρων,
συμφοραὶ μὲν ἐμῷ βίῳ,
λεύσιμοι δὲ καταφθοραὶ δεσποίνᾳ.

---

tali, quod mireris excidisse viro Graece doctissimo, *παρά τινα ἐλθεῖν* insolitam locutionem esse.

1247. Quum *σπονδὰς* in libris legeretur, non est mirum quod in explicando laborarunt interpretes. Si accentum mutassent, vidissent constructionem hanc esse: *φανερὰ τάδ' ἤδη φόνῳ σπονδᾶς ἐκ Διονύσου βοτρύων, μιγνυμένας σταγόσιν θοᾶς ἐχίδνας.* Dicit autem *φόνον σπονδᾶς* columbae per libationem interitum. Caeterum v. 1247. 1248. sic dispositi sunt in Aldina, ut eos dedi. Neque abhorrent ab hoc loco numeri choriambici, reposito, quod Matthiae fecit, *σταγόσιν* pro vulgato *σταγόσι,* quum praesertim choriambicus numerus etiam v. 1254. 1255. usurpatus sit. Sed fatendum est tamen, servato *σταγόσι* videri posse hos versus esse tres, Pherecrateum, Anacreonteum, Glyconeum, nisi quis etiam medium eorum posse Glyconeum esse censeat, producta prima in *βοτρύων* et correpta media in *ἐχίδνας*, cuius tamen correptionis non novi aliud exemplum.

1251. Plena interpunctione post *καταφθοραὶ* posita legebatur *δέσποινα*, quasi Creusae quae sequuntur dicat chorus. At eam nondum in scena esse, quum omnis carminis huius ratio docet,

τίνα φυγὰν πτερόεσσαν ἢ
χθονὸς ὑπὸ σκοτίων μυχῶν
πορευθῶ, θανάτου λεύσιμον ἄ-
ταν ἀποφεύγουσα, τεθρίππων
ὠκίσταν χαλὰν ἐπιβᾶσ',
ἢ πρύμνας ἐπὶ ναῶν;
οὐκ ἔστι λαθεῖν, ὅτε μὴ χρήζων
θεὸς ἐκκλέπτει.
τί ποτ', ὦ μελέα δέσποινα, μένει
ψυχῇ σε παθεῖν; ἆρα θέλουσαι
δρᾶσαί τι κακὸν τοὺς πέλας, αὐταὶ
πεισόμεθ', ὥςπερ τὸ δίκαιον;

---

tum ipsius Creusae verba v. 1264. produnt, quae sunt tum ipsum advenientis. Ac venit illa, ut solitum est fieri, dum anapaestos recitat chorus. Caeterum lapidationem a choro non tam ut notius genus mortis dici puto, sed quod *πέτρωμα* est, sive quis obruitur lapidibus, sive de rupe in saxa praecipitatur. Erat id genus supplicii usitatum Delphis. Aelianus V. H. XI. 5. *λαβόντες οὖν αὐτοὺς ὡς θεοσύλους ἀπήγαγον ἐπὶ τὴν πέτραν, καὶ κατεκρήμνισαν κατὰ τὸν Δελφικὸν νόμον.*

1253. Constructionem praepositionis *ὑπό*, quam Matthiae vituperat, facile removeret qui *ὑπὸ χθόνιον μυχὸν* scriberet. Sed videtur oratio sic esse composita, ut fuga dicatur *πτερόεσσα ἢ χθονὸς φυγή*, i. e. *χθονία*. Ita nihil offensionis est in iis genitivis, quos regit praepositio.

1258. *Λαθεῖν* H. Stephani correctio est vulgati *λαβεῖν*.

1260. *Μένει* Porto debetur pro *μέλει*.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

Πρόςπολοι, διωκόμεσθα θανασίμους ἐπὶ σφαγὰς
Πυθίᾳ ψήφῳ κρατηθεῖσ᾽· ἔκδοτος δὲ γίγνομαι.

ΧΟΡΟΣ.

ἴσμεν, ὦ τάλαινα, τὰς σὰς συμφοράς, ἵν᾽ εὐτύχεις.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

ποῖ φύγω δῆτ᾽; ἐκ γὰρ οἴκων προὔλαβον μόγις πόδα·
μὴ θανεῖν· κλοπῇ δ᾽ ἀφῖγμαι, διαφυγοῦσα πολεμίους.

ΧΟΡΟΣ.

ποῖ δ᾽ ἂν ἄλλοσ᾽, ἢ ᾽πὶ βωμόν;

ΚΡΕΟΥΣΑ.

καὶ τί μοι πλέον τόδε;

1265. *Πυθίῳ* vulgo. Emendavit Stephanus.

1266. Edd. vett. *ἵν᾽ εὐτυχῇς*. Codd. Flor. et Vict. *ἵν᾽ εὐτυχεῖς*. Egregie quidem Scaliger, non, ut Matthiae refert, H. Stephanus, *ἵν᾽ εἶ τύχης*, quod receperunt editores: sed tamen codicum scriptura monebat ut nihil praeter accentum mutarem. Conversionem fortunae dicturus chorus, scio, inquit, infortunium tuum in ea re, quae tibi prospera erat. Similia sunt haec v. 276. *τοσαῦτα κεὐτυχοῦμεν, ὦ ξέν᾽, οὐ πέρα* et 320. *ὡς τἄλλ᾽ εὐτυχοῦσ᾽, οὐκ εὐτυχεῖς*.

1267. Edd. vett. *ἐκ γὰρ ἄκων*. H. Steph. e MSS. suis affert *κακῶν*, et sane *ἐκ γὰρ κακῶν* codd. Flor. Emendationem Porsoni ad Med. 44. *ἐκ γὰρ οἴκων*, quam primus recepit Wakefieldius, Matthiae confirmatam ait lectione Vict. *Προὔλαβον*, anteverti, dicit ita, ut referatur ad *μὴ θανεῖν*.

ΧΟΡΟΣ.

ἱκέτιν οὐ θέμις φονεύειν.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

τῷ νόμῳ δέ γ' ὄλλυμαι.

ΧΟΡΟΣ.

χειρία γ' ἁλοῦσα.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

καὶ μὴν οἵδ' ἀγωνισταὶ πικροὶ
δεῦρ' ἐπείγονται ξιφήρεις.

ΧΟΡΟΣ.

ἵζε νῦν πυρᾶς ἔπι.
κἂν θάνῃς γὰρ ἐνθάδ' οὖσα, τοῖς ἀποκτείνασί σε
προστρόπαιον αἷμα θήσεις. οἰστέον δὲ τὴν τύχην.

ΙΩΝ.

Ὦ ταυρόμορφον ὄμμα Κηφισσοῦ πατρός,
οἵαν ἔχιδναν τήνδ' ἔφυσας, ἢ πυρὸς
δράκοντ' ἀναβλέποντα φοινίαν φλόγα,
ᾗ τόλμα πᾶσ' ἔνεστιν, οὐδ' ἥσσων ἔφυ
Γοργοῦς σταλαγμῶν, οἷς ἔμελλέ με κτανεῖν.
λάζυσθ', ἵν' αὐτῆς τοὺς ἀκηράτους πλόκους
κόμης καταξήνωσι Παρνησσοῦ πλάκες,
ὅθεν πετραῖον ἅλμα δισκευθήσεται.
ἐσθλοῦ δ' ἔκυρσα δαίμονος, πρὶν ἐς πόλιν
μολεῖν Ἀθηνῶν, χὐπὸ μητρυιὰν πεσεῖν.
ἐν συμμάχοις γὰρ ἀνεμετρησάμην φρένας

1275. Vulgo *Κηφισοῦ*. Vide ad Oed. Col. 693.

1282. Flor. 2. Vict. *δισκηθήσεται*, supra scripto *ευ*, quae est usitatior forma. *Δίσκημα* legitur Troad. 1121.

1285. *Ἐν συμμάχοις* sic intelligo, inter eos qui mihi opem laturi erant.

τὰς σάς, ὅσον μοι πῆμα δυςμενής τ' ἔφυς.
εἴσω γὰρ ἄν με περιβαλοῦσα δωμάτων,
ἄρδην ἂν ἐξέπεμψας εἰς Ἅιδου δόμους.
ἀλλ' οὔτε βωμὸς οὔτ' Ἀπόλλωνος δόμος
σώσει σ'. ὁ δ' οἶκτος ὁ σὸς ἐμοὶ κρείσσων πάρα
καὶ μητρὶ τῇ 'μῇ. καὶ γὰρ εἰ τὸ σῶμά μοι
ἄπεστιν αὐτῆς, τοὔνομ' οὐκ ἄπεστί πω.
ἴδεσθε τὴν πανοῦργον, ἐκ τέχνης τέχνην
οἵαν ἔπλεξε· βωμὸν ἔπτηξεν θεοῦ,
ὡς οὐ δίκην δώσουσα τῶν εἰργασμένων.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

ἀπεννέπω σε μὴ κατακτείνειν ἐμέ,
ὑπέρ τ' ἐμαυτῆς, τοῦ θεοῦ θ', ἵν' ἕσταμεν.

ΙΩΝ.

τί δ' ἐστὶ Φοίβῳ σοί τε κοινὸν ἐν μέσῳ;

1288. Fallitur Musgravius huic versui subiiciendos putans versus 1293 — 1295. Ira concitus Ion cum armatis prodit in scenam quaerens Creusam. Interea dum effundit in eam quae v. 1275 — 1292. continentur, illa ad aram dei se recipit. Quam ubi videt re vera ad locum confugisse, unde eam vi abstrahere religio prohibet, haesitat indignabundus, non audens facere quod modo minatus erat.

1289. Reisigio, qui in Enarrat. Oed. Col. p. 163. Elmsleium reprehendit, quod ad Heracl. 131. non posuerit ἀλλ' οὔτι βωμός, quid ille responsurus esset, cognosci potest ex eius adnotatione ad Med. 4.

1294. Libri οἵαν ἔπλεξ'· οὐ βωμὸν etc. Matthiae et Dindorfius Lentingio auctore in Novis actis Soc. Trai. p. 106. signum interrogandi in fine versus 1295. posuerunt. At eo praestabat vulgata scriptura, quam sic interpretabantur: non reverita est aram dei. Sed non puto dubitandum esse quin verum viderit Elmsleius ad Heracl. fur. 984. quem se-

ΚΡΕΟΥΣΑ.

ἱερὸν τὸ σῶμα τῷ θεῷ δίδωμ' ἔχειν.

ΙΩΝ.

κἄπειτ' ἔκαινες φαρμάκοις τὸν τοῦ θεοῦ;

ΚΡΕΟΥΣΑ.

ἀλλ' οὐκέτ' ἦσθα Λοξίου, πατρὸς δὲ σοῦ.

ΙΩΝ.

ἀλλ' ἐγενόμεσθα, πατρὸς οὐσίαν λέγω.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

οὐκ οὖν τότ' ἦσθα· νῦν δ' ἐγώ, σὺ δ' οὐκέτ' εἶ.

ΙΩΝ.

οὐκ εὐσεβής γε, τἀμὰ δ' εὐσεβῆ τότ' ἦν.

---

quutus sum. Insolentiorem verbi constructionem puto defendi posse: quamquam nolim, quod fecit Elmsleius, quod in Hercule scriptum est ὃς ἀμφὶ βωμίαν ἔπτηξε κρηπῖδα ad idem exemplum refingere, ut ἀμφιβωμίαν scribatur. Alioqui scribi posset ἐς βωμὸν ἔπτηξεν θεοῦ.

1300. Duportus et Heathius ἔκαινες pro vulgato ἔκτεινας.

1302. Δ' post πατρὸς in libris erat, quod deleri iussit Canterus. Non recte hunc locum intellexerunt, qui ἐγενόμεσθα vertunt *fuimus*, repugnante ipsius verbi natura. Hoc dicit: ἀλλ' ἐγενόμεθα Ἀπόλλωνος, πατρὸς οὐσίαν λέγω· i. e. factus sum dei, si id quod vere est patris spectatur, cura in alendo educandoque filio posita. Consulto poeta usus est eo verbo, quod per se potius ad procreationem referretur, quia sic voluit loquentem facere Ionem, ut is ignarus verum dicat.

1304. Vulgo οὐκ εὐσεβεῖς γε. In Flor. 2. ad εὐσεβῆ, quod sequitur, supra scriptum est εὐσεβεῖς, quod patet diversam scripturam esse, quae ad

ΚΡΕΟΥΣΑ.
ἔκτεινα δ' ὄντα πολέμιον δόμοις ἐμοῖς.
ΙΩΝ.
οὔτοι σὺν ὅπλοις ἦλθον εἰς τὴν σὴν χθόνα.
ΚΡΕΟΥΣΑ.
μάλιστα· κἀπίμπρας γ' Ἐρεχθέως δόμους.
ΙΩΝ.
ποίοισι πανοῖς, ἢ πυρὸς ποίᾳ φλογί;
ΚΡΕΟΥΣΑ.
ἔμελλες οἰκεῖν τἄμ', ἐμοῦ βίᾳ λαβών.
ΙΩΝ.
πατρός γε γῆν διδόντος, ἣν ἐκτήσατο.
ΚΡΕΟΥΣΑ.
τοῖς Αἰόλου δὲ πῶς μετῆν τῆς Παλλάδος;
ΙΩΝ.
ὅπλοισιν αὐτὴν οὐ λόγοις ἐῤῥύσατο.

---

initium versus adnotanda erat. Quo confirmatur quod Dindorfius edidit *οὐκ εὐσεβής γε.*

1305. De Elmsleii coniectura *ἔκτεινον* ad Heracl. 1003. dixi ad Aiacem v. 1105. et Matthiae ad Androm. 794. Is mavult *ἔκτεινά σ'*, ut ante eum Wakefieldius, quod recepit Dindorfius. Non opus est correctione, si cogites cohaerere haec cum illis, *νῦν δ' ἐγώ, σὺ δ' οὐκέτ' εἶ.*

1306. Non convenit huic dicto signum interrogandi, quod appositum erat.

1308. Vulgo *δαλοῖς.* Par. G. Flor. 2. *πτανοῖς*, supra scripto *δαλοῖς.* Vnde novissimi editores e Musgravii correctione *πανοῖς.*

1311. *Τῆς Παλλάδος*, scilicet *γῆς.*

1312. Iacobsio in Animadv. p. 178. inficetum videbatur *οὐ λόγοις*· unde coniiciebat *ὡς λέγουσ',*

ΚΡΕΟΥΣΑ.

ἐπίκουρος οἰκήτωρ γ' ἂν οὐκ εἴη χθονός.

ΙΩΝ.

κἄπειτα τοῦ μέλλειν μ' ἀπέκτεινες φόβῳ;

ΚΡΕΟΥΣΑ.

ὡς μὴ θάνοιμί γ', εἰ σὺ μὴ μέλλων τύχοις.

---

eleganter sane: placuitque ea coniectura Wakefieldio. Et profecto *οὐ λόγοις* aut oppositum est praecedentibus, ut in Suppl. 749. *φόνῳ καθαιρεῖσθ', οὐ λόγῳ, τὰ πράγματα*, aut cohaeret cum *ἐῤῥύσατο*, ut sit *vere servavit*, quemadmodum in Iphig. Taur. 794. *τὴν ἡδονὴν πρῶτ' οὐ λόγοις αἱρήσομαι.* Horum posterius non est aptum, quia non servat, qui non vere servat: prius autem sic demum conveniret, si Erechtheo ignavia armorumque detrectatio obiici potuisset. De qua re neque constat quidquam, nec, si quid huiusmodi fuisset, commemorasset Euripides, qui extollere potius Erechthidas omnibus modis voluerit. Desideratur hic, nisi fallor, aliquid gravius reique accommodatius. Quare Euripidem scripsisse putem, *ὅπλοισιν αὐτὴν ἐν πόνοις ἐῤῥύσατο.* Nisi Cleonem notare voluit.

1313. Nescio an hic quoque versus aliquid vitii contraxerit. Magis placeret: *ἐπίκουρος· οἰκήτωρ δ' ἂν οὐκ εἴη χθονός.*

1315. Libri *εἰ σὺ μὴ μέλλων τύχοις*, quod quum vulgo sic acciperetur, quasi diceret Creusa, si tu non morereris, recte vidit Matthiae respici ea quae v. 1309. dicta sunt: sed quod addit, *εἰ ἔμελλεν Ἴων τὰ τῆς Κρεούσης οἰκεῖν, ἔθανεν ἂν ἡ Κρέουσα*, (debebat *ὁ Ἴων*, *Κρέουσα* autem sine articulo dici) non sufficit ad explicationem verborum, quia etiam omissa negatione si scripsisset *εἰ σύ μοι μέλλων τύχοις*, recte haec dicta essent, et ita quidem, ut quis primo adspectu etiam debuisse ita scribi

ΙΩΝ.
φθονεῖς, ἄπαις οὖσ', εἰ πατὴρ ἐξεῦρέ με;
ΚΡΕΟΥΣΑ.
σὺ τῶν ἀτέκνων δῆτ' ἀναρπάσεις δόμους;
ΙΩΝ.
ἡμῖν δέ γ' ἀλλὰ πατρικῆς οὐκ ἦν μέρος;
ΚΡΕΟΥΣΑ.
ὅσ' ἀσπίς, ἔγχος θ'· ἥδε σοι παμπησία.
ΙΩΝ.
ἔκλειπε βωμὸν καὶ θεηλάτους ἕδρας.
ΚΡΕΟΥΣΑ.
τὴν σὴν ὅπου σοι μητέρ' ἐστὶ νουθέτει.
ΙΩΝ.
σὺ δ' οὐχ ὑφέξεις ζημίαν, κτείνουσ' ἐμέ;
ΚΡΕΟΥΣΑ.
ἤν γ' ἐντὸς ἀδύτων τῶνδέ με σφάξαι θέλῃς.
ΙΩΝ.
τίς ἡδονή σοι θεοῦ θανεῖν ἐν στέμμασιν;
ΚΡΕΟΥΣΑ.
λυπήσομέν τιν' ὧν λελυπήμεσθ' ὕπο.

---

credat. Scilicet illa quae praecedunt, ὡς μὴ θάνοιμι, sic dicta sunt, ut significent ὡς σωθείην.

1318. Pro πατρικῆς codd. Flor. πρὶ γῆς.

1320. Θεηλάτους dicit deo sacras. Ita Aeschylus Agam. 1306. θεηλάτου βοὸς δίκην. Recte enim iudicavit Erfurdtius ad Oed Reg. 256. significari eo vocabulo quidquid ad Deos pertinet. Ita in eadem Sophoclis fabula v. 992. θεήλατον μάντευμα.

1325. Valckenarius ad Hippol. 728. scribi volebat οὗ. Matthiae monet ὧν dictum esse, ut non Phoebus tantum, sed Xuthus etiam et Ion cogitari pos-

ΙΩΝ.

φεῦ.
δεινόν γε, θνητοῖς τοὺς νόμους ὡς οὐ καλῶς
ἔθηκεν ὁ θεός, οὐδ' ἀπὸ γνώμης σοφῆς·
τοὺς μὲν γὰρ ἀδίκους βωμὸν οὐχ ἵζειν ἐχρῆν,
ἀλλ' ἐξελαύνειν· οὐδὲ γὰρ ψαύειν καλὸν
θεῶν πονηρὰν χεῖρα, τοῖσι δ' ἐνδίκοις
ἱερὰ καθίζειν, ὅστις ἠδικεῖτ', ἐχρῆν,
καὶ μὴ 'πὶ ταὐτὸ τοῦτ' ἰόντ' ἔχειν ἴσον
τόν τ' ἐσθλὸν ὄντα τόν τε μή, θεῶν πάρα.

ΠΥΘΙΑ.

Ἐπίσχες, ὦ παῖ· τρίποδα γὰρ χρηστήριον
λιποῦσα θριγκοῦ τοῦδ' ὑπερβάλλω ποδὶ

---

sint. His efficitur, ut potuerit ὧν scribere poeta, non ut debuerit. Atqui debuit: aliter enim aperte Apollinem diceret Creusa, quod non potest, ut nondum confessa de puero, quem ex deo conceperat.

1332. De constructione verbi ἐχρῆν cum dativo v. Elmsl. ad Med. 1334. not. f. V. Erfurdt. ad Antig. 732.

1336. Θριγκοῦ τοῦδ' ὑπερβάλλω ποδί, minore distinctione ante haec verba posita, mihi non videtur defendi posse. Nam quod Matthiae affert, quum ὑπερβάλλειν idem sit quod ὑπερβαίνειν, esse id eodem modo dictum quo v. 225. γυάλων ὑπερβῆναι, non assentior, non modo quod illud exemplum incertum est, sed magis etiam quod verba illa plane inter se diversa et dissimilia sunt. Neque vero probo quam ille affert viri docti coniecturam in Censuris trimestr. Britannorum XVIII. p. 359. θριγκοὺς τούσδε. Eae enim pinnae essent templi, quas hic patet commemorari non potuisse.

Φοίβου προφῆτις, τρίποδος ἀρχαῖον νόμον
σώζουσα, πασῶν Δελφίδων ἐξαίρετος.

Θριγκὸς vero uumero singulari ea hic significatione positum est, quae rarius invenitur, ut septum notet. Constructio haec est, *τρίποδα θριγκοῦ τοῦδε λιποῦσα, ὑπερβάλλω ποδὶ τὸν θριγκόν.* Septo enim saxis structo inclusum erat adytum templi, in quo erat tripus. Monuit C. O. Müllerus in dissertatione de tripode Delphico p. 14. addens Androm. 1113. ubi qui hic *θριγκός*, *ἀνακτόρων κρηπὶς* vocatur. Praecipue vero conferendus, qui peritissime quum de tripode illo Apollinis, tum omnino de tripodibus disputavit, Brönstedius in Itinerarii libro I. p. 121. Qnamquam etiam hic quaedam attulit, de quibus mihi non minus dissentiendum putem, quam a Birg. Thorlacio in explicatione picti in vase ad tripodem Delphicum Orestis, de quo dissertationem edidit Havniae a. 1826.

1337. Quem dicit antiquum morem, quum hic nihil sit quod ritu quodam fieri possit, ad ea referatur necesse est quae de se praedicat, quod et vates est legitime constituta, et lecta ex mulieribus Delphicis. Virginem an feminam iam aetate provectam intelligi oporteat, nescio. *Γυνὴ* vocatur supra v. 91. Vt Diodorus Sic. XVIII. 26. scribit, Echecratis Thessali intemperantia factum est, ut pro virgine legeretur mulier quae annum quinquagesimum superasset: quod is recentiore memoria factum ait. Echecratides quidam Larissaeus, perantiquus ille, memoratur a Pausania X. 16, 4. ad cuius gentem pertinuisse illum Echecratem coniicias. Plutarchi aevo, qui in libro de defectu oraculorum p. 414. B. florentissimis oraculi temporibus duas vates, tertiamque earum adiutricem fuisse refert, sacerdotio illo functa est femina *τραφεῖσα ἐν οἰκίᾳ γεωργῶν πενήτων*, minime erudita, sed

ΙΩΝ.

χαῖρ', ὦ φίλη μοι μῆτερ, οὐ τεκοῦσά περ.

ΠΥΘΙΑ.

ἀλλ' οὖν λεγόμεθά γ'· ἡ φάτις δ' οὔ μοι πικρά.

ΙΩΝ.

ἤκουσας, ὥς μ' ἔκτεινεν ἥδε μηχαναῖς;

ΠΥΘΙΑ.

ἤκουσα· καὶ σὺ δ' ὠμὸς ὢν ἁμαρτάνεις.

ΙΩΝ.

οὐ χρή με τοὺς κτείνοντας ἀνταπολλύναι;

ΠΥΘΙΑ.

προγόνοις δάμαρτες δυσμενεῖς ἀεί ποτε.

ΙΩΝ.

ἡμεῖς δὲ μητρυιαῖς γε, πάσχοντες κακῶς.

ΠΥΘΙΑ.

μὴ ταῦτα· λείπων ἱερὰ καὶ στείχων πάτραν

---

cultu et moribus simplex et *παρθένος ὡς ἀληθῶς τὴν ψυχήν*, ut ille prodidit in libro de oraculis non metricis p. 405. C. Haec si in optanda Pythia etiam Euripidis aevo spectabantur, non gentem aut natales, sed integritatem vitae praedicat, quum se *πασῶν Δελφίδων ἐξαίρετον* dicit.

1340. Edd. vetustissimae *ἀλλ' οὖν λεγόμεσθ'*. E Brubachiana obtinuit *λεγώμεσθ'*. Barnesius *λεγώμεθ'*. Id servatum etiam in novissimis. Dubitari non potest quin vera sit scriptura, quam ab Elmsleio ad Heracl. 689. inventam reposui.

1342. Libri *καὶ σύ γ'*, i. e. atque adeo tu. Scripsi *καὶ σὺ δ'*, i. e. sed tu etiam. De his particulis, quas Porsonus apud antiquos non putabat uno orationis membro coniunctas inveniri, dixi ad Antig. 428. et ad Philoct. 1346. Confunduntur saepe

ΙΩΝ.

τί δή με δρᾶσαι νουθετούμενον χρεών;

ΠΥΘΙΑ.

καθαρῶς Ἀθήνας ἔλθ' ὑπ' οἰωνῶν καλῶν.

ΙΩΝ.

καθαρὸς ἅπας τοι, πολεμίους ὃς ἂν κτάνῃ.

ΠΥΘΙΑ.

μὴ σύ γε· παρ' ἡμῶν δ' ἔκλαβ' οὓς ἔχω λόγους.

ΙΩΝ.

λέγοις ἄν· εὔνους δ' οὖσ' ἐρεῖς ὅσ' ἂν λέγῃς.

ΠΥΘΙΑ.

ὁρᾷς τόδ' ἄγγος χερὸς ὑπ' ἀγκάλαις ἐμαῖς;

ΙΩΝ.

ὁρῶ παλαιὰν ἀντίπηγ' ἐν στέμμασιν.

ΠΥΘΙΑ.

ἐν τῇδέ σ' ἔλαβον νεόγονον βρέφος ποτέ.

ΙΩΝ.

τί φῄς; ὁ μῦθος εἰςενήνεκται νέος.

καὶ — γε et *καὶ — δέ*: vide Porsoni ed. Hecubae v. 1261. Phoen. 428. Med. 685.

1348. Porsonus Adv. p. 270. *καθαρός*.

1352. *Χερὸς ὑπ' ἀγκάλαις ἐμαῖς* quum esset quibusdam mirum visum, alii aliud, Elmsleius ad Heracl. 42. eleganter sane *χερὸς ὑπαγκάλισμ' ἐμῆς* scribendum coniecit. Ea coniectura quum Matthiae nihil profici dicit, quia, quod est *ὑπαγκάλισμα χερός*, idem sit etiam *ὑπ' ἀγκάλαις χερός*, dictum id est argutius quam verius: sed recte ille cum Lobeckio ad Aiacem v. 308. tuetur librorum scripturam.

1353. Hesychius: *ἀντίπηγα, κίστην. Εὐριπίδης Ἴωνι. ἤγουν ἀγγεῖον.* Nominativus *ἀντίπηξ*, de quo

ΠΥΘΙΑ.

σιγῇ γὰρ εἶχον αὐτά· νῦν δὲ δείκνυμεν.

ΙΩΝ.

πῶς οὖν ἔκρυπτες τότε λαβοῦσ' ἡμᾶς πάλαι;

ΠΥΘΙΑ.

ὁ θεός σ' ἐβούλετ' ἐν δόμοις ἔχειν λάτριν.

ΙΩΝ.

νῦν δ' οὐχὶ χρῄζει; τῷ τόδε γνῶναί με χρή;

ΠΥΘΙΑ.

πατέρα κατειπὼν τῆςδέ σ' ἐκπέμπει χθονός.

ΙΩΝ.

σὺ δ' ἐκ κελευσμῶν, ἢ πόθεν σώζεις τάδε;

ΠΥΘΙΑ.

ἐνθύμιόν μοι τότε τίθησι Λοξίας.

ΙΩΝ.

τί χρῆμα δράσειν; λέγε, πέραινε σοὺς λόγους.

---

v. ad v. 40. exstat apud Hesychium et scholiastam Homeri ad Iliad. σ. 413.

1357. Legebatur τόδε, λαβοῦσ'.

1362. Par. G. τότε, supra scripto vulgato τόδε.

1363. Quod Musgravius coniecit, δρᾶσαι, Elmsleius ad Iphig. Taur. 937. prorsus necessarium esse iudicabat. Non opus est huc advocare quae de infinitivo futuri Schaeferus ad Poesin gnomicam p. 16. et Lobeckius ad Phryn. p. 747. attulerunt, quum tantum absit ut δράσειν pro δρᾶσαι sit positum, ut sit quam potest maxime proprie dictum. Id patebit, si quae praegressis versibus continentur in unum coniunxeris: τί χρῆμα δράσειν σώζειν σοι ἐνθύμιον τίθησι; quid ut factura aliquando esses, servare tibi in mentem dedit Apollo? Nec quod respondet vates, σῶσαι, ad δράσειν refertur: non enim an servasset dubium erat, sed

ΠΥΘΙΑ.

σῶσαι τόδ' εὕρημ' εἰς τὸν ὄντα νῦν χρόνον.

ΙΩΝ.

ἔχει δέ μοι τί κέρδος, ἢ τίνα βλάβην;

ΠΥΘΙΑ.

ἐνθάδε κέκρυπται σπάργαν' οἷς ἐνῆσθα σύ.

ΙΩΝ.

μητρὸς τάδ' ἡμῖν ἐκφέρεις ζητήματα.

ΠΥΘΙΑ.

ἐπεί γ' ὁ δαίμων βούλεται· πάροιθε δ' οὔ.

ΙΩΝ.

ὦ μακαρίων μοι φασμάτων ἥδ' ἡμέρα.

ΠΥΘΙΑ.

λαβών νυν αὐτὰ τὴν τεκοῦσαν ἐκπόνει.
πᾶσαν δ' ἐπελθὼν Ἀσιάδ' Εὐρώπης θ' ὅρους,
γνώσει τάδ' αὐτός. τοῦ θεοῦ δ' ἕκατί σε
ἔθρεψά τ', ὦ παῖ, καὶ τάδ' ἀποδίδωμί σοι,
ἃ κεῖνος ἀκέλευστόν μ' ἐβουλήθη λαβεῖν,
σῶσαί θ'· ὅτου δ' ἐβούλεθ', οὐκ ἔχω λέγειν.

---

cur servasset erat interrogata: sed illa verba, *εἰς τὸν ὄντα νῦν χρόνον*, id continent, quo ad *δράσειν* respondetur.

1366. Mendose libri *σπαργάνοισιν· οἶσθα σύ;* Egregie emendarunt hunc versum Reiskius et Porsonus Adv. p. 270. Cod. Flor. 1. *κρύπτεται.* MSS. Stephani, si credimus, *κέκρυψαι.*

1369. Vsitatior dicendi modus esset *ὦ μακαρία μοι φασμάτων ἥδ' ἡμέρα.*

1372. Dindorfius quum *τάδ'* in *τάχ'* esse mutandum pronunciavit, non habuit rationem verborum *πᾶσαν ἐπελθὼν Ἀσιάδ' Εὐρώπης θ' ὅρους.*

ᾔδει δὲ θνητῶν οὔτις ἀνθρώπων τάδε
ἔχοντας ἡμᾶς, οὐδ' ἵν' ἦν κεκρυμμένα.
καὶ χαῖρ'· ἴσον γάρ σ' ὡς τεκοῦσ' ἀσπάζομαι.
ἄρξαι δ', ὅθεν σὴν μητέρα ζητεῖν σε χρή·
πρῶτον μέν, εἴ τις Δελφίδων τεκοῦσά σε
εἰς τούσδε ναοὺς ἐξέθηκε παρθένος·
ἔπειτα δ', εἴ τις Ἑλλάς· ἐξ ἡμῶν δ' ἔχεις
ἅπαντα, Φοίβου θ', ὃς μετέσχε τῆς τύχης.

ΙΩΝ.

φεῦ, φεῦ· κατ' ὄσσων ὡς ὑγρὸν βάλλω δάκρυ,
ἐκεῖσε τὸν νοῦν δούς, ὅθ' ἡ τεκοῦσά με
κρυφαῖα νυμφευθεῖσ' ἀπημπόλα λάθρα,
καὶ μαστὸν οὐχ ὑπέσχεν· ἀλλ' ἀνώνυμος
ἐν θεοῦ μελάθροις εἶχον οἰκέτην βίον.
τὰ τοῦ θεοῦ μὲν χρηστά· τοῦ δὲ δαίμονος
βαρέα· χρόνον γάρ, ὅν μ' ἐχρῆν ἐν ἀγκάλαις
μητρὸς τρυφῆσαι, καί τι τερφθῆναι βίου,
ἀπεστερήθην φιλτάτης μητρὸς τροφῆς.
τλήμων δέ χἠ τεκοῦσά μ', ὡς ταὐτὸν πάθος
πέπονθε, παιδὸς ἀπολέσασα χαρμονάς.
καὶ νῦν λαβὼν τήνδ' ἀντίπηγ', οἴσω θεῷ
ἀνάθημ', ἵν' εὕρω μηδὲν ὧν οὐ βούλομαι·
εἰ γάρ με δούλη τυγχάνει τεκοῦσά τις,
εὑρεῖν κάκιον μητέρ' ἢ σιγῶντ' ἐᾶν.

1379. Non supervacaneum fecero, si monuero, sensum esse, *ἄρξαι δ' ἔνθεν, ὅθεν τὴν μητέρα ζητεῖν σε χρή.* Accuratius loquutus esset, si *ἐξευρεῖν* posuisset pro *ζητεῖν.*

1384. *Ὑγρὸν δάκρυον* ex Euripide memoravit Eustathius p. 217, 3. (164, 23.)

1393. Schaeferi emendatio est *χἠ* pro *θ' ἡ.*

ὦ Φοῖβε, ναοῖς ἀνατίθημι τήνδε σοῖς.
καίτοι τί πάσχω; τοῦ θεοῦ προθυμίᾳ
πολεμῶ, τὰ μητρὸς σύμβολ᾽ ὅς γ᾽ ἔσωσέ μοι.
ἀνοικτέον τάδ᾽ ἐστὶ καὶ τολμητέον.
τὰ γὰρ πεπρωμέν᾽ οὐδ᾽ ὑπερβαίην πότ᾽ ἄν.
ὦ στέμμαθ᾽ ἱερά, τί ποτέ μοι κεκεύθατε,
καὶ σύνδεθ᾽, οἷσι τἄμ᾽ ἐφρουρήθη φίλα;
ἰδού, περίπτυγμ᾽ ἀντίπηγος εὐκύκλου
ὡς οὐ γεγήρακ᾽ ἔκ τινος θεηλάτου·
εὐρώς τ᾽ ἄπεστι πλεγμάτων· ὁ δ᾽ ἐν μέσῳ
χρόνος πολὺς δὴ τοῖσδε θησαυρίσμασιν.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

τί δῆτα φάσμα τῶν ἀνελπίστων ὁρῶ;

ΙΩΝ.

σίγα σύ· πολλὰ καὶ πάροιθεν οἶσθά μοι.

1403. *ὑπερβαίην* Barnesius pro *ὑπερβαίη*. Wakefieldius coniiciebat *οὐδ᾽ ὑπερβαίη τις ἄν*. Ita si scripsisset Euripides, non *οὐδέ*, sed *οὐχ* posuisset.

1411. Libri, *σιγᾶν σὺ πολλὰ καὶ πάροιθεν οἶσθά μοι*, adscripta chori persona. Ioni hunc versum tribuendum vidit Heathius. In sensu expediendo ita haeserunt critici, ut ad violentissima et tamen non apta remedia confugerent. Vna deleta littera videor mihi id dedisse, quod hic dici oportebat. Et *σίγα σὺ* scribendum esse vidit etiam Dindorfius, qui tamen etiam quae sequuntur corrupta putabat. Ea vero sana sunt. Tace tu, inquit: etiam ante mihi multa sciebas. Respicit Ion ea, quae supra ei dicta sunt a Creusa, quum aram amplexa quas struxerat Ioni insidias defendere studuit. Tale quid eam nunc quoque allaturam ratus tacere iubet. Dicit autem *οἶσθα*, quia non modo prius plenam callide dictis fuisse, sed esse nunc quoque signifi-

ΚΡΕΟΥΣΑ.

οὐκ ἐν σιωπῇ τἀμά· μή με νουθέτει.
ὁρῶ γὰρ ἄγγος, οὗ ’ξέθηκ’ ἐγώ ποτε
σέ γ’ ὦ τέκνον μοι βρέφος ἔτ’ ὄντα νήπιον
Κέκροπος ἐς ἄντρα καὶ Μακρὰς πετρηρεφεῖς.
λείψω δὲ βωμὸν τόνδε, κεἰ θανεῖν με χρή.

ΙΩΝ.

λάζυσθε τήνδε· θεομανὴς γὰρ ἥλατο,
βωμοῦ λιποῦσα ξόανα· δεῖτε δ’ ὠλένας.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

σφάζοντες οὖν λήγοιτ’ ἂν, ὡς ἀνθέξομαι
καὶ τῆςδε, καὶ σοῦ, τῶν τε σῶν κεκρυμμένων.

---

cat. In eamdem sententiam v. 1425. dicit παῦσαι πλέκουσα.

1412. De hoc genere dicendi, οὐκ ἐν σιωπῇ τἀμά; v. Valck. ad Phoen. 1282. et Matthiae ad eamdem fabulam v. 1265.

1413. Vulgo οὐξέθηκ’. Barnesium ᾧ ’ξέθηκ’ ἐγώ ποτε scribentem sequutus est Musgravius. Argute monet Matthiae, non posse Creusam dicere se Ionem exposuisse, quum hoc ex agnita arca demum colligat; posse vero arcam. Lentingius coniecit οὗ ’ξέθηκ’ ἐγώ, afferens Hel. 613. λιποῦσα σεμνὸν ἄντρον, οὗ σφ’ ἐσώζομεν, et Rhes. 270. θρόνοι πατρός, οὗ χρή etc. Id recepi.

1419. Correxi librorum sripturam σφάζοντες οὐ λήγοιτ’ ἄν. Igitur, inquit, mactando denique finem facietis.

1420. Receperunt novissimi editores Tyrwhitti coniecturam τῶν τ’ ἔσω κεκρυμμένων. Si sic loqueretur, arcam potissimum videretur in mente habere. At filius est, quo invento gaudet. Quare aptius multo est, mea quidem sententia, quod libri habent.

ΙΩΝ.

τάδ' οὐχὶ δεινά; ῥυσιάζομαι λόγῳ.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

οὔκ· ἀλλὰ σοῖς φίλοισιν εὑρίσκει φίλος.

ΙΩΝ.

ἐγὼ φίλος σός; κᾆτά μ' ἔκτεινες λάθρᾳ;

ΚΡΕΟΥΣΑ.

παῖς γ', εἰ τόδ' ἐστὶ τοῖς τεκοῦσι φίλτατον.

ΙΩΝ.

παῦσαι πλέκουσα· λήψομαί σ' ἐγὼ καλῶς.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

εἰς τοῦθ' ἱκοίμην, τοῦδε τοξεύω, τέκνον.

ΙΩΝ.

κενὸν τόδ' ἄγγος, ἢ στέγει πλήρωμά τι;

ΚΡΕΟΥΣΑ.

σά γ' ἔνδυθ', οἷσί σ' ἐξέθηκ' ἐγώ ποτε.

ΙΩΝ.

καὶ τοὔνομ' αὐτῶν ἐξερεῖς πρὶν εἰσιδεῖν;

ΚΡΕΟΥΣΑ.

κἂν μὴ φράσω γε, κατθανεῖν ὑφίσταμαι.

ΙΩΝ.

λέγ'· ὡς ἔχει τι δεινὸν ἥ γε τόλμα σου.

1421. Ficta, inquit, vindicatione corripior. Sic Sophocles Oed. R. 1394. τὰ πάτρια λόγῳ παλαιὰ δώματα.

1423. Exspectes potius ἐγὼ φίλος σοι;

1425. Libri λήψομαι δ'. Emendavit Tyrwhittus.

1426. Τοξεύω praebuerunt Par. E. G. et, in quibus vulgata τοξεῦσαι supra scripta, codd. Flor. et Vict.

1431. Verba in prosodiam peccantia ἡ τόλμα γέ

ΚΡΕΟΥΣΑ.
σκέψασθ᾽, ὃ παῖς πότ᾽ οὖσ᾽ ὕφασμ᾽ ὕφην᾽ ἐγώ.
ΙΩΝ.
ποῖόν τι; πολλὰ παρθένων ὑφάσματα.
ΚΡΕΟΥΣΑ.
οὐ τέλεον, οἷον δ᾽ ἐκδίδαγμα κερκίδος.
ΙΩΝ.
μορφὴν ἔχον τίν᾽, ὥς με μὴ ταύτῃ λάβῃς;
ΚΡΕΟΥΣΑ.
Γοργὼν μὲν ἐν μέσοισιν ἠτρίοις πέπλων.
ΙΩΝ.
ὦ Ζεῦ, τίς ἡμᾶς ἐκκυνηγετεῖ πότμος;
ΚΡΕΟΥΣΑ.
κεκρασπέδωται τ᾽ ὄφεσιν, αἰγίδος τρόπον.
ΙΩΝ.
ἰδού·
τόδ᾽ ἔσθ᾽ ὕφασμα· θέσφαθ᾽ ὡς εὑρίσκομεν.

σου Dindorfius ita correxit, ἥδε τόλμα σου. Praestare mihi visa est transpositio particulae.

1432. Non erat quod haereret Dindorfius in verbo σκέψασθε, quum ipse videret id sic dictum esse ut in Aiace 1028.

1436. Vulgo ἐν μέσοισιν ἠτρίων πέπλων. Musgravii emendationem ἐν μέσοισιν ἠτρίοις πέπλων receperunt editores novissimi. Flor. 2. εὐήτριον ἱμάτιον. Id in Vict. adscriptum est, si recte intelligo quae Matthiae retulit. Inde coniicias lectum fuisse, ἐν μέσῳ πέπλων εὐητρίων.

1440. Vulgo τόδ᾽ ἔσθ᾽ ὕφασμα θέσφαθ᾽, ὡς εὑρίσκομεν. In Par. E. θέσφαθ᾽ sic est scriptum ut simul appareant ductus litterae μ. Vnde Musgravius coniecit δέσμα θ᾽, afferens Hesychii adnota-

ΚΡΕΟΥΣΑ.

ὦ χρόνιον ἱστῶν παρθένευμα τῶν ἐμῶν.

ΙΩΝ.

ἔστιν τι πρὸς τῷδ', ἢ μόνῳ τῷδ' εὐτυχεῖς;

ΚΡΕΟΥΣΑ.

δράκοντες, ἀρχαῖόν τι, πάγχρυσοι γένυν.

ΙΩΝ.

δώρημ' Ἀθάνας, ἣ τέκν' ἐντρέφειν λέγει;

---

tum, σπάργανα, δέσμα. Apud Hesychium legitur δεσμά. Musgravii coniecturam etiam quod ad accentum receperunt editores novissimi. At friget, si quidquam, illud ὡς εὑρίσκομεν. Nihil mutandum videtur praeter interpunctionem. Ecce, inquit, illud velum: nam invenimus significata ab oraculo: i. e. in eo sumus ut cognoscamus quid voluerit deus, quum me Xuthi filium esse dixit.

1442. Libri πρὸς τῷ γ'. Corrigendum esse monuit Dindorfius.

1443. Edd. antiquissimae παγχρύσῳ γένει. Herv. 2. et aliae deinde παγχρύσῳ γένυ. Verum vidit Toupius Em. in Suid. T. II. p. 301. Porsonus apud Kiddium p. 226. et Maltbyum ad Morelli Thes. p. 616. δράκοντε μαρμαίροντε πάγχρυσον γένυν.

1444. Ald. ἢ. Herv. 2. ἡ. Brub. ἣ, quod deinde ius suum obtinuit. Piersonus in Veris. p. 13. hunc versum Creusae tribuendum censebat: et profecto, nisi alternationis observandae necessitas obstaret, bene cohaererent continuati Creusae hi tres versus. Ion unde compertum habuerit, a Minerva acceptum esse hunc morem angues aureos puerorum fasciis inserendi, non est quod quemquam moretur. Potuit id cuivis Delphorum vel ex sermonibus Atheniensium, vel e picturis, unde alia innotuerant Ioni, cognitum esse. Vide v. 277. seqq.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

Ἐριχθονίου γε τοῦ πάλαι μιμήματα.

ΙΩΝ.

τί δρᾶν, τί χρῆσθαι, φράζε μοι, χρυσώματι;

ΚΡΕΟΥΣΑ.

δέραια παιδὶ νεογόνῳ φέρειν, τέκνον.

ΙΩΝ.

ἔνεισιν οἶδε· τὸ δὲ τρίτον ποθῶ μαθεῖν.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

στέφανον ἐλαίας ἀμφέθηκά σοι τότε,
ἣν πρῶτ' Ἀθάνα σκόπελον εἰςηνέγκατο,
ὅς, εἴπερ ἔστιν, οὔποτ' ἐκλείπει χλόην,
θάλλει δ', ἐλαίας ἐξ ἀκηράτου γεγώς.

ΙΩΝ.

ὦ φιλτάτη μοι μῆτερ, ἄσμενός σ' ἰδών,
πρὸς ἀσμένας πέπτωκα σὰς παρηΐδας.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

ὦ τέκνον, ὦ φῶς μητρὶ κρεῖσσον ἡλίου·

1446. Vulgo χρυσώμια. Quod H. Stephanus ex suis scilicet MSS. attulit, χρυσώματα, inde a Cantero servatum. Recte vidit Dindorfius vulgatam ex eo ortam esse, quod ad χρυσώμα supra scriptum fuerat ι. Malui tamen χρυσώματι, quam quod ille dedit χρυσώμασι, tum quod id propius a primitiva scriptura abest, tum quia convenit cum δώρημα, qua voce usus erat Ion.

1450. Libri ἣν πρῶτ' Ἀθάνας σκόπελον εἰςηνέγκατο. Stephanus ex suis scilicet MSS. σκόπελος. Scaliger ἐξηνέγκατο. Vtrumque a viris doctis probatum receptumque est. Vellem vero Matthiae reposuisset id, quod ipse est verissima emendatione assequutus. Id ergo restitui.

1455. Incipit hic carmen ἀπὸ σκηνῆς, quod fru-

συγγνώσεται γὰρ ὁ θεός· ἐν χεροῖν σ᾽ ἔχω ἄελπτον εὕρημ᾽,

---

stra laboraret qui in antistrophica vellet redigere, licet complures eius partes magnam inter se similitudinem habeant. Est illud eximia arte factum, egregieque temperatum pro diversis motibus, quibus animus Creusae agitatur. Quae quum quaerendi quem sibi ereptum dolebat filii caussa Delphos venisset, spe illa, ut putabat, sceleste frustrata, perque insidias quas machinata erat in capitis periculum adducta, cognito eum, quem modo perdere voluerat, illum ipsum esse diu desideratum filium, subito in summam laetitiam coniicitur, quam turbat mox pudor, ubi allatum sibi virgini vitium fateri cogitur, dolorque adolescentis propter illegitimam originem: sed solatium in patre deo invenientibus, avertitur cogitatio ad miserationem expositi quondam pueri, nunc autem pene perditi nefariis insidiis, omninoque ad contemplationem tantarum vicissitudinum, ex quibus aliqua iam melioris fortunae spes affulget. Longe aliter animo affectus est Ion: qui quum adeo contentus sorte sua viveret, ut eam ne quum posset quidem cum meliore fortuna commutare vellet, gaudet ille quidem non mediocriter, ubi eam, quam modo ad necem abduci voluerat, matrem suam esse comperit, sed quoniam qui numquam habuerat matrem, non poterat amissae desiderio cruciari, multo minus quam mater ipsa commovetur: accedit quod omnino virilis ingenii minus mobilis natura atque impotens animi quam feminarum est. Quare hoc usus est poeta temperamento, ut quidquid Ionem dicentem faceret, id iambici numeri aequabilitate compositum esset, quae autem Creusa loqueretur, eorum multo maxima pars dochmiacis aliorumque actuosorum essent numerorum fluctuatione distincta.

ὃν κατὰ γᾶς ἐνέρων χθόνιον μετὰ
Περσεφόνας τ' ἐδόκουν ναίειν.

ΙΩΝ.

ἀλλ', ὦ φίλη μοι μῆτερ, ἐν χεροῖν σέθεν
ὁ κατθανών τε κοὐ θανὼν φαντάζομαι.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

ἰὼ ἰὼ λαμπρᾶς
αἰθέρος ἀναπτυχαί,
τίν' αὐδὰν ἀΰσω,
βοάσω; πόθεν μοι
συνέκυρσ' ἀδόκητος ἡδο-
νά; πόθεν ἐλάβομεν χαράν;

ΙΩΝ.

ἐμοὶ γενέσθαι πάντα μᾶλλον ἄν ποτε,
μῆτερ, παρέστη τῶνδ', ὅπως σὸς εἰμ' ἐγώ.

1458. Vtrum *μετὰ*, ut vulgo, an *μέτα* scribatur, quod Dindorfius, auctore forsitan Blomfieldio ad Aesch. Pers. 633. fecit, quo praepositio ad *ἐνέρων* referretur, nihil interest, quum utrovis modo recte procedat constructio. Sed *χθονίων*, quod scribi volebat Blomfieldius, recte et Matthiae et Dindorfius repudiarunt. Numerus in his versibus e dactylico in dochmiacum deflectit: de quo genere dictum in Elem. d. m. II. 21, 36. p. 274. seqq. Sic etiam v. 1467. 1487. 1500. s. 1505. 1528.

1463. *'Αμπτυχαὶ* pro *ἀναπτυχαὶ* intulit Matthiae, ut versus esset dochmiacus. Quid vero impedit quo minus sit iambicus ischiorrhogicus, ut v. 1475. 1496.

1465. Rarior est alterius verbi accessio non repetito *τίνα*. Aeschylus Eum. 792. 821. *τί ῥέξω; γένωμαι;* Sunt autem hic et praecedens versus dochmiaci hypercatalecti, ut v. 1485.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

ἔτι φόβῳ τρέμω.

ΙΩΝ.

μῶν οὐκ ἔχειν μ' ἔχουσα;

ΚΡΕΟΥΣΑ.

τὰς γὰρ ἐλπίδας
ἀπέβαλον πρόσω.
ἰὼ γύναι, πόθεν,
πόθεν ἔλαβες ἐμὸν * βρέφος ἀγκάλαις;
τίν' ἀνὰ χέρα δόμους ἔβα Λοξίου;

ΙΩΝ.

θεῖον τόδ'· ἀλλὰ τἀπίλοιπα τῆς τύχης
εὐδαιμονοῖμεν, ὡς τὰ πρόσθε δυστυχῆ.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

τέκνον, οὐκ ἀδάκρυτος ἐκλοχεύει,
γόοις δὲ ματρὸς ἐκ χερῶν ὁρίζει.

1474. Vulgo ἐμῶν βρέφος ἀγκάλων, ex Hervag. 2. ut videtur, sed Barnesius dedit ἀγκαλῶν. Ald. et Herv. 1., inquit Matthiae, ἀγκάλ" i. e. ἀγκάλων. Hervagianam quidem illam mihi non licuit inspicere: sed illud valde miror, virum doctissimum in compendio illo errasse, quo constat ἀγκάλαις significari. Praeterea Aldina ἐμὸν habet, itidem scriptum per compendium, de qua scriptura nihil dixit Matthiae. Ad haec si attendisset, non coniecisset αγκάλαιν. Deest versui dochmiaco una syllaba, sed ut incertum sit quomodo explendus sit, utrumne βρέφος ἐν vel ἐπ' ἀγκάλαις, an σὺ βρέφος ἀγκάλαις.

1475. Legebatur etiam in novissimis edd. χεῖρα.

1478. Etsi hoc metrum per se non potest reprehendi, praesertim quum similis logaoedicus reperiatur v. 1523. tamen nimis veri simile est, hic quoque, ut v. 1483. 1484. et 1512. 1513. duos coniunctos fuisse iambicos trimetros catalecticos. Qua-

νῦν δὲ γενείασιν παρὰ σέθεν πνέω
μακαριωτάτας τυχοῦσ' ἡδονᾶς.

ΙΩΝ.

τοὐμὸν λέγουσα, καὶ τὸ σὸν κοινῶς λέγεις.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

ἄπαιδες οὐκέτ' ἐσμέν, οὐδ' ἄτεκνοι·
δῶμ' ἑστιοῦται, γᾶ δ' ἔχει τυράννους·
ἀνηβᾷ δ' Ἐρεχθεύς,
ὅ τε γηγενέτας δόμος οὐκέτι νύκτα
δέρκεται, ἀελίου δ' ἀναβλέπει λαμπάσιν.

ΙΩΝ.

μῆτερ, παρὼν μοι καὶ πατὴρ μετασχέτω
τῆς ἡδονῆς τῆσδ' ἧς ἔδωχ' ὑμῖν ἐγώ.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

ὦ τέκνον,
τί φῄς; οἷον, οἷον ἀνελέγχομαι.

---

re Euripidem scripsisse puto vel, *ὦ τέκνον, οὐκ ἄδακρυς ἐκλοχεύει*, vel, *οὐκ, ὦ τέκνον, ἀδάκρυτος ἐκλοχεύει.*

1484. Legebatur *δῶμα δ' ἑστιοῦται, τάδε δ' ἔχει τυράννους.* Aegre poterit *τάδε* explicari. Non multum a vero aberravit Musgravius, quum scribendum coniecit *γᾶ δ' ἔτ' ἔχει τυράννους.*

1486. *Νύκτα* pro *νύκτας*, et mox *ἀελίου* pro *ἁλίου* scribendum monui in Elem. d. m. p. 276. Postea vidi, *νύκτα* iam Marklandum dedisse ad Supplicum v. 321.

1490. Scripsisse puto Euripidem *ὦ τέκνον, τέκνον*, ut versus esset dochmiacus.

ΙΩΝ.

πῶς εἶπας;

ΚΡΕΟΥΣΑ.

ἄλλοθεν γεγὸς γάρ, ἄλλοθεν,

ΙΩΝ.

ὤμοι, νόθον με παρθένευμ' ἔτικτε σόν.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

οὐχ ὑπὸ λαμπάδων, οὐδὲ χορευμάτων
ὑμέναιος ἐμὸς, τέκνον,
ἔτικτε σὸν κάρα.

ΙΩΝ.

αἰαῖ, πέφυκα δυςγενὴς, μῆτερ, πόθεν;

ΚΡΕΟΥΣΑ.

ἴστω Γοργοφόνα,

ΙΩΝ.

τί τοῦτ' ἔλεξας;

1492. Libri *ἄλλοθεν γέγονας γὰρ ἄλλοθεν;* Heathii inventum, *ἄλλοθεν γέγονας ἄρ' ἄλλοθεν*, miror a quoquam probari potuisse, qui haec Creusae verba esse intelligeret, nec veteres libros sequeretur, qui nescio quo errore Xutho ea tribuunt, cui dant etiam verba *ὦ τέκνον, τί φῄς*; et versus 1490—1492. Ioni adscribentes *οἷον, οἷον ἀνελέγχομαι.* Non *γὰρ* erat mutandum, quae vox, si quidquam, vitio caret, sed *γέγονας*. Id scripsi *γεγός*. Sic enim haec cohaerent: *ἄλλοθεν γεγὸς σὸν κάρα ὑμέναιος ἐμὸς ἔτικτε.* Scripsi autem *γεγὸς* ed exemplum participii *ἑστός*, de quo v. Buttmanni gramm. mai. vol. II. part. 1. p. 158. seq.

1499. Haec verba cum praecedente versu in unum coniuncta erant Phalaeceum hendecasyllabum. Sed quoniam neque alibi in hoc carmine

ΚΡΕΟΥΣΑ.

ἃ σκοπέλοις ἐπ' ἐμοῖς τὸν ἐ-
λαιοφυῆ πάγον
θάσσει,

ΙΩΝ.

λέγεις μοι δόλια, κοὐ σαφῆ τάδε.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

παρ' ἀηδόνιον πέτραν Φοίβῳ

ΙΩΝ.

τί Φοῖβον αὐδᾷς;

ΚΡΕΟΥΣΑ.

κρυπτόμενον λέχος ηὐνάσθην.

ΙΩΝ.

λέγ'· ὡς ἐρεῖς τι κεδνὸν εὐτυχές τέ μοι.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

δεκάτῳ δέ σε μηνὸς ἐν
κύκλῳ κρύφιον ὠδῖν' ἔτεκον Φοίβῳ.

ΙΩΝ.

ὦ φίλτατ' εἰποῦσ', εἰ λέγεις ἐτήτυμα.

---

illud genus metri invenitur, et omnia, quae Ionis sunt, numerum habent iambicum, id sequutus sum, quod summa probabilitate commendabatur.

1503. Hoc metrum, cuius ultimus pes videtur trochaeus semantus esse, redit v. 1514. Sine eo pede est v. 1495. et 1508.

1506. Edd. vetustissimae *κεδνὸς*, unde Brodaeus recte *κεδνόν*. Par. G. *καινόν*.

1508. Non debebat in novissimis edd. recipi *γ'* ab Heathio post *κρύφιον* additum, quod et friget, et corrumpit dochmiacum, quem mutata prava versuum distinctione restituimus.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

παρθένια δ' ἀπ' ἐμᾶς ματέρος ἀμφίβολα
σοὶ τάδ' ἐνῆψα, κερκίδος ἐμᾶς πλάνους·
γάλακτι δ' οὐκ ἔπεσχον, οὐδὲ μαστῷ
τροφεῖα ματρός, οὐδὲ λουτρὰ χειροῖν·
ἀνὰ δ' ἄντρον ἔρημον οἰωνῶν
γαμφηλαῖς φόνευμα θοίναμά τ' εἰς
Ἅιδαν ἐκβάλλει.

1510. Libri, *παρθένια δ' ἐμᾶς ματέρος σπάργαν' ἀμφίβολά σοι τάδε, ἐνῆψα κερκίδος ἐμὰς πλάνους. Ἀνῆψα* cod. Par. E. *κερκίδος ἐμᾶς* Scaliger. Haeserunt in hoc loco interpretes, quod neque *ἐμᾶς ματέρος* intelligi posse videbatur, nec velamini, quod Creusa alium ad usum texuerat, appellatio *σπαργάνων* conveniret. Accedit quod numeri, quos facile deprehendas dochmiacos esse, plane perturbati sunt. Eiecto *σπάργανα*, quae vox nihil est nisi interpretatio ad *ἀμφίβολα* adscripta, supererat ut adderetur praepositio ante *ἐμᾶς ματέρος*. *Ἀμφίβολον* dictum pro *ἀμφίβληστρον*: v. Iacobs. ad Leon. Tar. 12. Anthol vol. VII. p. 74. Virgineum, inquit, velamen a matre mea tibi inieci. A matre dicit, quod ab ea id velamen texendum acceperat.

1511. Simplicius dixisset *πόνους*. Cave vero *πλάνους* cum Musgravio errores vel rudimenta, propter ea quae v. 1430. dicta sunt, intelligas, quod si quo modo fieri posset, deberet saltem ab recto cursu evagans radius cogitari. Recte videtur Matthiae sic loquutum poetam putare, quod radius pererrat telam.

1513. *Τροφεῖα* insolentius de nutrimentis dictum Musgravius affirmavit Sophoclis exemplo Oed. Col. 341.

ΙΩΝ.

ὦ δεινά, δεινὰ τλᾶσα μῆτερ·

ΚΡΕΟΥΣΑ.

ἐν φόβῳ
καταδεθεῖσα σὰν ἀπέβαλον ψυχάν,
ἀπέβαλον, τέκνον.
ἔκτεινά σ' ἄκουσ'.

ΙΩΝ.

ἐξ' ἐμοῦ τ'
οὐχ ὅσι' ἔθνησκες.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

ἰὼ δειναὶ μὲν αἱ τότε τύχαι,
δείλαια δὲ καὶ τάδ'· ἑλισσόμεσθ' ἐκεῖθεν
ἐνθάδε δυςτυχίαισιν,
εὐτυχίαις τε πάλιν·
μεθίσταται δὲ πνεύματα.
μενέτω· τὰ πάροιθεν ἅλις κακά·
νῦν δ' ἐγένετό τις οὖρος ἐκ κακῶν, ὦ παῖ.

1517. Duplicavi δεινά, quod semel in libris scriptum. Aperte enim hic versus trimeter est iambicus. Hoc quidem supplementum magis arridebat quam vel ὦ δεινὰ τλᾶσα, δεινὰ μῆτερ, vel ὦ δεινὰ δρᾶσαι τλᾶσα μῆτερ.

1520. Cur aoristo ἔκτεινας et imperfecto ἔθνησκες usus sit poeta, dictum est ad Soph. Ai. 1105. p. 170.

1522. Αἱ addidit Matthiae. Versus ex antispasto et dochmio constat, nisi duplicato ἰὼ fuit dimeter dochmiacus.

1523. Δείλαια Scaligero debetur pro δειλία.

ΧΟΡΟΣ.

μηδεὶς δοκείτω μηδὲν ἀνθρώπων ποτὲ
ἄελπτον εἶναι πρὸς τὰ τυγχάνοντα νῦν.

ΙΩΝ.

ὦ μεταβαλοῦσα μυρίους ἤδη βροτῶν
καὶ δυστυχῆσαι καὖθις εὖ πρᾶξαι καλῶς
Τύχη, παρ' οἵαν ἤλθομεν στάθμην βίου
μητέρα φονεῦσαι, καὶ παθεῖν ἀνάξια.
φεῦ·
ἆρ' ἐν φαενναῖς ἡλίου περιπτυχαῖς
ἔνεστι πάντα τάδε καθ' ἡμέραν μαθεῖν.
φίλον μὲν οὖν σ' εὕρημα, μῆτερ, εὕρομεν,
καὶ τὸ γένος οὐδὲν μεμπτὸν ὡς ἡμῖν τόδε·
τὰ δ' ἄλλα πρὸς σὲ βούλομαι μόνην φράσαι.
δεῦρ' ἔλθ'· ἐς οὖς γὰρ τοὺς λόγους εἰπεῖν θέλω,
καὶ περικαλύψαι τοῖσι πράγμασι σκότον.
ὅρα σύ, μῆτερ, μὴ σφαλεῖσ', ἃ παρθένοις
ἐγγίγνεται νοσήματ' εἰς κρυπτοὺς γάμους,
ἔπειτα τῷ θεῷ προστίθης τὴν αἰτίαν,

1532. *Αὖ* pro vulgato *εὖ* Piersonus Veris. p. 13. Vide Reisig. Comm. crit. ad Oed. Col. p. 282.

1541. Scholiastes ad Phoen. 937. (909. Matth.) affert haec verba, *δεῦρ' ἔλθ', ἐς οὖς σοι.* Id reponendum dicit Porsonus Adv. p. 251.

1543. Libri *μὴ σφαλεῖσα παρθένος.* In Vict. adnotatum, *ὅρα, ἢ λείπει στοῖχος.* Egregie Musgravius *μὴ σφαλεῖσ', (ἃ παρθένοις ἐγγίνεται νοσήματ',)* in eo tantum errans, quod *εἰς κρυπτοὺς γάμους* non addidit parenthesi. Musgravium sequutus est Matthiae, minore interpunctione post *νοσήματ'* posita. Eam recte removit Dindorfius.

1545. Solemni errore libri vel *προςτιθεὶς* vel

καὶ τοὐμὸν αἰσχρὸν ἀποφυγεῖν πειρωμένη
Φοίβῳ τεκεῖν με φῄς, τεκοῦσ᾽ οὐκ ἐκ θεοῦ.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

μὰ τὴν παρασπίζουσαν ἅρμασίν ποτε
Νίκην Ἀθανᾶν Ζηνὶ γηγενεῖς ἔπι,
οὐκ ἔστιν ὅςτις σοι πατὴρ θνητῶν, τέκνον,
ἀλλ᾽ ὅςπερ ἐξέθρεψε Λοξίας ἄναξ.

ΙΩΝ.

πῶς οὖν τὸν αὑτοῦ παῖδ᾽ ἔδωκ᾽ ἄλλῳ πατρί,
Ξούθου τέ φησι παῖδά μ᾽ ἐκπεφυκέναι;

ΚΡΕΟΥΣΑ.

πεφυκέναι μὲν οὐχί, δωρεῖται δέ σε
αὑτοῦ γεγῶτα· καὶ γὰρ ἂν φίλος φίλῳ
δοίη τὸν αὑτοῦ παῖδα δεσπότην δόμων.

προςτιθεῖς. Quod H. Stephanus ex suis scilicet MSS. affert, recepitque Matthiae, προςτιθῇς, Elmsleius ad Med. 310. not. o. ferendum putabat, nisi quod sequitur φῇς, quod Matthiae pro φῄς posuit, obstaret, quippe futurum significans. Ea observatione motus Matthiae in adnotationibus tutius esse censuit cum Elmsleio προςτίθης et φῄς scribere: idque fecit Dindorfius. Et faciendum erat sine ulla dubitatione. Nam etiam Elmsleius erravit, quum aliis adductus exemplis coniunctivi in re praesente ut ipsi videbatur positi, carere praesentis coniunctivum significatione futuri existimavit. At ubique in eo inest futuri notatio, cuius ille cumque temporis sit. Ex quo consequitur coniunctivo hic omnino nulli locum esse.

1548. Illustravit haec Boeckhius in libro de principibus tragicis p. 195.

1555. Vulgo αὐτοῦ. Edd. vett. αὑτοῦ, quod in adnotatione praefert Matthiae, et exhibuit Dindorfius. Recte: inservit enim oppositioni: quare si

ΙΩΝ.

ὁ θεὸς ἀληθής, ἢ μάτην μαντεύεται,
ἐμοῦ ταράσσει, μῆτερ, εἰκότως φρένα.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

ἄκουε δὴ νῦν, ἅμ' ἐςῆλθεν, ὦ τέκνον.
εὐεργετῶν σε Λοξίας εἰς εὐγενῆ
δόμον καθίζει· τοῦ θεοῦ δὲ λεγόμενος,
οὐκ ἔσχες ἄν ποτ' οὔτε παγκλήρους δόμους,
οὔτ' ὄνομα πατρός. πῶς γάρ, οὗ γ' ἐγὼ γάμους
ἔκρυπτον αὐτὴ καί σ' ἀπέκτεινον λάθρα;
ὁ δ' ὠφελῶν σε προςτίθησ' ἄλλῳ πατρί.

ΙΩΝ.

οὐχ ὧδε φαύλως αὔτ' ἐγὼ μετέρχομαι,
ἀλλ' ἱστορήσω Φοῖβον εἰςελθὼν δόμους,
εἴτ' εἰμὶ θνητοῦ πατρός, εἴτε Λοξίου.

---

ipse loqueretur Apollo, diceret *δωροῦμαί σε ἐμοῦ γεγῶτα*, non *ἐμαυτοῦ*.

1557. Quod Matthiae ait, haec accipienda esse pro *ὁ θεὸς, εἴτε ἀληθής ἐστιν, ἢ μάτην μαντεύεται,* provocans ad Dobreum ad Aristoph. Plut. 598. nulla ex parte convenit huic loco. Nam nec Dobreus quae affert, comparari cum his possunt, nec sententia in his verbis illa potest inesse. Id ipsum enim sollicitum habet Ionem utrum vera dixerit deus, an non. Vide v. 1566. seqq. Quare sic potius intellige: *πότερον ὁ θεὸς ἀληθής ἐστιν, ἢ μάτην μαντεύεται.*

1558. Vulgo *ταράσσων*. *Ταράσσει*, quod Reiskius coniecit, Par. G. et, supra adscripto *ων*, Flor. 2. Vict.

1559. Matthiae et Dindorfius *δή νυν*. Pro vulgato *ἅ μ'* Barnesius cum Scaligero *ὧν μ'*. Emendatam scripturam dedit Musgravius.

ἔα· τίς οἴκων θυοδόκων ὑπερτελὴς
ἀντήλιον πρόσωπον ἐκφαίνει θεῶν;
φεύγωμεν, ὦ τεκοῦσα, μὴ τὰ δαιμόνων
ὁρῶμεν, εἰ μὴ καιρός ἐσθ' ἡμᾶς ὁρᾶν.

ΑΘΗΝΑ.

Μὴ φεύγετ'· οὐ γὰρ πολεμίαν με φεύγετε,
ἀλλ' ἔν τ' Ἀθήναις, κἀνθάδ' οὖσαν εὐμενῆ.
ἐπώνυμος δὲ σῆς ἀφικόμην χθονός,
Παλλάς, δρόμῳ σπεύσασ' Ἀπόλλωνος πάρα,
ὃς εἰς μὲν ὄψιν σφῷν μολεῖν οὐκ ἠξίου,
μὴ τῶν πάροιθε μέμψιν εἰς μέσον μόλῃ,
ἡμᾶς δὲ πέμπει τοὺς λόγους ὑμῖν φράσαι,
ὡς ἥδε τίκτει σ' ἐξ Ἀπόλλωνος πατρός,
δίδωσι δ' οἷς ἔδωκεν οὐ φύσασί σε,
ἀλλ' ὡς κομίζῃ σ' οἶκον εὐγενέστατον.

1569. *Θυοδόκων* Piersonus ad Moer. p. 271. pro vulgato *θεοδόκων*.

1570. Vulgo *ἀνθήλιον*. Vict. *ἀντήλιος*. *Ἀντηλίον* scribendum esse monuit Blomfieldius in gloss. Aeschyli Agam. 502.

1578. Vulgo *μέμψιν*. Par. E. Flor. 2. Vict. *μέμψις*, quod etiam Reiskius coniecerat, receptumque est in edd. novissimis, probatum tacite ab Elmsleio ad Iphig. Taur. 414. Qui tragicorum orationem cognitam habent, facilius, opinor, si omnes libri *μέμψις* praeberent, id in *μέμψιν*, quam contra mutatum vellent. Non videtur Matthiae eorum recordatus esse, quae in gramm. Gr. §. 432, 4. attulit.

1581. Libri *οὔ φασί σε*. Praeclare H. Stephanus, codices suos testes adhibens, *οὐ φύσασί σε*.

1582. Vulgo *νομίζεις*. Par. E. G. Vict. *νομίζῃς*. Stephanus ex suis MSS. affert *κομίζεις*. Musgravius coniiciebat *ἀλλ' εἰςκομίζων*. In novissimis editum

ἐπεὶ δ' ἀνεῴχθη πρᾶγμα μηνυθὲν τόδε,
θανεῖν σε δείσας μητρὸς ἐκ βουλευμάτων,
καὶ τήνδε πρὸς σοῦ, μηχαναῖς ἐῤῥύσατο.
ἔμελλε δ' αὐτὰ διασιωπήσας ἄναξ
ἐν ταῖς Ἀθήναις γνωριεῖν ταύτην τε σὴν,
σέ θ', ὡς πέφυκας τῆςδε, καὶ Φοίβου πατρός.
ἀλλ' ὡς περαίνω πρᾶγμα καὶ χρησμοὺς θεῷ,
ἐφ' οἷσιν ἔζευξ' ἅρματ', εἰςακούσατον.
λαβοῦσα τόνδε παῖδα, Κεκροπίαν χθόνα
χώρει, Κρέουσα, κεἰς θρόνους τυραννικοὺς
ἵδρυσον· ἐκ γὰρ τῶν Ἐρεχθέως γεγώς,
δίκαιος ἄρχειν τῆς γ' ἐμῆς ὅδε χθονός.
ἔσται δ' ἀν' Ἑλλάδ' εὐκλεής· οἱ τοῦδε γὰρ
παῖδες γενόμενοι τέσσαρες ῥίζης μιᾶς,
ἐπώνυμοι γῆς κἀπιφυλίου χθονὸς
λαῶν ἔσονται, σκόπελον οἳ ναίουσ' ἐμόν.

ἀλλ' ὡς κομίζῃς. Id vereor ne dici nequeat. Itaque *κομίζῃ σ'* exhibui, quod etiam Lentingio in mentem venisse video.

1583. *Ἀνεῴχθη* pro *ἀνῴχθη* restituit Matthiae.

1590. Vulgo *ἐφ' οἷς ἐζεύξασθ'*. MSS. E. G. *ἐζεύξαθ'*. Permirum, lectionem aeque metro ac sensui repugnantem sine ulla adnotatione, nam Matthiae etiam codd. Paris. scripturam adnotare neglexit, in textu novissimarum editionum mansisse, quum tamen verissime vitium sustulisset Scaliger.

1595. Legebatur *ἔσται τ'*. Corrigendum vidit Dindorfius.

1597. *Ἐπιφύλιος* vix alibi reperietur. Significare hic volunt in tribus divisam terram. Si vitio caret scriptura, notat potius *τὴν ἐπὶ ταῖς φυλαῖς οὖσαν*, tribubus permissam earumque potestati subiectam.

Γελέων μὲν ἔσται πρῶτος· εἶτα δεύτερον,
Ὅπλητες, Ἀργαδῆς τ', ἐμῆς τ' ἀπ' αἰγίδος
ἓν φῦλον ἕξουσ' Αἰγικορῆς. οἱ τῶνδε δ' αὖ
παῖδες γενόμενοι σὺν χρόνῳ πεπρωμένῳ
Κυκλάδας ἐποικήσουσι νησαίας πόλεις,
χέρσους τε παράλους, ὃ σθένος τῇ 'μῇ χθονὶ
δίδωσιν· ἀντίπορθμα δ' ἠπείροιν δυοῖν

1599. Libri *Τελέων*. Vide praefationem. *Δεύτερον* pro vulgato *δεύτερος* a Cantero introductum confirmavit cod. Flor. 2.

1600. Vitiosissimam librorum scripturam *ὃ πάντες ἀργολῆς τ' ἐμῆς ἀπ' αἰγίδος*, correxerunt VV. DD. In Flor. 2. est *ἀργαλῆς*, mediae syllabae supra scripto *o*.

1601. Ald. *ἔμφυλον ἕξουσ' αἰγικορῆς*. Atque hoc *ἔμφυλον* servarunt editores omnes. At quid hoc est, *εἶτα δεύτερον Ὅπλητες, Ἀργαδῆς τ', ἐμῆς τ' ἀπ' αἰγίδος ἔμφυλον ἕξουσ' Αἰγικορῆς*? Vertunt, secundum tribulem habebunt. At sic illud scriptum significabit potius, omnes illos qui his tribus nominibus designantur, unum illum secundum tribulem habituros esse. Neque ille omnino appellari tribulis potest, ut a quo potius ipsa demum tribus sit nomen suum acceptura. Haec incommoda removi reposito *ἓν φῦλον*. Itaque sic intellige: *δεύτερον φῦλον Ὅπλητες, Ἀργαδῆς τε* (scilicet *ἕν*,) *ἓν δὲ Αἰγικορῆς ἕξουσιν*. Pene nimis breviter dictum est *ἐμῆς ἀπ' αἰγίδος*: sed patet Euripidem nomen illud ab aegide derivasse.

1604. Strabo VIII. p. 383. *ἔκτισαν δὲ δώδεκα πόλεις ἐν τῇ παραλίᾳ τῆς Καρίας καὶ τῆς Λυδίας, εἰς τοσαῦτα μέρη διελόντες σφᾶς, ὅσα καὶ ἐν τῇ Πελοποννήσῳ κατεῖχον.*

1605. Intelligenda est ora utraque Hellesponti.

πεδία κατοικήσουσιν, Ἀσιάδος τε γῆς,
Εὐρωπίας τε· τοῦδε δ' ὀνόματος χάριν
Ἴωνες ὀνομασθέντες ἕξουσιν κλέος.
Ξούθῳ δὲ καὶ σοὶ γίγνεται κοινὸν γένος,
Δῶρος μέν, ἔνθεν Δωρὶς ὑμνηθήσεται
πόλις· κατ' αἶαν Πελοπίαν δ' ὁ δεύτερος
Ἀχαιός, ὃς γῆς παραλίας Ῥίου πέλας
τύραννος ἔσται, κἀπισημανθήσεται
κείνου κεκλῆσθαι λαὸς ὄνομ' ἐπώνυμος.
καλῶς δ' Ἀπόλλων πάντ' ἔπραξε· πρῶτα μὲν

Similiter ἀντίπορθμα in Meleagri fragm. 1. Nam in utraque ora coloniae consederunt Ionum, quae Elaeuntem, Lampsacum, aliasque urbes condiderunt.

1611. Aldina: πόλις, κατ' αἶαν Πελοπίαν γ' ὁ δεύτερος, et sic quae sequutae sunt editiones, quaedam maiore post πόλις posita interpunctione. Musgravius tacite interpunxit, πόλις κατ' αἶαν Πελοπίαν γ'· ὁ δεύτερος etc. quem sequuti sunt editores novissimi, quod vel propter ineptam particulam γὲ mireris, magis etiam propter rem ipsam, quae his versibus continetur. Quin Matthiae ne adnotavit quidem a Barnesio editum esse, πόλις· κατ' αἶαν Πελοπίαν δ' ὁ δεύτερος Ἀχαιός. Id vero aperte verum est. Nam quae hic Doris dicitur, non potest Peloponnesus esse, sed est regio circa Parnassum. Strabo VIII. p. 383. ὧν Δῶρος μὲν τοὺς περὶ Παρνασσὸν Δωριέας συνοικίσας, κατέλιπεν ἐπωνύμους αὐτοῦ. Nam quod hic Dorum Hellenis filium, Xuthi fratrem dicit, nihil ad rem facit.

1612. Rhium cur nominatim a poeta commemoratum putet, dicit Boeckhius in libro de principibus tragicis p. 192.

ἄνοσον λοχεύει σ᾽, ὥςτε μὴ γνῶναι φίλους.
ἐπεὶ δ᾽ ἔτικτες τόνδε παῖδα κἀπέθου
ἐν σπαργάνοισιν, ἁρπάσαντ᾽ ἐς ἀγκάλας
Ἑρμῆν κελεύει δεῦρο πορθμεῦσαι βρέφος,
ἔθρεψέ τ᾽, οὐδ᾽ εἴασεν ἐκπνεῦσαι βίον.
νῦν οὖν σιώπα, παῖς ὅδ᾽ ὡς πέφυκε σός,
ἵν᾽ ἡ δόκησις Ξοῦθον ἡδέως ἔχῃ,
σύ τ᾽ αὖ τὰ σαυτῆς ἀγάθ᾽ ἔχουσ᾽ ἴῃς, γύναι.
καὶ χαίρετ᾽. ἐκ γὰρ τῆσδ᾽ ἀναψυχῆς πόνων
εὐδαίμον᾽ ὑμῖν πότμον ἐξαγγέλλομαι.

ΙΩΝ.

ὦ Διὸς Παλλὰς μεγίστου θύγατερ, οὐκ ἀπιστίᾳ
σοὺς λόγους ἐνδεξόμεσθα· πείθομαι δ᾽ εἶναι πατρὸς
Λοξίου καὶ τῆςδε· καὶ πρὶν γοῦν τόδ᾽ οὐκ ἄπιστον ἦν.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

τἀμὰ νῦν ἄκουσον· αἰνῶ Φοῖβον οὐκ αἰνοῦσα πρίν,

1623. Codd. Flor. *εἴη*, in 2. supra scripto *ς*. Vulgatam *εἴης*·Matthiae non debebat defensum ire, praesertim quum defendi nequeat, sed recipere Wakefieldii Porsonique emendationem, quod fecerunt Schaeferus et Dindorfius.

1625. *Ἐξαγγέλλομαι*, promitto. Alioqui scribendum esset *ἐξαγγέλλομεν*. Vide Elmsleium ad Oed. R. 147.

1627. Reiskius *ἐκδεξόμεσθα*. Aptius est quod libri habent, i. e. cum approbatione accipiemus, ut apud Thucyd. VII. 49. et apud ipsum Euripidem Androm. 1239. Suppl. 976. Heracl. 550. Si quid esset mutandum, scribi posset *ἐδεξάμεσθα*, ut in Sophoclis Electra v. 668. *ἐδεξάμην τὸ ῥηθέν.*

1628. Libri *καὶ πρὶν τοῦτο δ᾽ οὐκ ἄπιστον ἦν.*

οὕνεχ' οὔ ποτ' ἠμέλησε παιδὸς ἀποδίδωσί μοι.
αἵδε δ' εὐωποὶ πύλαι μοι καὶ θεοῦ χρηστήρια,
δυςμενῆ πάροιθεν ὄντα. νῦν δὲ καὶ ῥόπτρων χέρας
ἡδέως ἐκκρημνάμεσθα, καὶ προςεννέπω πύλας.

ΑΘΗΝΑ.

ᾔνεσ', οὕνεκ' εὐλογεῖς θεὸν μεταβαλοῦσ'· ἀεί ποτε
χρόνια μὲν τὰ τῶν θεῶν πως, εἰς τέλος δ' οὐκ ἀσθενῆ.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

ὦ τέκνον, στείχωμεν οἴκους.

ΑΘΗΝΑ.

στείχεθ', ἕψομαι δ' ἐγώ.

Cur igitur, inquit Musgravius, Ioni adeo incredibile videbatur? Vnde coniicit, ἐπεὶ πρὶν ποῦ τόδ' οὐκ ἄπιστον ἦν; Porsonus Adv. p. 283. καὶ πρὶν ποῦ τόδ' οὐκ ἄπιστον ἦν; Quod recte monet Matthiae stare non posse propter καί. Non incredibile, sed credibile fuisse dicit Ion. Agnoverat enim matrem quidem certissimis indiciis: sed de patre quod illa narrabat, etsi veri simile, tamen, nisi deus confirmaret, verum non videbatur. Itaque reposui καὶ πρὶν γοῦν τόδ'.

1632. Vide Ios. Laurentii sacra gentilium in Gronov. Thes. T. VII. p. (173.)

1633. *Πύλαις* libri. Correctum a Barnesio.

1634. Libri μεταβαλοῦσ' ἀείπου. Grotius μεταβαλοῦσ· ἀεί γέ που. Musgravius μεταμαθοῦσ' ἀμείνονα. Matthiae μεταβαλοῦσ'· ἀεὶ δέ που. Recepi emendationem Dindorfii. Nisi placet γὰρ οὖν.

ΙΩΝ.

ἀξία γ' ἡμῶν ὁδουρός.

ΚΡΕΟΥΣΑ.

καὶ φιλοῦσά γε πτόλιν.

ΑΘΗΝΑ.

εἰς θρόνους δ' ἵζου παλαιούς.

ΙΩΝ.

ἄξιον τὸ κτῆμά μοι.

ΧΟΡΟΣ.

ὦ Διὸς Λητοῦς τ' Ἄπολλον, χαῖρ'· ὅτῳ δ' ἐλαύνεται
συμφοραῖς οἶκος, σέβοντα δαίμονας θαρσεῖν χρεών.
εἰς τέλος γὰρ οἱ μὲν ἐσθλοὶ τυγχάνουσιν ἀξίων.
οἱ κακοὶ δ', ὥςπερ πεφύκασ', οὔποτ' εὖ πράξειαν ἄν.

1637. Libri: *ΚΡΕ.* ἀξία γ' ἡμῶν ὁδουρὸς καὶ φιλοῦσά γε πτόλιν. *ΑΘ.* εἰς θρόνους γ' ἵζου παλαιούς. *ΚΡΕ.* ἄξιον τὸ κτῆμά μοι. Matthiae ex codd. Flor. recte restituit εἰς θρόνους δ' ἵζου, sed neglexit Aldinam, quae eamdem scripturam habet. Illud vero mirum, quod in personarum vicibus non offenderunt critici. Nam satis planum videtur, versum 1637. ex duorum dictis constare. Et illa quidem, καὶ φιλοῦσά γε πτόλιν, bene convenirent Minervae, nisi, quae statim sequuntur, eiusdem verba essent. Ioni quidem certe non satis conveniunt, ut vixdum civi Atheniensi: tanto magis huic accommodata sunt quae praecedunt. Denique illud aperte ineptum est, Creusae dici εἰς θρόνους ἵζου παλαιούς, eamque respondere ἄξιον τὸ κτῆμά μοι. Haec ad Ionem spectare, restitutum avito regno, idque adeptum, res ipsa loquitur, ad eumque finem tota tendit fabula.

INDEX GRAECVS.

INDEX LATINVS.

A.

C.

D.

INDEX SCRIPTORVM.

ERRATA.

In textu p. 3. v. penult. lege δράματος.
v. 321. ὤλβισα
- 337. ἄρα;
- 389. ἄκοντας
- 401. ἐρεῖς
- 419. τί
- 532. εὖ πράξομεν
- 543. σημήνειεν
- 549. ἐξιόντι
- 586. ὃ
- 607. τοῦτ'
- 617. βάς,
- 620. πολεμιώτατοι
- 690. in margine adde στροφή.
- 709. γεγωνήσομεν
- 772. εἴφ'·
- 958. ἐγώ,
- 1023. καθάψασ'. Idem error, qui ex libris repetitus est, etiam in adnotatione corrigendus.
- 1054. dele interpunctionem in fine versus.
- 1057. τετάγμεθ'
- 1176. dele interpunctionem in fine versus.
- 1184. στεφάνοισι
- 1303. ᾖσθα·
- 1331. χεῖρα·
- 1521. ἐξ
- 1565. ὃ

In notis ad v. 187. l. 7. descriptionemque — ad v. 298. l. ult. praestare. — ad v. 372. l. 4. *domi tuae.* — p. 43. 58. 59. corrige numeros paginarum. — ad v. 457. l. 7. vix potest — ad v. 525. p. 50. l. 6. κρηπῖδας. — ad v. 615. l. 3. apertum. — ad v. 652. l. 12. correxisset — ad v. 877. l. 3. ἀγῶν'. — ad v. 952. quae scripta est adnotatio, pertinet ad sequentem versum. — ad v. 1152. p. 117. l. 6. eas. — ad v. 1520. ἔκτεινα.